

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาดูแลผู้สูงอายุ

พฤษภาคม 2559

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่

พฤษภาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

พฤษภาคม 2559

สุรภา เกตุมาลา. (2559). *การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด*

Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ด.

(การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.สุมนิตย์ เกิดหนูวงศ์,

อาจารย์ ดร.วิภาวรรณ สุขสถิตย์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ 2) เพื่อทดลองใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ และ 3) เพื่อประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้สำหรับการวิจัย ประกอบด้วย 1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวน 30 คน 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม จำนวน 15 คน และ 3) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองและประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 20 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วยผู้ใหญ่จำนวน 10 คน และเด็กที่มีอายุระหว่าง 10 -12 ปี จำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test Dependent

ผลการวิจัยพบว่า

1. โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 3 การสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบโปรแกรม ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ คือ (1) หลักการและเหตุผล (2) วัตถุประสงค์ (3) เนื้อหาการฝึกอบรม (4) การจัดกิจกรรม (5) รูปแบบการเรียนรู้ (6) วิธีการสอน (7) สื่อและอุปกรณ์การสอน (8) งบประมาณ (9) คุณค่า หรือ ประโยชน์ที่ได้รับ (10) การประเมินผล ขั้นตอนที่ 5 การนำโปรแกรมไปปฏิบัติ ขั้นตอนที่ 6 การประเมินผลโปรแกรม ขั้นตอนที่ 7 การรายงานคุณค่าของโปรแกรม

2. ผลการทดลองใช้โปรแกรมการฝึกอบรม พบว่า 1) ผลการทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการเข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลการประเมินตามสภาพจริงการสานกระเจาดแม่ลา พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีผลงานการสานกระเจาดแม่ลาโดยรวมมีคุณภาพอยู่

ในระดับดี 3) ผลการประเมินตามสภาพจริงการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์ พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี 4) ผลการสังเกตการเรียนรู้แบบร่วมมือของเนื้อหาการฝึกอบรม พบว่า โดยรวมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมากที่สุด และ 5) ผลการประเมินกลยุทธ์ Two – Generation Approach ด้านการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก พบว่า โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี

3. ผลการประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ ด้านผลผลิต รองลงมา ด้านกระบวนการ ด้านบริบท และด้านตัวป้อนเข้า ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในส่วนของด้านผลผลิต พบว่า การจัดกิจกรรมฝึกอบรมพร้อมกันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรม ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาการฝึกอบรมได้ง่ายขึ้น และการจัดกิจกรรมฝึกอบรมพร้อมกันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรม ช่วยส่งเสริมให้ครอบครัวเกิดความผาสุก อยู่ในระดับมากที่สุด

THE DEVELOPMENT OF TRAINING PROGRAM FOR CAREER DEVELOPMENT BASED
ON TWO - GENERATION APPROACH BY COOPERATIVE LEARNING

AN ABSTRACT
BY
SURAPA KATEMALA

A large, faint watermark of the Srinakharinwirot University seal is centered on the page. The seal is circular with a scalloped outer edge. Inside the seal, there is a grid pattern with a cross in the center. Thai text is written around the inner circle of the seal.

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Doctor of Education Degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

May 2016

Surapa Katemala. (2016). *The Development of Training Program for Career Development Based on Two – Generation Approach by Cooperative Learning* . Dissertation, Ed. D. (Adult Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Sumolnit Kerdnoonwong, Dr. Wipawan Suksathid.

The purpose of this research were to develop a training program for career development based on Two – Generation Approach by Cooperative Learning. First to create and design a training program for career development based on a Two - Generation Approach by Cooperative Learning, second to experiment it, and third to evaluate it. The sample consisted of important persons in communities : 30 subjects for interviews, 15 for focus groups, and 20 for experiment and evaluation by purposive sampling which was divided into 10 adults and 10 children. Data were analyzed by using t-test dependent statistic.

The Research found that

1. The development of the training program has seven steps; one was analyzing scope of problems and need , two was providing philosophy of education, three was building a team of expert groups and area residents to analyses the overall framework and planning together, four was designing a training program which has 10 elements (1) mission (criterias and reasons) (2) objectives (3) content (4) activities (5) learning model (6) method (7) instructional media (8) budgets (9) benefit and (10) evaluation, five was implementation, six was program evaluation, and seven was reporting the value of the program.

2. The results of the experimental training program found that results of the knowledge test pre-test and post-test showed statistically significant differences in knowledge scores at .05 significance level. The results of the authentic assessment on Maela Basket found that overall trainees have a fair quality level. The result of the authentic assessment on website development of the online shop found that overall trainees have fair quality level. The result of observation in cooperative learning of content found that overall trainees have behavior in cooperative learning at the best

level. The results of the strategic integrated Two – Generation Approach with major learning items of each content for children found that overall trainees have fair quality level.

3. The result of evaluating the training program found that overall the trainees have best score levels. When considering each element it was found that all sections have better level scores as follows, the first was output, the second was process, the third was content and the last was input consequence. When considering the section of output it found that arranged training activity in which participated between members of families support the trainee simplifies understanding of content, and which support trainee's families is to built well-being in the best level.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด

Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ของ

สุรภา เกตุมาลา

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธิทางกูร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2559

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษาหลัก

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.สมลนิตย์ เกิดหนูวงศ์)

(รองศาสตราจารย์ ดร.มาลัย ทวีสุข)

.....ที่ปรึกษาร่วม

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.วิภาวรรณ สุขสถิตย์)

(อาจารย์ ดร.สมลนิตย์ เกิดหนูวงศ์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.วิภาวรรณ สุขสถิตย์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.กัมปนาท บริบูรณ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร. สุมลนิตย์ เกิดหนูวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.วิภาวรรณ สุขสถิตย์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ให้โอกาสผู้วิจัย คอยแนะนำ ให้คำปรึกษาในการทำวิจัยทุกขั้นตอน ตลอดจนสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดขึ้นกับผู้วิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.มาลัย ทวีสุข ที่ให้ความกรุณามาเป็นประธานการสอบ ปากเปล่าปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.กัมปนาท บริบูรณ์ ที่ให้ความกรุณาในการเป็นกรรมการ สอบเพิ่มเติม

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความกรุณาในการตรวจเครื่องมือในการทำวิจัย และตรวจสอบ ความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรม ตลอดจน ให้คำแนะนำเพิ่มเติม ขอขอบคุณ พ่อ แม่ พี่ น้อง เด็กนักเรียนโรงเรียนวัดสามะกัน และชาวบ้านตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ให้ความ ร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ การเข้าร่วมสนทนากลุ่ม ตลอดจนการทดลองใช้โปรแกรมการฝึกอบรมครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายสุกฤษฎี มายุศิริ ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดสามะกัน (เปี่ยมวิทยาราชวรารักษ์บำรุง) ที่กรุณาให้ใช้สถานที่ในการฝึกอบรมครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ น้าเปยาร์ ดิฐลักษณ์ และ แม่ส้มลิ้ม สุขบัณฑิตย์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลามาเป็นวิทยากรสอนการสานกระเจดแม่ลา ขอขอบคุณ นายสราวุธ สุขบัณฑิตย์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่ได้คอยช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และประสานงานด้านต่าง ๆ จนทำให้การฝึกอบรมครั้งนี้ประสบความสำเร็จ ไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุดทุกท่าน ที่คอยให้บริการ ตลอดจนช่วยค้นหนังสือ ตำรา ทางวิชาการ ทั้งภาค ภาษาไทย และ ภาษาต่างประเทศ

สุดท้าย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์แม่ รองศาสตราจารย์ ดร. สมพร แผลงภู ที่คอยให้กำลังใจ แนะนำ คอยช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยความรักและห่วงใย ตลอดมา ขอขอบพระคุณ คุณวิชัย วิศวกุลวานิช ผู้ซึ่งคอยอยู่ เคียงข้างผู้วิจัย คอยให้กำลังใจ และช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา จนทำให้การทำปริญญานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วง ไปด้วยดี

คุณงามความดีของปริญญานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอบอบแด่พระคุณ บิดา มารดา คุณยายนารี โพธิ์ทอง ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ช่วยประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ จนทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสก้าวมาสู่จุดหมายได้ในวันนี้

สุรภา เกตุมาลา

สารบัญ

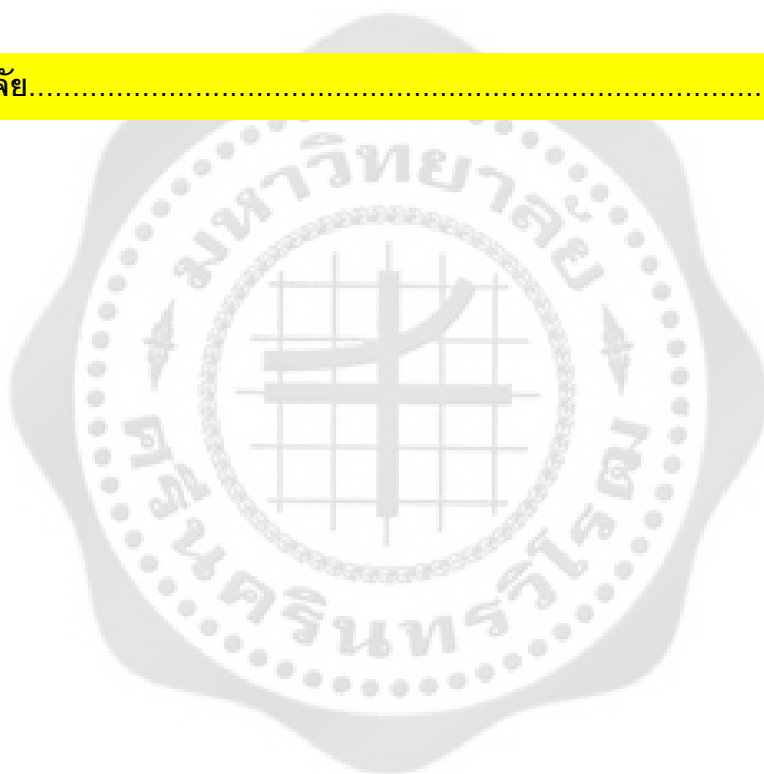
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	 12
ตอนที่ 1 การศึกษาผู้ใหญ่.....	14
ตอนที่ 2 การศึกษาของเด็ก.....	28
ตอนที่ 3 แนวคิด Two – Generation Approach.....	36
ตอนที่ 4 กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	50
ตอนที่ 5 การพัฒนาอาชีพ.....	58
ตอนที่ 6 การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรม.....	71
ตอนที่ 7 ชุมชนตำบลแม่ลา.....	85
ตอนที่ 8 การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	92
ตอนที่ 9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	96
 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	 104
ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น.....	105
ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐานทางการศึกษา.....	107
ขั้นตอนที่ 3 การสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการ วิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน.....	107
ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบโปรแกรม.....	108
ขั้นตอนที่ 5 การนำโปรแกรมไปปฏิบัติ.....	111
ขั้นตอนที่ 6 การประเมินผลโปรแกรม.....	119

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
ขั้นตอนที่ 7 การรายงานคุณค่าของโปรแกรม.....	121
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	125
ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น.....	126
ขั้นตอนที่ 2 ผลการกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐานทางการศึกษา.....	130
ขั้นตอนที่ 3 ผลการสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำ การวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน.....	130
ขั้นตอนที่ 4 ผลการออกแบบโปรแกรม.....	131
ขั้นตอนที่ 5 ผลการนำโปรแกรมไปปฏิบัติ.....	147
ขั้นตอนที่ 6 ผลการประเมินผลโปรแกรม.....	154
ขั้นตอนที่ 7 ผลการรายงานคุณค่าของโปรแกรม.....	157
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	162
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	162
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	162
วิธีดำเนินการวิจัย.....	163
สรุปผลการวิจัย.....	164
อภิปรายผล.....	173
ข้อเสนอแนะ.....	182
บรรณานุกรม.....	183
ภาคผนวก.....	191
ภาคผนวก ก.....	192
ภาคผนวก ข.....	199

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก (ต่อ)	
ภาคผนวก ค.....	247
ภาคผนวก ง.....	279
ภาคผนวก จ.....	289
ภาคผนวก ฉ.....	374
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	390

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่.....	23
2 สรุปกลยุทธ์ Two – Generation Approach.....	48
3 รูปแบบของการพัฒนาโปรแกรม.....	73
4 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	88
5 ข้อมูลช่วงอายุ ระดับการศึกษา และประเภทอาชีพ จำแนกตามเพศชาย และเพศหญิง.....	89
6 เกณฑ์การประเมินผลงานตามสภาพจริงการสานกระเจดแม่ลา.....	113
7 เกณฑ์การประเมินผลงานตามสภาพจริงการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์ สำเร็จรูป.....	114
8 เกณฑ์การประเมินใบงานของแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม.....	116
9 แบบแผนการทดลอง.....	122
10 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	123
11 แสดงความต้องการพัฒนาอาชีพจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	128
12 ผลการวิเคราะห์การประเมินความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อ พัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการ เรียนรู้แบบร่วมมือ.....	135
13 แสดงข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้ารับการฝึกอบรม.....	147
14 แสดงผลการวัดความรู้ก่อน – หลังการเข้ารับการฝึกอบรม.....	148
15 แสดงผลการประเมินตามสภาพจริงการสานกระเจดแม่ลา.....	149
16 แสดงผลการประเมินตามสภาพจริงการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์.....	150
17 แสดงผลการสังเกตการเรียนรู้แบบร่วมมือในแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม.....	151

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
18 แสดงผลการประเมินกลยุทธ์ Two – Generation Approach ด้านการส่งเสริม คุณภาพการศึกษาให้กับเด็กของแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม.....	153
19 แสดงผลการประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	155
20 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์.....	202
21 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสนทนากลุ่ม.....	209
22 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ.....	212
23 วิเคราะห์แบบทดสอบวัดความรู้การฝึกอบรมเรื่อง การสานกระเจดแม่ลาและ การสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป.....	225
24 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความรู้.....	227
25 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินผลงานตามสภาพจริงเรื่องการสาน กระเจดแม่ลา.....	239
26 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนา อาชีพ ตามแนวคิดTwo – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ.....	243
27 แบบสัมภาษณ์สภาพปัญหาของคนในชุมชนตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	250
28 แบบสัมภาษณ์ความต้องการในการพัฒนาอาชีพ ของคนในชุมชนตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	253
29 แบบลงทะเบียนผู้ร่วมสนทนากลุ่ม.....	257
30 ประเด็นการสนทนากลุ่ม.....	258
31 แบบประเมินผลงานตามสภาพจริงการสานกระเจดแม่ลา.....	271
32 แบบประเมินผลงานตามสภาพจริงการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป.....	272
33 แบบประเมินโปรแกรมการฝึกอบรม.....	276

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
34 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม..	281
35 แสดงคะแนนก่อนการทดสอบและการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ..	283
36 แสดงคะแนนหลังการทดสอบ และการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ.	285
37 แสดงผลการประเมินกลยุทธ์ Two – Generation Approach ด้านการส่งเสริม คุณภาพการศึกษาให้กับเด็กของแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม.....	288
38 การจัดกิจกรรมตามโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	297

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
2 แสดงความสัมพันธ์ในการสร้างกลยุทธ์ Two – Generation Approach.....	43
3 แสดงกรอบแนวคิดกลยุทธ์ Two – Generation Approach.....	47
4 การประยุกต์กรอบแนวคิดกลยุทธ์ Two – Generation Approach.....	49
5 ความสัมพันธ์ของการตัดสินใจและประเภทของการประเมินตาม โมเดลสตัฟเฟิลปีม.....	79
6 แผนที่อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	85
7 การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ (An PTePDAER).....	172

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประชากรในประเทศไทย ปี 2558 มีจำนวนทั้งหมด 65,124,716 คน โดยแยกเป็นชาย 31,999,008 คน หญิง 33,125,708 คน (สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง. 2558: ออนไลน์) ซึ่งจากจำนวนประชากรทั้งหมดนั้น พบว่า มีประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 55.38 ล้านคน เป็นผู้ว่างงาน 3.1 แสนคน หรือ ร้อยละ 0.7 ของกำลังแรงงานปัจจุบัน และเป็นผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน คือผู้ที่ไม่ได้ทำงาน มีประมาณ 16.7 ล้านคน หรือร้อยละ 30.0 ซึ่งประกอบด้วย คนทำงานบ้าน 4.9 ล้านคน เรียนหนังสือ 4.4 ล้านคน และเด็ก คนชราหรือ คนป่วยพิการจนไม่สามารถทำงานได้ 5.7 ล้านคน และอื่นๆ 1.7 ล้านคน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2558: ออนไลน์) ดังนั้น จากจำนวนผู้ว่างงาน และผู้ที่ไม่ได้ทำงานดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาเรื่องรายได้ของประชาชน ส่งผลกระทบไปถึงความยากจน ซึ่งความยากจนนับว่าเป็นปัญหาสำคัญระดับประเทศ เพราะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางรายได้และโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ เป็นสาเหตุที่นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน คนยากจนขาดโอกาสทางการศึกษา การรับรู้ข่าวสาร และ อำนาจต่อรอง การประท้วง การใช้ความรุนแรง ปัญหา อาชญากรรม และยาเสพติด เป็นปัจจัยลดทอนความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางสังคม และทำให้ประชาธิปไตยอ่อนแอ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2554: 9)

จากการประเมินสถานการณ์ความยากจนในประเทศไทย โดยใช้เส้นความยากจน (Poverty line) เป็นเกณฑ์ในการประเมิน ซึ่งมีเงื่อนไขกำหนดว่าบุคคลใดที่มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนต่ำกว่าเส้นความยากจนจะถือว่าบุคคลนั้นเป็นคนจน ดังนั้น เส้นความยากจนจึงสะท้อนมาตรฐานการครองชีพขั้นต่ำ (Minimum Standard of living) ของสังคมไทย ซึ่งเส้นความยากจน มีหน่วยเป็น บาท/คน/เดือน พบว่า เส้นความยากจนของประชาชนในแต่ละภาคปี 2556 มีดังนี้ กรุงเทพมหานคร เส้นความยากจนของประชาชนเป็น 3,047 บาท ภาคกลาง 2,775 บาท ภาคเหนือ 2,314 บาท ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2,273 บาท และภาคใต้ 2,651 บาท (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2558: 2) จะเห็นได้ว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนสูงสุดและมากกว่าทุกๆ ภาค รองลงมา ได้แก่ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ

สำหรับประชาชนภาคกลางจำนวน 25 จังหวัด เส้นความยากจนปี 2556 โดยรวมเป็น 2,775 / บาท/คน/เดือน เมื่อพิจารณาจังหวัดที่มีเส้นความยากจนของประชาชนใน 10 อันดับแรก พบว่าจังหวัด

พระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีเส้นความยากจนของประชาชนเป็น 2,646 บาท/คน/เดือน ซึ่งต่ำกว่าเส้นความยากจนในภาคกลาง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2558: ไม่ปรากฏเลขหน้า) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก (สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2558: 74 - 75)

1. ด้านอาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ทำอาชีพรับจ้างโรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นแหล่งที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งในปี 2558 พบว่า มีผู้ว่างงาน จำนวน 2,114 คน เป็นชาย 1,723 คน หญิง 391 คน

2. ด้านสังคม ผลจากการเป็นเมืองอุตสาหกรรม ได้ส่งผลกระทบและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อวิถีชีวิต ของชาวพระนครศรีอยุธยาที่เคยเป็นสังคมชนบท เปลี่ยนไปเป็นการใช้ชีวิตแบบสังคมเมืองรับเอาอารยธรรม ต่างชาติมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันมากขึ้น ค่านิยมในสังคม เปลี่ยนไปจากเดิมจึงก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม ตามมาไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของปัญหาเด็กและเยาวชน เช่น เด็กติดเกม การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเด็ก การใช้ความก้าวร้าวรุนแรง ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเยาวชน ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งของประชาชนและนักท่องเที่ยว ปัญหาด้านสุขภาพและคุณภาพชีวิต ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และปัญหาความยากจน

3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากจังหวัดมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม น้ำท่วมถึง ดังนั้น จึงมักประสบกับปัญหาอุทกภัยน้ำท่วมขัง ตลิ่งพังทลาย สร้างความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและทรัพย์สินของประชาชน รวมทั้ง ยังมีสาธารณภัยอื่นๆ เช่น ภัยแล้ง น้ำเสีย ขยะ

นอกจากนี้ ยังพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชนบทของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา ต้องประสบปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน โดยมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองและต้องเช่าเพิ่มบางส่วน และไม่มีที่ดินของตนเองต้องเช่าที่ดินทำกินทั้งหมด ซึ่งจากผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน ปี 2558 พบว่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีหมู่บ้านจำนวน 1,140 หมู่บ้าน แต่ต้องประสบปัญหาดังกล่าวจำนวน 245 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 21.49 (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. 2558: 190) ทำให้รายได้ที่ได้รับไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ส่งผลกระทบไปถึงความยากจน และจากรายงานการวิเคราะห์สภาพปัญหาครัวเรือนยากจนของประชาชนในชนบทยังพบสภาพปัญหาของครัวเรือนยากจน มีดังนี้ (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2558ก: 25)

1. ปัญหาด้านสุขภาพ เป็นผู้ชราหรือผู้พิการ จากการวิเคราะห์ศักยภาพครัวเรือนยากจน พบว่า ครัวเรือนยากจนส่วนหนึ่งเป็นครัวเรือนที่ประกอบไปด้วยผู้พิการหรือผู้ชราที่มีปัญหาสุขภาพเรื้อรัง และไม่สามารถประกอบอาชีพสร้างรายได้เลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้

2. ไม่มีอาชีพ หรือไม่สามารถประกอบอาชีพได้ เป็นครัวเรือนของคนชราหรือผู้พิการที่ อาศัยอยู่เพียงลำพัง อาศัยรายได้และอาหารจากเบี้ยยังชีพ จากการอุปการะพี่น้อง หรือชุมชน

3. ติดสุราและการพนัน มีครัวเรือนยากจนที่มัวเมาในอบายมุข ได้แก่ ติดสุรา ซ้ำห่วย ซ้ำลอลตเตอร์ โดยไม่ประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

4. ปัญหาที่อยู่อาศัยเสื่อมโทรม ไม่มั่นคงแข็งแรง หลายครัวเรือนมีสภาพความเป็นอยู่เสื่อมโทรม ไม่ถูกสุขลักษณะ บ้านพักไม่เหมาะสมที่จะเป็นที่อยู่อาศัย เนื่องจากครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นผู้ชราหรือผู้พิการ ทำให้ไม่สามารถจะปลูกสร้างหรือปรับปรุงบ้านของตนเองให้อยู่ในสภาพที่ดีได้ และหลายครัวเรือนไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง

จากปัญหาของประชาชนในชนบท ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญที่ไม่ควรมองข้าม โดยเฉพาะปัญหาเรื่องรายได้ ส่งผลกระทบไปถึงความยากจน ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ดังนั้นการแก้ไขปัญหาคความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพยกระดับรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มเป้าหมายคนจน ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีรายได้น้อย เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวสามารถพึ่งตนเองได้ มีโอกาสเข้าถึงบริการพื้นฐานของรัฐได้อย่างมีคุณภาพและทั่วถึง มีโอกาสพัฒนาทักษะความรู้ในสาขาอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี รวมทั้งมีโอกาเข้าถึงที่ดินทำกินและแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ อันจะนำไปสู่การหลุดพ้นจากความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2558: 9)

การพัฒนาอาชีพ เป็นการประกอบอาชีพที่มีการพัฒนาสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าอายุ ตลอดเวลา โดยมีสิ่งแวดล้อมตลาดใดก็ตามความต้องการของผู้ผลิต แสดงถึง

ความมั่นคงในอาชีพ และยังช่วยทำให้เศรษฐกิจชุมชนและของประเทศดีขึ้น (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2555: 7) การพัฒนาอาชีพหัตถกรรมจักสานเป็นอาชีพที่สร้างรายได้อย่างหนึ่งที่นิยมทำกันในชนบท และมีการสืบทอดต่อกันมา มีหลายประเภทตามแต่ละภาค และตามวัสดุที่มีในท้องถิ่น สำหรับภาคกลางโดยเฉพาะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นิยมสานตะกร้าหว้า ซึ่งมีความงดงามและมีคุณค่าทางศิลปะ เป็นการใช้ฝีมือในการทำล้วนๆ (วิบูลย์ ลีสุวรรณ. 2541: 42) การทำเครื่องจักสานลักษณะเด่นประการหนึ่งของสังคมพื้นบ้าน ก็คือความเป็นอยู่ของชาวบ้านในแต่ละหมู่บ้าน มีลักษณะเป็นเครือญาติ ในบางท้องถิ่นที่มีความต้องการภาชนะเครื่องจักสานมาก ชาวบ้านที่มีฝีมือทางนี้ก็ยึดถือเป็นอาชีพได้ และสามารถสอนลูกหลานให้รู้จักสร้างเป็นนับเป็นการสืบทอดอย่างต่อเนื่อง (อายุวัฒน์ สว่างผล. 2548: 40) การพัฒนาอาชีพหัตถกรรม

จักสาน นั้น ควรมีการฝึกอบรม เพราะการฝึกอบรมเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ (คุุทัย หิรัญโต. 2531: 109)

การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ให้ □ ประสบผลสำเร็จจำเป □ นต้องสร้างโปรแกรมการ ฝึกอบรม สำหรับใช้เป็นแนวทางหลักในการฝึกอบรม เพื่อช่วยให้การฝึกอบรมบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาโปรแกรมของนักวิชาการชาวต่างประเทศ ได้แก่ บูน และคนอื่นๆ (Boone ; et al. 1985: 21 - 25) สรุปได้ 7 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพ ปัญหาและความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 3 การสร้างทีมงาน กลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการ ทำงานร่วมกัน ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบโปรแกรม ขั้นตอนที่ 5 การนำโปรแกรมไปปฏิบัติ ขั้นตอนที่ 6 การประเมินโปรแกรม ขั้นตอนที่ 7 การรายงานคุณค่าของโปรแกรม

การนำโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพไปใช้กับคนหลายวัยพร้อมกัน ได้แก่ ผู้ใหญ่และ เด็ก ที่ครอบครัวได้รับผลกระทบจากความยากจน ก็จะสามารถช่วยให้โปรแกรมการฝึกอบรมมีคุณค่า และเกิดประโยชน์แก่ชาวบ้านในชุมชนนั้นๆ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิด Two - Generation Approach ซึ่งเป็นแนวคิดของหน่วยงานและนักวิชาการชาวต่างประเทศ (The Annie E. Casey Foundation. 2014: Online ; Saunder. 2014: Online ; Barczak. 2014 : Online ; Ascend at the Aspen Institute. 2014: Online ; &Tara Smith. 2014: 3) ที่เน้นการพัฒนาคนสองวัยพร้อมกัน ได้แก่ ผู้ใหญ่และเด็ก ที่ครอบครัวได้รับผลกระทบจากความยากจน โดยมีกลยุทธ์ Two – Generation Approach ได้แก่

1. การจัดโปรแกรมการฝึกอบรมด้านอาชีพระหว่างผู้ใหญ่และเด็ก
2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก

การนำแนวคิดและกลยุทธ์ Two – Generation Approach มาประกอบการฝึกอบรมครั้งนี้ จะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้ใหญ่และเด็ก ดังนั้น หากนำกระบวนการ เรียนรู้แบบร่วมมือมาใช้ ก็会有ความสอดคล้องกัน เพราะเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการ เรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการ เรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจให้กันและกัน (วัฒนาพร ระเบียบทุกซ์. 2542: 34)

การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ (Cooperative Incentive Structure) ในรูปแบบของกลุ่มบุคคล หรือตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่ต้องทำงานร่วมกัน (Slavin. 1983: 3-4) การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการคิดและการกระทำที่เกี่ยวกับกระบวนการศึกษา เป็นระบบเฉพาะของ

การเรียนรู้อย่างหนึ่ง เป็นกระบวนการที่ขับเคลื่อนสิ่งที่เกี่ยวข้องในกระบวนการทางสังคม และต้องใช้ความตั้งใจเพื่อให้กระบวนการเกิดความสำเร็จตามความปรารถนา การเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นได้ (David. 2000: 5) ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นเตรียม 2. ขั้นสอน 3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม 4. ขั้นตรวจสอบผลงาน 5.ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม (วัฒนาพร ระบุว่าทุกข. 2542: 35)

ดังนั้น จากปัญหาความยากจนของประชาชนในชนบท ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญ แนวทางหนึ่งช่วยแก้ปัญหาความยากจน คือ การยกระดับรายได้ของประชาชนให้ดีขึ้น ด้วยการพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 3 การสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบโปรแกรม ขั้นตอนที่ 5 การนำโปรแกรมไปปฏิบัติ ขั้นตอนที่ 6 การประเมินโปรแกรม ขั้นตอนที่ 7 การรายงานคุณค่าของโปรแกรม ตลอดจน นำแนวคิด Two – Generation Approach ซึ่งเป็นแนวคิดการพัฒนาคน 2 วัยพร้อมกัน ทั้งผู้ใหญ่และเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย เพื่อช่วยให้ผู้ใหญ่และเด็กได้เรียนรู้เรื่องการประกอบอาชีพ และส่งเสริมเด็กให้ได้รับการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตลอดจนเป็นการสร้างความรักความผูกพันกันในครอบครัว โดยนำขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบด้วย 5 ขั้นตอน มาใช้ในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมครั้งนี้ เพื่อช่วยให้การฝึกอบรมครั้งนี้ประสบความสำเร็จไปด้วยดี

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. เพื่อทดลองใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ
3. เพื่อประเมินผลโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. ได้นวัตกรรมใหม่ คือ โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2. เพื่อเป็นแนวทางในการนำโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับ ตำบลอื่นๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 1,356 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนตำบลแม่ลา จำนวน 65 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย

1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการสัมภาษณ์ จำนวน 30 คน เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาอาชีพ

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการสนทนากลุ่ม จำนวน 15 คน เพื่อสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน

3) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการทดลองและประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 20 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น แนวคิด Two – Generation Approach และ กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ตัวแปรตาม โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง กระบวนการสร้าง การทดลองใช้ การประเมินผล และการรายงานคุณค่า โปรแกรม ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่

1) สภาพปัญหา หมายถึง สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและผลกระทบที่ได้รับในด้านใดด้าน หนึ่ง ได้แก่ ด้านประชากร ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านอาชีพและรายได้ ด้านการศึกษา ด้านเทคโนโลยี ดังนี้

ด้านประชากร หมายถึง อายุ สัญชาติ สถานภาพ การเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน ฐานะของ ประชากร

ด้านสังคม หมายถึง การติดต่อสื่อสาร ความสัมพันธ์ของคนในสังคม ความร่วมมือกัน ของคนในสังคม ความรับผิดชอบต่อสังคม วิถีชีวิตของคนในสังคม การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน

ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การผลิต การจำหน่าย การใช้ทรัพยากร โรงงานอุตสาหกรรม ผลผลิตทางการเกษตร ตลาดในท้องถิ่น การบริการสินค้าในชุมชน

ด้านอาชีพและรายได้ หมายถึง การประกอบอาชีพ การมีรายได้จากการประกอบ อาชีพ ประเภทของอาชีพในชุมชน การรวมกลุ่มอาชีพของคนในชุมชน

ด้านการศึกษา หมายถึง การจบการศึกษา การศึกษาต่อ การจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียนในชุมชน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน แหล่งการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์

ด้านเทคโนโลยี หมายถึง ความรู้ ความสามารถในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับ ทำงาน การใช้อินเทอร์เน็ตสืบค้นข้อมูล การใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสาร

2) ความต้องการ หมายถึง ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านอาชีพในด้านใดด้านหนึ่ง ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม ด้านคหกรรม ด้านศิลปกรรม ด้านหัตถกรรม

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐานทางการศึกษา

หมายถึง การนำหลักปรัชญาการศึกษาแบบมนุษยนิยม ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการ เรียนรู้ ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการ วิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน

หมายถึง การรวมกลุ่มคนในพื้นที่เพื่อร่วมกันวางแผนงาน ด้านคน ด้านเงิน ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านเวลา ด้านสถานที่ ดังนี้

ด้านคน	หมายถึง	ผู้เข้ารับการฝึกอบรม วิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านงบประมาณ	หมายถึง	ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าวิทยากร ค่าของขวัญรางวัล ค่าอุปฌาย์
ด้านอุปกรณ์	หมายถึง	อุปกรณ์สำหรับการฝึกอบรม ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์
ด้านเวลา	หมายถึง	วัน และ เวลาสำหรับการฝึกอบรม
ด้านสถานที่	หมายถึง	สถานที่สำหรับการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบโปรแกรม

หมายถึง เอกสารโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับการฝึกอบรม ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการฝึกอบรม 4) การจัดกิจกรรม 5) รูปแบบการเรียนรู้ 6) วิธีการฝึกอบรม 7) สื่อและอุปกรณ์การฝึกอบรม 8) งบประมาณ 9) คุณค่า หรือ ประโยชน์ที่ได้รับ 10) การประเมินผล

ขั้นตอนที่ 5 การนำโปรแกรมไปปฏิบัติ

หมายถึง การนำเอกสารโปรแกรมที่สร้างและผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีการประเมินผลการฝึกอบรม ด้านความรู้ ด้านผลงาน ดังนี้

ด้านความรู้ หมายถึง ความรู้ที่ได้รับหลังจากการฝึกอบรม ในเรื่อง การสานกระเจดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com โดยวัดจากแบบทดสอบและมีคะแนนหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม

ด้านผลงาน หมายถึง ผลงานที่ได้รับหลังจากการฝึกอบรม ด้านการสานกระเจด แม่ลา และด้านการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com โดยวัดจากแบบประเมินผลงานตามสภาพจริง

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินโปรแกรม

หมายถึง การประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมโดยประยุกต์ใช้การประเมินแบบชิป (CIPP Model) ดังนี้

1. การประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context Evaluation : C)

หมายถึง การประเมินวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรม เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรม มีความเหมาะสม และ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือไม่

2. การประเมินตัวป้อนเข้า (Input Evaluation : I)

หมายถึง การประเมินด้าน วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ วิทยากร วันและเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม สื่อที่ใช้ประกอบการฝึกอบรม เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรม เพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม ความเพียงพอของทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินโปรแกรมการฝึกอบรม

3. การประเมินกระบวนการ Process Evaluation : P)

หมายถึง การประเมิน ด้านแนวคิด Two – Generation Approach ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นสอน 3) ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม 4) ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ 5) ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงาน และ ด้านการวัดผลและประเมินผล มีความเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมในระดับใด

4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P)

หมายถึง การประเมินด้านแนวคิด Two – Generation Approach และการประเมินผลผลิตที่ได้รับจากการฝึกอบรม โดยพิจารณาจากคะแนนการวัดด้านความรู้และการประเมินผลงานตามสภาพจริง

ขั้นตอนที่ 7 การรายงานคุณค่าของโปรแกรม

หมายถึง การรายงานคุณค่าให้ผู้มีอำนาจสูงสุด ได้รับทราบด้วยเอกสารการรายงานผลโปรแกรมการฝึกอบรม โดยการนำแนวคิดของบอย (Boyle, 1981) และนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 – 6 มาประกอบการรายงานผล ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) งบประมาณ 5) ประโยชน์ที่ได้รับ

2. Two – Generation Approach หมายถึง การพัฒนาคนสองวัยพร้อมกัน ได้แก่ ผู้ใหญ่ และเด็ก ที่ครอบครัวมีรายได้น้อย โดยมีกลยุทธ์ คือ การจัดโปรแกรมการฝึกอบรมด้านอาชีพระหว่าง ผู้ใหญ่และเด็ก และ การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก เพื่อให้ผู้ใหญ่และเด็กได้ร่วมมือกัน มีความรักความผูกพันกัน มีความผาสุกในครอบครัว

3. กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

1) ขั้นเตรียม เป็นขั้นตอนที่วิทยากรแนะนำการเรียนรู้ร่วมกันและจัดเป็นกลุ่มย่อย 2 คน ระหว่างผู้ใหญ่และเด็ก ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเป็นพ่อ แม่ กับลูก หรือ พี่ ป้า น้า อา ปู่ ย่า ตา ยาย กับ หลาน พร้อมแจ้งวัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่เรียนและการทำกิจกรรมร่วมกัน

2) **ชั้นสอน** เป็นขั้นตอนที่วิทยากรนำเข้าสู่บทเรียน นำเสนอเนื้อหาพร้อมนำสื่อประกอบการนำเสนอ

3) **ชั้นทำกิจกรรมกลุ่ม** เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน และช่วยกันทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายจากวิทยากร

4) **ชั้นตรวจสอบผลงาน** เป็นขั้นตอนการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมแล้วผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร

5) **ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม** เป็นขั้นตอนที่วิทยากรและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียน และประเมินผลการทำงานกลุ่ม

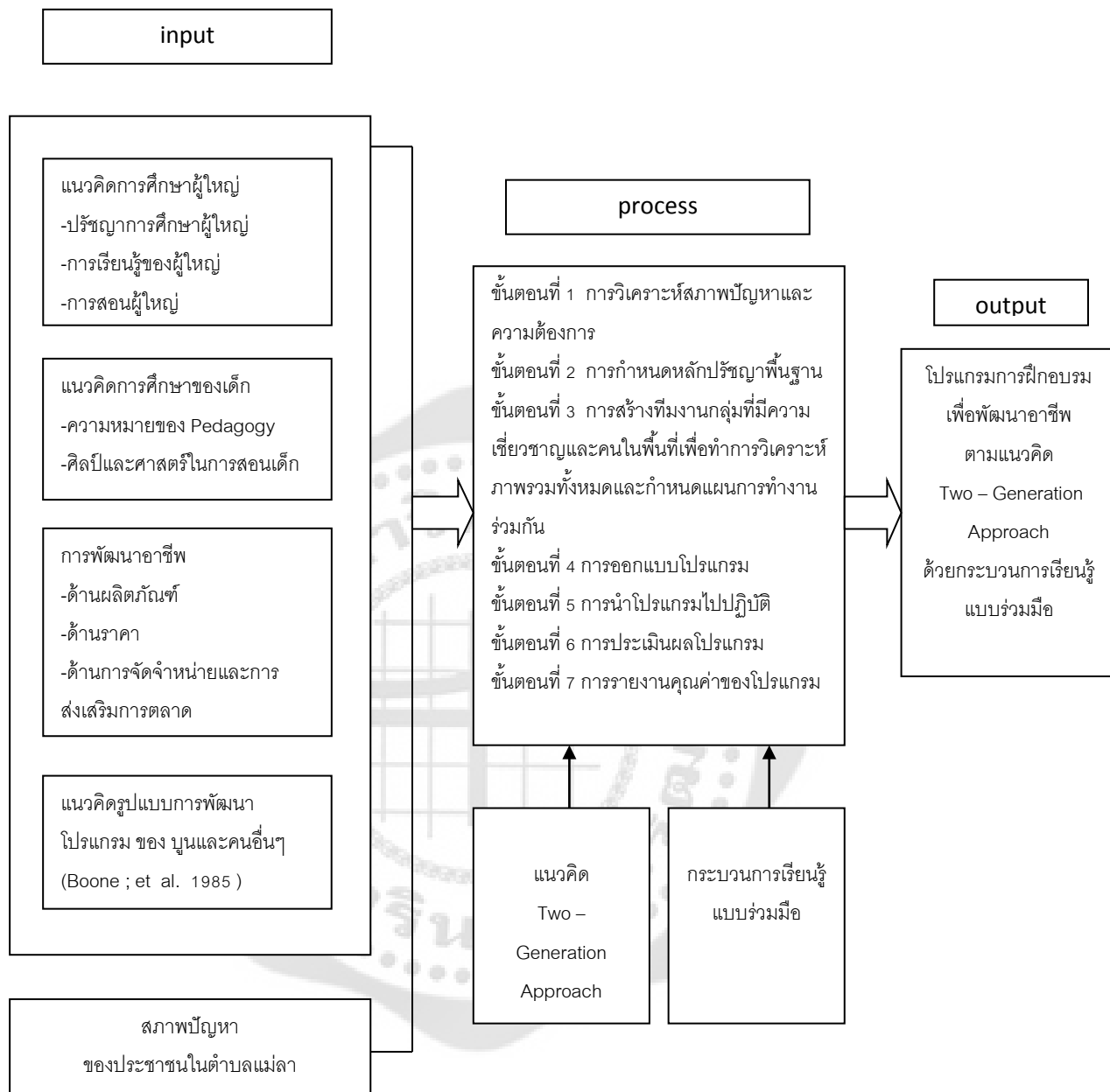
4. การพัฒนาอาชีพ หมายถึง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้จากโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบด้วย

ด้านผลิตภัณฑ์ หมายถึง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ เรื่อง การสานกระเจดแม่ลา

ด้านราคา หมายถึง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ เรื่อง การคำนวณราคาและการกำหนดราคาขาย

ด้านการจัดจำหน่ายและการส่งเสริมการตลาด หมายถึง ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้รับความรู้ เรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

5. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม หมายถึง พ่อ แม่ กับลูก หรือ พี่ ป้า น้า อา ปู่ ย่า ตา ยาย กับหลาน โดยเป็นประชาชนในตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการวิจัยดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาผู้ใหญ่

1. ความหมายของผู้ใหญ่
2. ลักษณะของความเป็นผู้ใหญ่
3. ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่
4. การเรียนรู้ของผู้ใหญ่
5. วิธีการสอนผู้ใหญ่

ตอนที่ 2 การศึกษาของเด็ก

1. ความหมายของ Pedagogy
2. ศิลป์และศาสตร์ในการสอนเด็ก
3. การเรียนรู้ของเด็ก
4. การศึกษาของเด็กตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551

ตอนที่ 3 แนวคิด Two – Generation Approach

1. ความเป็นมา Two – Generation Approach
2. ความหมาย Two – Generation Approach
3. นโยบาย Two – Generation Approach
4. กลยุทธ์การพัฒนา Two – Generation Approach

ตอนที่ 4 กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
3. ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ
4. เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ตอนที่ 5 การพัฒนาอาชีพ

1. ความหมายการพัฒนาอาชีพ
2. การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ
3. หลักการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ
4. เทคนิคการเรียนการสอนวิชาอาชีพ
5. การพัฒนาอาชีพ
6. หลักการตลาด

ตอนที่ 6 การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรม

1. ความหมายโปรแกรม
2. ความหมายการพัฒนาโปรแกรม
3. รูปแบบการพัฒนาโปรแกรม
4. ความหมายของการฝึกอบรม
5. เทคนิคการฝึกอบรม
6. การประเมินผลการฝึกอบรม

ตอนที่ 7 ชุมชนตำบลแม่ลา

1. ข้อมูลพื้นฐาน
2. ข้อมูลด้านสังคม
3. สภาพปัญหาของชุมชนตำบลแม่ลา

ตอนที่ 8 การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด

Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. ปัจจัยนำเข้า
2. กระบวนการ
3. ผลผลิต

ตอนที่ 9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. วิจัยในประเทศ
2. วิจัยในต่างประเทศ

ตอนที่ 1. การศึกษาผู้ใหญ่

การศึกษาผู้ใหญ่ ผู้วิจัยได้ศึกษาในประเด็น ดังนี้ 1. ความหมายของผู้ใหญ่ 2. ลักษณะของความเป็นผู้ใหญ่ 3. ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่ 4. หลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ 10 ประการ (Adult Learning : Ten Principles) 5. วิธีการสอนผู้ใหญ่ 6. เป้าหมายการเรียนการสอนผู้ใหญ่ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความหมายของผู้ใหญ่

มีนักวิชาการ และนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของ ผู้ใหญ่ ดังนี้

โรเจอร์; และ ฮอรัลล็อก (Rogers; & Horrocks. 2010: 44) ได้ให้ความหมายของผู้ใหญ่ หมายถึง ขั้นตอนของวงจรชีวิต ของแต่ละคน ที่เปลี่ยนสถานะโดยเริ่มตั้งแต่เด็กจนถึงหนุ่มสาว และผู้ใหญ่ เป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีการรวมกันและช่วยเหลือกันในสังคม

โนลล์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2547: 31; อ้างอิงจาก Knowles. 1980: 30-31) การเป็นผู้ใหญ่หรือไม่ ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมและบทบาททางสังคมที่เหมาะสมกับความเป็นผู้ใหญ่ นอกจากนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีมโนภาพต่อตนเองและวุฒิภาวะในการเป็นผู้ใหญ่

ดาร์วี (สมคิด อิศระวัฒน์. 2543: 24; อ้างอิงจาก Draves. 1986) ผู้ใหญ่ คือ บุคคลซึ่งมีความแตกต่างในเรื่องของประสบการณ์ เจตคติ การรับรู้ และความคิด แต่ละบุคคลจะมีการรวบรวมผสมผสานความคิด รับรู้ความรู้ตามวิธีการของแต่ละคน

สมคิด อิศระวัฒน์ (2543: 24) ได้ให้ความหมายของคำว่า“ผู้ใหญ่” คือ บุคคลซึ่งมีอาชีพ มีรายได้ รับผิดชอบชีวิตของตนและมีหลายบทบาทหลายหน้าที่ในคนเดียว

สรุปได้ว่า ผู้ใหญ่ หมายถึง บุคคลที่มีความแตกต่างกันในเรื่องของประสบการณ์ เจตคติ การรับรู้ และความคิด มีวุฒิภาวะในการเป็นผู้ใหญ่ มีพฤติกรรมและบทบาทที่เหมาะสมกับความเป็นผู้ใหญ่

2. ลักษณะของความเป็นผู้ใหญ่

นักการศึกษาผู้ใหญ่ไทย ได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาบุคคลที่มีลักษณะเป็นผู้ใหญ่ 3 ประการ ดังนี้ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2547: 31-32; อ้างอิงจาก เขียวศรี วิวิธสิริ. 2527: 36-37; และ อุณา นพคุณ. 2527: 29-30)

2.1 ลักษณะทางอายุ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ผู้ที่มีอายุย่างเข้าปีที่ 15 (14 ปี บริบูรณ์)เข้าสู่ภาวะความเป็นผู้ใหญ่ โดยเปลี่ยนคำนำหน้าจาก ด.ช. เป็นนายและจาก ด.ญ.เป็น น.ส.

2.2 ลักษณะทางอารมณ์และสติปัญญา นักจิตวิทยาพัฒนาการจะพิจารณาความเป็นผู้ใหญ่ โดยคำนึงถึงวุฒิภาวะทางจิตใจ ความพร้อมทางด้านสติปัญญา และความรับผิดชอบใน

ภารกิจที่ต้องใช้ทั้งด้านอารมณ์และสมองควบคู่กัน ถ้าหากบุคคลใดมีความสามารถมากพอก็ยอมรับว่าเข้าสู่ภาวะความเป็นผู้ใหญ่แล้ว

2.3 ลักษณะทางบทบาทหน้าที่ทางสังคมและการประกอบอาชีพ นับว่าเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาที่มีความสำคัญอย่างมาก ทั้งนี้เพราะว่าผู้ใหญ่จะต้องมีรายได้จากการประกอบอาชีพที่แน่นอน มั่นคง และสามารถจะทำหน้าที่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยเริ่มจากมีบทบาทในครอบครัว อาจจะเป็นพ่อ แม่ ทำหน้าที่พลเมืองดีในการเสียภาษีให้แก่รัฐบาล ตลอดจนบทบาทอื่นๆ ในสังคมตามความสามารถและความสนใจ

สรุปได้ว่า ลักษณะของความเป็นผู้ใหญ่ ประกอบด้วย อายุ อารมณ์ สติปัญญา บทบาทหน้าที่ทางสังคมและมีการประกอบอาชีพ

3. ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่

ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่ ได้แก่ ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่แบบเสรีนิยม ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่แบบพิพัฒนาการนิยม ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่แบบพฤติกรรมนิยม ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่แบบมนุษยนิยม ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่แบบปฏิรูปนิยม ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร (สนอง โลหิตวิเศษ. 2544: 83 -150) โดยมีเนื้อหาสรุปได้ ดังนี้

3.1 ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่เสรีนิยม (Liberalism)

หลักคิดและความเป็นมา

การศึกษาแบบเสรีนิยมเป็นปรัชญาการศึกษาที่เก่าแก่ที่สุดในโลกตะวันตก เกิดขึ้นตั้งแต่สมัยโบราณ ต้นกำเนิดมาจากความขัดแย้งระหว่างกลุ่มโซฟิสต์ (Sophists) และกลุ่มนักปราชญ์เพลโต (Plato) โซเครตีส (Socrates) และ อริสโตเติล (Aristotle) กลุ่มโซฟิสต์มีเป้าหมายฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลและนักการเมือง โดยใช้กระบวนการศึกษาที่มุ่งประโยชน์ (Utilitarian Education) กลุ่มนี้เป็นกลุ่มครูอาชีพกลุ่มแรก หลักสูตรเน้นการศึกษาวิชาภาษาศาสตร์ ทักษะในการถกเถียง ความรู้เกี่ยวกับการชักชวนผู้อื่นให้คล้อยตาม การศึกษาเป็นการแสวงหาทักษะและเก็บสะสมข้อเท็จจริง (Storing of Facts) เช่น ทักษะในการพูดในที่สาธารณะ การจัดทำคำร้องทางกฎหมาย และการเก็บข้อมูลทางด้านวัฒนธรรม กลุ่มนี้ส่วนใหญ่อยู่ในโรมและกรีซ

หลักการของการศึกษาแบบเสรีนิยม เน้นการพัฒนามนุษย์ใน 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาทางด้านสติปัญญา และความมีเหตุผล (Rational or Intellectual Education) เป็นการศึกษาที่มุ่งให้บุคคลพัฒนาเป็นลำดับจากมีข้อมูล (Information) มีความรู้ (Knowledge) และ มีปัญญา (Wisdom) บุคคลเริ่มต้นมีข้อมูล เช่น อ่านหนังสือ เขียนหนังสือ หรือ คำนวณ เมื่อได้รับข้อมูลแล้วจะทำให้เกิดความรู้ได้ก็ด้วยความสามารถในการสื่อสารสิ่งที่รู้ให้ผู้อื่น ความรู้ต่างจากข้อมูลที่ผู้เป็นเจ้าของข้อมูลนั้นจะมีการประมวลข้อมูลเป็นหลักการ หรือวิเคราะห์ หรือ

สังเคราะห์ข้อมูล และสามารถถ่ายทอดได้ สำหรับผู้ที่มีการศึกษาจะต้องมีปัญญา ปัญญามี 2 ประเภท คือ ปัญญาเชิงปฏิบัติการ (Practical Wisdom) และปัญญาเชิงทฤษฎี (Theoretical or Speculative) ปัญญาเชิงปฏิบัติการเป็นความสามารถในการนำข้อมูลและความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การเป็นพ่อและแม่ที่ดี การเป็นพลเมืองดี การเป็นผู้ใช้แรงงานที่ดี ส่วนปัญญาเชิงทฤษฎีเป็นการใคร่ครวญหลักการของเนื้อหาวิชาอย่างลึกซึ้ง จัดการเชื่อมโยง และหาความสัมพันธ์ระหว่างหลักการเหล่านั้น ปัญญาเชิงทฤษฎีจึงเป็นการค้นหาความจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ของมนุษย์กับโลก การศึกษาทางด้านสติปัญญาเป็นการเตรียมบุคคล ให้มีเหตุผลทางด้านวิทยาศาสตร์ และมีภูมิปัญญาสามารถวิเคราะห์และเข้าใจสภาพการณ์แวดล้อมต่างๆ ได้

2. การพัฒนาทางด้านคุณธรรม (Moral Education) นักปรัชญาเสรีนิยมทุกคนมีความเชื่อที่สอดคล้องตรงกันว่าการศึกษาเพื่อพัฒนาสติปัญญาต้องประกอบด้วยการศึกษาที่มีคุณธรรม การศึกษาที่มีคุณธรรมไม่บังคับบุคคลให้เปลี่ยนแปลงตัวเอง แต่การเปลี่ยนแปลงต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ การพัฒนาบุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคลควรประกอบทั้งด้านสติปัญญาและคุณธรรม เป้าหมายสุดท้ายของการศึกษาแบบเสรีนิยมคือชีวิตที่มีสติปัญญา และมีคุณธรรม

3. การศึกษาทางด้านศาสนา (Spiritual or Religious Education) ความรู้ทางด้านศาสนาและจิตใจ สามารถทำให้บุคคลแสวงหาความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างร่างกายและจิตใจ

4. การพัฒนาด้านสุนทรียภาพ (Aesthetic Sense) ความสามารถด้านสุนทรียภาพสามารถทำให้บุคคลมีความละเอียดอ่อนในอารมณ์และจิตใจ และซาบซึ้งในความงามของธรรมชาติ

3.2 ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ความเป็นมา

ปรัชญาการศึกษาแบบพัฒนาการนิยมเริ่มต้นในคริสต์ศตวรรษที่ 16 โดยกลุ่มนักคิดทางการศึกษา ได้แก่ จอห์น คอเมเนียส (John Comenius) รูสโซ (Rousseau) เปสตาลอสซี (Pestalozzi) และ โฟรเบล (Froebel) ท่านเหล่านี้ได้เขียนหนังสือเสนอวิธีการให้การศึกษาแบบการปฏิบัติจริง โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากธรรมชาติ เช่น ได้สัมผัสวัตถุและสิ่งของตามธรรมชาติ มากกว่าการเรียนรู้จากตำราอย่างเดียวยตามแนวคิดของกลุ่มเสรีนิยม บาทหลวงคอเมเนียสเสนอให้เด็กได้ศึกษาโดยวิธีการเลียนแบบธรรมชาติมากกว่าการให้อ่านหนังสือ รูสโซเห็นด้วยและเสนอว่าการเรียนรู้ทั้งหมดของเด็กจนอายุ 12 ปี ควรเรียนรู้จากประสบการณ์ และเรียนตามความสมัครใจ โดยจัดการศึกษาให้เหมาะกับเด็กในแต่ละวัย เปสตาลอสซี และ โฟรเบล นำแนวคิดของรูสโซ ไปทดลองปฏิบัติ โดยให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีอิสระจากธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง เรียนรู้โดยการสัมผัสโดยตรงและนำการเล่นมาผสมผสานกับประสบการณ์การเรียนรู้ เบคอนและล็อก (Bacon and Locke) เน้นว่าความรู้ที่ได้เชิง

ประจักษ์หรือจากการมีประสบการณ์โดยตรงจากการสังเกต หรือ ทดลอง มีคุณค่าสูงกว่าการเรียนรู้ที่ได้จากการอ่านตำรา

ในตอนต้นศตวรรษที่ 20 ได้มีการปฏิรูประบบโรงเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดการศึกษาทุกระดับให้กับผู้พลพ ฝึกอบรมคนงานและผู้นำที่ต้องการในภาคสังคมอุตสาหกรรม ส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตย และการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน และเพิ่มการศึกษาด้านอาชีพในการศึกษาแบบศิลปศาสตร์ ทฤษฎีการศึกษาพัฒนาการได้พัฒนาในระยะนี้ ได้แก่ 1) การศึกษาแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child – Centered) ของรัสโซ เปสตาลอสซี่ และโฟรเบล 2) การให้ความสำคัญกับวิธีการทางวิทยาศาสตร์ของดาร์วิน ผู้ค้นพบว่าเด็กเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีการพัฒนาและวิวัฒนาการเพื่อความอยู่รอดและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น 3) ประโยชน์ต่อผู้เรียนและสังคมแนวคิดของสเปนเซอร์ (Spencer) และ 4) การศึกษาเพื่อประชาธิปไตย (Education for Democracy) ซึ่งเป็นหลักการ ของปรัชญาการศึกษาแบบพิพัฒนาการ คิดขึ้นโดย จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) นักปรัชญาชาวอเมริกัน ดิวอี้เชื่อว่า คนควรทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อแก้ปัญหา ดังนั้นเป้าหมายของการศึกษาแบบพิพัฒนาการนิยม เป็นการศึกษาเพื่อตนเองและสังคม

โครงการการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบเชิงปรัชญาพิพัฒนาการนิยม

โครงการการศึกษาชุมชน (Community Education) และโครงการฝึกอบรมอย่างมีส่วนร่วมต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ในประเทศสหรัฐอเมริกา และในหลาย ๆ ประเทศรวมทั้งในประเทศไทย เป็นโครงการที่นำแนวคิดของการศึกษาพิพัฒนาการมาใช้

ในประเทศไทย กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินงานด้านการศึกษาชุมชน โดยมีเป้าหมายให้ประชาชนรวมกลุ่มกันเพื่อพัฒนาชุมชนของตนเองให้พึ่งพาตนเองได้ ส่วนกรมการศึกษานอกโรงเรียนเน้นการใช้ปรัชญาคิดเป็น ซึ่งเน้นในเรื่องการคิดเพื่อเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมตนเอง และใช้วิธีแก้ปัญหา (Problem-Solving) โดยใช้ข้อมูลด้านวิชาการ สังคม และตนเอง แก้ปัญหาให้เหมาะสมกับสภาพของตนเอง นอกจากนี้โครงการศึกษานอกระบบด้านอาชีพ และโครงการฝึกอบรมต่างๆ รับแนวคิดพิพัฒนาการนิยมเป็นส่วนใหญ่

การนำหลักการของพิพัฒนาการไปใช้

ในการนำปรัชญาการศึกษาแบบพิพัฒนาการนิยมไปใช้ ในด้านเป้าหมายของการศึกษานั้นเน้นการพัฒนาทักษะ ความรู้และเจตคติในทุกๆด้าน เน้นการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองดี การศึกษาเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคม และเน้นกระบวนการแก้ปัญหา ในด้านทฤษฎีการเรียนรู้ เน้นการเรียนรู้โดยการนำตนเอง การแก้ปัญหา ความสนใจของผู้เรียนเป็นพื้นฐาน และการพัฒนาความรู้ความเข้าใจสำหรับด้านกระบวนการเรียนการสอน เน้น การศึกษาด้านอาชีพ การศึกษาด้านการส่งเสริมเกษตร

วิธีการสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method) วิธีการทางวิทยาศาสตร์ วิธีการแก้ปัญหา วิธีการสอนรายบุคคล วิธีสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง วิธีสอนแบบใช้โครงการ และวิธีการสอนแบบใช้กิจกรรม

3.3 ปรัชญาการศึกษาแบบพฤติกรรมนิยม (Behavioralism)

แนวคิดพฤติกรรมนิยมนี้ เริ่มต้นโดย จอห์น บี. วัตสัน (John B. Watson) ประมาณทศวรรษระหว่างปี 1920 – 1929

การนำพฤติกรรมนิยมไปใช้ในการศึกษานอกระบบและการศึกษาผู้ใหญ่

1. **วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Objectives)** เป็นการระบุพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้เรียนแสดงออกมาหลังจากการสอนแต่ละหน่วย หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า วัตถุประสงค์ของการสอน (Instructional Objectives) มีองค์ประกอบด้วยกัน 3 ประการ คือ 1) เงื่อนไขหรือสิ่งเร้าที่คาดหวังให้ผู้เรียนกระทำ 2) พฤติกรรมที่ผู้เรียนจะกระทำ รวมทั้งการอ้างอิงผลผลิตที่ได้จากพฤติกรรมของผู้เรียน 3) เกณฑ์หรือการอธิบายสิ่งที่พฤติกรรมจะได้รับการยอมรับหรือไม่ยอมรับ สำเร็จหรือไม่สำเร็จ

2. **ความรับผิดชอบ (Accountability)** การแสดงความรับผิดชอบด้านการศึกษากี่ยวข้องกับหลักฐานการสอนของครูผู้สอน เกี่ยวข้องทางด้านคุณภาพของการสอน ผู้เรียนได้อะไร และพร้อมสำหรับการตรวจ ความรับผิดชอบผลผลิตของการสอนในตัวผู้เรียน เป็นเสมือนแผนการสอน (Lesson Plan)

3. **สมรรถภาพพื้นฐานทางการศึกษา (Competency – Based Education/ CBE)** เป็นการบรรยายหรืออธิบายแจ่มแจ้งกิจกรรมทางการศึกษาจากหลักสูตรทั้งหมดเป็นรายหน่วยการสอนต่างๆ และอาจนำไปเป็นชุดการสอนการสอนตนเอง จนถึงการศึกษาฝึกอบบรมครู สมรรถภาพพื้นฐานทางการศึกษา เป็นโปรแกรมทางการศึกษาที่ระบุความสามารถในการปฏิบัติการสอนไว้ล่วงหน้า การระบุรายละเอียดกำหนดเป็นเชิงพฤติกรรมทั้งด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ประสพการณ์การเรียนรู้ และวิธีประเมินผล

4. **สมรรถภาพพื้นฐานการศึกษาผู้ใหญ่ (Competency-Based Adult Education)** มีความเหมาะสมสำหรับการศึกษาผู้ใหญ่ และศึกษานอกระบบหลายประการ เช่น 1) สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างผู้เรียนที่มีจุดเริ่มต้นหรือพื้นฐานแตกต่างกัน 2) มีความยืดหยุ่นด้านเวลาที่แต่ละคนใช้เพื่อบรรลุเป้าหมายขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละคน 3) สมรรถภาพการเรียนรู้อาจปฏิบัติได้หลายวิธีตั้งแต่กิจกรรมในชั้นเรียนแบบปกติจนถึงชีวิตประจำวัน และประสพการณ์การทำงาน การประเมินผลที่อ้างอิงเกณฑ์ 4) เป็นเครื่องมือหรือพาหนะที่ใช้สำหรับการเรียนรู้โดยการนำตนเอง

5. การวางแผนการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบ (Program Planning in Adult and Nonformal Education) พฤติกรรมนิยมมีผลกระทบในเรื่องการวางแผนโครงการและการออกแบบหลักสูตรการศึกษาเป็นอย่างมาก มีขั้นตอนในการวางแผนโครงการ ดังนี้

1) **กำหนดความมุ่งหมาย** (Defining Purpose) ในการออกแบบโครงการ ความมุ่งหมายมาจากแหล่งต่างๆ รวมทั้งตัวผู้เรียน ชีวิตที่อยู่นอกโรงเรียน ผู้เชี่ยวชาญเนื้อหา ข้อมูลที่ได้รับจากแหล่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้รับการการกลั่นกรองด้านปรัชญาของผู้ออกแบบและสถาบัน และผ่านการค้นพบทางด้านจิตวิทยาที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้ กระบวนการนี้ ควรนำไปสู่แนวทางรายละเอียดของวัตถุประสงค์เฉพาะและการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้

2) **กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ** (Specific Objectives) จะสามารถช่วยนำไปสู่แนวทางการกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ วัตถุประสงค์เฉพาะนี้เหมือนกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นประโยคที่ระบุการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียนทั้งด้านประเภทของพฤติกรรมและเนื้อหาที่พฤติกรรมจะถูกระทำ

3) **กำหนดประสบการณ์การเรียนรู้** (Learning Experience) เป็นการกำหนดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และเงื่อนไขภายนอกของสิ่งแวดล้อม ครูมีบทบาทเป็นผู้จัดการสร้างสิ่งแวดล้อม หรือโครงสร้างของสถานการณ์ให้เกิดการตอบสนองตามที่วางแผนไว้ ครูต้องมีการสร้างสิ่งเร้าและปรับสภาพแวดล้อม มีการเสริมแรง ให้นำไปสู่พฤติกรรมที่ปรารถนา

4) **การประเมินผล** (Evaluation) เป็นกระบวนการกำหนดระดับของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้น

6. **บทเรียนสำเร็จรูป** (Programmed Instruction) หรือบทเรียนโปรแกรม สกินเนอร์ได้รับเครดิตในการพัฒนาเรื่องนี้ ซึ่งเดิมออกแบบการสอนบทเรียนโดยใช้เครื่องสอน ต่อมาได้พัฒนาอยู่ในรูปแบบหนังสือหรือสื่อคอมพิวเตอร์บทเรียนสำเร็จรูป สกินเนอร์ให้นิยามว่า เป็นเครื่องมือจัดการเสริมแรงและมีการออกแบบเป็น 4 ประเภทหลักๆ คือ 1) สร้างรูปแบบพฤติกรรมใหม่ 2) เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของพฤติกรรม 3) ควบคุมสิ่งเร้าเพื่อให้ได้มาซึ่งพฤติกรรม หรือ 4) รักษาพฤติกรรมภายใต้การเสริมแรงนานๆ ครั้ง บทเรียนโปรแกรมอาจเป็นเส้นตรง (linear) โดยเนื้อหาบทเรียนแบ่งเป็นหน่วยย่อยๆ ที่นำไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้ หรือเป็นบทเรียนแบบสาขา (Branching) จะแตกออกแบบกิ่งก้านทำให้ผู้เรียนสำรวจคำตอบที่ผิด และข้ามบางตอนที่เข้าใจแล้ว หรือเริ่มศึกษาใหม่ หยุดตอนใดหรือเริ่มตอนใดที่ต้องการศึกษาได้ จุดมุ่งหมายของบทเรียนสำเร็จรูปเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง

การนำไปใช้

ในด้านเป้าหมายทางการศึกษาจะเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่แสวงหาในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ความเข้าใจ เน้นการคาดการณ์และการควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ เน้นความอยู่รอดของสาระสำคัญและสิ่งที่จำเป็นในการศึกษา อาจเป็นการศึกษาเพื่อประโยชน์ การพัฒนาสมรรถภาพ นอกจากนี้เป็นการเน้นในเรื่องความร่วมมือในการเสริมแรงเพื่อแก้ไขปัญหาของมนุษย์ และการประเมินผลสิ่งที่ตั้งเป้าหมายไว้ ในด้านทฤษฎีการเรียนรู้ การสอน ได้แก่ เงื่อนไขของสิ่งเร้าและการตอบสนอง การเสริมแรงอย่างต่อเนื่อง กฎของผลการเรียนรู้ จะมีความหมายเมื่อมีความพอใจ กฎการฝึกปฏิบัติการเรียนมีความหมายเมื่อมีการปฏิบัติซ้ำและต่อเนื่อง กฎของ ความพร้อมในการเรียนรู้จะมีความหมายต่อเนื่องหากมีการสร้างแรงจูงใจ สำหรับกระบวนการเรียนการสอน เน้นการศึกษาสมรรถภาพพื้นฐาน การสอนแบบโปรแกรม การสอนเป็นรายบุคคล การวางแผน โครงการ การพัฒนาหลักสูตร เทคนิคการสร้างแรงจูงใจ การสร้างสื่อการเรียนรู้ การสร้างวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การรับผิดชอบในการประเมินผล และการควบคุมผู้เรียน

3.4 ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่มนุษยนิยม (Humanism)

การศึกษาผู้ใหญ่แบบมนุษยนิยม มาจากแหล่งการเรียนรู้เช่นเดียวกับการศึกษาผู้ใหญ่แบบเสรีนิยม จุดเน้นของมนุษยนิยมอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพ ศักดิ์ศรีของบุคคลแต่ละคน นอกจากนี้ นักการศึกษาผู้ใหญ่แบบมนุษยนิยมจะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคคลในภาพรวม เน้นทางด้านอารมณ์ และมิติที่มีผลต่อบุคลิกภาพ นอกจากนี้ นักการศึกษาผู้ใหญ่แบบมนุษยนิยม กับแนวคิดของนักคิดแบบอัตถิภาวะนิยม (Existentialists) มีความคล้ายคลึงกัน

การใช้มนุษยนิยมในการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบ

นับตั้งแต่กลางศตวรรษที่ 20 การศึกษาแบบมนุษยนิยมได้มีอิทธิพลสอดแทรกในระบบ การศึกษาควบคู่กับการศึกษาแบบพฤติกรรมนิยม การศึกษาทุกระดับนับตั้งแต่วัยก่อนเข้าเรียนจนถึง การศึกษาผู้ใหญ่ ได้นำแนวคิดของมนุษยนิยมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติมาใช้ นักศึกษามนุษยนิยม เห็นว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาเป็นเรื่องที่กว้างขวางไม่เพียงแต่เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งเท่านั้น แต่ควรเป็นการพัฒนาบุคคล ให้เป็นคนที่เปิดสำหรับการเปลี่ยนแปลงและ เรียนรู้อย่างต่อเนื่องบุคคลแสวงหาการรู้จักและเข้าใจในตนเองเพื่อพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (Self-Actualization) บุคคลสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นทำหน้าที่และประโยชน์ให้กับตนเอง บุคคลอื่น และ สังคมได้อย่างเต็มที่ มนุษยนิยมจึงเน้นการเรียนรู้ของบุคคลมากกว่าการถ่ายทอดข้อมูลและองค์ความรู้ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะขาดซึ่งเนื้อหาสาระ แต่จะเน้นที่กระบวนการศึกษา โดยใช้วิธีสอนเนื้อหา สาระที่เน้นความเป็นมนุษย์ ให้ความสำคัญในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ให้การศึกษาที่ผู้เรียนมีการพัฒนา

ตนเองทั้งด้านความรู้ สติปัญญา ความสามารถในการเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และสามารถสัมพันธ์กับผู้อื่นได้

1. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ (Learner-Centered) ผู้สอนไม่จำเป็นต้องรู้ทุกอย่างและรู้อย่างดีที่สุด เมื่อทำงานกับผู้เรียนผู้ใหญ่ โดยปรัชญามนุษยนิยมเชื่อว่า ทุกคนมีเสรีภาพ มีความรับผิดชอบ และมีความดีโดยธรรมชาติ หลักสูตรและวิธีการสอนควรช่วยให้ผู้เรียนสามารถกำหนดความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง ผู้เรียนควรมีอิสระที่จะเลือกเรียนรู้ในสิ่งที่เขาต้องการ และจำเป็น ผู้สอนควรช่วยแนะแนวทางหรืออำนวยความสะดวกในกระบวนการ และเน้นในกระบวนการเรียนรู้ไม่ใช่การสอน ผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง ผู้เรียนแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะที่ต้องนำมาพิจารณาในกระบวนการเรียนการสอน และส่งเสริมให้มีกระบวนการศึกษาได้พัฒนาผู้เรียนทางด้านอารมณ์ เจตคติ ร่างกาย และสติปัญญา

2. ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Teacher as Facilitator) บทบาทของครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้ช่วย และเป็นหุ้นส่วนในกระบวนการเรียนรู้ ครูไม่เพียงแต่เป็นผู้ให้ข้อมูล บทบาทของครูสร้างเงื่อนไข หรือ สถานการณ์ให้การเรียนรู้เกิดขึ้น ในการเป็นเจ้าของบทบาทผู้อำนวยความสะดวก ครูต้องมีความไว้วางใจผู้เรียน และเชื่อในสมมติฐานว่าผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง ในเรื่องนี้จะเป็นการยากสำหรับครูที่ยึดติดกับการสอนที่มีอำนาจเหนือผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้สอนต้องยอมรับประสบการณ์ของผู้เรียน ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์และศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะในการสอนผู้ใหญ่ ประสบการณ์ของผู้เรียนผู้ใหญ่แต่ละคนจะมีมากเป็นพื้นฐานสำหรับการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

3. ลักษณะของการเรียนรู้ (The Act of Learning) มนุษยนิยมมีทัศนะว่าการเรียนรู้เป็นความพยายามส่วนบุคคล การรับรู้เป็นมโนทัศน์ที่สำคัญในความคิดของมนุษย์ แต่ละบุคคลเลือกการรับรู้และแสดงพฤติกรรมที่ขึ้นอยู่กับการรับรู้ นั้น ๆ การรับรู้ของแต่ละบุคคลจึงแตกต่างกัน ผู้เรียนจะเรียนรู้แตกต่างกัน ผู้เรียนเรียนสิ่งที่เขารับรู้ว่ามีค่าจำเป็น มีความสำคัญ หรือ มีความหมายสำหรับเขา ความหมายขึ้นอยู่กับการผสมผสานเนื้อหาสาระที่ขึ้นอยู่กับการเป้าหมาย ความสนใจ เจตคติ ความเชื่อของบุคคลนั้นๆ มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเองมีความสำคัญในการเรียนรู้อย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเองในด้านบวกหรือด้านลบของแต่ละคน จะมีผลในการส่งเสริมการเรียนรู้หรืออุปนิสัยการเรียนรู้ของเขา โรเจอร์ เชื่อว่ามีต้นที่เป็นจริง และต้นที่เป็นอุดมคติ ความแตกต่างทั้งสองอย่างนี้สามารถให้สิ่งเราสำหรับการเรียนรู้ได้

4. การประเมินผลตนเอง (Self - Evaluation) การประเมินผลเป็นกระบวนการที่บูรณาการกับกระบวนการเรียนรู้ สำหรับมนุษย์นิยมแล้ว การประเมินตนเองเป็นวิธีการที่มีความหมายที่สุด ไม่ว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นในรูปแบบใดก็ตาม ผู้เรียนเป็นผู้ประเมินที่ดีที่สุดว่าการเรียนรู้ได้ตอบสนองความต้องการและความสนใจของเขาได้เพียงใด

การนำไปใช้

การนำปรัชญาการศึกษาแบบมนุษย์นิยมไปใช้ การกำหนดเป้าหมายจะเป็นไปในลักษณะพัฒนามนุษย์ให้เต็มตามศักยภาพ โดยพัฒนาบุคลิกภาพและสติปัญญา ส่งเสริมความเป็นมนุษย์ ส่งเสริมการรู้จักและเข้าใจตนเองอย่างเต็มศักยภาพ (Self - Actualization) ส่งเสริมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความเป็นมนุษย์และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทฤษฎีการเรียนรู้ที่ใช้ การเรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้โดยการนำตนเอง (Self - Directed Learning) เน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นพื้นฐานของการศึกษา ทฤษฎีที่อยู่บนพื้นฐานความรู้และความเข้าใจ (Cognitive - Base Theory) สำหรับกระบวนการเรียนการสอน เน้นการใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ การศึกษาแบบให้ความร่วมมือ (Cooperative Approach) ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ วิธีการเรียนเป็นกลุ่ม การสื่อสารแบบเปิด และการวิเคราะห์การถ่ายโอน

3.5 กลุ่มปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่วิถีปฏิบัตินิยม (Radicalism)

การเสนอแนวคิดปฏิรูปนิยม เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจแนวคิดเชิงปฏิรูปนักคิดที่มีผลต่อวงการการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบมากได้แก่ แนวคิดของเปาโล แฟร์ และ อีวาน อิลลิช ซึ่งหลักคิดของทั้งสองท่านนี้มีอิทธิพลต่อวงการการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบอย่างมาก

แฟร์กับการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบ

ได้มีการนำวิธีสอนของแฟร์ไปใช้ในการศึกษาผู้ใหญ่ และการศึกษานอกระบบหลากหลายประเภท เช่น การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ การปลูกจิตสำนึก และโครงการพัฒนาสังคมต่าง ๆ สำหรับการศึกษานอกระบบในประเทศไทย แนวคิดของแฟร์ได้แฝงอยู่ในแนวคิดโครงการจัดการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จของไทยอย่างลึกซึ้ง ได้แก่ แนวคิดเรื่องการทำให้คนมีจิตสำนึก การศึกษาแบบขี้ปัญหา การใช้รูปภาพเพื่อแสดงสถานการณ์ในชีวิตจริง ทำให้ผู้เรียนได้คิดจากสภาพที่เป็นจริง การใช้บทเรียนที่ตรงกับชีวิตจริง การใช้คำที่มีความหมายที่ใช้อยู่ประจำ ทำให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความหมาย และอ่านออกเขียนได้

สรุปได้ว่า ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่ เป็นการนำความเชื่อของปรัชญา เป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักปรัชญา ทฤษฎีการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอน วิธีการสอน ไปใช้สำหรับจัดการศึกษาผู้ใหญ่ เพื่อให้ผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่

ปรัชญาการศึกษา	ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่ เสรีนิยม	ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่ พัฒนาการนิยม	ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่ พฤติกรรมนิยม	ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่ มนุษยนิยม	ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่ ปฏิรูปนิยม
ความเชื่อ	เพื่อพัฒนาสติปัญญา คุณธรรมและ จริยธรรม สุนทรียภาพและศาสนา	การพัฒนาความเป็นประชาธิปไตย พัฒนา ตนเองและสังคม	เป็นการตอบสนองของมนุษย์ต่อสิ่งเร้า ถ้า จัดสิ่งเร้าให้เหมาะสมจะได้พฤติกรรมการ ตอบสนองที่ต้องการ	เสรีภาพ ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ พฤติกรรมเป็นผลจากความต้องการและ แรงจูงใจที่เกิดขึ้นในตนเอง	การศึกษาเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างถอน รากถอนโคนหรืออย่างรุนแรง โดยเปลี่ยน โครงสร้างและค่านิยมทางสังคม
เป้าหมาย	1. การพัฒนาทางด้านสติปัญญา และ ความมีเหตุผล 2. การพัฒนาทางด้านคุณธรรม 3. การศึกษาทางด้านศาสนา 4. การพัฒนาด้านสุนทรียภาพ	เน้นการพัฒนาทักษะ ความรู้และเจตคติ ในทุก ๆ ด้าน เน้นการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองดี การศึกษาเพื่อควมรับผิดชอบต่อสังคม และเน้นกระบวนการแก้ปัญหา	เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่แสวงหาใน ด้าน ความรู้ ทักษะ และเจตคติ ความเข้าใจ เน้นการคาดการณ์และการควบคุม พฤติกรรมของมนุษย์ เน้นความอยู่รอดของสสารสำคัญและสิ่งที่ จำเป็นในการศึกษา	เป็นไปในลักษณะพัฒนามนุษย์ให้เต็มตาม ศักยภาพ โดยพัฒนาบุคลิกภาพและ สติปัญญา ส่งเสริมความเป็นมนุษย์ ส่งเสริมการรู้จักและเข้าใจตนเองอย่างเต็ม ศักยภาพ (Self - actualization) ส่งเสริม การเรียนรู้โดยคำนึงถึงความเป็นมนุษย์และ การเรียนรู้ตลอดชีวิต	การทำให้ผู้เรียนได้คิดจากสภาพที่เป็นจริง การใช้บทเรียนที่ตรงกับชีวิตจริง การใช้คำที่มีความหมายที่ใช้อยู่ประจำ ทำ ให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความหมาย และอ่าน ออก เขียนได้
ทฤษฎีการเรียนรู้	การเรียนรู้ผ่านการจูงใจตนเอง และการหยั่ง รู้ (Self-motivation and intuition) การ ตระหนักในการเรียนรู้ (Awareness Learning) การเรียนรู้โดยการนำตนเอง (Self-directed Learning) และ ความรู้และ ความเข้าใจ (Cognitive Theory)	เน้นการเรียนรู้โดยการนำตนเอง การแก้ปัญหา ความสนใจของผู้เรียนเป็น พื้นฐาน และการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ	เงื่อนไขของสิ่งเร้าและการตอบสนอง การเสริมแรงอย่างต่อเนื่อง กฎของผลการเรียนรู้ จะมีความหมายเมื่อมี ความพอใจ กฎการฝึกปฏิบัติการเรียนรู้มี ความหมายเมื่อมีการปฏิบัติซ้ำและต่อเนื่อง กฎของความพร้อมในการเรียนรู้จะมี ความหมายต่อเนื้อหากมีการสร้าง แรงจูงใจ	การเรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้โดยการนำตนเอง (Self - directed Learning) เน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นพื้นฐาน ของการศึกษา ทฤษฎีที่อยู่บนพื้น ฐานความรู้และความเข้าใจ (Cognitive - base Theory)	ทฤษฎีการสร้างจิตสำนึกเพื่อการ เปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองของโลกคนจน
กระบวนการเรียน การสอน/ วิธีการสอน	การสนทนา (Dialogue) การอภิปราย (Discussion) วิธีการนำตนเอง (Self-directed Method) การวิพากษ์เพื่อนำไปสู่สถานการณ์การ เรียนรู้ (Dialectical Approach to Learning Situation) การเรียนรู้แบบเลือกเสรี (Free Choice Learning) การบรรยายสอนเนื้อหาวิชา (use of subjective methods)	กระบวนการเรียนการสอน เน้น การศึกษาด้านอาชีพ การศึกษาด้านการส่งเสริมการเกษตร วิธีการทางวิทยาศาสตร์ วิธีการแก้ปัญหา วิธีการสอนรายบุคคล วิธีสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง วิธีสอนแบบใช้โครงการ และ วิธีการสอบแบบใช้กิจกรรม	เน้นการศึกษาสมรรถภาพพื้นฐาน การสอนแบบโปรแกรม การสอนเป็นรายบุคคล การวางแผนโครงการ การพัฒนาหลักสูตร เทคนิคการสร้างแรงจูงใจ การสร้างสื่อการเรียนรู้ การสร้างวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การรับผิดชอบในการประเมินผล การควบคุมผู้เรียน	เน้นการใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ การศึกษาแบบให้ความร่วมมือ (Cooperative Approach) ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ วิธีการเรียนเป็นกลุ่ม การสื่อสารแบบเปิด และการวิเคราะห์การถ่ายโอน	ใช้ในการศึกษาผู้ใหญ่ และการศึกษานอก ระบบหลากหลายประเภท เช่น การศึกษา ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ การปลูกจิตสำนึก และโครงการพัฒนาสังคมต่าง ๆ

4. หลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ 10 ประการ (Adult Learning : Ten Principles)

หลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ 10 ประการ เป็นส่วนสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning) และเป็นการช่วยให้การฝึกอบรมประสบความสำเร็จด้วยดี ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ใหญ่เหล่านั้นมีส่วนสัมพันธ์กันอย่างมากในการเรียนรู้และการฝึกอบรมผู้ใหญ่ โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2547: 7-8)

1) ควรพิจารณาและให้ความสำคัญกับแรงจูงใจในการเรียนรู้ (Motivation to Learn) นั่นคือ บุคคลจะเรียนรู้ได้ดีถ้าหากมีความต้องการในการเรียนรู้สิ่งนั้นๆ

2) สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ (Learning Environment) ต้องมีความสะดวกสบายเหมาะสม ตลอดจนได้รับความไว้วางใจและการให้เกียรติผู้เรียน (Trust and Resort)

3) ควรคำนึงถึง ความต้องการในการเรียน ของแต่ละบุคคล และรูปแบบของการเรียนรู้ (Learning Styles) ที่มีความหลากหลาย

4) ต้องคำนึงถึงความรู้และประสบการณ์ (Experience) อันมีคุณค่า

5) ควรได้พิจารณาถึงการดูแลและให้ความสำคัญกับ เนื้อหาและกิจกรรมในการเรียนรู้ (Learning Content and Activities)

6) ให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาที่สอดคล้องกับความจริง (Realistic Problems) และนำการเรียนรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา

7) ต้องให้การเอาใจใส่กับการมีส่วนร่วมทั้งทางด้าน สติปัญญา และทางด้านร่างกาย ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

8) ควรให้มีเวลาอย่างพอเพียง ในการเรียนรู้ โดยเฉพาะการเรียนรู้ข้อมูลใหม่ การฝึกทักษะใหม่ๆ และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

9) ให้โอกาสในการฝึกปฏิบัติจนเกิดผลดี หรือการนำความรู้ไปประยุกต์ได้

10) ให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพ หรือสมรรถภาพในการเรียนรู้ จนกระทั่งเขาได้แลเห็นถึงความก้าวหน้าว่า สามารถบรรลุเป้าหมายได้

สรุปได้ว่า หลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ช่วยส่งเสริมให้ผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้โดยผู้สอน หรือวิทยากรต้องคำนึงถึงความต้องการในการเรียน ของแต่ละบุคคล สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพ หรือสมรรถภาพในการเรียนรู้ จนกระทั่งเขาได้แลเห็นถึงความก้าวหน้าว่า สามารถบรรลุเป้าหมายได้

5. วิธีการสอนผู้ใหญ่

วิธีการสอนผู้ใหญ่ จำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ วิธีการสอนโดยใช้ครูเป็นศูนย์กลาง วิธีการสอนโดยใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางแบบกลุ่ม และวิธีการสอนโดยใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางรายบุคคล โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2547: 260-262; อ้างอิงจาก Jarvis. 1983: 130-156)

5.1 วิธีการสอนโดยใช้ครูเป็นศูนย์กลาง

เป็นวิธีการที่มีครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้นำ และดำเนินการ จัดเป็นวิธีการสอนที่จะพยายามให้ความรู้ ข้อมูล และข้อเท็จจริงแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับวิธีการที่นำมาใช้กับการสอนผู้ใหญ่อยู่บ่อยๆ มี 5 วิธีการ คือ วิธีการสาธิต การอภิปรายด้วยการชี้แนะ การอภิปรายด้วยการควบคุม การอภิปรายโดยการบรรยายนำ และวิธีการบรรยาย

5.2 วิธีการสอนโดยใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางแบบกลุ่ม

เป็นวิธีการสอนที่มีลักษณะที่ผู้เรียนสามารถจะเรียนรู้ร่วมกันในระหว่างพวกเขาตนเอง เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้จะเป็นการนำเอาความรู้จากประสบการณ์ของผู้เรียนมาสู่สถานการณ์การเรียนการสอนด้วยเพื่อน ครูผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ สำหรับวิธีการที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ การระดมพลังสมอง บทบาทสมมติ การสัมมนา ทดสอบศึกษา การประชุมเชิงปฏิบัติการ

5.3 วิธีการสอนโดยใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางรายบุคคล

เป็นวิธีการสอนซึ่งเน้นเฉพาะผู้เรียนแต่ละบุคคลเท่านั้น เพื่อผู้เรียนจะสามารถนำไปใช้ให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง วิธีการที่จัดในกลุ่มนี้ คือ การกำหนดงานให้ปฏิบัติ คอมพิวเตอร์ช่วยการเรียนรู้ และการสอนทางไกล

สรุปได้ว่า วิธีการสอนผู้ใหญ่ ได้แก่ วิธีการสอนโดยใช้ครูเป็นศูนย์กลาง วิธีการสอนโดยใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางแบบกลุ่ม และวิธีการสอนโดยใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางรายบุคคล ซึ่งผู้สอนควรจัดวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา และผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด

6. เป้าหมายการเรียนรู้การสอนผู้ใหญ่

การดำเนินการสอนผู้ใหญ่แต่ละครั้ง ผู้สอนจำเป็นต้องมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่าจะต้องการให้เกิดอะไรขึ้นกับผู้เรียน ผู้สอนควรกำหนด เป้าหมายของการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้งความรู้ ความคิด ความรู้สึก และการปฏิบัติ ในการกำหนดเป้าหมายของการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในตัวผู้เรียน ควรประกอบด้วย 3 แบบ 1. เป้าหมายด้านความรู้และความคิด (Cognitive Domain) 2. เป้าหมายด้านความรู้สึก (Affective Domain) 3. เป้าหมายด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) ดังนี้ (สมคิด อิศระวัฒน์. 2543: 123)

1. เป้าหมายด้านความรู้และความคิด (Cognitive Domain)

บลูม (สมคิด อิศระวัฒน์ . 2543: 123; อ้างอิงจาก Bloom. 1956) อธิบายพฤติกรรมในด้านการคิด 6 ขั้นตอน เรียงตามลำดับการเกิดพฤติกรรมจากต่ำสุดถึงขั้นสูงสุด ดังนี้

1.1 ความรู้ ความจำ หมายถึงความสามารถในการจดจำจากประสบการณ์ต่าง ๆ และระลึกเรื่องราวต่างๆ ได้ถูกต้องแม่นยำ

1.2 ความเข้าใจ หมายถึงผู้เรียนสามารถแปลความ ขยายความและสรุปใจความสำคัญ

1.3 การนำไปใช้ หมายถึง ผู้เรียนสามารถนำความรู้ซึ่งเป็นหลักการทฤษฎี ไปใช้ในสภาพการณ์ที่ต่างออกไปได้

1.4 การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกเรื่องราวที่สมบูรณ์ ให้กระจายออกเป็นส่วน ๆ เช่นวิเคราะห์ความสัมพันธ์ องค์ประกอบ

1.5 การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานส่วนย่อยเป็นเรื่องราวเดียวกันโดยการปรับปรุงของเก่าให้ดีขึ้น ละมีคุณภาพสูงขึ้น

1.6 การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการวินิจฉัยหรือตัดสินใจกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยยึดถือเกณฑ์เป็นหลัก

2. เป้าหมายด้านความรู้สึก (Affective Domain)

2.1 การรับรู้สิ่งเร้า คือการที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากสภาพแวดล้อม (สิ่งของ ผลงาน หรือข้อมูล) แล้วเกิดการรับรู้ว่าเป็นอะไร เข้าใจถึงลักษณะสำคัญของสิ่งนั้น ในขั้นนี้ เหมือนกับการสร้างความพร้อมที่จะเรียนรู้ขั้นต่อไป

2.2 การตอบสนอง ในระดับนี้ ผู้เรียนจะเริ่มมีปฏิกิริยาโต้ตอบกับสิ่งแวดล้อมที่รับเข้ามา ใน 3 ลักษณะ (เริ่มจากขั้นต่ำสุด)

2.2.1 ยอมรับ

2.2.2 เต็มใจที่จะตอบสนอง

2.2.3 ความพอใจที่ได้รับจากการตอบสนองนั้น ๆ

2.3 การสร้างคุณค่า หลังจากบุคคลรับรู้สิ่งแวดล้อม และมีปฏิกิริยาโต้ตอบแล้ว ลำดับขั้นต่อมา คือยอมรับว่าสิ่งเร้าหรือปรากฏการณ์ที่ตอบสนองนั้นมีคุณค่าและเริ่มผูกพันตนเองกับสิ่งเหล่านั้น

2.3.1 การยอมรับคุณค่า

2.3.2 เลือกในคุณค่านั้น

2.3.3 การผูกพันในคุณค่านั้น ๆ คือความรู้สึกหรือความคิดถึงฝังแน่นในคุณค่านั้น อย่างแน่นอน พฤติกรรมในข้อนี้คือ ลักษณะของเจตคติ และความซาบซึ้ง

2.4 การจัดระบบคุณค่า ผู้เรียนจะคิดพิจารณา และรวบรวมค่านิยมต่างๆ ที่จัดกระจายเป็นหมวดหมู่ ในขั้นนี้ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

2.4.1 จัดคุณค่าในเรื่องต่าง เป็นกลุ่ม

2.4.2 จัดระบบคุณค่าเหล่านั้นให้เป็นระบบ

2.5 การสร้างลักษณะนิสัย เป็นการผสมผสานค่านิยมจนกลายเป็นพฤติกรรม คุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ประกอบด้วย

2.5.1 การรวมสรุปค่านิยมที่ฝังแน่นในรูปใดรูปหนึ่ง ซึ่งมีผลให้มีการแสดงออกเป็น ลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

2.5.2 การเกิดคุณลักษณะ

3. เป้าหมายด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain)

ซิมสัน (สมคิด อิศระวัฒน์. 2543: 126; อ้างอิงจาก Simpson. 1956) ได้แบ่งระดับของพฤติกรรมทางด้านการปฏิบัติเป็น 7 ขั้น ได้แก่ (เรียงจากการรับรู้ต่ำสุดถึงการรับรู้สูงสุด)

3.1 การรับรู้ เป็นการรับรู้ของอวัยวะทางด้านความรู้สึก เช่น การสัมผัส สรรส กลิ่น

3.2 การเตรียมพร้อมปฏิบัติ เป็นการเตรียมปรับตัวหรือความพร้อมในการกระทำ

3.3 การตอบสนองตามที่มีคนนำ เป็นการแสดงพฤติกรรมของแต่ละคนภายใต้การแนะนำของผู้สอน เช่น การเลียนแบบ

3.4 ปฏิบัติได้ สามารถฝึกฝนจนเกิดความชำนาญทำได้อย่างคล่องแคล่ว

3.5 การตอบสนองที่ซับซ้อน

3.6 การดัดแปลงให้เหมาะสม

3.7 ทำจนเป็นนิสัย

สรุปได้ว่า ในการสอนผู้ใหญ่แต่ละครั้ง ผู้สอนควรกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนเกิดทักษะในด้านใดด้านหนึ่ง หรือทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และการปฏิบัติ เพื่อจะได้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

จากการศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่ จะเห็นได้ว่า ผู้ใหญ่จะต้องเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเอง และครอบครัว ดังนั้น เด็กเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวและจะต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เด็กควรได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม เพื่อโตเป็น

ผู้ใหญ่จะสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ตนเอง และครอบครัว

ตอนที่ 2 การศึกษาของเด็ก

การศึกษาของเด็ก ผู้วิจัยได้ศึกษาในประเด็นดังนี้ 1. ความหมายของ Pedagogy 2. ศิลป์และศาสตร์ในการสอนเด็ก 3. การเรียนรู้ของเด็ก 4. การศึกษาของเด็กตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความหมายของ Pedagogy

Pedagogy มีรากศัพท์จากภาษากรีก คือ “paid” หมายถึง เด็ก และ “agogos” หมายถึง นำ ดังนั้น คำว่า Pedagogy จึงหมายถึง ศิลป์และศาสตร์การสอนเด็ก (Knowles. 1970: 36)

2. ศิลป์และศาสตร์ในการสอนเด็ก

ในการสอนเด็ก (Pedagogy) ผู้สอนต้องมีความรู้ทั้งศิลป์และศาสตร์ในการสอนเด็ก ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2555ก: 168-170)

2.1. การสอนเด็กในฐานะที่เป็นศาสตร์แขนงหนึ่ง

ผู้สอนต้องมีความรู้ ความเข้าใจรายละเอียดเนื้อหาที่ว่าด้วยการเรียนการสอน หลักจิตวิทยา หลักปฏิบัติ ข้อมูลพื้นฐาน ตลอดจนวิทยาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่พึงจะศึกษาได้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลที่จะทำการสอน

2.2. การสอนเด็กในฐานะที่เป็นศิลปะ

ผู้สอนเมื่อมีความรู้ซึ่งเป็นศาสตร์พื้นฐานแล้ว ต้องมีความสามารถที่จะนำเอาศาสตร์ที่ตนมีอยู่ออกมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์การเรียนการสอนต่าง ๆ ตามความเหมาะสมเพื่อให้เกิดผลดีที่สูงสุดแก่ผู้เรียน

3. การเรียนรู้ของเด็ก

เด็กในวัยเรียน มีความต้องการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2555ก :72 - 75)

3.1 ด้านร่างกาย การเจริญเติบโตทางด้านร่างกายจะเป็นไปตามขั้นตอนของช่วงอายุ ดังนั้นความต้องการด้านการเรียนรู้ของเด็กจะเริ่มตั้งแต่

- 1) การเรียนรู้และฝึกใช้กล้ามเนื้อ เช่น การปีนป่ายที่สูง การกระโดด การเล่นกีฬา
- 2) ฝึกทักษะในการใช้อวัยวะเคลื่อนไหว การได้ทำกิจกรรมที่ใช้ทั้งกายและสมอง
- 3) ฝึกทักษะการเคลื่อนไหว การใช้เวลาออกกำลังกาย
- 4) เรียนรู้การเล่น เกม กีฬาต่าง ๆ ที่ใช้กำลังเคลื่อนไหว

5) การเรียนรู้ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลง การเจริญเติบโต ของอวัยวะต่างๆ ของร่างกายในวัยแรกเริ่มและวัยรุ่น

6) ต้องการคำปรึกษา แนะนำ และชี้แนะแนวทางเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ

3.2 ด้านอารมณ์และสังคม เด็กเริ่มเข้าสู่การเรียนรู้ในสังคมใหม่นอกบ้าน เด็กต้องการ เรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้

1) การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่

2) การปรับอารมณ์ เปลี่ยนความรู้สึกจากเดิมยังยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง มาเป็นความ ต้องการให้ผู้อื่น เช่น ครู เพื่อน รักใคร่สนใจตน

3) การต่อสู้และเอาชนะ วัยเด็กตอนกลาง เด็กเรียนรู้ที่จะเอาชนะสิ่งต่าง ๆ

4) การเป็นอิสระเรียนรู้การพึ่งตนเอง พยายามให้ผู้ใหญ่ยอมรับว่าตนช่วยเหลือตัวเองได้

5) การปฏิบัติตนเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม

6) การเข้ากลุ่ม และการเป็นสมาชิกของกลุ่ม

7) การเลียนแบบและเรียนบทบาททางเพศ ในช่วงเด็กตอนปลาย เด็กจะเลียนแบบ

พฤติกรรมตามเพศ

8) การเล่นในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการและช่วยพัฒนาความเจริญเติบโต ในด้านต่างๆของตน

9) การชี้แนะ เพื่อเรียนรู้เรื่องการปรับตัวที่ถูกต้องจากผู้ใหญ่

10) คำแนะนำเพื่อการปรับตัวในเรื่องเพศตรงข้าม สังคมคาดหวังให้วัยรุ่นรู้จักการ

วางตัว

11) การเลือกอาชีพ มีความต้องการที่จะเรียนรู้และการแนะนำในเรื่องอาชีพ

12) การช่วยตัวเองให้ได้ออกจากความปกครองของพ่อ แม่เร็วขึ้น ทั้งนี้เพราะอยากเป็น

อิสระ

13) การมองหาประสบการณ์แปลก ๆ ใหม่ ๆ ทั้งนี้ เพราะวัยรุ่นไม่ชอบความจำเจ

14) เรื่องราวเกี่ยวกับอาชีพ เกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม มีความแตกต่างกัน ในแต่ละครอบครัว

3.3 ด้านสติปัญญา

1) เรียนรู้ศัพท์ ความหมาย และ การออกเสียงคำต่าง ๆ

2) เรียนรู้การใช้เหตุผล

3) เรียนรู้การคิดแก้ปัญหา

4) เรียนรู้การแสวงหาความจริง

5) เรียนรู้การใช้ภาษา

6) เรียนรู้การปรับปรุงสติปัญญา

สรุปได้ว่า การเรียนรู้ของเด็ก ประกอบด้วย ด้านร่างกาย จะเป็นไปตามขั้นตอนของช่วงอายุ ซึ่งจะเป็นการใช้ทักษะในการเคลื่อนไหว ด้านอารมณ์และสังคม รู้จักการปฏิบัติตนเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม มีความต้องการที่จะเรียนรู้ในเรื่องอาชีพ ด้านสติปัญญา เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสติปัญญาและพัฒนาตนเอง ดังนั้นการศึกษาของเด็ก จึงต้องอาศัยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 เพื่อพัฒนาเด็กให้มีความรู้และทักษะพื้นฐาน ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพต่อไป

4. การศึกษาของเด็กตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ประกอบด้วย 4.1 วิสัยทัศน์ 4.2 หลักการ 4.3 จุดหมาย 4.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 4.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4.6 สาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี 4.7 การประเมินตามสภาพจริง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 4 – 20)

4.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

4.2 หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสดำเนินการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

3) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

- 4) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้เวลาและการจัดการเรียนรู้
 - 5) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 6) เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย
- ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

4.3 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขมีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

- 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
- 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
- 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีจิตสำนึกในคุณธรรมที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

4.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

- 1) **ความสามารถในการสื่อสาร** เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2) **ความสามารถในการคิด** เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) **ความสามารถในการแก้ปัญหา** เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4) **ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต** เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) **ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี** เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสารการทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

4.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ

4.6 สารการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึก ในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 2 การออกแบบและเทคโนโลยี

มาตรฐาน ง 2.1 เข้าใจเทคโนโลยีและกระบวนการเทคโนโลยี ออกแบบและสร้างสิ่งของเครื่องใช้ หรือวิธีการ ตามกระบวนการเทคโนโลยีอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ เลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์

สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

มาตรฐาน ง 3.1 เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลการเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงาน และอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม

สาระที่ 4 การอาชีพ

มาตรฐาน ง 4.1 เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

4.7 การประเมินผลตามสภาพจริง

4.7.1 ความหมายการประเมินตามสภาพจริง

การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) หมายถึง การประเมินที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนปฏิบัติงานที่เหมือนการปฏิบัติงานในชีวิตจริง มีเวลาเพียงพอสำหรับวางแผน การลงมือทำงานจนได้งานที่เสร็จสมบูรณ์ มีโอกาสประเมินผลการทำงานด้วยตนเองและมีการปรึกษาร่วมกับผู้เรียน การประเมินลักษณะเช่นนี้จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย มีการตัดสินใจโดยใช้เกณฑ์ (Criteria) หรือมาตรฐาน (Standard) เดียวกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่ใช้ตัดสินการทำงานในชีวิตจริงในชิ้นงานเดียวกันหรือประเภทเดียวกัน เช่น การกำหนดให้ผู้เรียนจัดทำโครงงานวิชาการ การจัดทำหนังสือเล่มเล็กเกี่ยวกับชุมชน การผลิตสบู่อจากพืชสมุนไพร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549: 1)

4.7.2 เทคนิควิธีการประเมินตามสภาพจริง

เทคนิควิธีการประเมินตามสภาพจริง มีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549: 3 - 7)

1) ประเมินโดยใช้ภาระงานที่สร้างขึ้นตามคำสั่ง

เป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียนในการจัดการงานที่มีความแตกต่างกันมาก และเป็นงานที่ต้องมีการปฏิบัติ การควบคุมทั้งภาระงาน ชิ้นงานต่างๆและบริบทหรือเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งผู้เรียนจะต้องกระทำหรือแสดงออกมา

2) ประเมินโดยใช้ภาระงานที่แสดงถึงความสามารถที่มีลักษณะเดียวกัน หรือร่วมกันในกลุ่มสาระหลายๆกลุ่ม

เป็นการใช้ความสามารถที่เกิดขึ้นและประเมิน ณ เวลาหนึ่ง ตัวอย่างเช่น การประเมินความสามารถด้านการเขียน ผู้สอนสามารถเลือกประเมินชิ้นงานจากทุกกลุ่มสาระที่เกี่ยวข้องกับงานเขียน

3) ประเมินโดยใช้โครงการระยะยาว

โครงการรายบุคคล เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องใช้เวลาในการทำผลงาน งานที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของผู้เรียน เช่น การสร้างแบบจำลอง (Model) ผังแสดงความสัมพันธ์ของเนื้อหา การรายงาน การเก็บรวบรวมข้อมูลของงาน โครงการที่คิดขึ้นเอง

4) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน

เป็นการประเมินร่องรอย/หลักฐานที่ผู้เรียนนำความรู้ต่าง ๆ และทัศนคติไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน ซึ่งมีร่องรอยให้เห็นถึงจุดเด่น จุดด้อย ด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน

5) ประเมินจากการแสดงการสาธิต

เป็นความสามารถของผู้เรียนที่ทำตามคำสั่ง ในการใช้ความรู้และทักษะต่าง ๆ ปฏิบัติภาระงานหรือชิ้นงานที่สลับซับซ้อน

6) การประเมินจากการทดลองและการสืบสวน

เป็นการปฏิบัติงานที่ต้องการให้ผู้เรียนวางแผนลงมือปฏิบัติ และการแปลผลของการศึกษาวิจัยเชิงประจักษ์

7) ประเมินจากการนำเสนอด้วยวาจา และการแสดงละคร

เป็นการให้ผู้เรียนนำเสนอด้วยคำพูด โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนอธิบายเกี่ยวกับองค์ความรู้และใช้ทักษะการพูดในรูปแบบต่างๆ เช่น การสัมภาษณ์ การกล่าวคำปราศรัย การบรรยาย การพูดโต้ตอบ การอภิปราย รวมทั้งการแสดงละคร

4.7.3 เครื่องมือการประเมินผลงานตามสภาพจริง

เครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินตามสภาพจริงนั้น สามารถมีได้หลายประเภท ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549: 7)

- 1) การทดสอบ ได้แก่ แบบสอบข้อเขียน เช่น แบบเลือกตอบ แบบสอบปฏิบัติ
- 2) การสัมภาษณ์ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์
- 3) การสอบถาม ได้แก่ แบบสอบถาม
- 4) การสังเกต ได้แก่ การตรวจสอบรายงาน แบบมาตราประเมินค่า แบบบันทึกแบบประเมินพฤติกรรม
- 5) การตรวจผลงาน ได้แก่ แบบประเมินผลงาน

6) การใช้แฟ้มสะสมงาน ได้แก่ แบบบันทึก แบบประเมินผลงาน แบบประเมินตนเอง

4.7.4 เกณฑ์การประเมินรูบิค (Rubric)

1) ความหมายของเกณฑ์การประเมิน

รูบิค (Rubric) หมายถึง กฎ หรือ กติกา ส่วนคำว่า Rubric Assessment หมายถึง การประเมินเชิงคุณภาพ ที่สามารถจะแยกแยะระดับความสำเร็จในการเรียน หรือคุณภาพการปฏิบัติงาน โดยการกำหนดเป็นแนวทางการให้คะแนนจากดีมากไปจนถึงต้องปรับปรุงแก้ไข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549: 8)

2) รูปแบบของเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมินของรูบิค แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549: 8 – 10)

2.1) เกณฑ์การประเมินในภาพรวม (Holistic Rubric)

คือแนวทางการให้คะแนนโดยพิจารณาจากภาพรวมของชิ้นงาน จะมีคำอธิบายลักษณะของงานในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน เกณฑ์การประเมินส่วนใหญ่ประกอบด้วย 3 – 6 ระดับ ซึ่งเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับจะเป็นที่นิยมใช้กันมาก เนื่องจากการกำหนดรายละเอียดง่าย โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย (อยู่ระดับกลาง) สูงกว่าค่าเฉลี่ย และ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งง่ายต่อการตรวจให้คะแนน เนื่องจากความแตกต่างระหว่างระดับนั้นจะชัดเจน

2.2) เกณฑ์การประเมินแบบแยกส่วน (Analytic Rubric)

คือแนวทางการให้คะแนนโดยพิจารณาจากแต่ละส่วนของงาน ซึ่งแต่ละส่วนจะต้องกำหนดแนวทางการให้คะแนนโดยมีนิยามหรือคำอธิบายลักษณะของงานส่วนนั้นในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน

สรุปได้ว่า เด็กจะต้องได้รับการศึกษาตามตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 เพื่อพัฒนาให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี มีความรู้ในการงานอาชีพ ตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ โดยมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อช่วยให้เด็กได้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากการศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่ และการศึกษาของเด็ก จะเห็นได้ว่าเด็กและผู้ใหญ่จะมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านอายุ และ ประสบการณ์ ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของมนุษย์ แต่ในความต่างนั้นก็สามารถนำมาเชื่อมโยงกันได้ โดยใช้แนวคิด Two – Generation Approach เพื่อช่วยให้คน 2 วัย ได้แก่ผู้ใหญ่และเด็กได้รับการพัฒนาไปพร้อมกัน เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน สร้างความสัมพันธ์ความรักในครอบครัวที่ดีต่อกัน เป็นการส่งเสริมวิถีชีวิตของคนไทยในชนบท

ตอนที่ 3 แนวคิด Two – Generation Approach

การศึกษาแนวคิด Two– Generation Approach ผู้วิจัยได้ศึกษาในประเด็น ดังนี้

1. ความเป็นมาของแนวคิด Two – Generation Approach 2. ความหมายของ Two – Generation Approach 3.นโยบาย Two – Generation Approach 4. กลยุทธ์การพัฒนา Two – Generation Approach โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความเป็นมาของแนวคิด Two – Generation Approach

แมรี; และ ออสติน (Mary; & Austin. 2013: 2) ได้อธิบายว่า Two – Generation Approach เป็นรูปแบบที่สนับสนุนพ่อแม่ และการพัฒนาเด็กไปพร้อมกัน มีที่มาจากการบูรณาการรูปแบบที่เกิดจากรากฐานของการอพยพย้ายถิ่นฐานของชาวชนบทในประเทศสหรัฐอเมริกาในทศวรรษที่ 1920 เพื่อดูแลชุมชนที่มีรายได้ต่ำ หรือสำหรับการบริหารจัดการโดยตรงสำหรับครอบครัวที่ยากจน เช่น ศูนย์พยาบาล ศูนย์ดูแลรายวัน และโครงการการศึกษา เพื่อตอบสนองความจำเป็นของผู้อพยพทั้งเด็กและเยาวชน

โรเบิร์ต (Roberts. 2014: 3-4) ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของ Two – Generation ดังนี้

เริ่มจากปีทศวรรษ 1960 นโยบายของรัฐบาลกลางเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย มีนโยบายหลักที่ต้องการขับเคลื่อนแนวคิด Two – Generation Approach จากการเริ่มก่อตั้งโครงการ Head Start รวมทั้งองค์ประกอบที่จะสนับสนุนการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ อย่างไรก็ตามโครงการดังกล่าวยังคงขาดความชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง นั้นหมายถึงผลที่ทำให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีความแตกต่างกันอย่างมาก

ต่อมาในปีทศวรรษ 1970 รัฐบาลกลางแห่งโครงการจัดสรรทรัพยากรสำหรับเด็กและครอบครัว มีการสาธิตการใช้โครงการเพื่อตอบสนองความต้องการของเด็กด้านที่อยู่อาศัยและสร้างทักษะอาชีพให้กับพ่อแม่ที่ครอบครัวมีรายได้ต่ำ โครงการดังกล่าวถูกใช้เป็นรากฐานในรัฐเท็กซัสเริ่มจากการช่วยพ่อแม่ ในเรื่องการเรียนการสอนทักษะอาชีพ ให้โอกาสทางการศึกษา และการฝึกอบรมงาน

และในปี 1988 รัฐบาลกลางได้ริเริ่ม โปรแกรม Two – Generation เป็นครั้งแรกโดยตั้งอยู่บนฐานของการศึกษาระดับปฐมวัย พ่อแม่ผู้ปกครองจะมีส่วนร่วมมากขึ้นโดยวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน การเขียน และด้านเศรษฐกิจ ทั้งในเด็กและพ่อแม่ “The Even Start Family Literacy Program” (โปรแกรมการรู้หนังสือในครอบครัว) เป็นเป้าหมายที่พ่อแม่ผู้ปกครองที่มีสิทธิ์ได้รับบริการภายใต้ การศึกษาผู้ใหญ่และการรู้หนังสือของพวกเขาและครอบครัว และเด็กอายุมากกว่า 7 ปี โปรแกรมมุ่งเน้นไปที่การศึกษาปฐมวัย และการรู้หนังสือสำหรับผู้ใหญ่ ทักษะการเลี้ยงดูและกิจกรรมการรู้หนังสือทั้งครอบครัว ในปีต่อมากลุ่มเงินทุนภาครัฐและเอกชนได้จัดทำโปรแกรมสำหรับคุณแม่ยังสาวที่ด้อยโอกาส

ในช่วงเวลานี้ ได้มีการก่อตั้งมูลนิธิสำหรับพัฒนาเด็กที่มีการใช้คำ “Two – Generation” และในการหาทุนสนับสนุน เป็นชื่อตั้งหรือหัวหนังสือ โครงการ Even Start ถูกนำมาใช้ในวงกว้างและกลายเป็นส่วนประกอบของเรื่องราวที่กว้างขวางในโครงการของรัฐ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดการเข้าถึงการศึกษาระดับปฐมวัยของเด็ก ๆ ที่ครอบครัวมีรายได้ต่ำ พร้อมด้วยการให้ความสนับสนุนบริการแก่ครอบครัวและสร้างทักษะงานอาชีพแก่พ่อแม่

มีโปรแกรมเกิดขึ้นอย่างมากมาย โปรแกรมที่เป็นคลื่นลูกใหม่ของรัฐบาล เพื่อส่งเสริมด้านวิชาการและด้านเศรษฐกิจในอนาคตของเด็ก โดยการช่วยพ่อแม่ของเขาทำอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวในช่วงเวลาสั้นๆ เช่น โปรแกรม “The Comprehensive Child Development Program and Head Start Family Service Centers “ ซึ่งเป็นโปรแกรมที่กำหนดให้มีการรวมการศึกษาของเด็กปฐมวัย และการศึกษาของพ่อแม่ที่เป็นการศึกษาผู้ใหญ่เข้าไว้ด้วยกัน โดยการให้บริการสนับสนุนช่วยเหลือ หรือการเยี่ยมบ้าน นอกจากนี้ ได้เกิดโครงการ The Child Care Development Fund (CCDBG) โครงการ Head Start ที่เป็นรากฐานของโปรแกรมเด็กปฐมวัย โดยมีการสร้างเครือข่ายการในการให้บริการดูแลเด็กอย่างมีคุณภาพ

ในช่วงกลางทศวรรษที่ 1990 จากการประเมินผลของ Even Start ที่นำไปสู่การลดเงินทุนและการวางแผนการทำงานใหม่เป็นครั้งแรกของการช่วยเหลือชั่วคราวสำหรับครอบครัวที่ขาดทุน (Temporary Aid for Needy Families (TANF)) การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ในขณะที่การระดมทุนสำหรับ Head Start and The Child Care Development Fund (CCDBG) ยังคงต่อเนื่อง รัฐบาลกลางยังให้ความสนใจในการสร้างทักษะสำหรับผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำโดยให้ความสนใจในการจัดหางานให้พ่อแม่มีงานทำ นอกจากนั้นรัฐบาลกลางและรัฐยังมีนโยบายการต่อต้านความยากจนโดยการผลักดันให้มีการจ้างงานและลดด้านการศึกษาและการสร้างทักษะทางอาชีพลง

สิ่งที่น่าสนใจที่กำลังเกิดขึ้นในกลยุทธ์ของ Two – Generation ด้วยการใช้แนวคิด Two – Generation สำหรับการเปลี่ยนแปลงและนโยบายในรัฐบาลกลาง โดยการริเริ่มช่วยเหลือเด็กเล็กในบริเวณใกล้เคียงอย่างครอบคลุม เพื่อช่วยให้ครอบครัวยากจนออกจากความยากจน ซึ่งสหรัฐอเมริกาได้เริ่มที่จะมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นอย่างดีกับสำนักงานกฎหมายในยูทาห์ ; คอนเนตทิคัต และเวอร์มอนต์และความคิดริเริ่มในหน่วยงานของรัฐโคโลราโดและวอชิงตัน โดยใช้แนวคิด Two – Generation ในการออกแบบที่จะนำไปสู่ครอบครัวเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว

ในปี 2005 ศูนย์ปฏิบัติการชุมชนในเมืองทัลซา ซึ่งตั้งอยู่ในรัฐโอคลาโฮมา ประเทศสหรัฐอเมริกา(Community Action Project (CAP)) ได้นำเอา "สองวัย" ซึ่งเป็นปรัชญาที่จะทำลายวงจรของความยากจน ซึ่งเขาเชื่อว่าวิธีนี้จะสร้างโอกาสที่ดีที่สุดสำหรับเด็กที่พ่อแม่มีรายได้ต่ำ ได้เริ่มดำเนินการในกลยุทธ์การจัดบริการในวัยเด็กกับให้บริการในการรักษาเสถียรภาพผู้ใหญ่เกี่ยวกับเงื่อนไขทางการเงิน จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่าทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันมาก ดังนั้น ผู้นำหน่วยงาน จึงได้ตัดสินใจที่จะมุ่งเน้นการให้บริการทั้งหมดในครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปี และต่อมา ปี 2008 CAP ทัลซา โดยนำโปรแกรมการอบรมเลี้ยงดูและการสร้างโปรแกรมการศึกษากับการพัฒนาแรงงานสำหรับผู้ปกครองที่อยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติที่ดีที่สุด (Monica Barczak. 2014: Online)

ในปี 2012 เอสเพ็นสถาบัน (Ascend at the Aspen Institute : Online) ได้นำแนวความคิดของการสร้างความมั่นคงและการพัฒนาบุคคล 2 วัย โดย The Aspen Institute's Ascend ได้ให้ทุนสนับสนุนตามโครงการ Ascend Fellowship ของหน่วยงาน Aspen ซึ่ง เรีกก็ บิชา ผู้บริหารระดับสูงของ Colorado Department of Human Services (CDHS) และแอนเดรีย เลเรีย ผู้บริหารของ The Corporation for Enterprise Development (CFED) ได้ริเริ่มค้นหากลยุทธ์ที่จะนำเสนอวิธีการพัฒนาบุคคล 2 วัย ให้กับครอบครัวต่าง ๆ โดยมี CDHS เป็นผู้ให้บริการ

ความร่วมมือนี้มุ่งเน้นไปที่บัญชีการออมของเด็ก (Children's Savings Accounts (CSAs)) กับการออมในระยะยาวสำหรับเด็กที่จะนำไปใช้ในการเรียนในระดับสูงเหมือนกับเป็นยานพาหนะที่นำผู้ปกครองและบุตรหลานไปยัง โคโรราซิด เพื่อให้การอุปถัมภ์ทางการเงินกับครอบครัวโดยรวมเอาทั้งเด็กและผู้ปกครองเข้าไปร่วมในกิจกรรมการออมเพื่อการศึกษา CSAs ทำหน้าที่เหมือนกับเป็นสะพานที่ทำการเชื่อมต่อการจัดการด้านการเงินและเครื่องมือในการสร้างที่พักอาศัยและผลิตภัณฑ์

การให้บริการครอบครัวโดย CSAs

CSAs เป็นบัญชีในระยะยาวที่ก่อตั้งขึ้นมาสำหรับทั้งเด็กเล็กและผู้ใหญ่ บัญชีถูกจัดตั้งเพาะเลี้ยงขึ้นมาด้วยเงินฝาก และการบริจาคจากครอบครัว, เพื่อน และตัวเด็กเอง จำนวนเงินฝากในบัญชีได้เพิ่มขึ้นโดยการออมที่เหมาะสมหรือมีตัวกระตุ้นอื่นๆช่วย เมื่ออายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ การออม

ใน CSAs จะถูกนำมาใช้ในจุดประสงค์ของการสร้างที่พัก โดยอยู่ในรูปแบบของการจัดหาเงินให้สำหรับการศึกษาในระดับไฮสคูล

นักวิจัยได้ค้นพบว่าบัญชีการออมเพื่อสินทรัพย์นี้มีผลกระทบที่สำคัญสำหรับเด็กและวัยรุ่นสาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระยะเวลาการศึกษามีผลการศึกษามีเป็นที่รู้จักกันดีให้ข้อมูลยืนยันว่าเด็กที่มีรายได้ปานกลางและต่ำที่ถูกกำหนดด้วยการออมในระดับวิทยาลัย ระหว่าง \$1 - \$499 มีโอกาสที่จะเข้าศึกษาในระดับวิทยาลัยและจบการศึกษามากกว่ากลุ่มเด็กที่ไม่ได้มีการออม

แต่ในทางปฏิบัติแสดงให้เห็นว่าในการปรับปรุงรายได้ทางด้านการศึกษาสำหรับเด็กๆ นั้น CSAs เป็นรูปแบบที่การออมที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้ปกครองของเด็กเช่นกัน เนื่องจากผู้ปกครองมักจะปรารถนาที่จะทำเพื่อลูก ๆ ของเขาในสิ่งที่พวกเขาจะไม่ทำสำหรับตัวเอง การริเริ่มดำเนินการของ CSAs สามารถทำหน้าที่ได้เหมือนกับเป็นทางออกสำหรับบุคคล 2 วัย ที่สร้างการออมให้กับเด็กๆ ไปด้วยในเวลาเดียวกันที่ความสามารถด้านการเงินของผู้ปกครองกำลังเติบโตโดย

1) การให้ความรู้ด้านการเงิน โครงการหลาย ๆ โครงการของ CSA ได้รวมเอาทั้งเด็กและผู้ปกครองเข้าร่วมรับฟังเกี่ยวกับความรู้ด้านการเงินที่เหมาะสมกับวัย

2) เพิ่มพฤติกรรมการออม CSAs ได้กระตุ้นให้ทุกคนรอบครัวได้เข้าร่วมในการออมและช่วยปรับปรุงพฤติกรรมการออมในระยะยาวให้กับทั้งผู้ใหญ่และเด็ก

3) กระตุ้นให้ผู้ปกครองกลายเป็นผู้ออม สำหรับผู้ปกครองที่ไม่ได้เป็นผู้ออม CSAs สามารถสร้างการเชื่อมต่อการออมที่สำคัญที่อาจจะช่วยส่งเสริมให้ผู้ปกครองเป็นบัญชีการออมสำหรับตัวเอง พร้อมกับผลกำไรที่ถูกเพิ่มขึ้นจากการที่ไม่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมให้กับผู้ให้บริการด้านการเงินอีกต่อไป

4) เชื่อมโยงผู้ปกครองกับบริการด้านที่อยู่อาศัย โครงการของ CSAs สามารถให้บริการในฐานะที่เป็นทางเชื่อมสำหรับครอบครัว เพื่อที่จะเข้าถึงการบริการด้านอื่น ๆ ที่สร้างความปลอดภัยด้านการเงินให้กับครัวเรือน เช่น ผู้ใหญ่กับการออม , การเตรียมความพร้อมสำหรับการปลดภาษี, การฝึกงาน และการให้คำปรึกษาด้านสินเชื่อ

ต่อมาในปี 2014 มูลนิธิแอนนีเคสีย์ (The Annie E. Casey Foundation 2014: Online) ได้จัดทำโครงการ KID COUNT ซึ่งเป็นวิธีการสร้างโอกาสสำหรับครอบครัว โดยการนำวิธีการพัฒนาคนสองวัยได้แก่ พ่อ แม่ กับลูก ของครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ ด้วยการสนับสนุนในเรื่องแหล่งข้อมูลในการทำงานสำหรับพ่อแม่ เพื่อให้พ่อแม่ของเด็กที่มีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นการเพิ่มความมั่นคงทางการเงิน เพื่อช่วยให้เด็กที่ยากจนออกจากความยากจน

สรุปได้ว่า แนวคิด Two – Generation Approach เริ่มมีมาตั้งแต่ในทศวรรษที่ 1920 จนถึงปัจจุบัน นับเป็นเวลาเกือบ 100 ปี โดยเริ่มมาจากรากฐานของการอพยพย้ายถิ่นฐานของชาวชนบทในประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อดูแลชุมชนที่มีรายได้น้อย และต่อมา มีการก่อตั้งมูลนิธิสำหรับพัฒนาเด็กที่มีการใช้คำ “Two – Generation” ในการหาทุนสนับสนุน การศึกษาระดับปฐมวัยของเด็กที่ครอบครัวมีรายได้น้อย พร้อมด้วยการให้ความสนับสนุนบริการแก่ครอบครัวและสร้างทักษะงานอาชีพแก่พ่อแม่ แนวคิด Two – Generation Approach เป็นการพัฒนาคณะสองวัย โดยการเพิ่มความมั่นคงทางการเงินของครอบครัวที่มีรายได้น้อยด้วยการสนับสนุนในเรื่องแหล่งข้อมูลในการหางานสำหรับพ่อแม่ เพื่อให้พ่อแม่เด็กมีรายได้และให้เด็กที่ยากจนออกจากความยากจน

2. ความหมายของ Two-Generation Approach

บาร์ชีอาร์ (Barczak. 2014: Online) ได้กล่าวว่า "Two-Generation Approach" หมายความว่า โปรแกรมที่เป็นอิสระสำหรับผู้ใหญ่และเด็ก เกี่ยวข้องกับความตั้งใจและเชื่อมต่อการให้บริการทั้งเด็กและผู้ปกครองของพวกเขา ช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้แก่พวกเขาเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมิทธิ (Smith. 2014: Online) ได้กล่าวถึง Two-Generation Approach เป็นวิธีการพัฒนาคณะสองรุ่นที่มีความหลากหลาย ทั้งด้านการศึกษา ความเป็นมนุษย์ ด้านสุขภาพ และการบริการอื่น ๆ

ออสติน (Austin. 2013: 15) ได้กล่าวถึง Two-Generation Approach เป็นวิธีการสนับสนุนเพื่อพัฒนาคณะสองวัย โดยมีสถานการณ์ที่ครอบครัวได้รับผลกระทบจากความยากจน โดยการสนับสนุนเด็ก และผู้ใหญ่ ด้วยการให้พ่อแม่ได้รับการฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างทักษะอาชีพและการศึกษา ช่วยให้พ่อแม่มีรายได้เพิ่มขึ้นสามารถพึ่งพาตนเองได้

มูลนิธิแอนนี่เคซี (The Annie E. Casey Foundation. 2014: 3) กล่าวถึง Two-Generation Approach คือ เป้าหมายของการเพิ่มโอกาสสำหรับครอบครัวพร้อมกันระหว่างพ่อแม่และเด็กโดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมให้ครอบครัวมีความเจริญก้าวหน้า

สรุปได้ว่า Two-Generation Approach เป็นวิธีการสนับสนุนเพื่อพัฒนาคณะสองวัย ระหว่างผู้ใหญ่และเด็ก โดยมีสถานการณ์ที่ครอบครัวได้รับผลกระทบจากความยากจน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ด้านอาชีพ ด้วยการให้ผู้ใหญ่ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ เพื่อเสริมสร้างทักษะอาชีพ ช่วยให้ผู้ใหญ่มีรายได้เพิ่มขึ้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ และช่วยให้เด็กได้รับการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความรู้เพิ่มขึ้น

3. นโยบาย Two – Generation Approach

วีเนเตอร์; และ ซอฮิล (Venator; & Sawhill. 2014: Online) ผู้ช่วยวิจัยอาวุโสด้านการศึกษาศรษฐกิจของศูนย์เด็กและครอบครัว ได้กล่าวถึง นโยบายที่จะช่วยเหลือเด็กโดยการช่วยเหลือผู้ปกครองเด็กด้วย อาจจะเป็นเรื่องธรรมดาที่จะกล่าวโครงการที่ช่วยพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีและเพิ่มความมั่นคงให้กับพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นการให้ความช่วยเหลือลูกของเขาอีกวิธีหนึ่งด้วยการพัฒนาบุคคล 2 รุ่น กับสวัสดิภาพของเด็ก เป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจในฤดูใบไม้ผลิที่ผ่านมาในหัวข้ออนาคตของเด็ก ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญของรายงานการวิจัยชิ้นใหม่จาก มูลนิธิแอนนีอีเคสีย์ (The Annie E. Casey Foundation)

การทำงานที่มีความสมดุลย์ การให้การเลี้ยงดูและการศึกษาเป็นการปฏิบัติที่ต้องจัดสรรให้มีความเหมาะสม ในรายงานได้มุ่งเน้นไปที่แนวทางที่ซึ่งผู้ปกครองต้องมีความยืดหยุ่นในงานที่ให้รายได้ต่ำ ผลของการจ้างงานที่ไม่มีความยืดหยุ่นบนความสามารถของผู้ปกครองที่ต้องจัดสรรการดูแลทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจมีความสำคัญต่อการพัฒนาการของเด็ก และผลที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย ก่อให้เกิดความเครียดของผู้ปกครองต่อการพัฒนาการด้านสติปัญญาของบุตรหลานได้

บ่อยครั้งที่มีการจัดโครงการที่มุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของเด็กและของพ่อแม่ผู้ปกครองไม่สามารถเติมเต็มให้กันและกันได้ โครงการที่มีส่วนในการจัดการฝึกและการจ้างงานที่มีจำนวนมากไม่ใช่องค์ประกอบที่จำเป็นหรือสำคัญต่อการดูแลเด็ก ความพยายามของโครงการสำหรับเด็กก่อนที่ต้องการจัดเตรียมเรื่องการเรียนอาจจะถูกกีดกันจากสภาพแวดล้อมของครอบครัวที่ไม่มีความมั่นคง การเข้าถึงสาธารณประโยชน์ที่มีความเหมาะสมสำหรับเด็ก เป็นสิ่งที่จำเป็นที่ต้องเข้าใจสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครองและเลือกใช้โครงการที่แตกต่างได้

5 นโยบายการพัฒนา Two – Generation Approach เพื่อพัฒนาการเปลี่ยนแปลงมีดังนี้

1) โครงการเยี่ยมบ้าน

คือโครงการไปเยี่ยมบ้านเพื่อดูความเป็นอยู่ของเด็กพร้อมกับให้แนวปฏิบัติในการเลี้ยงดูบุตรหลานกับพ่อแม่ผู้ปกครอง

2) การฝึกอบรมด้านสุขอนามัย

เพื่อหาองค์ประกอบที่มีความเสี่ยง กุมารแพทย์ เป็นผู้ที่มีความเหมาะสมในการที่จะประเมินความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กได้แต่ก็ไม่ได้รู้ถึงองค์ประกอบที่มีความเสี่ยงต่อสุขภาพของเด็ก เช่น การสูบบุหรี่

3) การปรับปรุงกระบวนการสำหรับการเข้าถึงการให้ความช่วยเหลือ

หน่วยงานสหพันธ์รัฐที่เน้นไปที่เด็กและผู้ใหญ่ ควรจะสร้างความเข้าใจให้กับครอบครัวเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในตัวโครงการและการเข้าถึงการให้ความช่วยเหลือที่พวกเขาสามารถเข้าถึงได้

4) สร้างการเชื่อมต่อระหว่างพ่อและเด็ก

ระบบการให้ความช่วยเหลือเด็กไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากพ่อจำนวนมากหลุดพ้นจากวงจรของตลาดแรงงานเพราะขาดปัจจัยกระตุ้นโดยเป็นความต้องการมาจากการให้ความช่วยเหลือเด็ก จึงได้มีความพยายามที่จะทำให้พ่อได้มีส่วนร่วมในโครงการนี้ด้วย

5) การดูแลเด็กและการให้ความช่วยเหลือในการลาหยุดเพื่อดูแลครอบครัว

นโยบายด้านครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งของรัฐและธุรกิจ เช่น การจ่ายเงินอุดหนุนให้กับครอบครัว, การให้ความยืดหยุ่นกับตารางการทำงานและการเข้าถึงการดูแลเด็กที่มีคุณภาพสูง ทำให้เป็นเรื่องง่ายสำหรับครอบครัวรายได้ต่ำที่จะได้รับการดูแลความเป็นอยู่โดยไม่ต้องลดความสามารถในการให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาและจิตใจของเด็กในครอบครัว

สรุปได้ว่า นโยบายการพัฒนา Two – Generation Approach ได้แก่ 1) โครงการเยี่ยมบ้าน เพื่อแนะนำการเลี้ยงดูบุตรหลานให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง 2) การฝึกอบรมด้านสุขอนามัย ดูแลเรื่องสุขภาพ และความเสี่ยงที่มีผลต่อสุขภาพของเด็ก 3) การปรับปรุงกระบวนการสำหรับการเข้าถึงการให้ความช่วยเหลือ 4) สร้างการเชื่อมต่อระหว่างพ่อและเด็ก 5) การดูแลเด็กและการให้ความช่วยเหลือในการลาหยุดเพื่อดูแลครอบครัว ด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนให้กับครอบครัว การให้ความยืดหยุ่นตารางการทำงาน เพื่อช่วยพัฒนาจิตใจให้กับเด็ก

4. กลยุทธ์ Two – Generation Approach

กลยุทธ์ Two – Generation Approach มีหน่วยงานและนักวิชาการ หลายท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

มูลนิธิแอนนีเคสีย์ (The Annie E. Casey Foundation. 2014: Online) ได้กล่าวถึงกลยุทธ์ Two – Generation Approach มีดังนี้

1) โรงเรียนและการศึกษาก่อนปฐมวัย (Schools and Early Education)

โรงเรียนระดับปฐมวัย หรือโปรแกรมการศึกษาก่อนปฐมวัยสามารถมีส่วนร่วม กับ พ่อ-แม่ เพื่อสร้างความเกี่ยวพันกับการพัฒนาเด็ก และสร้างแผนการเรียน หรือโครงการสำหรับการศึกษาของพ่อแม่ ด้วย

2) การเยี่ยมบ้าน (Home Visiting)

โปรแกรมการเยี่ยมบ้าน สามารถช่วยเหลือครอบครัวให้มีฐานะการเงิน หรือรายได้ อย่างมั่นคง ด้วยการสร้างความสัมพันธ์กับองค์กร หรือภาคเอกชน ที่ว่าจ้างงานหรือทำให้เกิดรายได้แก่ครอบครัว

3) การฝึกอาชีพ (Job Training)

โปรแกรมการฝึกอาชีพและวิทยาลัยชุมชน สามารถช่วยให้พ่อแม่มีรายได้เพิ่มขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของเด็ก

สรุปได้ว่า กลยุทธ์ Two – Generation Approach ประกอบด้วยโปรแกรมการศึกษา ก่อนปฐมวัย โปรแกรมการเยี่ยมบ้าน และโปรแกรมการฝึกอบรมอาชีพ โดยการมีส่วนร่วมระหว่าง โรงเรียน พ่อแม่และเด็ก ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แสดงความสัมพันธ์ในการสร้างกลยุทธ์ Two – Generation Approach

ที่มา: มูลนิธิแอนนีเคสีย์ (The Annie E. Casey Foundation. 2014: Online)

แซนเดอร์ (Saunders. 2014: Online) นักวิเคราะห์นโยบายของศูนย์นโยบายด้านสังคมและกฎหมาย (The Center for Law and Social Policy (CLASP)) ได้กล่าวถึง วิธีการพัฒนาบุคคล 2 รุ่น : กลยุทธ์นวัตกรรมที่จะนำไปสู่การศึกษาและการฝึกอบรมสำหรับพ่อแม่ โดยการเพิ่มเส้นทางสู่อาชีพที่ชัดเจนและแนะนำระบบการสนับสนุนด้านการเงินสำหรับการศึกษา ทำให้ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำ

สามารถได้รับการสนับสนุนในสิ่งที่เขาจำเป็นที่จะต้องก้าวไปข้างหน้าเพื่อความมั่นคงทางด้านอาชีพ และสามารถที่จะกำหนดทางเดินที่ประสบความสำเร็จให้กับ ลูก ๆ ของพวกเขาได้

สำหรับเศรษฐกิจในยุคปัจจุบันนี้ การศึกษาในระดับอนุปริญา และการฝึกหัดแรงงานเป็น สิ่งที่จะนำไปสู่การขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจทั้งต่อตนเองและครอบครัว เกือบจะสองในสามของงาน ทั้งหมดต่างก็ต้องการให้ลูกจ้างของตนเองต้องมีการศึกษาอย่างน้อยก็ในระดับอนุปริญา ภายใน ปี 2020 นี้ สำหรับแรงงานที่มีรายได้ต่ำ การศึกษาในระดับอนุปริญาเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำ ให้เกิดความมั่นคงในหน้าที่การงาน การจ้างงานในระบบครอบครัวอุปถัมภ์ นำเข้าไปสู่ความเป็นอยู่ใน สถานะปานกลางและสิ้นสุดวงจรความสัมพันธ์ของความขัดสน ซึ่งมีหลักฐานชี้ให้เห็นว่า สถานะ ทางด้านเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มี สถานะยากจนก็จะเป็นเหมือนกับผู้ใหญ่ที่มีฐานะยากจน เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มี สถานะดีกว่าการเติบโตในครอบครัวที่มีความขัดสนส่งผลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาในช่วงแรกของ เด็ก และยังมีผลทำให้ไม่สามารถเข้าสู่สิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต เช่น อาหาร และที่อยู่ อาศัยการปรับปรุงโอกาสในการพัฒนาทางการศึกษาของผู้ปกครองสามารถนำไปสู่ความสำเร็จที่ ดีกว่าของลูก ๆ ในอนาคต

ศูนย์นโยบายด้านสังคมและกฎหมาย (The Center for Law and Social Policy (CLASP)) เป็นผู้สนับสนุนที่แข็งแกร่งของวิธีการพัฒนาบุคคล 2 รุ่น พวกเราทำงานเพื่อที่จะขยายเข้า ไปสู่การดูแลเด็กและการศึกษาในระยะเริ่มต้นของเด็ก ในขณะเดียวกันก็ได้มีการปรับปรุงนโยบายด้าน การศึกษา เพื่อที่จะเพิ่มผลประโยชน์ให้กับแรงงานและผู้เรียนที่มีรายได้ต่ำ ซึ่งหน่วยงานของเราที่ ดำเนินการด้านความสำเร็จทางเศรษฐกิจและการศึกษาได้ส่งเสริมยุทธศาสตร์ในการเปลี่ยนระบบและ นโยบาย 2 ประการที่ช่วยให้สถาบันสามารถปรับปรุงผลตอบแทนให้กับกลุ่มคนทั้งสองรุ่นได้นั่นก็คือ เส้นทางสู่อาชีพและการสนับสนุนด้านการเงิน โดยกลยุทธ์ทั้ง 2 นี้สร้างโอกาสที่จะทำให้ครอบครัวที่มี ผลตอบแทนต่ำนั้นสามารถเพิ่มโอกาสที่จะเข้าสู่การฝึกงานและแหล่งทรัพยากรทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ดังนี้

1) เส้นทางสู่อาชีพ

แนวปฏิบัติการนำสู่เส้นทางอาชีพจะมีความสัมพันธ์กับระดับของการศึกษา, การฝึกหัด, การสนับสนุนและหนังสือรับรองสำหรับอาชีพเฉพาะบางอาชีพในแนวทางที่มีความเหมาะสมต่อการ ประสบความสำเร็จของตัวบุคคลที่มีความต้องการและความสามารถที่แตกต่างกัน แนวปฏิบัตินี้ สามารถช่วยให้นักเรียนได้รับการรับรองตามความต้องการของตลาดแรงงาน ได้เข้าศึกษาและพัฒนา ในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังประสบความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจอีกด้วย เส้นทางสู่อาชีพการงานให้

นายจ้างได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการนี้ และช่วยให้เหล่านายจ้างได้จ้างงานตามความต้องการของหน่วยงาน ซึ่งช่วยให้สังคมมีความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและตลาดแรงงาน

นอกจากนี้แนวปฏิบัติการเข้าสู่เส้นทางอาชีพนำไปสู่ความเชื่อมต่อที่ดีและมีความโปร่งใสมีสถานที่การเข้าร่วมที่หลากหลายสำหรับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนต่างถิ่น และมีทางออกที่หลากหลายที่นำไปสู่การเข้าร่วมการสนับสนุนสำหรับครอบครัว โดยแนวทางในการปฏิบัติเช่นนี้เป็นผู้เข้าร่วมที่ถูกเน้นไปที่การสนับสนุนให้เด็กสามารถพบกับความต้องการทั้งด้านการงานและชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวด้วย โดยมีการเสนอบริการที่หลากหลายเช่น การดูแลเด็ก การคมนาคม และการให้ความช่วยเหลือในเรื่องของค่าเล่าเรียน การให้บริการเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในการที่จะให้ความช่วยเหลือผู้ปกครองที่ยังคงอยู่ในเส้นทางที่จะไปสู่ความสำเร็จนั้น

2) การสนับสนุนด้านการเงินที่ครอบคลุม

ไม่ว่าผู้ปกครองจะยังคงอยู่บนเส้นทางด้านอาชีพหรืออยู่ในช่วงของการศึกษาการเข้าถึงการสนับสนุนด้านการเงิน เช่น ความช่วยเหลือด้านการเงินและผลประโยชน์สาธารณะต่างก็เป็นเรื่องที่สำคัญ ในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมา ค่าธรรมเนียมการศึกษาในระดับวิทยาลัยได้เพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัวมากกว่ารายได้เฉลี่ยต่อครอบครัวเสียอีก สำหรับผู้ปกครองที่ตัดสินใจที่จะศึกษาต่อ ความสามารถในการจัดการภาระด้านการเงินทั้งด้านการเรียนและครอบครัวจะเป็นตัวชี้วัดได้ว่าพวกเขาสามารถที่จะศึกษาต่อและสำเร็จการศึกษาหรือไม่ การเปลี่ยนแปลงด้านโปรแกรมการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเป็นเรื่องที่จำเป็นต้องทำสำหรับผู้ปกครองที่ตัดสินใจเรียนด้วย ซึ่งมีโดยประมาณร้อยละ 26 ของนักศึกษาในระดับอนุปริญญา เป็นกลยุทธ์ใหม่อันหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนนโยบายของการพัฒนาบุคคล 2 วัย

บาร์ชีอาร์ (Barczak. 2014: Online) ผู้อำนวยการห้องปฏิบัติการนวัตกรรมตามโครงการปฏิบัติการชุมชน (Community Action Project) เมือง Tulsa (เมืองใหญ่ในรัฐโอคลาโฮมา ประเทศสหรัฐอเมริกา) ได้กล่าวถึง การสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการพัฒนาเด็ก เป็นเหตุผลที่ CAP Tulsa ได้นำเอา "Two – Generation Approach" ปรวิญญาที่จะทำลายวงจรของความยากจน วิธีนี้จะสร้างโอกาสที่ดีที่สุดสำหรับเด็กที่พ่อแม่มีรายได้ต่ำ เพื่อให้แน่ใจว่าเด็กของพวกเขาจะ ได้ไม่ยากจนโดยมีกลยุทธ์ที่ประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. โปรแกรมการฝึกอาชีพโดยการมีส่วนร่วม และมีโค้ชอาชีพที่คอยอำนวยความสะดวกในการประชุมกลุ่มรายสัปดาห์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมฝึกอาชีพสามารถสร้างทักษะความรู้ โดยในระยะแรกของการฝึกอบรมของผู้ปกครอง CAP มีการออกแบบร่วมชั้นเรียนเฉพาะที่วิทยาลัยชุมชนหรือโรงเรียน

เทคนิค เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดตระหนักว่าพวกเขาแบ่งปันความสุขเหมือนกันและมีความท้าทายของการมีเด็กเล็กในขณะที่ไปเรียนวิทยาลัย

2. การเรียนถูกออกแบบมาเพื่อทำหน้าที่พ่อแม่ โดยการจัดโปรแกรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างพ่อแม่กับเด็ก ทำให้พ่อแม่ และเด็ก ได้มีการเรียนรู้ไปด้วยกัน ช่วยให้พ่อแม่ได้รู้ว่าเด็กของพวกเขาจะได้รับการดูแลอย่างดี

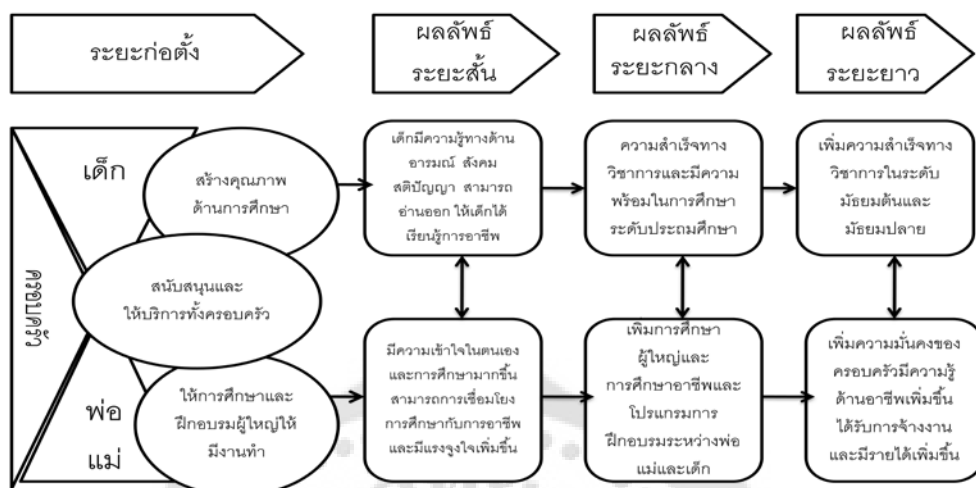
3. การสร้างแรงจูงใจให้พ่อแม่ ที่เขาและลูกหลานของพวกเขา จะเฝ้าหาการศึกษาด้วยกัน พวกเขามีความภาคภูมิใจของความสามารถในการพูดคุยกับเด็กของพวกเขาและพวกเขามีความภาคภูมิใจในการเพิ่มทักษะทางวิชาการของตนเองในรูปแบบที่ช่วยให้พวกเขาให้ดีขึ้นมีส่วนร่วมในการศึกษาของบุตรหลาน โดยฝึกความก้าวหน้าของอาชีพและการระดมความคิดเชื่อมต่อระหว่างเด็กและการเรียนรู้ของผู้ปกครอง

สถาบันเอสเพ็น (Gruendel. 2014: 5; citing Ascend at the Aspen Institute)

ได้กำหนดกลยุทธ์ Two – Generation Approach ดังนี้

1. การสนับสนุนด้านเศรษฐกิจและที่อยู่อาศัย
2. การให้เด็กได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และการฝึกอบรมให้เกิดทักษะในอาชีพสำหรับผู้ใหญ่
3. การสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อให้ครอบครัวเข้มแข็ง และมีที่อยู่อาศัย
4. การมีสุขภาพที่ดีและความผาสุกของครอบครัว

สมิทธี (Smith. 2014: 3) ได้นำเสนอกรอบแนวคิดสำหรับกลยุทธ์ Two – Generation Approach ดังนี้

ภาพประกอบ 3 แสดงกรอบแนวคิดกลยุทธ์ Two – Generation Approach

ที่มา: ทารา สมิทธี (Tara Smith. 2014 : 3)

จากภาพประกอบ 3 จะเห็นได้ว่า กลยุทธ์ Two – Generation Approach เป็นการสนับสนุนพ่อแม่ เด็ก และทุกคนในครอบครัว ดังนี้

1.การสร้างคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก

ผลลัพธ์ระยะสั้น เด็กมีความรู้ทางด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา สามารถอ่านออก ให้เด็กได้เรียนรู้การอาชีพ

ผลลัพธ์ระยะกลาง เด็กมีความสำเร็จทางวิชาการและมีความพร้อมในการศึกษาระดับประถมศึกษา

ผลลัพธ์ระยะยาว เพิ่มความสำเร็จทางวิชาการในระดับมัธยมต้นและมัธยมปลาย

2.ให้การศึกษาและฝึกอบรมผู้ใหญ่ให้มั่งคั่ง

ผลลัพธ์ระยะสั้น ผู้ใหญ่มีความเข้าใจในตนเองและการศึกษามากขึ้นสามารถเชื่อมโยงการศึกษากับการอาชีพและมีแรงจูงใจเพิ่มขึ้น

ผลลัพธ์ระยะกลาง เพิ่มการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาอาชีพและโปรแกรมการฝึกอบรมระหว่างพ่อแม่และเด็ก

ผลลัพธ์ระยะยาว เพิ่มความมั่นคงของครอบครัวมีความรู้ด้านอาชีพเพิ่มขึ้น ได้รับการจ้างงานและมีรายได้เพิ่มขึ้น

3. การสนับสนุนและให้บริการทั้งครอบครัว

เป็นการสนับสนุนด้านการศึกษาให้กับเด็กและการศึกษาอาชีพให้กับผู้ใหญ่และทุกคนในครอบครัว

จากการศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์ Two – Generation Approach ของนักวิชาการ และหน่วยงานต่างๆ สามารถสรุปเป็นตาราง ได้ดังนี้

ตาราง 2 สรุปกลยุทธ์ Two – Generation Approach

รายชื่อ	กลยุทธ์ Two – Generation Approach							
แอนนี่ อีเคซีย์ มูลนิธิ	โปรแกรม การศึกษา ก่อนปฐมวัย	โปรแกรม การเยี่ยม บ้าน	โปรแกรม การฝึกอาชีพ	-	-	-	-	-
สถาบัน เอสเพน	การให้เด็กได้รับ การศึกษา อย่างมีคุณภาพ	-	การฝึกอบรม อาชีพ สำหรับผู้ใหญ่	การสนับสนุน สนับสนุนด้าน เศรษฐกิจ และที่อยู่อาศัย	-	ความผาสุก ของ ครอบครัว	การสร้าง ครอบครัว ให้เข้มแข็ง	การส่งเสริม สุขภาพที่ดี
แคเธอรีน แซนเดอ	-	-	การสนับสนุน ด้านอาชีพ	การสนับสนุน ด้านการเงิน	-	-	-	-
โมนิกา บาร์ชีอาร์	โปรแกรมการเรียนรู้ ร่วมกันระหว่าง พ่อ แม่กับลูก	-	โปรแกรมการฝึก อาชีพโดยการมี ส่วนร่วม	-	การสร้าง แรงจูงใจ ให้พ่อแม่กับลูก ได้ศึกษาหา ความรู้ร่วมกัน	-	-	-
ทारा	การส่งเสริม ด้านการศึกษา ให้กับเด็ก	-	โปรแกรมการ ฝึกอบรมด้าน อาชีพระหว่าง พ่อ แม่ และเด็ก	-	-	การสนับสนุน และให้บริการ ทั้งครอบครัว	-	-

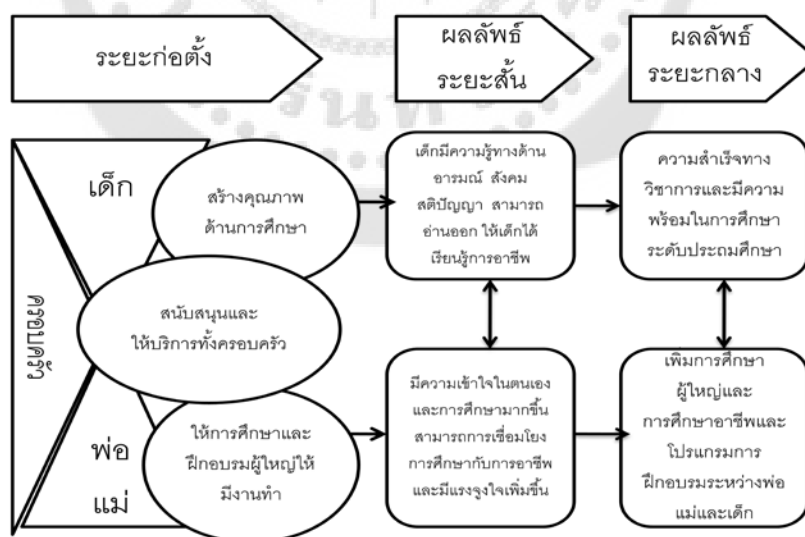
จากตาราง 2 สรุปได้ว่ากลยุทธ์ Two – Generation Approach มีดังนี้

1. ด้านการศึกษา โดยการจัดโปรแกรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง พ่อ แม่ กับลูก สร้างแรงจูงใจให้พ่อแม่กับลูก ได้ศึกษาหาความรู้ร่วมกัน เพื่อเป็นการส่งเสริมด้านการศึกษาให้กับเด็ก
2. ด้านอาชีพ โดยการจัดโปรแกรมการฝึกอบรมด้านอาชีพระหว่างพ่อ แม่ กับลูก เพื่อช่วยให้พ่อแม่ มีความรู้ในด้านอาชีพ และเป็นการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก
3. ด้านการเงิน โดยการช่วยเหลือด้านการเงินผู้ปกครองเพื่อตัดสินใจในการศึกษาต่อ

4. ด้านสุขภาพ โดยการจัดโปรแกรมการฝึกอบรมด้านสุขภาพระหว่างพ่อ แม่ กับลูก เพื่อให้รู้จักดูแลรักษาสุขภาพที่ดี มีร่างกายแข็งแรง สามารถทำงานและเรียนหนังสือได้อย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น จากการศึกษาเอกสาร Two – Generation Approach ของหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่าน ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิด Two – Generation Approach ซึ่งเป็นการพัฒนาคนสองวัยพร้อมกัน ได้แก่ ผู้ใหญ่และเด็ก โดยมีสถานการณ์ที่ครอบครัวมีรายได้น้อย และมีกลยุทธ์ Two – Generation Approach ได้แก่ การจัดโปรแกรมการฝึกอบรมด้านอาชีพระหว่างพ่อ แม่ กับลูก เพื่อช่วยให้มีความรู้ด้านอาชีพ และเป็นการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก

ทั้งนี้เนื่องจาก การส่งเสริมให้ผู้ใหญ่ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ ก็จะช่วยทำให้สามารถสร้างรายได้ให้ตนเอง สามารถพึ่งพาตนเองได้ และเมื่อผู้ใหญ่และเด็กได้ร่วมมือกัน จะเกิดความรักความผูกพันกัน สุดท้ายนำไปสู่ความผาสุกในครอบครัว ตลอดจนเป็นการส่งเสริมการศึกษาให้กับเด็กในเรื่องการงานอาชีพ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อเด็กจะได้นำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำกลยุทธ์ดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนา Two – Generation Approach ซึ่งคาดว่าจะได้รับผลลัพธ์ไปจนถึงระยะกลาง ได้แก่ ผู้ใหญ่ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ และเด็กได้รับการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาในระดับประถมศึกษา โดยการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพระหว่างผู้ใหญ่และเด็ก ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 แสดงกรอบแนวคิดกลยุทธ์ Two – Generation Approach

ที่มา: ประยุกต์มาจาก ทารา สมิทท์ (Tara Smith. 2014: 3)

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด Two – Generation Approach ประกอบด้วยความเป็นมา ความหมาย นโยบาย กลยุทธ์ จะเห็นได้ว่าเป็นการพัฒนาคน 2 วัยพร้อมกัน ได้แก่ ผู้ใหญ่และเด็ก ซึ่งได้รับผลกระทบมาจากรายได้น้อย โดยการจัดโปรแกรมการฝึกอบรมด้านอาชีพระหว่างพ่อ แม่ กับ ลูก เพื่อช่วยให้ พ่อ แม่ มีความรู้ในด้านอาชีพ และเป็นการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก ดังนั้น จึงต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ตอนที่ 4 กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การศึกษากระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาในประเด็น ดังนี้ 1. ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือ 2. องค์ประกอบการเรียนรู้แบบร่วมมือ 3. ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ 4. เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สลาวิน (Slavin. 1983: 3-4) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. เป็นพฤติกรรมความร่วมมือ (Cooperative Behavior) โดยการทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือ การช่วยเหลือผู้อื่น

2. เป็นโครงสร้างที่กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ (Cooperative Incentive Structure) ในรูปแบบของกลุ่มบุคคล หรือตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่ต้องทำงานร่วมกัน แต่จะได้รับรางวัลหรือไม่ได้รับรางวัล ขึ้นอยู่กับสมาชิกของกลุ่ม

3. เป็นโครงสร้างงานที่ทำให้เกิดความร่วมมือ (Cooperative Task Structure) ในรูปแบบของกลุ่มบุคคล หรือตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่ต้องทำงานร่วมกัน แต่จะได้รับรางวัลหรือไม่ได้รับรางวัล ขึ้นอยู่กับผลงานของกลุ่ม

4. เป็นแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความร่วมมือ (Cooperative Motive) โดยเกิดจากการจัดการไว้ล่วงหน้าเพื่อนำไปสู่การร่วมมือกันโดยยึดการปฏิบัติที่เห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่น

เดวิท (David. 2000: 5) ได้ให้ความหมาย การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ วิธีการคิด และการกระทำที่เกี่ยวกับกระบวนการศึกษาเป็นระบบเฉพาะของการเรียนรู้อย่างหนึ่ง เป็นกระบวนการที่ขับเคลื่อนสิ่งที่เกี่ยวข้องในกระบวนการทางสังคม และต้องใช้ความตั้งใจเพื่อที่จะให้กระบวนการเกิดความสำเร็จตามความปรารถนา การเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นได้

สุคนธ์ สินธพานนท์; และคนอื่น ๆ (2554: 22) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการสอนที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน สมาชิกในกลุ่มจะมีความสามารถ แตกต่างกัน

ส่งเสริมผู้เรียนให้รู้จักช่วยเหลือกัน คนที่เก่งกว่าจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มจะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่มเพราะยึดตามแนวคิดที่ว่า ความสำเร็จของสมาชิกทุกคนจะรวมเป็นความสำเร็จของกลุ่ม

ขวัญตา บุญवास (2547: 46) ได้สรุปความหมาย การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง วิธีการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย โดยสมาชิกกลุ่มมีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน มีการกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ร่วมกันมีการเอาใจใส่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองและส่วนรวม มีการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ปัญหา และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้โดยเน้นความสำเร็จของกลุ่มที่ส่งผลต่อความสำเร็จของแต่ละบุคคลเช่นเดียวกัน

วัฒนาพร ระเบียบทุกข์ (2542: 34) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีความรู้ความสามารถต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน สามารถทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นได้

2. องค์ประกอบการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จอห์นสัน; และ จอห์นสัน (Johnson; & Johnson. 1987:12) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบพื้นฐานของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 4 ประการ คือ

1. การพึ่งพาซึ่งกันและกันเชิงบวก (Positive Interdependence)

เพื่อทำให้เกิดสถานการณ์การเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้เรียนต้องตระหนักว่าพวกเขาต้องพึ่งพาซึ่งกันและกันเชิงบวกภายในกลุ่มสมาชิก

2. การมีปฏิสัมพันธ์แบบซึ่งหน้าระหว่างเรียน (Face-to-Face Interaction)

เป็นการพึ่งพาซึ่งกันและกันในเชิงบวกและเกิดขึ้นด้วยตัวของมันเอง ไม่มีการเล่นกล เป็นรูปแบบการมีปฏิสัมพันธ์และการใช้คำพูดและเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ส่งเสริมการพึ่งพากันในเชิงบวก ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่ตามมาคือการศึกษา

3. ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน (Individual Accountability)

เป็นสิ่งสำคัญหลักในการกำหนดงานหรือเนื้อหา สมาชิกทุกคนในกลุ่ม มีความรับผิดชอบต่อเนื้อหาการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ คือผลสัมฤทธิ์สูงสุดของการเรียนแต่ละคน ดังนั้นจึงสามารถสนับสนุนและช่วยเหลือผู้เรียนคนอื่นๆได้

4. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะของกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small-Group Skills)

ผู้เรียนจะไม่เกิดทักษะในการรวมกลุ่ม ถ้าไม่ให้ผู้เรียนมีการร่วมมือกัน ผู้เรียนจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องมีทักษะทางสังคมร่วมกัน และจะต้องได้รับการกระตุ้นให้เกิดการร่วมมือกัน ดังนั้นจะต้องใช้เวลาและการวิเคราะห์สิ่งเหล่านี้ว่า กลุ่มการเรียนรู้ที่ดีมีรูปแบบอย่างไร เพื่อที่จะสามารถใช้ทักษะทางสังคมช่วยเหลือให้เกิดความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันในกลุ่มเพื่อให้เกิดความสำเร็จต่อการทำงาน

นอกจากนั้น การเรียนรู้แบบร่วมมือไม่ได้มีความหมายเพียงว่า มีการจัดให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มแล้วให้งานและบอกผู้เรียนให้ช่วยกันทำงานเท่านั้น การเรียนรู้จะเป็นแบบร่วมมือได้ ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญครบ 5 ประการดังนี้ (ทิตินา แชมมณี. 2555: 99; อ้างอิงจาก Johnson; & Johnson. 1994: 31-37)

1 การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน (Positive Interdependence)

กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะต้องมีความตระหนักว่า สมาชิกกลุ่มทุกคนมีความสำคัญและความสำเร็จของกลุ่มขึ้นกับสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ในขณะเดียวกันสมาชิกแต่ละคนจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อกลุ่มประสบความสำเร็จ ความสำเร็จของบุคคลและของกลุ่มขึ้นอยู่กับกันและกัน ดังนั้นแต่ละคนต้องรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนและในขณะเดียวกันก็ช่วยเหลือสมาชิกคนอื่น ๆ ด้วย เพื่อประโยชน์ร่วมกัน การจัดกลุ่มเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกันนี้ทำได้หลายทาง เช่น การให้ผู้เรียนมีเป้าหมายเดียวกัน หรือให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายในการทำงาน การเรียนรู้ร่วมกัน การให้รางวัลตามผลงานของกลุ่ม การให้งานหรือวัสดุอุปกรณ์ที่ทุกคนต้องทำหรือใช้ร่วมกัน การมอบหมายบทบาทหน้าที่ในการทำงานร่วมกันให้แต่ละคน

2 การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด (Face-to-Face Promotive Interaction)

การที่สมาชิกในกลุ่มมีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันในทางที่จะช่วยให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย สมาชิกกลุ่มจะห่วงใย ไว้วางใจ ส่งเสริม และช่วยเหลือกันและกันในการทำงานต่าง ๆ ร่วมกัน ส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

3 ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability)

สมาชิกในกลุ่มการเรียนรู้ทุกคนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ และพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ไม่มีใครที่จะได้รับประโยชน์โดยไม่ทำหน้าที่ของตน ดังนั้นกลุ่มจึงจำเป็นต้องมีระบบการตรวจสอบผลงาน ทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม วิธีการที่สามารถส่งเสริมให้

ทุกคนได้ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ที่มีหลายวิธี เช่น การจัดกลุ่มให้เล็ก เพื่อจะได้มีการเอาใจใส่กันและกันได้อย่างทั่วถึง การทดสอบเป็นรายบุคคล การสุ่มเรียกชื่อให้รายงาน ครูสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในกลุ่ม การจัดให้กลุ่มมีผู้สังเกตการณ์ การให้ผู้เรียนสอนกันและกัน เป็นต้น

4 การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small-Group Skills)

การเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยทักษะที่สำคัญๆ หลายประการ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสื่อสาร และทักษะการแก้ปัญหาขัดแย้ง รวมทั้งการเคารพ ยอมรับ และไว้วางใจกันและกัน ซึ่งครูควรสอนและฝึกให้แก่ผู้เรียนเพื่อช่วยให้ดำเนินงานไปได้

5 การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group Processing)

กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือจะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มครอบคลุมการวิเคราะห์เกี่ยวกับวิธีการทำงานของกลุ่ม พฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มและผลงานของกลุ่ม การวิเคราะห์การเรียนรู้นี้อาจทำโดยครู หรือผู้เรียน หรือทั้งสองฝ่าย การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มนี้เป็นยุทธวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมให้กลุ่มตั้งใจทำงาน เพราะรู้ว่าจะได้รับข้อมูลป้อนกลับ และช่วยฝึกทักษะการรู้คิด (Metacognition) คือสามารถที่จะประเมินการคิดและพฤติกรรมของตนที่ได้ทำไป

3. ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

วัฒนาพร กระจับทุกซ์ (2542: 3) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย

1) **ขั้นเตรียม** กิจกรรมในขั้นเตรียม ประกอบด้วย ครูแนะนำทักษะในการเรียนรู้ร่วมกันและจัดเป็นกลุ่มย่อย ๆ ประมาณ 2-6 คน ครูควรแนะนำเกี่ยวกับระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม แจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียน และการทำกิจกรรมร่วมกัน และการฝึกฝนทักษะพื้นฐานจำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่ม

2) **ขั้นสอน** ครูนำเข้าสู่บทเรียน แนะนำเนื้อหา แนะนำแหล่งข้อมูลและมอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

3) **ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม** ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มย่อย โดยที่แต่ละคนมีบทบาท และหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นขั้นตอนที่สมาชิกในกลุ่มจะได้ร่วมกันรับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่ม ในขั้นนี้ครูอาจกำหนดให้นักเรียนใช้เทคนิคต่าง ๆ กัน เช่น แบบ JIGSAW, TGT, STAD, TAI, GT, LT, CIRC, CO-CO เป็นต้น ในการทำงานกิจกรรมแต่ละครั้ง เทคนิคที่ใช้แต่ละครั้ง จะต้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละเรื่อง ในการเรียนครั้งหนึ่ง ๆ อาจต้องใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือหลาย ๆ เทคนิคประกอบกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียน

4) **ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ** ในขั้นนี้เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนแล้วหรือยัง ผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร เน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่มและรายบุคคล ในบางกรณีผู้เรียนอาจต้องซ่อมเสริมส่วนที่ยังขาดบกพร่อง ต่อจากนั้นเป็นการทดสอบความรู้

5) **ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม** ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ถ้ามีสิ่งที่ยังไม่เข้าใจครูควรอธิบายเพิ่มเติม ครูและผู้เรียนช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่ม และพิจารณาว่า อะไรคือจุดเด่นของงาน และอะไรคือสิ่งที่ควรปรับปรุง

4. เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เทคนิคที่ใช้ในการเรียนแบบร่วมมือ มีหลายแบบ ได้แก่ JIGSAW, TGT, STAD, TAI, GT, LT, CIRC, CO-CO โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (วัฒนาพร รัชภัทท์. 2542: 36-41)

Jigsaw

เป็นเทคนิคที่พัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และการถ่ายทอดความรู้ระหว่างเพื่อนในกลุ่ม เทคนิคนี้ใช้กันมากในรายวิชาที่ผู้เรียนต้องเรียนเนื้อหาวิชาจากตำราเรียน (เช่น สังคมศึกษา ภาษาไทย) ขั้นตอนกิจกรรม ประกอบด้วย

- 1) ครูแบ่งเนื้อหาที่จะเรียนออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ ให้เท่ากับจำนวนสมาชิกกลุ่ม
- 2) จัดกลุ่มผู้เรียนโดยให้มีความสามารถคล้ายกัน เรียกว่า “กลุ่ม” (Home Groups) แล้วมอบหมายให้สมาชิกแต่ละคนศึกษาหัวข้อที่ต่างกัน
- 3) ผู้เรียนที่ได้รับหัวข้อเดียวกันจากแต่ละกลุ่มมานั่งด้วยกัน เพื่อทำงาน และศึกษาร่วมกันในหัวข้อดังกล่าว เรียกว่า “กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ” (Expert Groups)
- 4) สมาชิกแต่ละคนออกจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปกลุ่มเดิมของตนผลัดกันอธิบายเพื่อถ่ายทอดความรู้ที่ตนศึกษาให้เพื่อนฟังจนครบทุกหัวข้อ
- 5) ครูทดสอบเนื้อหาที่ศึกษาแล้วให้คะแนนรายบุคคล

Teams – Games – Tournaments (TGT)

เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนในจุดประสงค์ที่ต้องการให้กลุ่มผู้เรียนได้ศึกษาประเด็น หรือปัญหาที่มีคำตอบเพียงคำตอบเดียว หรือ มีคำตอบต้องถูกที่ชัดเจน เช่น การคำนวณทางคณิตศาสตร์ การใช้ภาษา ภูมิศาสตร์และทักษะการเรียนรู้ใช้แผนที่ และความคิดรวบยอดทางวิทยาศาสตร์ ขั้นตอนของกิจกรรมประกอบด้วย

- 1) ครูนำเสนอบทเรียนหรือข้อความใหม่แก่ผู้เรียน โดยอาจจะนำเสนอด้วยสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจหรือให้การอภิปรายทั้งห้องเรียนโดยครูเป็นผู้ดำเนินการ
- 2) แบ่งกลุ่มนักเรียนโดยจัดให้ละความสามารถและเพศ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิก 4-5 คน (เรียกกลุ่มนี้ว่า Study Group หรือ Home Group) กลุ่มเหล่านี้จะศึกษาทบทวนเนื้อหา

ข้อความที่ครูนำเสนอ สมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถสูงกว่าจะช่วยเหลือสมาชิกที่มีความสามารถต่ำกว่าเพื่อเตรียมกลุ่มสำหรับการแข่งขันในช่วงท้ายสัปดาห์หรือท้ายบทเรียน

3) จัดการแข่งขันโดยจัดโต๊ะแข่งขันและทีมแข่งขัน (Tournament Teams) ที่มีตัวแทนของแต่ละกลุ่ม (ตามข้อ 2) ที่มีความสามารถใกล้เคียงมาร่วมแข่งขันกันตามรูปแบบและกติกาที่กำหนด ข้อความที่ใช้ในการแข่งขันจะเป็นคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนมาแล้วและมีการฝึกฝนเตรียมพร้อมในกลุ่มมาแล้ว ควรให้ทุกโต๊ะแข่งขันเริ่มแข่งขันพร้อมกัน

4) ให้คำแนะนำการแข่งขัน โดยให้จัดลำดับคะแนนผลการแข่งขันในแต่ละโต๊ะ แล้วผู้เล่นจะกลับเข้ากลุ่มเดิม (Study Group) ของตน

5) นำคะแนนการแข่งขันของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนของทีม ทีมที่ได้คะแนนรวมหรือค่าเฉลี่ยสูงสุดจะได้รับรางวัล

Student Teams and Achievement Divisions (STAD)

เทคนิคนี้พัฒนาเพิ่มเติมจากเทคนิค TGT แต่จะทำการทดสอบรายบุคคลแทนการแข่งขัน มีขั้นตอนของกิจกรรมดังนี้

1) ครูนำเสนอประเด็นหรือเนื้อหาใหม่ โดยอาจนำเสนอด้วยสื่อที่น่าสนใจใช้การสอนโดยตรงหรือตั้งประเด็นให้ผู้เรียนอภิปราย

2) จัดผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน ให้สมาชิกมีความสามารถละกันมีทั้งความสามารถสูงปานกลาง และต่ำ

3) แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาทบทวนเนื้อหาที่ครูนำเสนอจนเข้าใจ

4) ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มทำแบบทดสอบ (Quiz) เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน

5) ตรวจคำตอบของผู้เรียน นำคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม

6) กลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุด (ในกรณีที่แต่ละกลุ่มมีจำนวนสมาชิกไม่เท่ากันให้ใช้คะแนนเฉลี่ยแทนคะแนนรวม) จะได้รับคำชมเชย โดยอาจติดประกาศไว้ที่บอร์ด หรือป้ายนิเทศของห้องเรียน

Team Assisted Individualization (TAI)

กิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละบุคคล มากกว่าการเรียนรู้ในลักษณะกลุ่มเหมาะสำหรับการสอนคณิตศาสตร์ การจัดกลุ่มผู้เรียนจะคล้ายกับเทคนิค STAD และ TGT แต่ในเทคนิคนี้ ผู้เรียนแต่ละคนจะเรียนรู้และทำงานตามระดับความสามารถของตน เมื่อทำงานในส่วนของตนเสร็จแล้วจึงจะไปจับคู่หรือเข้ากลุ่มทำงาน ขั้นตอนของกิจกรรมประกอบด้วย

1) จัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แบบละความสามารถกลุ่มละ 2-4 คน

2) ผู้เรียนทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้ว หรือศึกษาประเด็น หรือ เนื้อหาใหม่ โดยการอภิปรายสรุปข้อความรู้ หรือถามตอบ

3) ผู้เรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 1 แล้วจับคู่กันภายในกลุ่มของตนเพื่อ

-แลกเปลี่ยนกันตรวจใบงานที่ 1 เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

-อธิบายข้อสงสัยและข้อผิดพลาดของตนเอง

หากผู้เรียนคู่ใดทำใบงานที่ 1 ได้ถูกต้องร้อยละ 75 ขึ้นไป ให้ทำใบงานชุดที่ 2 แต่หากคนใดคนหนึ่งหรือทั้งคู่ได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 75 ให้ผู้เรียนทั้งคู่ทำใบงานชุดที่ 3 หรือ 4 จนกว่าจะได้ถูกต้องร้อยละ 75 ขึ้นไปจึงจะผ่านได้

4) ผู้เรียนทุกคนทำการทดสอบ (Quiz)

5) นำคะแนนผลการทดสอบของแต่ละคนมารวมกันเป็น คะแนนกลุ่ม หรือใช้คะแนนเฉลี่ย (กรณีจำนวนคนแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน)

6) กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัลหรือติดประกาศชมเชย

Group Investigation (GI)

เป็นเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สำคัญอีกเทคนิคหนึ่ง เป็นการจัดกลุ่มผู้เรียนเพื่อเตรียมการทำโครงงานกลุ่มหรือทำงานที่ครอบคลุมหมาย ก่อนใช้เทคนิคนี้ครูควรฝึกทักษะการสื่อสารและทักษะทางสังคมให้แก่ผู้เรียนก่อน เทคนิคนี้เหมาะสำหรับการสืบค้นความรู้หรือแก้ปัญหาเพื่อหาคำตอบในประเด็นหรือหัวข้อที่สนใจ เช่น การเรียนในวิชาชีววิทยา หรือ สิ่งแวดล้อม ขั้นตอนการเรียนรู้ประกอบด้วย

1) ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ทบทวนเนื้อหาหรือประเด็นที่กำหนด

2) แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ความสะดวกสามารถกลุ่มละ 2-4 คน

3) แบ่งเรื่องที่จะศึกษาเป็นหัวข้อย่อย แต่ละหัวข้อจะเป็นใบงานที่ 1 ใบงานที่ 2 ใบงานที่ 3 เป็นต้น

4) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเลือกทำหนึ่งหัวข้อ (ใบงานเพียงใบเดียว) โดยให้นักเรียนที่เรียนอ่อนในกลุ่มเลือกข้อย่อยที่จะศึกษาก่อนหรืออาจให้ผู้เรียนในกลุ่มแบ่งกันหาคำตอบตามใบงานแล้วนำคำตอบทั้งหมดมารวมกันเป็นคำตอบที่สมบูรณ์

5) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเรื่องจากใบงานที่ศึกษา จนเป็นที่เข้าใจของทุกคนในกลุ่ม

6) ให้แต่ละกลุ่มรายงานผลการศึกษา โดยเริ่มจากกลุ่มที่ทำใบงานที่ 1 จนถึงใบงานสุดท้าย แล้วชมเชยกลุ่มที่ทำงานได้ถูกต้องที่สุด

Learning Together (LT)

วิธีนี้เป็นวิธีที่เหมาะสมกับการสอนวิชาที่มีโจทย์ปัญหา การคำนวณหรือการฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) ครูและนักเรียน อภิปราย สรุปเนื้อหาที่เรียนในคาบที่แล้ว
- 2) แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มละความสามารถกัน กลุ่มละ 4-5 คน
- 3) ครูแจกใบงานกลุ่มละ 1 แผ่น
- 4) แบ่งหน้าที่ของผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่ม ดังนี้

คนที่ 1 อ่านคำสั่งหรือขั้นตอนในการดำเนินงาน

คนที่ 2 พังขั้นตอนและจดบันทึก

คนที่ 3 อ่านคำถามและหาคำตอบ

คนที่ 4 ตรวจคำตอบ (ข้อมูล)

5) แต่ละกลุ่มส่งกระดาษคำตอบเพียงแผ่นเดียวหรือส่งงาน 1 ชิ้น ผลงานที่เสร็จและส่งเป็นผลงานที่ทุกคนในกลุ่มยอมรับ ซึ่งทุกคนในกลุ่มจะได้คะแนนเท่ากัน

- 6) ปิดประกาศชมเชยกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด

Numbered Heads Together (NHT)

เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับการทบทวนหรือตรวจสอบความเข้าใจ ขั้นตอนการเรียนรู้ประกอบด้วย

- 1) เตรียมประเด็นปัญหา/ข้อคำถามที่จะให้ผู้เรียนศึกษา
- 2) แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มละ 4 คน ประกอบด้วยผู้เรียนเก่งหนึ่งคน ผู้เรียนที่ปานกลางสองคน ผู้เรียนอ่อนหนึ่งคน แต่ละคนมีหมายเลขประจำตัว
- 3) ถามคำถาม/มอบหมายงานให้ทำ
- 4) ให้ผู้เรียนอภิปรายในกลุ่มย่อยจนมั่นใจว่าสมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจคำตอบ
- 5) ครูถามคำถามในประเด็นที่กำหนดโดยเรียกหมายเลขประจำตัวผู้เรียนคนใดคนหนึ่งในกลุ่มตอบ

6) ให้คำชมเชยกลุ่มที่สมาชิกในกลุ่มสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องมากที่สุดผู้เรียนทุกคนตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำตอบที่ตนและกลุ่มร่วมกันศึกษา ชักถาม ทำความเข้าใจข้อคำตอบจนกระจ่างชัดเจน

Co-op Co-op

เป็นเทคนิคที่เน้นการร่วมกันทำงาน โดยสมาชิกของกลุ่มที่มีความสามารถและความถนัดต่างกันได้แสดงบทบาทหน้าที่ที่ตนถนัดเต็มที่ ผู้เรียนเก่งได้ช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนอ่อน เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการคิดระดับสูงทั้งการวิเคราะห์และสังเคราะห์และเป็นวิธีการที่สามารถนำไปใช้สอนในวิชาใดก็ได้ มีขั้นตอนกิจกรรมดังนี้

- 1) กำหนดขอบข่ายประเด็น หรือเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษา
 - 2) ผู้เรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อกำหนดประเด็นหรือหัวข้อที่จะศึกษา
 - 3) กำหนดกลุ่มย่อย โดยให้สมาชิกกลุ่มมีความสามารถคละกัน
 - 4) แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษา
 - 5) สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันกำหนดหัวข้อย่อย แล้วแบ่งหน้าที่รับผิดชอบโดยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกศึกษาหัวข้อย่อยคนละหนึ่งหัวข้อ
 - 6) สมาชิกนำผลงานมารวมกันเป็นงานกลุ่ม อาจมีการอ่านทบทวนและปรับแต่งภาษาให้ผลงานกลุ่มที่ทำร่วมกันมีความสละสลวยต่อเนื่อง เตรียมผู้ที่จะนำเสนอผลงานกลุ่ม
 - 7) นำผลงานกลุ่มเสนอต่อชั้นเรียน
 - 8) ทุกกลุ่มช่วยกันประเมินผล โดยประเมินทั้งกระบวนการทำงานกลุ่มและผลงานกลุ่ม
- สรุปได้ว่า เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดค้น หาคำตอบ และสามารถนำผลงานกลุ่มเสนอให้กลุ่มอื่นได้รับทราบ ซึ่งครูผู้สอนสามารถเลือกเทคนิคสำหรับนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมในแต่ละวิชาได้
- จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับ กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทั้งในด้านความหมาย องค์ประกอบ ขั้นตอน ตลอดจนเทคนิค เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยมีขั้นตอนการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่มจึงเหมาะสมสำหรับนำมาประยุกต์ในการจัดโปรแกรมการฝึกอบรมด้านอาชีพระหว่างพ่อ แม่ กับลูก

ตอนที่ 5 การพัฒนาอาชีพ

การศึกษาการพัฒนาอาชีพ ผู้วิจัยได้ศึกษาในประเด็น ดังต่อไปนี้ 1. ความหมายการพัฒนาอาชีพ 2. การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ 3. หลักการจัดการศึกษาวิชาชีพ 4. เทคนิคการเรียนการสอนวิชาชีพ 5. การพัฒนาอาชีพ 6. หลักการตลาด ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1 ความหมายการพัฒนาอาชีพ

มีนักวิชาการ และนักการศึกษาให้ความหมายของ การพัฒนาอาชีพดังนี้

ศิริพร ถนอมรอด (2546: 19) ได้สรุป การพัฒนาอาชีพ หมายถึง การพัฒนาถึงศักยภาพของบุคคล เพื่อการวางแผนอาชีพในอนาคตโดยจัดให้มีกิจกรรมการฝึกอบรม และการเสริมประสบการณ์การณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ เพื่อให้บุคคลมีความก้าวหน้าในอาชีพ โดยส่งเสริมให้มีการพัฒนาตนเองด้านอาชีพอย่างต่อเนื่อง เป็นกระบวนการจัดการทรัพยากรบุคคลที่สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ ซึ่ดความสามารถ ศักยภาพและทัศนคติของบุคคลให้เป็นไปในทิศทางที่องค์การต้องการ และส่งเสริมให้บุคคลพัฒนาการได้เจริญก้าวหน้า

ตามสายงานอาชีพของตน และช่วยตัดสินใจในวางแผนในอนาคต และเป็นการพัฒนาตนเองในด้านอาชีพอย่างต่อเนื่อง

วรรณิภา ทันเที่ยง (2550: 8) กล่าวว่า การพัฒนาอาชีพจัดเป็นกระบวนการพัฒนาอาชีพที่ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ทักษะประสบการณ์ ความสามารถทัศนคติ ค่านิยม ความสนใจรวมทั้งบุคลิกภาพของตนเอง เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพตลอดจนการตั้งจุดหมายของชีวิตในการทำงานให้มีความสามารถ และมีศักยภาพในการพัฒนาอาชีพของตนอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงาน กศน. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2555: 33) ได้ให้ความหมายการพัฒนาอาชีพ หมายถึง การดำเนินการ เพื่อให้การประกอบอาชีพมีการพัฒนาก้าวหน้าทั้งด้าน ปริมาณและคุณภาพให้ดีขึ้นสอดคล้องกับความต้องการของตลาดอย่างมีระบบ การพัฒนาอาชีพมีความสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. เป็นการใชทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์กับท้องถิ่น โดยการนำมาประกอบอาชีพให้มีรายได้มากขึ้น
2. เป็นการขยายตลาดให้กว้างขวางออกไปได้มากขึ้น
3. ช่วยเปลี่ยนรูปแบบของผลิตภัณฑ์หรือพัฒนาผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดได้มากยิ่งขึ้น
4. ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ตามที่ตนเองต้องการได้มากยิ่งขึ้น
5. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ช่วยเพิ่มปริมาณของผลิตภัณฑ์ และทำให้การใช้แหล่งทุนและการดำเนินการด้านการตลาดสามารถดำเนินการได้มากขึ้นด้วย
6. ช่วยทำให้เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้น
7. เป็นการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ดีขึ้น และทำให้คนในชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุด

สรุปได้ว่า การพัฒนาอาชีพ เป็นกระบวนการพัฒนาความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ เพื่อช่วยให้บุคคลมีความรู้ในด้านอาชีพ และสามารถพึ่งตนเองได้ โดย

ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในประกอบอาชีพได้

2. การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2555: 27) ได้กล่าวถึง การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ เป็นการศึกษเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบ อาชีพของบุคคลและกลุ่มบุคคลซึ่งมีจุดมุ่งหมายในชีวิตที่แตกต่างกัน โดยเน้นการปฏิบัติจริงที่บูรณา การวิถีชีวิตให้กับบุคคลและชุมชนเพื่อแก้ปัญหาการว่างงาน โดยมีแนวทางในการจัด คือ

- 1) การฝึกทักษะอาชีพ ในหลักสูตรระยะสั้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทั้งนี้ให้ มีความรู้และทักษะพื้นฐานในอาชีพสำหรับกลุ่มผู้ต้องการเรียนรู้ทักษะอาชีพ
- 2) การฝึกอบรมเพื่อเข้าสู่อาชีพ โดยต่อเนื่องจากการฝึกทักษะอาชีพ หรือ จัดเฉพาะ กลุ่มเป้าหมายร่วมกิจกรรมเพื่อเข้าสู่อาชีพ
- 3) การพัฒนาอาชีพ โดยให้มีการรวมกลุ่มของผู้มีอาชีพเดียวกันมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสวงหาความรู้และประสบการณ์ ตลอดจนพัฒนาอาชีพของกลุ่มโดยกระบวนการกลุ่ม
- 4) การพัฒนาอาชีพด้วยเทคโนโลยี โดยเน้นการจัดให้สถานประกอบการและผู้ที่ต้องการนำ เทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนากิจการและศักยภาพของตน

3. หลักการจัดการศึกษาวิชาอาชีพ

หลักการจัดการศึกษาวิชาอาชีพ เป็นหลักการที่จะพัฒนาประชาชนให้สามารถมองเห็น ช่องทางในการประกอบอาชีพ มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ สร้างโอกาสให้ ประชาชนเข้าสู่อาชีพอย่างสัมพันธ์กับส่วนแบ่งของตลาดอาชีพ ตลาดแรงงาน และสามารถปรับตัว ปรับอาชีพและพัฒนาอาชีพได้อย่างต่อเนื่องตามสภาพท้องถิ่น ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2555ช: 358)

- 1) จัดเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสศึกษาหรือฝึกอบรมให้มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ที่เป็น ประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพเสริมหรือการพัฒนาอาชีพ ตลอดจนการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันให้ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่าง เป็นปกติสุขพอควรแก่สภาพ
- 2) จัดให้แก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า หรือที่มี อายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งมีความสนใจที่จะศึกษาวิชาอาชีพตามความถนัดของตนเอง
- 3) ใช้เวลาเรียนตั้งแต่ 3 ชั่วโมง ถึง 6 เดือน ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และเนื้อหาในการจัด บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน ลักษณะกลุ่มผู้เรียน ลักษณะวิชาอาชีพที่จัด
- 4) จัดในสถานศึกษาของหน่วยงาน ในสถานประกอบการหรือในท้องถิ่น ซึ่งกลุ่มผู้เรียน อาศัยอยู่ตามความเหมาะสม

5) จัดสอนด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม และวิชาชีพอื่นๆ ตามความเหมาะสมและความสนใจของผู้เรียน ให้สอดคล้องต่อสภาพความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน

6) จัดทำหลักสูตรตามหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้เรียนและเปิดสอนวิชาชีพต่าง ๆ

4. การพัฒนาอาชีพ

4.1 การพัฒนาอาชีพหัตถกรรมจักสาน

เครื่องจักสานเป็นงานศิลปหัตถกรรมและหัตถกรรมเก่าแก่ของมนุษย์อย่างหนึ่ง มีหลักฐานปรากฏว่า มนุษย์ได้ประดิษฐ์คิดค้นทำเครื่องจักสานใช้มาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์เมื่อหลายพันปีมาแล้ว โดยพัฒนาจากเครื่องจักสานหยาบๆ ที่สานด้วยเถาวัลย์ กิ่งไม้ ใบไม้ มาเป็นการนำเถาวัลย์ ต้นไม้ มาจัก ผ่า เหลา ให้มีขนาดเหมาะสมกับการใช้สอย แล้วนำมาสานเป็นภาชนะเครื่องใช้ต่าง ๆ คนไทยเรียกการ จัก ผ่า เหลา เถาวัลย์ ต้นไม้ ใบไม้ และวัตถุดิบอื่นๆ ที่จะนำมาทำเป็นเครื่องจักสานรวม ๆ ว่า จัก และนำวัตถุดิบที่แปรรูปเหล่านั้นมาทำเป็นภาชนะเครื่องใช้ต่าง ๆ ด้วยการสอด ชัด พัน และ ถัก ซึ่งเรียกรวม ๆ กันว่า การสาน และเรียกสิ่งสร้างขึ้นจากกรรมวิธีดังกล่าวว่า เครื่องจักสาน (วิบูลย์ ลิ้มสุวรรณ. 2541: บทนำ)

4.1.1 คุณค่าของเครื่องจักสาน

เครื่องจักสานเป็นงานศิลปหัตถกรรมที่มีคุณค่า เป็นสิ่งที่ภูมิปัญญาพื้นบ้านได้มีการสืบทอดต่อกันมาแต่บรรพบุรุษ ดังนี้ (อายุวัฒน์ สว่างผล. 2548: 9)

1) คุณค่าทางศิลปะและความงาม

เครื่องจักสานเป็นหัตถกรรมที่มีคุณค่าในตัวเอง ในด้านวัตถุดิบซึ่งมีความงามตามธรรมชาติ ภาชนะจักสานจึงไม่มีสารพิษต่อผู้ใช้ มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม เครื่องจักสานทำมาจากฝีมือมนุษย์จึงมีคุณค่าเฉพาะตัวในแต่ละชิ้น ลวดลายการสาน สอด ถัก ทอ เกิดจากความพยายามของมนุษย์ ทั้งในด้านรูปแบบของเครื่องจักสาน เป็นการแสดงถึงลักษณะพื้นบ้านที่แตกต่างกันไป

2) คุณค่าทางด้านการใช้ประโยชน์ใช้สอย

เครื่องจักสานพื้นเมืองเป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่ให้ประโยชน์แก่ชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยอย่างมาก เช่น กระเป๋าถือ เครื่องเรือน ฯลฯ ซึ่งแสดงถึงเอกลักษณ์ของไทย แต่ผู้ผลิตยังไม่ได้รับรายได้ที่คุ้มค่ากับฝีมือและแรงงาน ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมอย่างจริงจัง

4.1.2 ประเภทของเครื่องจักสาน

ประเภทของเครื่องจักสาน ที่ใช้กันอยู่แต่ละภาคมีรูปร่างลักษณะและประโยชน์ใช้สอยแตกต่างกัน ตามความนิยมของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้ (อายุวัฒน์ สว่างผล. 2548: 8)

- 1) เครื่องจักสานที่ใช้เป็นเครื่องภาชนะ ส่วนมากทำด้วยไม้ไผ่ หวาย ใช้ใส่ของ นานาชนิด เช่น กระบุง กระจาด กระติบ กระบาย กระโล่ ตะกร้า
- 2) เครื่องจักสานที่ใช้เป็นเครื่องตกแต่งและดวง เช่น กระออม กระชู่ สัต
- 3) เครื่องจักสานที่ใช้ในครัวเรือน สำหรับชาวชนบท เช่น กระซอน กระดัง พัด
- 4) เครื่องจักสานที่ใช้ในการขนส่งใส่สินค้า เช่น กระพา เข่ง หลัว ชะลอม
- 5) เครื่องจักสานที่เป็นเครื่องจับ และดักสัตว์ มี กระจู้ ชะนาง ลอบ สุ่ม ฝือก กระชัง ข้อง

6) เครื่องจักสานที่ใช้เป็นเครื่องเรือน เครื่องปูลาด เครื่องประดับ ปูลาดและเครื่องเล่น เช่น ฝาเรือนที่ทำมาจากไม้ไผ่สาน เรียกว่า ฝาขัดแตะ

4.1.3 เครื่องจักสานของภาคกลาง

เครื่องจักสานของภาคกลาง มีดังนี้ (วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. 2541: 42)

ตะกร้าหิ้ว มีรูปร่างและขนาดจนลวดลายในการสานแตกต่างกันไปบ้างตามความนิยมของท้องถิ่นและประโยชน์ใช้สอย เช่นตะกร้าหิ้วที่ใช้กันทั่วไปในบริเวณ จังหวัดอ่างทอง อยุธยา สิงห์บุรี สุพรรณบุรี นิยมใช้ตะกร้าหิ้วปากรูปไข่ มีหูหิ้วข้างบน ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง เช่น ใช้เป็นตะกร้าเขียนหมากของคนชรา ใช้ใส่อาหารไปทำบุญที่วัด ตลอดจนใส่ข้าวของต่าง ๆ สำหรับเดินทาง จึงมักสานอย่างประณีตงดงามเป็นพิเศษ แต่ถ้าเป็นผลไม้ของชาวสวนแถบจังหวัดนนทบุรี ฉะเชิงเทรา จะมีลักษณะแข็งแรงและสานหยาบ ๆ

งอบ เป็นเครื่องจักสานที่มีประโยชน์ใช้สอยสมบูรณ์อย่างยิ่งชนิดหนึ่ง ปัจจุบันทำกันมากที่อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กระบุง ซึ่งมีลักษณะการใช้เช่นเดียวกับ บุง หรือเปียดของภาคเหนือ แต่กระบุงภาคกลางจะมีรูปแบบบางอย่างที่แตกต่างไปจากกระบุงภาคเหนือ คือ ก้นของกระบุงจะสานเป็นเหลี่ยมขึ้นมา สูงประมาณครึ่งหนึ่งของความสูงกระบุง และมักมีหวายหรือไม้ไผ่เข้าขอบประกบมุม

4.1.4 เครื่องมือที่ใช้ทำเครื่องจักสาน

เครื่องมือที่ใช้ทำเครื่องจักสานเป็นเครื่องมือพื้นบ้าน ได้แก่ (วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. 2541: 8 – 9)

- 1) มีด เป็นเครื่องมือแปรรูปวัตถุดิบจากธรรมชาติมาเป็นวัสดุสำหรับทำเครื่องจักสาน มี 2 ชนิด คือ มีดสำหรับผ่าและตัด มักเป็นมีดขนาดใหญ่ สันหนา เช่น มีดโต้ ใช้ตัดและผ่า

ไม้ไผ่ หวาย หรือไม้อื่น **มิดดอก** ใช้สำหรับจักตอกหรือเหลาหวาย เป็นมิดปลายเรียวแหลม ปลายและด้ามงอน ส่วนมากจะมีดสั้นกว่าด้าม เพราะในการจักหรือตอกจะใช้ด้ามสอดเข้าไประหว่างแขนกับลำตัว

2) **เหล็กหมาด** เหล็กปลายแหลม ใช้สำหรับ เจาะ ไช้ จัด แงะ มี 2 ชนิด คือ **เหล็กหมาดปลายแหลม** มีด้ามทำด้วยไม้ ใช้สำหรับไชหรือแ่ง มักทำด้วยเหล็กก้านร่มหรือซี่ลวดรถจักรยาน ฝนปลายให้แหลม ใช้ไชหรือแ่งเครื่องจักสานเพื่อร้อยหวาย ผูกโครงสร้าง ผูกขอบ หรือเจาะหุกระบุง ตะกร้า **เหล็กหมาดปลายหอก** เป็นเหล็กแหลมปลายแบนอย่างปลายหอก ใช้เจาะหรือไชให้เป็นรู มักใช้เจาะรูเครื่องจักสานเมื่อต้องการผูกหวายเสริมโครงสร้างให้แข็งแรง

3) **คีมไม้** รูปร่างคล้ายคีมทั่วไป แต่มีขนาดใหญ่และทำด้วยไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้ชิงชัน ไม้มะค่า แก่นไม้มะขาม คีมจะใช้หนีบปากภาชนะจักสานเพื่อเข้าขอบ เช่น ใช้หนีบขอบกระบุง ตะกร้า กระจาด ขณะเข้าขอบหวายที่ขอบให้แน่น คีมจะช่วยให้ช่างจักสานเข้าขอบภาชนะจักสานได้สะดวกโดยไม่ต้องใช้ผู้ช่วย

4) **ฝากระป๋องเจาะรู** ให้มีขนาดต่างกันจากรูใหญ่ไปรูเล็ก แล้วสอดเส้นหวายเข้าไปในรูแล้วชักผ่านออกไป ความคมของสังกะสีจะครูดให้ผิวเส้นหวายเรียบและมีขนาดเสมอกัน เรียกว่า **ชักเลียด** การชักเลียดจะต้องชักจากรูใหญ่ไปหารูเล็ก การทำจักสานย่านลิเภาที่ใช้เครื่องมือชนิดเดียวกันนี้ เรียกว่า **ชักแป้น**

4.1.5 ขั้นตอนในการทำจักสาน

ขั้นตอนในการทำจักสาน จะต้องมีการเตรียมวัตถุดิบ และลวดลายในการสาน ดังนี้ (วิบูลย์ ลิ้มวรรณ. 2541: 9 - 10)

1) การเตรียมวัตถุดิบ

การเตรียมไม้ไผ่ ที่จะนำมาจักสาน หลังจากตัดออกจากกอ โดยเลือกลำที่มีความตรง ลำปล้องยาว ผิวเรียบเป็นมัน นำมาแช่น้ำตลอดทั้งลำ เพื่อให้ไม้ไผ่มีความสด และป้องกันมด ปลวกเจาะไช เมื่อจะนำมาใช้งาน จึงตัดเอาตามขนาดที่ต้องการผ่าออกแล้วจึงนำไปจัก ให้เป็นตอกแล้วตากแดดให้แห้ง

การเตรียมหวาย นำไปแช่น้ำให้อ่อนตัว เพื่อความสะดวกในการทำงาน หวายสามารถใช้ได้ทั้งเส้น โดยนำไปเป็นก้นตะกร้า หรือเลียดให้เป็นเส้นเล็ก ๆ ใช้ผูกมัดตกแต่งลวดลาย

2) ลวดลายในการสาน

ลายขัด เป็นวิธีการสานแบบพื้นฐานที่เก่าแก่ที่สุด ลักษณะของลายขัดเป็นการสร้างแรงยึดระหว่างตอกด้วยการขัดกันเป็นรูปมุมฉากระหว่างแนวตั้งกับแนวนอน ใช้ตอกยืนหรือตอกแนวตั้ง หรือตอกยืนสอดขัดกับตอกแนวนอน โดยยกขึ้นเส้นหนึ่งขมหรือขัดลงเส้นหนึ่งสลับกันไปอย่าง

ที่เรียกว่า ลายหนึ่ง จาก ลายหนึ่งได้พัฒนามาเป็นลายสอง ลายสาม และลายอื่นๆ ที่ยังคงรักษาลักษณะการสอดและการขัดกันเช่นเดิม

ลายทแยง เป็นวิธีสานที่ใช้ตอกสอดขัดกันในแนวทแยง ไม่มีเส้นตั้งและเส้นนอนเหมือนลายขัด แต่จะสานขัดกันตามแนวทแยงเป็นหกเหลี่ยมต่อเชื่อมกันไปเรื่อย ๆ คล้ายรวงผึ้ง ลายชนิดนี้จึงมักสานโปรง เช่น ลายตาเข่ง ลายชะลอม

ลายขดหรือถัก เป็นการสานที่ใช้กับวัสดุที่ไม่สามารถคงรูปอยู่ได้ด้วยตนเอง เช่น หวาย ย่านลิเภา ปอ ผักตบชวา วัสดุเหล่านี้ต้องสานด้วยการขดหรือถัก ได้แก่ การถักเป็นเส้น แล้วขดเป็นวงกระจายออกจากศูนย์กลาง แล้วถักเชื่อมกันเป็นชั้นๆ ให้ได้รูปทรงตามต้องการ

ลายอิสระ เป็นการสานที่ไม่มีแบบแผนตายตัวขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้สานที่จะคิดประดิษฐ์ขึ้นเองให้สอดคล้องกับความต้องการของตน เช่น การสานของเล่นด้วยใบตาล

4.1.6 แหล่งผลิตและจำหน่าย

แหล่งผลิตเครื่องจักสานที่สำคัญคือหมู่บ้านต่าง ๆ ในชนบท การทำเครื่องจักสานลักษณะเด่นประการหนึ่งของสังคมพื้นบ้าน ก็คือความเป็นอยู่ของชาวบ้านในแต่ละหมู่บ้าน มีลักษณะเป็นเครือญาติ ในบางท้องถิ่นที่มีความต้องการภาชนะเครื่องจักสานมากชาวบ้านที่มีฝีมือทางนี้ก็จะยึดถือเป็นอาชีพได้ และจะพยายามส่งสอนลูกหลานให้รู้จักสร้างเป็น นับเป็นการสืบทอดให้ต่อเนื่องอีกด้วย สำหรับการจำหน่าย มีอยู่ 5 วิธี คือ (อายุวัฒน์ สว่างผล. 2548: 40)

- 1) จำหน่ายให้แก่ผู้มาซื้อถึงที่
- 2) จำหน่ายให้แก่พ่อค้าคนกลาง
- 3) จำหน่ายให้แก่ร้านค้าในท้องถิ่น
- 4) จำหน่ายในงานประจำปีท้องถิ่น
- 5) จำหน่ายให้แก่ผู้ว่าจ้างทำพิเศษ

สรุปได้ว่า การพัฒนาอาชีพหัตถกรรมจักสาน เป็นอาชีพที่สร้างรายได้อย่างหนึ่งที่นิยมทำกันในชนบท และมีการสืบทอดต่อกันมา มีหลายประเภทตามแต่ละภาค และตามวัสดุที่มีในท้องถิ่น สำหรับภาคกลางโดยเฉพาะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นิยมสานตะกร้าหว้า ซึ่งมีความงดงามและมีคุณค่าทางศิลปะ เป็นการใช้ฝีมือในการทำล้วนๆ แต่การจำหน่ายยังไม่เป็นที่รู้จักมากนัก ดังนั้นหากมีการส่งเสริมการขายผ่านระบบอินเทอร์เน็ต หรือ E-Commerce ก็จะเป็นที่รู้จักในตลาดผู้บริโภคมากขึ้น และสามารถจำหน่ายสินค้าได้ง่ายและสะดวกโดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง

4.2 การพัฒนาอาชีพด้วยเทคโนโลยี

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีบทบาทต่อชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก เช่น มีการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงาน ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูลด้านการศึกษา เพื่อธุรกิจและเชิงพาณิชย์ สามารถซื้อ – ขายสินค้าผ่านระบบอินเทอร์เน็ต หรือ E-Commerce

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Commerce) หรือที่เรียกว่า อีคอมเมิร์ซ (E-Commerce) เป็นการดำเนินการซื้อขายสินค้าและบริการด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ หรืออินเทอร์เน็ต พูดให้เข้าใจง่ายๆ ก็คือการ ซื้อขายกันแบบออนไลน์นั่นเอง การค้าในรูปแบบ E-Commerce นั้น จะช่วยให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว ลดต้นทุนและกระบวนการดำเนินงานให้น้อยลง เพิ่มประสิทธิภาพในการ ให้บริการลูกค้าได้อย่างทั่วถึง ขยายตลาดได้กว้าง สามารถซื้อขายได้ทุกที่ ทุกเวลา (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2557: ออนไลน์)

ข้อดีของอีคอมเมิร์ซ (E-Commerce)

1. มีต้นทุนในการขายที่ต่ำ ลดต้นทุนในการเดินทาง
2. สะดวกในการได้ตอบลูกค้า ง่ายต่อการประชาสัมพันธ์ เพียงมีอุปกรณ์
3. สื่อสารที่สามารถเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตได้
4. สามารถทำเพียงคนเดียวได้ ไม่จำเป็นต้องจ้างคน ช่วยประหยัดต้นทุนด้าน แรงงาน
5. มีเครื่องมือสำรวจสถิติที่เอื้ออำนวยต่อการปรับปรุงการสื่อสารกับลูกค้า
6. ลูกค้าเข้าถึงได้ตลอดเวลา โดยไม่จำเป็นต้องเสียเวลาเดินทางไปเอง เปิดค้าขายได้

ตลอด 24 ชั่วโมง

7. สามารถลงโฆษณา และขายได้ทั่วโลก และสามารถเลือกเจาะกลุ่มการ โฆษณาไปยังลูกค้าเป้าหมายได้ง่าย ลดการต่อรอง

8. ไม่จำเป็นต้องมีสต็อกสินค้า ก็สามารถสร้างร้านค้าขนาดใหญ่ได้

เตรียมพร้อมเข้าสู่ E-Commerce

1. กำหนดงบการลงทุน เป็นสิ่งแรกที่ต้องวางแผน งบการขายสินค้า เพราะจะเป็นตัวกำหนดให้เราใช้เงินลงทุนในงบที่ กำหนด ป้องกันการใช้งบบานปลาย

2. การหาสินค้าที่จะนำมาขายนั้นสามารถหา ซื้อได้จากหลายแหล่ง ทั้งนี้ราคาและคุณภาพอาจแตกต่างกันออกไป จึงควรลงพื้นที่สำรวจสินค้า เพื่อให้ได้สินค้าที่ตรงกับความต้องการลูกค้า มากที่สุด หรือบางคนอาจจะมีสินค้าอยู่แล้ว ก็สามารถนำสินค้าตัวเองมาลงขายแบบออนไลน์เลยก็ได้

3. ช่องทางการขายสินค้า ช่องทางการขายสินค้าออนไลน์มี หลากหลายเว็บให้เลือก ซึ่งมีทั้งลงขายแบบฟรี และมีค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ต้องศึกษากลุ่มลูกค้า และการเข้าถึงให้ได้มากที่สุด

4. การโต้ตอบกับลูกค้า เมื่อขายสินค้าแล้วต้องหมั่นอัปเดตเว็บไซต์ ให้มีความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ และการโต้ตอบ ในกรณีที่มียกข้อสงสัยมา ควรตอบอย่างทันท่วงที

5. การเก็บเงินและจัดส่งสินค้า เมื่อลูกค้าตัดสินใจซื้อสินค้าแล้ว ควรจัดเตรียม ขั้นตอนการชำระเงินให้มีความหลากหลายเพื่อความ สะดวกในการชำระเงิน รวมถึงการจัดส่งสินค้าควร ระบุค่าธรรมเนียมในการจัดส่งให้ชัดเจนด้วย

6. บริการหลังการขาย การใส่ใจลูกค้าและรับผิดชอบหากเกิด กรณีผิดพลาด เป็น ประเด็นสำคัญในการ มัดใจลูกค้าให้กลับมาอุดหนุนเราอีกในอนาคต

ช่องทางการขายบน E-Commerce

การขายในรูปแบบออนไลน์นั้น ผู้ขายไม่จำเป็นต้องมีหน้าร้านเป็นของตัวเอง ก็สามารถขายสินค้าได้ เพียงแค่มีพื้นที่ สำหรับแสดงรูป รายละเอียดสินค้า และข้อมูลให้ติดต่อซื้อขาย ก็สามารถประกาศขายสินค้าได้แล้ว โดยช่องทางการขายในรูปแบบออนไลน์ หรือ E-Commerce มีดังนี้

1. เปิดเว็บไซต์เอง

ปัจจุบันองค์กรและบริษัทห้างร้านต่างๆ จำเป็นต้องมีเว็บไซต์ของตนเองอยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อไว้เป็นที่สำหรับเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและบริการต่างๆ ให้เป็นที่รู้จักและสามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้มากที่สุด ทั้งยังช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับธุรกิจได้อีกด้วย

2. ขั้นตอนการสร้างเว็บไซต์

1) วางแผนงานและกำหนดเป้าหมายของเว็บไซต์ เช่น เนื้อหาที่ต้องใช้งบประมาณต่างๆ และกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย เป็นต้น

2) จดโดเมนเนม (Domain Name) คือการจดทะเบียนชื่อเว็บไซต์ของคุณ ให้เป็น .com, .net, .in.th หรืออื่นๆ เพื่อให้จดจำและนำไปใช้งานได้ง่าย โดยแต่ละชื่อก็จะมี ความหมายต่างกัน การตั้งชื่อโดเมนเนมที่ดี

-ควรสั้นและจดจำได้ง่าย

-ควรตั้งชื่อให้ตรงกับสินค้าที่เราขาย หรือธุรกิจที่ทำอยู่

-ควรใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษ หากต้องการตั้งชื่อเป็นภาษาไทยก็ใช้คำทับศัพท์

- หลีกเลียงเครื่องหมายขีดกลาง (Hyphen) ขึ้นระหว่างคำ เพื่อให้ง่าย และป้องกันการพิมพ์ชื่อเว็บไซต์ผิด เพราะส่วนใหญ่จะนิยมพิมพ์ติดกัน

3) เซิร์ฟเวอร์โฮสติ้ง (Web Hosting) คือบริการให้เช่าพื้นที่เก็บข้อมูล ของเว็บไซต์

4) ออกแบบเว็บไซต์ คือการออกแบบโครงสร้างเว็บไซต์ ออกแบบปุ่มเมนูเก็ช้น ภายในเว็บไซต์ และการออกแบบหน้าเว็บเพจต่างๆ

5) สร้างและทดสอบการใช้งาน ภาษาที่ใช้ในการสร้างหน้าเว็บเรียกว่า HTML แต่ส่วนใหญ่จะไม่ได้เขียนคำสั่ง HTML โดยตรง จะเลือกใช้โปรแกรมสำหรับ สร้างและออกแบบเว็บไซต์แทน เช่น Dreamweaver, Joomla เป็นต้น

6) ประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ให้เป็นที่รู้จัก หลังจากสร้างเว็บไซต์แล้วจะต้องมีการโฆษณา หรือโปรโมทเพื่อเผยแพร่เว็บไซต์

7) ดูแล และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เว็บไซต์นั้นจะต้องมีการอัปเดตข้อมูล อยู่เสมอ เพื่อให้ข้อมูลที่แสดงอยู่เป็นปัจจุบัน

3. วิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป กับ www.lnwshop.com ดังนี้

1) เปิด www.lnwshop.com แล้ว กดหรือคลิก เปิดร้านค้าฟรี

2) หากยังไม่ได้ Login เข้าสู่ ระบบ คุณจะเห็นหน้าต่าง เข้าสู่ระบบ lnwshop ก่อน หรือถ้ายังไม่ได้เป็นสมาชิก ก็ให้สมัครสมาชิกก่อน

3) เมื่อเข้าสู่ระบบเรียบร้อยแล้ว จะเข้าสู่ STEP 1 ของ การเปิดร้าน โดยให้กรอกข้อมูล และรายละเอียดของ ร้านให้ครบถ้วน เป็นการสร้าง ความน่าเชื่อถือให้กับร้านได้ มากยิ่งขึ้น

4) เมื่อเรียบร้อยแล้วให้กดหรือ คลิก ขั้นตอนเปิดร้านถัดไป

5) STEP 2 ให้เลือก รูปแบบเว็บไซต์ (Template) ของร้านค้า ซึ่งมีให้เลือกมากมาย โดยคลิก เลือกรูปที่ต้องการ

6) STEP 3 ให้ตรวจสอบ รายละเอียดข้อมูลและ รูปแบบเว็บไซต์ร้านค้า พร้อมอ่าน ข้อตกลงการใช้งานใน การใช้ร้านค้าออนไลน์ จากนั้นให้คลิก เปิด ร้านค้าออนไลน์

7) สิ้นสุดการเปิดร้านค้า สามารถเข้าไปที่หน้าร้านค้า ปรับแต่งหน้าร้าน หรือจัดการหลังร้านได้ทันที

4. ช่องทางการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์

1) ชำระแบบออฟไลน์ เช่น การโอนเงินเข้าบัญชี ชำระผ่านธนาคณ์ ให้ไปรษณีย์ เรียกเก็บเงินปลายทาง

2) ชำระแบบออนไลน์ เช่น การชำระผ่านบัตรเครดิต ชำระผ่านธนาคารออนไลน์

5. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ E-Commerce

5.1 กฎหมายธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

ในปัจจุบันมีการทำธุรกรรมในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารกันบนเครือข่ายโดยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ แทนการใช้กระดาษ ดังนั้น การนำวิธีการดังกล่าวมาใช้ จึงส่งผลให้ต้องมีการรับรองสถานะทางกฎหมายของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้เสมอเหมือนกับการทำหลักฐานเป็นกระดาษหรือหนังสือ รับรองการส่งและรับข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการรับฟังพยานหลักฐานและการชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐานที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 จะกำหนด ห้ามมิให้คู่ความหรือคู่กรณีปฏิเสธหรือบังคับให้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวมีผลผูกพันทางกฎหมาย สามารถใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีต่อไปได้

5.2 กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

การกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ คือ การกระทำการที่ถือว่าเป็นความผิดตามกฎหมาย และเป็นการกระทำผ่านหรือโดยอาศัยคอมพิวเตอร์ในการกระทำความผิด ซึ่งมีวัตถุประสงค์มุ่งต่อระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลของคอมพิวเตอร์ หรือบุคคล เพื่อก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น หรือประชาชน จะมีความผิดตามกฎหมาย ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

สรุปได้ว่า การพัฒนาอาชีพด้วยเทคโนโลยี คือ การซื้อ – ขายสินค้าผ่านระบบอินเทอร์เน็ต หรือ E-Commerce เพื่อช่วยให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปได้อย่าง รวดเร็ว ลดต้นทุนและกระบวนการดำเนินงานให้น้อยลง เพิ่มประสิทธิภาพในการ ให้บริการลูกค้าได้อย่างทั่วถึง ซึ่งสะดวกในการซื้อ – ขายสินค้า ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งของส่วนประสมทางการตลาด

5. หลักการตลาด

การศึกษาเกี่ยวกับหลักการตลาด ผู้วิจัยได้ศึกษาในประเด็น ดังนี้ 5.1 ความหมายของการตลาด 5.2 ส่วนประสมทางการตลาด ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 ความหมายของการตลาด

คณาจารย์สาขาวิชาการตลาดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (2555: 22) ได้กล่าวถึง การตลาด และ ความสำคัญของการตลาด ดังนี้

การตลาด คือ กระบวนการในการจัดหาสินค้าหรือบริการ โดยอาศัยกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค ให้เกิดความพึงพอใจสูงสุดและบริษัทก็มีกำไร ส่วนตลาด หมายถึง

กลุ่มของผู้ซื้อที่มีศักยภาพที่มีความจำเป็น หรือความต้องการในผลิตภัณฑ์ที่ธุรกิจควรสร้างความพึงพอใจและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การตลาดมีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ 3 ประการคือ

- 1) ความสำคัญต่อองค์กร ในการสร้างรายได้และกำไรแก่ธุรกิจ
- 2) ความสำคัญต่อสังคม โดยที่การตลาดทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในด้าน

พฤติกรรมผู้บริโภค

- 3) ความสำคัญต่อเศรษฐกิจ โดยที่การตลาดทำให้เกิดการผลิต การบริโภคเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจโดยตรง

5.2 ส่วนประสมทางการตลาด

ส่วนประสมทางการตลาด หรือ 4Ps คือ ผลิตภัณฑ์ (Product), ราคา (Price), การจำหน่าย (Place) และการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ซึ่งต้องใช้ร่วมกัน เพื่อตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยสำคัญ 4 ประการ ดังนี้ (ฉัตรยาพร เสมอใจ; และ สุตินันท์ วารวิณิช. 2551: 50 – 59)

5.2.1. ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สิ่งที่เสนอขายโดยธุรกิจ เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้า โดยการตอบสนองความต้องการ ผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายอาจจะมีตัวตนหรือไม่ก็ได้ ผลิตภัณฑ์ประกอบด้วยสินค้า บริการ และความคิด ผลิตภัณฑ์ต้องมีอรรถประโยชน์ (Utility) และมีมูลค่า (Value) ในสายตาของลูกค้า จึงจะทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้

5.2.2 ราคา (Price) หมายถึง มูลค่าของผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงิน อันเป็นต้นทุน (Cost) ของสินค้าในการตัดสินใจซื้อ ผู้บริโภคจะเปรียบเทียบระหว่างมูลค่า (Value) กับราคาของผลิตภัณฑ์ ถ้ามูลค่าของผลิตภัณฑ์ในสายตาหรือความรู้สึกของลูกค้าเห็นว่ามีมูลค่าสูงกว่าหรือเหมาะสมกับราคา ลูกค้าก็จะตัดสินใจซื้อ เพื่อให้ร้านค้าสามารถกำหนดราคาได้เหมาะสม ผู้ที่มีหน้าที่การกำหนดราคาจะต้องคำนึงถึงปัจจัยดังต่อไปนี้

- 1) ลูกค้า ต้องคำนึงถึงอุปสงค์ของตลาดและการยอมรับในคุณค่าของผลิตภัณฑ์ ว่ามีความเหมาะสมกับมูลค่าที่กำหนด ซึ่งลูกค้าจะตัดสินใจเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่ามากเพียงพอ
- 2) ต้นทุน ต้องคำนึงถึงต้นทุนทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งต้นทุนในการผลิต การบริหาร และการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์นั้น ๆ รวมถึงค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม
- 3) การแข่งขันในตลาด ต้องพิจารณาความเข้มแข็งของคู่แข่ง การตั้งราคาของคู่แข่ง และความรุนแรงของการแข่งขัน
- 4) ปัจจัยอื่น ๆ เช่น สภาพเศรษฐกิจ นโยบายของธุรกิจ และข้อกำหนดกฎหมาย เนื่องจากผลิตภัณฑ์บางอย่างผู้ผลิตไม่สามารถตั้งราคาได้ตามที่ต้องการ แต่ต้องตั้งราคาตามกฎหมายควบคุมไว้ เป็นต้น

5.2.3 การจัดจำหน่าย (Place หรือ Distribution) หมายถึง โครงสร้างของช่องทางการจำหน่ายซึ่งประกอบด้วยสถาบันและกิจกรรมในการเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์ไปยังตลาด โดยสถาบันที่นำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดเป้าหมายก็คือ สถาบันทางการตลาด ส่วนกิจกรรมในการกระจายสินค้าประกอบด้วย การขนส่ง การคลังสินค้า และการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง เราสามารถแบ่งองค์ประกอบหลักของการจัดจำหน่ายออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

1) ช่องทางการจัดจำหน่าย (Channel of Distribution) หมายถึง เส้นทางที่ผลิตภัณฑ์และ/หรือกรรมสิทธิ์ของผลิตภัณฑ์ถูกเปลี่ยนมือไปยังตลาด โดยเริ่มต้นจากแหล่งผลิตผ่านผู้ขายไปสู่ผู้ซื้อ

2) การกระจายสินค้า (Physical Distribution) หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์จากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคหรือผู้ใช้

3) การเลือกทำเลที่ตั้ง (Location) ปกติการเลือกทำเลที่ตั้งของธุรกิจเป็นหน้าที่ของผู้ก่อตั้งธุรกิจตั้งแต่เริ่ม และเป็นปัจจัยที่ต้องให้ความสำคัญมากเป็นอันดับต้น ๆ เนื่องจากทำเลเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของธุรกิจอย่างหนึ่ง

5.2.4 การส่งเสริมการตลาด (Promotion) หมายถึง การติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลผลิตภัณฑ์ระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย เพื่อสร้างทัศนคติและพฤติกรรมการซื้อ การติดต่อสื่อสารอาจใช้พนักงานขายทำการขายโดยตรง (Personal Selling) หรือใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร (Non-personal Selling) การส่งเสริมการตลาดสามารถแบ่งออกเป็น 6 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1) การโฆษณา (Advertising) เป็นการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับรายละเอียดของผลิตภัณฑ์บุคคล หรือองค์การ โดยสร้างสรรคงานโฆษณาที่น่าสนใจและสามารถดึงดูดกลุ่มเป้าหมาย

2) การขายโดยใช้พนักงานขาย (Personal Selling) เป็นการแจ้งข่าวสารและจูงใจตลาดโดยใช้บุคคล

3) การส่งเสริมการขาย (Sales Promotion) เป็นกิจกรรมกระตุ้นให้เกิดความสนใจและตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ ที่นอกเหนือจากการโฆษณา การประชาสัมพันธ์

4) การให้ข่าวและการประชาสัมพันธ์ (Publicity and Public Relation) เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และ/หรือบริษัทโดยผ่านสื่อ อาจทำได้หลายวิธี เช่นการฝากข่าวประชาสัมพันธ์ขององค์กรไปกับสื่อต่าง ๆ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ

5) การตลาดทางตรง (Direct Marketing) เป็นการติดต่อสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายโดยตรง ซึ่งนิยมใช้กับสื่อโฆษณา เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

6. การจัดกิจกรรมพิเศษ (Event) เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อดึงดูดให้กลุ่มเป้าหมายเข้ามามีประสบการณ์กับผลิตภัณฑ์ เช่น งานแสดงสินค้า การเปิดตัวสินค้า

สรุปได้ว่า ส่วนผสมทางการตลาด (Marketing Mix) ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place or Distribution) และการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ซึ่งเรียกสั้นๆ ว่า 4P มีความสำคัญต่อผู้ประกอบการ โดยเฉพาะด้านการจัดจำหน่าย ควรขายสินค้าที่ไหน เพื่อช่วยให้ผู้ขายสินค้าสามารถขายสินค้าได้ และลูกค้ามีความพึงพอใจต่อการซื้อสินค้านั้น

จากการศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาอาชีพ เป็นการพัฒนาประชาชนให้มีความรู้และทักษะในด้านผลิตภัณฑ์ การกำหนดราคาขาย การจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด ด้วยการฝึกอบรมให้ประชาชนมีความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การอธิบาย การสาธิต การปฏิบัติจริง โดยอาศัยโปรแกรมการฝึกอบรม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการประสบการณ์ และวัย ของผู้เข้ารับการอบรม

ตอนที่ 6 การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรม

การศึกษาการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ศึกษาในประเด็น ดังนี้ 1. ความหมายของโปรแกรม 2. ความหมายของการพัฒนาโปรแกรม 3. รูปแบบของการพัฒนาโปรแกรม 4. ความหมายของการฝึกอบรม 5. เทคนิคการฝึกอบรม 6. การประเมินผลการฝึกอบรม ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของโปรแกรม

บอย (Boyle. 1981: 4-5) ได้นิยามความหมายของ โปรแกรม หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่เป็นผลลัพธ์มาจากการจัดกิจกรรมทั้งหมด ที่มีความเกี่ยวข้องกันระหว่างครูผู้สอนมีอาชีพและผู้เรียน รวมทั้งการวิเคราะห์ความต้องการ การวางแผน การจัดการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์ การวัดผล และการรายงานผล

บูน (Boone. 1985: 2) ได้ให้คำจำกัดความของ โปรแกรม หมายถึง ความพยายามร่วมมือของแต่ละคน ขององค์กรการศึกษาผู้ใหญ่ นักการศึกษาผู้ใหญ่ และผู้เรียน ที่เกี่ยวข้อง การวางแผน การออกแบบ การนำไปใช้ การประเมินผล และการติดตามผลการใช้โปรแกรม

ชุตติ ระบอบ (2549: 9) ได้สรุปความหมายของโปรแกรม หมายถึง 1) กลุ่มของโครงการหรือกิจกรรม 2) แผนซึ่งกำหนดขั้นตอนในการจัดกิจกรรมสู่เป้าหมาย 3) ความคิดแนวทางการกิจกรรม 4) กำหนดการหรือโครงร่างของงานที่จะกระทำ 5) งานจะตั้งกองกระทำอย่างตื้อเนื่องและตามลำดับ 6) กิจกรรมที่วางแผนไว้โดยวางเป้าหมายขั้นตอนเพื่อเป้าหมายเฉพาะ

ชาลิณี เอี่ยมศรี (2549: 22) ได้สรุปความหมายของโปรแกรม หมายถึง การจัดกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่เป็นเรื่องเฉพาะเรื่องใด เรื่องหนึ่งที่มีการจัดอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการ การวางแผน กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

นวลทิพย์ อรุณศรี (2553: 61) ได้สรุปความหมายของโปรแกรม หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการ การวางแผน กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

ปิยะดา จุลวรรณ (2553: 68-69) ได้สรุปความหมายของโปรแกรม หมายถึง กิจกรรมหรือการเรียนรู้ที่เกิดจากการวางแผนของโครงร่างของงานหรือกิจกรรมนั้น ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนดระยะเวลาการเรียนรู้ การประเมินผล ซึ่งโปรแกรมอาจจัดขึ้นโดยหน่วยงานหรือบุคคล กระบวนการหรือแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นระบบเป็นขั้นตอน ตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการ การวางแผน กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า โปรแกรม หมายถึง การกำหนดขั้นตอนในการจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียน โดยเริ่มตั้งแต่ การวิเคราะห์ความต้องการ การวางแผน การจัดการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์ การวัดผล และการรายงานผล

2. ความหมายของการพัฒนาโปรแกรม

บอย (Boyle. 1981: 5) ให้ความหมายการพัฒนาโปรแกรม (Program Development) หมายถึง ชุดปฏิบัติการที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะในการตัดสินใจมาใช้กับตัวแทนของประชากรที่ได้รับผลกระทบ โดยศักยภาพของโปรแกรมเกี่ยวข้องกับนักพัฒนาโปรแกรม

บูน (Boone. 1985: 41) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาโปรแกรม หมายถึง กระบวนการที่กำหนดไว้ในแผน โดยความร่วมมือจากองค์กรการศึกษาผู้ใหญ่ ผู้สอนผู้ใหญ่มีบทบาทในนำโปรแกรมไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ เป็นการออกแบบโปรแกรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน ตามสภาพแวดล้อม หรือตามลักษณะของผู้เรียน หรือกล่าวได้ว่า การพัฒนาโปรแกรม เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย ที่ได้รับการสนับสนุนจากการนักการศึกษาผู้ใหญ่ ผู้เรียน โดยมีการวางแผนการนำไปใช้ การประเมินผล และการรายงานผล

นันทยา ปัญญารัตน์ (2555: 43) ได้สรุปความหมายของการพัฒนาโปรแกรม หมายถึง กระบวนการวางแผนการปฏิบัติการเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่เป็นจุดมุ่งหมายร่วมกันของผู้เรียน โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้น

สรุปได้ว่า การพัฒนาโปรแกรม หมายถึง กระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะในการตัดสินใจ มาใช้กับตัวแทนของประชากรที่ได้รับผลกระทบ ประกอบด้วย การวางแผน การนำไปใช้ การประเมินผล และการรายงานผล

3. รูปแบบของการพัฒนาโปรแกรม

บูน (Boone. 1985: 21 - 25) ได้นำเสนอรูปแบบการพัฒนาโปรแกรมของนักการศึกษา หลายท่าน ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 3 รูปแบบของการพัฒนาโปรแกรม

ผู้แต่ง	การวางแผนงาน	การออกแบบและการนำไปใช้	การประเมินและการรายงาน
Beal; Blount; Powers ;&Johnson(1966)	ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ระบบสังคมที่เป็นอยู่ ขั้นที่ 2 การรวบรวมความสนใจ ขั้นที่ 4 ศึกษาสภาพของสังคมก่อนหน้า ขั้นที่ 6 วิเคราะห์ระบบของสังคมที่มีความสัมพันธ์กัน ขั้นที่ 8 การประสานงานกับกลุ่มผู้เริ่ม ขั้นที่ 10 การใช้สิทธิที่ชอบธรรมกับผู้นำหลัก ขั้นที่ 12 การประสานงานกับกลุ่มที่กระจัดกระจาย ขั้นที่ 14 การให้คำอธิบายเพิ่มเติมทั่วไป ที่มีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกัน ขั้นที่ 16 ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติ ขั้นที่ 18 การกำหนดเป้าหมาย ขั้นที่ 20 การกำหนดวิธีการในการปฏิบัติ	ขั้นที่ 22 การวางแผนงานการปฏิบัติ ขั้นที่ 24 การรวบรวมแหล่งทรัพยากร ขั้นที่ 26-28 ขั้นตอนการปฏิบัติ	ขั้นที่ 3-31 การประเมินที่ต่อเนื่อง ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ต้องทำอะไรในลำดับต่อไป ขั้นที่ 33 การประเมินแผนงาน ทั้งหมด ขั้นที่ 34 การดำเนินการต่อเนื่อง
Boone; Dolan; & Shearon (1971)	สิ่งที่ปฏิบัติต่อกันมาและรูปแบบที่ริเริ่มใหม่ การทำความเข้าใจและแสดงความรับผิดชอบต่อบทบาทและหน้าที่ขององค์กร - หลักปรัชญา - วัตถุประสงค์ การทำความเข้าใจและการแสดงความรับผิดชอบต่อโครงสร้างขององค์กร - หน้าที่ - ความสัมพันธ์ในองค์กร การมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดการ - การจัดหาคนทำงาน	แผนงานในระยะยาว - การระบุความจำเป็น - การอธิบายวัตถุประสงค์ - การออกแบบกลยุทธ์สำหรับทำให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ การวางแผนงาน - การร่างและเรียงลำดับความจำเป็น - การกำหนดวัตถุประสงค์ระดับองค์กร - การเลือกและการจัดกิจกรรมสำหรับผู้ปฏิบัติ - การกำหนดแผนการประเมิน	การประเมินและการรายงานผล - ประเมินผลที่ได้ของแผนงาน - ประเมินสิ่งที่ป้อนให้กับแผนงาน - การใช้ผลการค้นพบที่สามารถประเมินได้เพื่อทบทวนแผนงาน, การริเริ่มสิ่งใหม่ขององค์กร และ การรายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน และ วงการอาชีพ

	- การพัฒนาคณะทำงาน - การควบคุมและประเมิน - การรายงาน การทำความเข้าใจและแสดงความรับผิดชอบต่อรูปแบบแผนงานสำหรับการวางแผนงาน การทำความเข้าใจและแสดงความรับผิดชอบต่อการริเริ่มสิ่งใหม่ในองค์กรที่กำลังดำเนินการ การเชื่อมต่อองค์กรกับสาธารณะด้วยการวิเคราะห์ ความจำเป็นและต้องการและการเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องของผู้มีส่วน - ศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดพื้นที่ - ระบุและวิเคราะห์ระบบที่อยู่ภายใต้ระบบหลักในพื้นที่นั้นๆ - ระบุเป้าหมายของระบบที่อยู่ภายใต้ระบบหลัก - ระบุและเผชิญกับผู้นำของระบบรองที่เป็นเป้าหมาย - การสร้างรูปแบบความเป็นผู้นำที่เป็นตัวแทนของระบบรอง - ระบุความจำเป็นและความต้องการ และวิเคราะห์เป้าหมายหลักของระบบรอง - การเชื่อมต่อความต้องการของระบบรองที่เป็นเป้าหมายกับระบบที่ใหญ่กว่าและระบุความจำเป็นร่วมกันของระบบรองที่มีสองระบบหรือมากกว่า	การนำแผนงานไปใช้ - การระดมทรัพยากรและการนำไปใช้ - การควบคุมกระบวนการเรียนการสอน - การทบทวนและการปรับเปลี่ยนกิจกรรม โดยยึดข้อมูลจากการสะท้อนผลกลับ	
--	--	--	--

ตาราง 3 (ต่อ)

ผู้แต่ง	การวางแผนงาน	การออกแบบและการนำไปใช้	การประเมินและการรายงาน
Boyle (1981)	- กำหนดหลักปรัชญาพื้นฐานสำหรับการวางแผนโปรแกรม - วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการหรือความเกี่ยวข้องกันของประชากรและสังคม - รวมกลุ่มคนที่มีศักยภาพเข้าด้วยกัน - ระบุกลุ่มผู้ที่มีความรู้และระดับการพัฒนาของสังคมนั้นๆ - เลือกแหล่งที่ต้องการทำการทดสอบและทำการวิเคราะห์เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงาน - ตระหนักถึงข้อจำกัดในรายบุคคลและองค์กร - ระบุเกณฑ์สำหรับการลำดับความก่อนหลังของแผนงาน - ระดับของข้อจำกัดและความยืดหยุ่นของแผนงานที่ได้กำหนดไว้แล้ว - การให้สิทธิและการสนับสนุนความสามารถทั้งที่มีรูปแบบและไม่มีรูปแบบ	- เลือกและจัดรูปแบบการเรียน - ระบุการออกแบบการสอนด้วยวิธีการ, เทคนิค และเครื่องมือที่มีความเหมาะสม - ใช้รูปแบบการให้ความสำคัญกับการให้ลำดับชั้นที่เกิดผล - ใช้ทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนแผนงาน	- ประเมินประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่ได้ - การรายงานคุณค่าของโปรแกรมไปยังผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจที่มีความเหมาะสม

Freire (1970)	ขั้นตอน ศึกษาพื้นที่ทั้งหมด - เหมาะสมกับกลุ่มหลักเพื่ออภิปรายเป้าประสงค์ - คัดเลือกอาสาสมัครเพื่อเก็บข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ - สร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดเหมือนกับเป็นเกนดซ์และกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน - สังเกตชีวิตความเป็นอยู่ชั่วขณะแล้วรวบรวมข้อมูล - สร้างกลุ่มการประเมินและแสดงผลค่าข้อมูล - สร้างศูนย์การที่มีความแตกต่าง - เลือกข้อแตกต่างที่จะนำมาพัฒนาทั้งที่ใช้สายตาและการพูด - ศึกษาบทสนทนาที่เกิดขึ้น - สร้างกลุ่มศึกษาผลลัพธ์ที่ได้จากการสนทนาในหัวข้อที่เลือก - แยกหัวข้อที่เป็นส่วนประกอบสำคัญ - จัดระบบหัวข้อที่สำคัญ - จัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้เกี่ยวกับการสอนให้เป็นหมวดหมู่	นำเสนอบทสนทนาให้กับกลุ่มชนได้รับรู้	มีการประเมินผล มีการประเมินผล มีการประเมินผล
---------------	---	--	---

ตาราง 3 (ต่อ)

ผู้แต่ง	การวางแผนงาน	การออกแบบและการนำไปใช้	การประเมินและการรายงาน
Houle (1972)	กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นไปได้ - จากความไม่พึงพอใจ, เหตุบังเอิญ, สื่อ, เงินพิเศษ, ความสนใจดั้งเดิม, การปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม, การเข้าถึงการเริ่มต้น การตัดสินใจดำเนินการ - โดยการถาม, เลือกจากตัวเลือก ระบุหรือกำหนดวัตถุประสงค์ ผลลัพธ์ที่ต้องการของกิจกรรมของการศึกษา องค์ประกอบ : เป้าหมายทางด้านอาชีพ, การจบอย่างมีเหตุผล, ความต้องการของครูและผู้เรียนและแหล่งทรัพยากร คุณลักษณะ : เหตุผล, การปฏิบัติ, ซึ่งอยู่ในลำดับสุดท้ายของการปฏิบัติ, ความแตกต่างของกลุ่มชน, ความจำเป็นที่ต้องมีการตัดสินใจที่มีความสมดุลกัน, การจัดลำดับขั้นที่สามารถแยกแยะได้, การเปลี่ยนแปลงในระหว่างกระบวนการเรียนรู้ การกลั่นกรอง = สภาพแวดล้อมทางสังคม x ธรรมชาติของผู้เรียน x เนื้อหา x การออกแบบกิจกรรม x ความทะเยอทะยาน	รูปแบบที่มีความเหมาะสมสำหรับ รูปแบบประชากรที่มีจำนวนมาก - ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนและจบการศึกษา - มีความจำเป็นที่ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้เรียน การวางแผนให้เกิดผล มีการวางแผนล่วงหน้า	ผลที่เกิดจากการวัดและประเมินค่า - มีกระบวนการวัดที่เป็นมาตรฐาน - ย้อนกลับไปจุดเริ่มต้น

	xแรงจูงใจ วัตถุประสงค์ : - ใกล้เคียงกับความเป็นจริง - เป็นนามธรรม - ระบุดุลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่ต้องการ - ผลจากการพัฒนาความร่วมมือ - มีความชัดเจนและได้รับการสนับสนุนตามความจำเป็นศึกษาระดับการรับรู้ที่แตกต่างกันของผู้คน (การรับรู้ตามความเป็นจริง) ออกแบบรูปแบบที่มีความเหมาะสม แหล่งทรัพยากร + ผู้นำ+วิธีการ+กำหนดการ+ลำดับขั้นตอน + การกระตุ้นทางสังคม+รายบุคคล+กลุ่มที่มีความสัมพันธ์ในบทบาทหน้าที่+การประเมิน+เกณฑ์การประเมิน+ออกแบบที่มีความชัดเจนทุกขั้นตอน		
Kidd (1973)	ระบุความต้องการของผู้เรียน โดยเริ่มจากการสำรวจ, การทดสอบ, ความสนใจ การพัฒนาหลักสูตร - สาขาที่ศึกษา - การกลั่นกรองของเทอร์ - หลักปรัชญาทางการศึกษา - การทำความเข้าใจการเรียนรู้ - ตั้งวัตถุประสงค์ (โดยใช้รูปแบบของเมเจอร์และเทอร์) - พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ (โดยใช้รูปแบบของ Houie)	การกำหนดแผนงานที่มีความครอบคลุม - การจ้างงานใหม่และการฝึกงาน - การจัดการเครื่องมืออุปกรณ์และกระบวนการ - การให้คำปรึกษาด้านการศึกษา - งบประมาณการเงิน การออกแบบการเรียนรู้ - เป้าหมายมีความเป็นเอกภาพ - ใช้ศาสตร์ทางด้านศิลปะ : เส้น, ช่องว่าง, รูปร่าง, เสียง, สี, การจัดองค์ประกอบ - ตัวเลือกรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย	การประเมิน คำถามสำคัญ : การเปลี่ยนแปลงทางด้านจำนวนและพฤติกรรมที่มีต่อการมีส่วนร่วมและการพัฒนาตนเอง - เมื่อไหร่ - กับใคร แผนการและการดำเนินการ กระบวนการ : พิจารณาวัตถุประสงค์การดำเนินการและด้านการศึกษา, คำถามเพื่อการพัฒนา, การเก็บข้อมูล, การวิเคราะห์ การปรับเปลี่ยน

ผู้แต่ง	การวางแผนงาน	การออกแบบและการนำไปใช้	การประเมินและการรายงาน
Lippitt; Watson; & Westley (1985)	การพัฒนาความต้องการที่ต้องการเปลี่ยน - ตระหนักถึงปัญหา - เปลี่ยนตัวบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การสร้างความสัมพันธ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง - เข้าใจปัญหา - ความเชื่อมั่นในการพัฒนา - ลำดับขั้นของความจำเป็นในของความพยายาม - การกำหนดความรับผิดชอบ - ระยะเวลาในการทดลอง การทำงานเพื่อการเปลี่ยนแปลง การวินิจฉัย : ข้อมูล, การวิเคราะห์, ปฏิกริยาโต้ตอบ, เป้าหมายสำรอง - การตั้งเป้าหมาย : การเปลี่ยนแปลงข้อมูล, - การสร้างแรงจูงใจ, - ความวิตกกังวลที่มีความเป็นไปได้ - ความตั้งใจกลายเป็นความพยายาม : การ เปลี่ยนแปลงผู้ให้ความสนับสนุน, การแข่งขันที่มีความเป็นไปได้, การให้ผลสะท้อนกลับ		ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในแต่ ละช่วงระยะเวลา มีการพึ่งพาอาศัย, มีทักษะและมีความยืดหยุ่น, ความขัดแย้งหรือไม่ มีการเปลี่ยนแปลงตัวแทนและกระบวนการ
Tyler (1971)	เป้าหมายด้านการศึกษา แหล่งข้อมูล - ตัวผู้เรียน - ชีวิตความเป็นอยู่ - ความชำนาญในวิชาการ - บริบท - หลักปรัชญาของสถาบัน - จิตวิทยาการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ - การเปลี่ยนแปลงผู้เรียนที่ต้องการ - พฤติกรรมและเนื้อหา - วิธีการกลั่นกรอง	การเลือกรูปแบบการเรียนรู้ หลักการทั่วไป - สร้างโอกาสให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ต้องการ - ความพึงพอใจด้านพฤติกรรม - ปฏิกริยาตอบสนองที่ต้องการที่เป็นไปได้ - รูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายที่สามารถทำให้วัตถุประสงค์หลักประสบความสำเร็จ - รูปแบบการเรียนรู้เดี่ยวแต่สามารถสร้างผลลัพธ์ที่หลากหลาย การจัดการเรียนรู้ เกณฑ์การประเมิน : ความต่อเนื่องการดำเนินการ, การลำดับขั้นตอน, การผสมผสาน องค์ประกอบ : คุณค่า, รูปแบบ, ทักษะ หลักการ : ตามลำดับขั้น, การนำไปใช้ที่กว้างขวาง, กิจกรรม, การอธิบายและวิเคราะห์ ระบุและกำหนดหลักการ, การรวบรวมมุมมอง	การประเมิน รูปแบบที่เลือกทำให้เกิดผลหรือไม่ ข้อดีและข้อด้อยของวิธีการที่เลือก ความเชื่อพื้นฐาน - ระดับการเปลี่ยนแปลง - มีการประเมินที่เร็ว กว่า, ซ้ำกว่า หรือหลังจากการปฏิบัติ - หลักฐานที่ปรากฏให้ได้หรือไม่ กระบวนการ - วัตถุประสงค์ - หลักฐานที่สำคัญ - การพิสูจน์ด้านพฤติกรรม - เครื่องมือ - วิธีการแสดงออก ด้านพฤติกรรม - การจัดลำดับที่เป็นรูปธรรม

จากตาราง 3 จะเห็นได้ว่ามีรูปแบบการพัฒนาโปรแกรมของนักวิชาการหลายท่าน ซึ่งนักพัฒนาโปรแกรมจะต้องเลือกรูปแบบที่เหมาะสม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาโปรแกรมของนักวิชาการดังกล่าว โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 3 การสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบโปรแกรม ขั้นตอนที่ 5 การนำโปรแกรมไปปฏิบัติ ขั้นตอนที่ 6 การประเมินผลโปรแกรม ขั้นตอนที่ 7 การรายงานคุณค่าของโปรแกรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ

เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้ออกแบบโปรแกรมให้บรรลุความสำเร็จต่อความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการพัฒนาโปรแกรมและทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้มุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ ในกระบวนการแก้ปัญหาซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหา หรือค้นพบความต้องการในระยะยาวได้ (Boyle. 1981: 29)

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐาน

เป็นการกำหนดไว้ในขั้นตอนและการปฏิบัติของโปรแกรม โดยเป็นสิ่งที่มียุทธศาสตร์ต่อความเชื่อของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยการนำหลักปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่มากำหนดไว้ในโปรแกรมการฝึกอบรม (Boyle. 1981: 44)

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน

เป็นการวิเคราะห์และปฏิบัติที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาหลังจากจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาของผู้ใหญ่ โดยการใช้ข้อคำถาม เพื่อการวิเคราะห์ปัญหาและสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ของผู้เรียน แล้วนำผลที่ได้จากการศึกษามาวางแผนงาน เพื่อผลลัพธ์ คือ ให้ผู้เรียนมีเสรีภาพและหลุดพ้นจากการถูกกดขี่ ตลอดจนได้รับความรู้และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการทำงานได้ (Freire. 1970)

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบโปรแกรม

เป็นการกำหนดแผนการจัดกิจกรรม โดยการสังเคราะห์จากนักวิชาการชาวต่างประเทศ (Boone; et al. 1985: 21 - 25) ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการฝึกอบรม 4) การจัดกิจกรรม 5) รูปแบบการเรียนรู้ 6) วิธีการสอน 7) สื่อและอุปกรณ์การสอน 8) งบประมาณ 9) คุณค่า หรือ ประโยชน์ที่ได้รับ 10) การประเมินผล

ขั้นตอนที่ 5 การนำโปรแกรมไปปฏิบัติ

เป็นการนำโปรแกรมที่ได้ออกแบบแล้วในขั้นตอนที่ 4 ไปใช้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินผลโปรแกรม

การประเมินผลโปรแกรม เป็นการประเมินเพื่อช่วยในการตัดสินใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารการประเมินผล ตามแนวคิดและโมเดลชิปของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. 2553: 57 – 61)

สตัฟเฟิลบีม ได้ให้นิยามคำว่า “การประเมิน” คือ กระบวนการของการระบุ หรือกำหนด ข้อมูลที่ต้องการ รวมถึงการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่จัดเก็บมาแล้วนั้น มาจัดทำ ให้เกิดเป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการประกอบการตัดสินใจต่อไป

การประเมินตามโมเดลของ สตัฟเฟิลบีม สามารถสรุปการประเมินเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดหรือระบุและบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ
2. จัดเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิเคราะห์และจัดสารสนเทศ เพื่อนำเสนอฝ่ายบริหาร

ประเภทของการประเมิน

สตัฟเฟิลบีมและคณะ ได้แบ่งการประเมินเป็น 4 ประเภท คือ

1. การประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context Evaluation : C)

เป็นการประเมินก่อนที่จะลงมือดำเนินการโครงการใด ๆ มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนด หลักการและเหตุผล รวมทั้งเพื่อพิจารณาความจำเป็นที่จะต้องทำโครงการดังกล่าว การชี้ประเด็น ปัญหา ตลอดจนการพิจารณาความเหมาะสมของเป้าหมายของโครงการ

2. การประเมินตัวป้อนเข้า (Input Evaluation : I)

เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม ความเพียงพอของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนเทคโนโลยีและแผนของการดำเนินงาน

3. การประเมินกระบวนการ Process Evaluation : P)

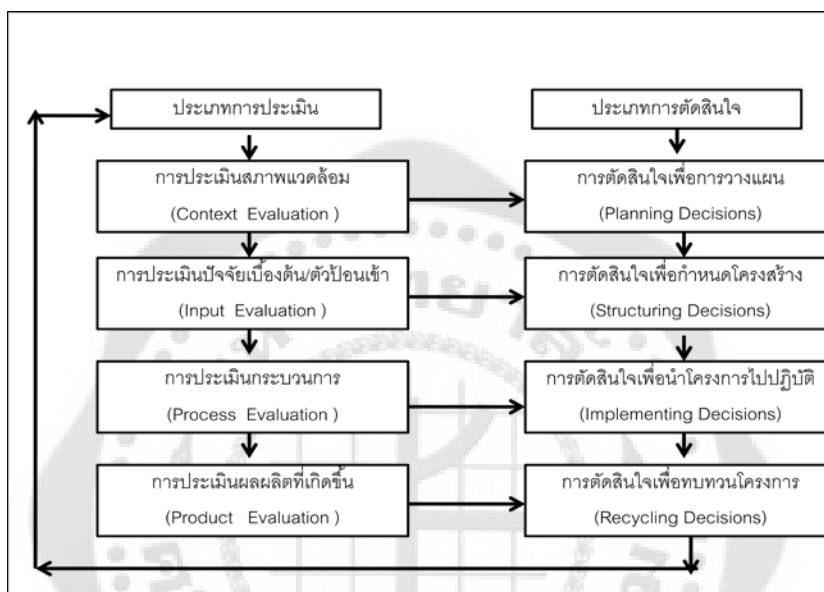
เป็นการประเมินเพื่อ

- 1) หาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ เพื่อทำการแก้ไขให้สอดคล้องข้อบกพร่องนั้น ๆ
- 2) หาข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่จะสั่งการเพื่อการพัฒนางานต่าง ๆ
- 3) บันทึกภาวะของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไว้เป็นหลักฐาน

4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P)

เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการกับเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้แต่ต้น รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

แนวคิดและเป้าหมายของการประเมินตามที่ สตีฟเฟิลบีม ได้เสนอมา เพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการดำเนินโครงการแต่ละประเภท ดังรูปแบบความสัมพันธ์ต่อไปนี้

ภาพประกอบ 5 ความสัมพันธ์ของการตัดสินใจและประเภทของการประเมินตามโมเดลสตีฟเฟิลบีม

ที่มา: เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2553: 61)

ดังนั้น จากการศึกษาเอกสารการประเมินของสตีฟเฟิลบีม เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจ และพัฒนาปรับปรุง สำหรับการนำโปรแกรมการฝึกอบรมไปใช้ในครั้งต่อไป

ขั้นตอนที่ 7 การรายงานคุณค่าของโปรแกรม

เป็นการจัดทำรายงานเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารถึงแหล่งเงินทุนที่เกี่ยวข้องในการใช้ทำโปรแกรม เพื่อการตัดสินใจ โดยแสดงถึงคุณค่า และข้อจำกัดของโปรแกรมตลอดจนสิ่งสำคัญที่บรรลุความสำเร็จจากการใช้โปรแกรม(Boyle. 1981: 51)

สรุปได้ว่า การพัฒนาโปรแกรม หมายถึง การสร้างโปรแกรม ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 3 การสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบโปรแกรม ขั้นตอนที่ 5 การนำโปรแกรมไปปฏิบัติ ขั้นตอนที่ 6 การประเมินผลโปรแกรม ขั้นตอนที่ 7 การรายงานคุณค่าของโปรแกรม

4. ความหมายของการฝึกอบรม

กูด (ทองสุข วันแสน. 2537: 119; อ้างอิงจาก Good. 1973: 613) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรม หมายถึงกระบวนการให้ความรู้และฝึกทักษะแก่บุคคลภายใต้เงื่อนไขบางประการ แต่ยังไม่เป็นระบบเหมือนกับการศึกษาในสถาบันการศึกษาทั่วไป

สมหวัง ครุรัตน์ะ (2539: 7) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรม (Training) หมายถึงความพยายามที่จะพัฒนาเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะ และเจตคติอย่างมีการวางแผนและเป็นระบบ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดขึ้นจากการได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ และก่อให้เกิดผลของการกระทำในรูปกิจกรรมทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับงานนั้น ในลักษณะที่เป็นผลดี หรือมีประสิทธิภาพมากขึ้น จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมอยู่ที่การให้บุคลากรในหน่วยงานได้รับความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น และเพียงพอที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

สมเกียรติ พ่วงรอด (2544: 132) ได้สรุปความหมายของ การฝึกอบรม เป็กระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ และเปลี่ยนแปลงทัศนคติในการปฏิบัติงานได้ดีขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มพูนประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานต่อไปทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

ชูชัย สมितिไกร (2556: 8) ได้ให้ความหมาย การฝึกอบรม คือกระบวนการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างหรือเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถ และทัศนคติ ของบุคลากร ซึ่งจะช่วยปรับปรุงให้การปฏิบัติงานของบุคลากรมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

สรุปได้ว่า การฝึกอบรม เป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เกิดการเรียนรู้ เพิ่มพูนทักษะความรู้ ความชำนาญ ของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งภายในระยะเวลาไม่นานนัก และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติจริง อันจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อหน่วยงานและผู้เข้ารับการอบรมเอง

5. เทคนิคการฝึกอบรม

โดยทั่วไปจะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เทคนิคการฝึกอบรมที่เน้นบทบาทของวิทยากร และเทคนิคการฝึกอบรมที่เน้นบทบาทของผู้เข้าอบรม (สมหวัง คุรุรัตน์. 2539: 116)

5.1 เทคนิคการฝึกอบรมที่เน้นบทบาทของวิทยากร

เทคนิคการฝึกอบรมประเภทนี้มุ่งเน้นที่บทบาทของวิทยากรที่จะเป็นผู้ให้ความรู้และประสบการณ์ในเรื่องต่าง ๆ แก่ผู้เข้ารับการอบรมซึ่งจะเป็นผู้รับฟังเป็นส่วนใหญ่ ตัวอย่างของเทคนิคการฝึกอบรมประเภทนี้ ได้แก่ การบรรยาย (Lecture) การอภิปรายเป็นคณะ (Panel Discussion) การอภิปรายซักถาม (Panel Forum) การบรรยายเป็นชุด (Symposium) การสาธิต (Demonstration) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.1.1 การบรรยาย (Lecture)

การบรรยายจัดได้ว่าเป็นเทคนิควิธีการเก่าแก่ที่สุดวิธีการหนึ่ง ที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย และคุ้นเคยมากที่สุด อย่างไรก็ตามหลายคนมองว่าการบรรยายเป็นเทคนิคที่น่าเบื่อหน่ายที่สุดสำหรับผู้ฟัง หรือผู้เข้ารับการอบรม เพราะการบรรยายเป็นเทคนิคที่ไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้มีส่วนร่วม

5.1.2 การอภิปรายเป็นคณะ (Panel Discussion)

การอภิปรายเป็นคณะ เป็นการสนทนาระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 – 5 คน ในหัวข้อเรื่องที่กำหนด โดยพิธีกร หรือ ผู้ดำเนินการ (Moderator) เป็นผู้ดำเนินรายการ และดำเนินการอภิปรายตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมายอย่างมีระเบียบ โดยใช้หลักเหตุผล (Orderly and Logical Conversation) การอภิปรายเป็นคณะ เป็นที่นิยมใช้กัน เพราะนอกจากผู้ฟังจะได้ฟังข้อเท็จจริง ความคิดความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหัวข้อและประเด็นที่อภิปรายแล้ว ยังจะได้เห็นและจะได้ฟังผู้ทรงคุณวุฒิเหล่านั้นใช้เหตุผลโต้แย้ง หรือสนับสนุนความคิดเห็นระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิด้วยกัน อันจะยังผลให้ผู้ฟังมีความคิดความอ่านกว้างขวางออกไปอีกเป็นอันมาก

5.1.3 การอภิปรายซักถาม (Panel Forum)

การอภิปรายซักถาม คือ การอภิปรายเป็นคณะโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ภายหลังจากคณะผู้ทรงคุณวุฒิอภิปรายจบลง ก็จะเปิดโอกาสให้ผู้ฟังเข้ามามีส่วนร่วมในการอภิปรายอย่างอิสระและเปิดเผยโดยการซักถาม

5.1.4 การสาธิต (Demonstration)

การสาธิต คือ การที่วิทยากรแสดง หรือ ลงมือกระทำ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ดูถึงกระบวนการ ขั้นตอน หรือการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง หมายถึง วิทยากรไม่เพียงแต่ “บอก” หรือ “อธิบาย” วิธีการให้ผู้ฟัง หรือผู้ชมฟังเท่านั้น แต่ยังคง “กระทำ” ให้ดูอย่างชัดเจนทุกขั้นตอน

5.2 เทคนิคการฝึกอบรมที่เน้นบทบาทของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

เทคนิคการฝึกอบรมประเภทนี้ ได้แก่ การอภิปรายแบบกลุ่มสนทนา (Buzz Group) การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion) การระดมสมอง (Brainstorming) การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.2.1 การอภิปรายแบบกลุ่มสนทนา(Buzz Group)

เป็นการจัดแบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยไม่จำเป็นต้อง เคลื่อนย้ายที่นั่ง ขนาดของกลุ่มที่ดี คือ ระหว่าง 3 - 5 คน และวิทยากรมอบหมายหัวข้อให้แต่ละ กลุ่มอภิปรายภายในระยะเวลาที่กำหนดประมาณ 3 - 10 นาที

5.2.2 การอภิปรายกลุ่ม (Group discussion)

การอภิปรายกลุ่ม เป็นการจัดกลุ่มผู้เข้าฝึกอบรมออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ จำนวน ระหว่าง 5-20 คน เพื่อประชุมพิจารณาหรืออภิปรายกันในหัวข้อและเวลาที่กำหนด โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ที่ผู้เข้าอบรม/สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมี จนได้ผลสรุป

5.2.3 กรณีศึกษา (Case Study)

กรณีศึกษา (บางคนอาจใช้คำว่ากรณีตัวอย่าง) คือ การเสนอเหตุการณ์จริง แต่ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดปัญหาขึ้น และนำเหตุการณ์นั้นมาเป็นหัวข้อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอภิปราย วิเคราะห์แก้ปัญหา หรือตัดสินใจเหตุการณ์นั้น

5.2.4 การระดมสมอง (Brainstorming)

การระดมสมอง หมายถึง วิธีการกระตุ้นให้เกิดความนึกคิดสร้างสรรค์ (creative thinking) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เป็นการกระตุ้นให้กลุ่มได้ใช้ความคิดหาคำตอบในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเรื่องใดอย่างเสรีโดยมุ่งให้ได้ปริมาณความคิดมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ภายในเวลาที่จำกัด ประมาณ 2-5 นาที โดยไม่มีการประเมินค่าที่กลุ่มเสนอว่าถูก-ผิด ดี-ไม่ดี

สรุปได้ว่า เทคนิคการฝึกอบรม แบ่ง 2 ประเภท คือ เทคนิคการฝึกอบรม ที่เน้นบทบาทของวิทยากร ได้แก่ การบรรยาย การอภิปรายเป็นคณะ การอภิปรายซักถาม การสาธิต และ เทคนิคการฝึกอบรมที่เน้นบทบาทของผู้เข้าอบรม ได้แก่ การอภิปรายแบบกลุ่มสนทนา การอภิปรายกลุ่ม กรณีศึกษา การระดมสมอง เพื่อช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ในการอบรม

6. การประเมินผลการฝึกอบรม

เป็นขั้นตอนสำคัญในกระบวนการฝึกอบรม เป็นตัวชี้ระดับความสำเร็จในการดำเนินการฝึกอบรมตลอดจนชี้ให้เห็นอุปสรรคและปัญหาที่เกิดขึ้น การประเมินผลการฝึกอบรมแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ (ทองสุข วันแสน. 2537: 124-126; อ้างอิงจากวิเชียร ชิวพิมาย. 2528: 6-16)

1. ระดับความรู้สึกและการตอบสนองต่อการจัดฝึกอบรมเป็นการประเมินพฤติกรรมเบื้องต้นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่า มีความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบการฝึกอบรมมากน้อยเพียงใด

2. ระดับการเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมการฝึกอบรมเป็นการประเมินความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถตลอดจนการเกิดทักษะและเจตคติที่พึงประสงค์

3. ระดับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นการประเมินพฤติกรรมการทำงานตามที่พึงประสงค์ หลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้ว

4. ระดับผลที่เกิดขึ้นกับองค์การ เป็นการประเมินเพื่อชี้ให้ทราบว่า การลงทุนจัดฝึกอบรมมีผลตอบแทนต่อองค์การหรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามทิศทางที่พึงประสงค์ และคุ้มค่าต่อการลงทุนเพียงใด เป็นการประเมินพฤติกรรมทำงานตามที่พึงประสงค์ หลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้ว

5. ระดับประสิทธิภาพ เป็นความต้องการขั้นสุดท้ายหรือสุดยอดของการฝึกอบรม คือเป็นการประเมินว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้นำ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติ มาปรับปรุงพฤติกรรมการทำงานจนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์การและช่วยให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามเป้าหมายขององค์การนั้น

นอกจากนั้น การประเมินผลการฝึกอบรม ผู้ประเมินจะต้องตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้ (สมหวัง คุรุรัตน์. 2539: 189; อ้างอิงจาก อุทุมพร จามรราน. 2533: 19 - 23)

1. ประเมินอะไร ของใคร
2. ประเมินเมื่อไร จะใช้ระยะเวลาการประเมินนานเท่าไร
3. ประเมินด้วยวิธีการใด
4. ประเมินให้ใคร

การที่จะให้การประเมินผลมีประสิทธิภาพและได้ผลเป็นที่น่าเชื่อถือได้นั้น จะต้องพิจารณาปัจจัยสำคัญในแต่ละส่วนของระบบการฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. ปัจจัยนำเข้าของการฝึกอบรม (Inputs)
2. กระบวนการดำเนินการฝึกอบรม (Process)
3. ผลที่ได้จากการฝึกอบรม (Outputs)

การประเมินผลการฝึกอบรม ต้องใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมินผลแต่ละแบบมีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน ตัวอย่างต่อไปนี้ เป็นส่วนหนึ่งของระดับเครื่องมือแต่ละแบบที่สำคัญและใช้กันมาก คือ (สมหวัง คุรุรัตน์. 2539: 189 -190)

1.แบบทดสอบ เป็นเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการอบรม แบ่งออกได้เป็น

2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1) แบบอัตนัย เป็นแบบทดสอบที่ผู้สอนต้องเขียนตอบเอง

2) แบบปรนัย เป็นแบบทดสอบที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้เลือกตอบข้อที่เห็นว่าถูกต้องจากตัวเลือกที่กำหนดให้

2 แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดความคิดเห็น ความรู้สึก เจตคติ และอารมณ์ของผู้ตอบ แบบสอบถามที่ใช้ในการประเมินผลการฝึกอบรมมีหลายลักษณะคือ

1) แบบกำหนดคำตอบให้ มีลักษณะเช่นเดียวกับแบบทดสอบปรนัย

2) แบบปลายเปิด ให้ผู้ตอบโดยเสรี ซึ่งคล้ายกับแบบทดสอบแบบอัตนัย

3) แบบมาตราส่วนการประเมินค่า เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบโดยการประเมินค่าสิ่งที่ถามตามความเห็นแล้วเลือกตอบค่าที่ประเมินได้ ลงในช่องที่ผู้สร้างกำหนด

3 แบบสังเกต การสังเกตเป็นเทคนิคหนึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล และในบางครั้งอาจช่วยเสริมและตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ว่าตรงกับความจริงเพียงใด ลักษณะที่สำคัญของแบบฟอร์มไว้ แล้วทำการบันทึกตามนั้น การสังเกตมี 2 ลักษณะคือ สังเกตแบบมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ

4.แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการประเมินผลเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เก็บมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ตอบมากที่สุด แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1) การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นการสัมภาษณ์ที่กำหนดคำถามไว้ล่วงหน้าแน่นอนว่าจะถามประเด็นใดบ้าง

2) การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เป็นการสัมภาษณ์ที่ไม่ได้เตรียมคำถามที่แน่นอนไว้ล่วงหน้า แต่อาจกำหนดเพียงจุดที่สนใจไว้กว้าง ๆ และทำการสัมภาษณ์ตามนั้น

5. แบบบันทึกข้อมูล เป็นเครื่องมือในการประเมินที่ใช้เก็บข้อมูลที่มีอยู่ตามสภาพความเป็นจริง โดยอาจจะเป็นข้อมูลที่มีการบันทึกไว้ในแหล่งต่าง ๆ เช่น รายการการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า การประเมินผลการฝึกอบรม เป็นตัวชี้ระดับความสำเร็จในการดำเนินการฝึกอบรมตลอดจนชี้ให้เห็นอุปสรรคและปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นการประเมินความรู้ ความเข้าใจ การเกิดทักษะและเจตคติที่พึงประสงค์ ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 7 ชุมชนตำบลแม่ลา

ภาพประกอบ 6 แผนที่อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา: ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลแม่ลา. (2555: 3)

1. ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนตำบลแม่ลา

ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนตำบลแม่ลา ประกอบด้วย ข้อมูลทางกายภาพ และ ข้อมูลชีวภาพ ดังนี้ (ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลแม่ลา. 2555: 4-10)

1.1 ข้อมูลทางกายภาพ

1.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลแม่ลา ตั้งอยู่ทางด้านทิศเหนือของอำเภอ นครหลวง มีแม่น้ำป่าสักไหลผ่าน อำเภอ นครหลวง แบ่งเขตการปกครอง เป็น 12 ตำบล คือ บ่อโพง คลองสระแก ปากจั่น หนองปลิง บ้านขุ้่ง นครหลวง สามไถ ท่าช้าง พระนอน แม่ลา บางพระครู บางระกำ

อาณาเขตติดต่อของตำบลแม่ลา

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลพระนอนทั้งสองฝั่ง

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลบางพระครูและ ตำบลนครหลวง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลพระนอน อำเภอ นครหลวง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ เขตอำเภอบางปะหัน

ตำบลแม่ลา แบ่งการปกครองออกเป็น 6 หมู่บ้าน คือ

หมู่ที่ 1 นายมนัส ยิ้มละม้าย ตำแหน่ง กำนัน

หมู่ที่ 2	นายศราวุธ ด้วงประยูร	ตำแหน่ง	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 3	นายนคร ธรรมไพโรจน์	ตำแหน่ง	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 4	นางวินิตย์ นูนศิริ	ตำแหน่ง	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 5	นายอภิชาติ ทองนพ	ตำแหน่ง	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 6	นายสมบุญ จำพรต	ตำแหน่ง	ผู้ใหญ่บ้าน

1.1.2 สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของตำบลแม่ลา มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม หมู่ที่ 1, 2, 4 และ 6 มีคลองชลประทานผ่านในเขตหมู่บ้านที่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรส่วนหมู่ที่ 3 และ 5 อยู่ทางทิศตะวันออกของตำบล มีแม่น้ำป่าสักเป็นเส้นแบ่งเขต และอยู่ในเขตชลประทานนครหลวง สภาพบ้านเรือนตั้งกระจายเป็นแนวยาวในเขตริมแม่น้ำป่าสัก อันเป็นเส้นเมนใหญ่ เกี่ยวกับการเกษตร อุปโภค บริโภค ของหมู่บ้าน ตำบล

1.1.3 แหล่งน้ำ

แหล่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภค - บริโภค เพื่อการเกษตรในตำบลแม่นั้น อาศัยน้ำฝน และน้ำจากแม่น้ำป่าสัก 1 สาย ไหลผ่านในเขต หมู่ที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 มีคลองธรรมชาติบางเขมาไหลผ่านหมู่ที่ 6 คลองชลประทาน 1 คลอง คือ โครงการชลประทาน 8 (เจริญ) รับน้ำเติมที่ในฤดูฝน ส่วนฤดูแล้งจะส่งน้ำเพื่อการเกษตร แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น สามารถใช้อุปโภค บริโภค

1.1.4 ข้อมูลสาธารณูปโภค (ประปา ไฟฟ้า)

- ประปาหมู่บ้าน 2 แห่ง
- มีไฟฟ้าเข้าถึงทั้งหมด 6 หมู่บ้าน

1.1.5 ข้อมูลสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ

มีวัด จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

- วัดปรีดาราม ตั้งอยู่หมู่ที่ 3
- วัดสามะกัน ตั้งอยู่หมู่ที่ 5
- วัดแก้ว ตั้งอยู่หมู่ที่ 6
- วัดสระเกศ ตั้งอยู่หมู่ที่ 2

โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 2 แห่ง

- โรงเรียนวัดปรีดาราม ตั้งอยู่หมู่ที่ 3
- โรงเรียนสามะกัน ตั้งอยู่หมู่ที่ 5

สถานีนอนมัยตำบล จำนวน 1 แห่ง

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 1 แห่ง

ที่ทำการร้านค้าชุมชน จำนวน 1 แห่ง

หอยกระจายขาว ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 – 6

กศน.ตำบลแม่ลา ตั้งอยู่หมู่ที่ 5

1.1.6 ภัยธรรมชาติ

1) ปัญหาฝนทิ้งช่วง เกษตรกรจะประสบปัญหาฝนแล้ง และทิ้งช่วงอยู่เป็นประจำทุกปี ซึ่งจะเกิดความเสียหาย แก่ข้าวนาปี และนาปรัง

2) ปัญหาอุทกภัย จะไม่เกิดขึ้นบ่อยนัก จะทิ้งระยะเวลาประมาณ 5 - 7 ปี จะเกิดอุทกภัยทำความเสียหายในพื้นที่การเกษตรและบ้านเรือนอยู่ในขั้นรุนแรง

1.2 ข้อมูลชีวภาพ

1.2.1 พันธุ์พืชที่ปลูก/พันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ

พืชหลัก

- ข้าวนาปี พันธุ์ข้าวไวแสง ได้แก่ พานทอง ช้างลอย
 - ข้าวนาปรัง พันธุ์ข้าวไม่ไวแสงใช้พันธุ์ที่ทางราชการส่งเสริม ให้ผลผลิตสูง ด้านทานโรค และแมลง มีการตอบสนองต่อปุ๋ยเคมีสูง เช่น พันธุ์ข้าวชัยนาท 1 , สุพรรณบุรี 1
- ข้าวเมล็ดสั้นพื้นเมืองบางส่วน

พืชรอง

- ไม้ผล ไม้ยืนต้น ประเภทสวนขนาดเล็กและสวนหลังบ้าน ใช้พันธุ์ที่ขายได้ ราคาดี และตลาดต้องการ เช่น มะม่วงพันธุ์เขียวเสวย น้ำดอกไม้ มะพร้าวน้ำหอม
- พืชผักสวนครัวในพื้นที่ว่างเปล่า บริเวณบ้านใช้บริโภคภายในครัวเรือน จะปลูกทุกบ้าน เหลือจากการบริโภคจะจำหน่ายในหมู่บ้าน
- ข้าวโพดหวานรับประทานฝักสด

สัตว์เศรษฐกิจ มีการเลี้ยงสัตว์ในตำบลแม่ลาไม่มากนัก สัตว์ที่เลี้ยง เช่น เป็ด ไก่ ห่าน เลี้ยงเพื่อบริโภคในครัวเรือน จำหน่ายในท้องถิ่น

- ไก่ชนพื้นเมือง มีการอนุรักษ์ไก่ชนไทยพื้นเมือง ร้อยละ 10 ของครัวเรือน เกษตรกรเพื่อความสวยงาม และประลองบนเวทีบ้าง
- การเลี้ยงปลามีบ่อดิน ขนาดตามแต่สภาพพื้นที่ เช่น ปลานิล ปลาดุก และมีการปล่อยปลาในบ่อธรรมชาติ

1.2.2 การใช้ที่ดิน

- พื้นที่ตำบลแม่ลา มีพื้นที่ทั้งหมด 8,106 ไร่ พื้นที่การเกษตร 6,706 ไร่
- จำแนกเป็น
- นาข้าว 6,510 ไร่ เกษตรกร 198 ราย
 - พืชสวน 76 ไร่ เกษตรกร 56 ราย
 - พืชผัก 95 ไร่ เกษตรกร 65 ราย
 - ประมง 25 ไร่ เกษตรกร 21 ราย

1.2.3 การใช้ประโยชน์ที่ดิน

- พื้นที่ทั้งหมด 8,106 ไร่
- พื้นที่การเกษตร 6,706 ไร่
- พื้นที่ปลูกข้าว 6,510 ไร่

1.2.4 สิทธิในที่ดินทำกิน

- คราวเรือนมีที่ดินทำกินของตนเองและไม่ต้องเช่า 85 คราวเรือน
- คราวเรือนมีที่ดินทำกินของตนเองและต้องเช่าเพิ่มบางส่วน 190 คราวเรือน
- คราวเรือนที่ไม่มีที่ดินทำกินของตนเองต้องเช่าที่ดิน 37 คราวเรือน

2. ข้อมูลด้านสังคม

ข้อมูลด้านสังคม ประกอบด้วย จำนวนประชากร และครัวเรือน ด้านอายุ ด้านการศึกษา และด้านอาชีพ ดังตารางต่อไปนี้ (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2558: 1-3)

ตาราง 4 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร		รวมจำนวน ประชากร
				เพศชาย	เพศหญิง	
แม่ลา	1	บ้านท่าใหญ่	64	114	112	226
	2	บ้านแม่ลา	34	68	79	147
	3	บ้านแม่ลา	60	104	122	226
	4	บ้านแม่ลา	28	57	66	123
	5	บ้านแม่ลา	94	117	154	271
	6	บ้านเขมา	120	166	197	363
		รวม	400	626	730	1,356

ตาราง 5 ข้อมูลช่วงอายุ ระดับการศึกษา และประเภทอาชีพ จำแนกตามเพศชายและเพศหญิง

ข้อมูล	เพศชาย	เพศหญิง	รวม
ช่วงอายุ			
น้อยกว่า 1 ปี	-	-	-
1 ปีเต็ม – 2 ปี	11	5	16
3 ปีเต็ม – 5 ปี	13	16	29
6 ปีเต็ม – 11 ปี	49	49	98
12 ปีเต็ม - 14 ปี	20	23	43
15 ปีเต็ม - 17 ปี	27	20	47
18 ปีเต็ม - 25 ปี	69	54	123
26 ปีเต็ม - 49 ปี	201	233	434
50 ปีเต็ม - 60 ปีเต็ม	109	132	241
มากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป	127	198	325
รวม	626	730	1,356
ระดับการศึกษา			
ไม่เคยศึกษา	15	9	24
อนุบาล/ศูนย์เด็กเล็ก	15	18	33
ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษา	-	3	3
จบชั้นประถมศึกษา(ป.4, ป.7, ป.6)	279	374	653
มัธยมศึกษาตอนต้น (มศ.1-3, ม. 1-3)	93	92	185
มัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ. 4-5 ,ม.4-6 , ปวช.)	122	111	233
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	40	30	70
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	59	89	148
สูงกว่าปริญญาตรี	3	4	7
รวม	626	730	1,356
ประเภทของอาชีพ			
เกษตรกรรม – ทำนา	80	62	142
เกษตรกรรม – ทำสวน	2	4	6
เกษตรกรรม – ประมง	1	-	1
รับราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ	21	28	49
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	4	-	4
พนักงานบริษัท	37	48	85
รับจ้างทั่วไป	247	239	486
ค้าขาย	17	48	65
ธุรกิจส่วนตัว	5	9	14
อาชีพอื่น	33	91	124
กำลังศึกษา	139	132	271
ไม่มีอาชีพ	40	69	109
รวม	626	730	1,356

3. สภาพปัญหาของชุมชนตำบลแม่ลา

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าว สามารถสรุปสภาพปัญหาของชุมชนตำบลแม่ลา ได้ดังนี้

ด้านอาชีพ

ชาวบ้านส่วนใหญ่ทำอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 486 คน คิดเป็นร้อยละ 35.84 รองลงมา ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรม-ทำนา จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 10.47 ซึ่งต้องประสบปัญหาจากภัยธรรมชาติ คือ

1) ปัญหาฝนทิ้งช่วง เกษตรกรจะประสบปัญหาฝนแล้ง และทิ้งช่วงอยู่เป็นประจำทุกปี ซึ่งจะเกิดความเสียหาย แก่ข้าวนาปี และนาปรัง

2) ปัญหาอุทกภัย จะไม่เกิดขึ้นบ่อยนัก จะทิ้งระยะเวลาประมาณ 5 - 7 ปี จะเกิดอุทกภัยทำ ความเสียหายในพื้นที่การเกษตรและบ้านเรือนอยู่ในขั้นรุนแรง

นอกจากนั้น ยังมีชาวบ้านจำนวน 109 คน ที่ไม่มีอาชีพ

ด้านรายได้

เกี่ยวกับสิทธิในที่ดินทำกิน มีครัวเรือนมีที่ดินทำกินของตนเองและไม่ต้องเช่า 85 ครัวเรือน ครัวเรือนมีที่ดินทำกินของตนเองและต้องเช่าเพิ่มบางส่วน 190 ครัวเรือน และครัวเรือนที่ไม่มีที่ดินทำ กินของตนเองต้องเช่าที่ดิน 37 ครัวเรือน ทำให้รายได้บางส่วนต้องนำมาเสียค่าเช่าที่ดินทำกินดังนั้น รายได้ที่เกษตรกรได้รับอาจมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในครัวเรือน

ด้านการศึกษา

ชาวบ้านส่วนใหญ่ขาดโอกาสทางการศึกษา เนื่องจากจบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา (ป.4, ป.7, ป.6) จำนวน 653 คน คิดเป็นร้อยละ 48.16 รองลงมา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ. 4-5 ,ม.4-6 , ปวช.) จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 17.18 และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มศ.1-3, ม. 1-3) จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 13.64 ตามลำดับ ทำให้มีข้อจำกัดในการนำความรู้ ไปสมัครงานในตำแหน่งที่สูงขึ้น ส่งผลให้ได้รับเงินเดือนน้อย เกิดความไม่มั่นคงในหน้าที่การงาน

นอกจากนั้น โรงเรียนวัดสามะกัน เปิดสอนตั้งแต่ว่าระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ปีการศึกษา 2557 มีจำนวน นักเรียน 98 คน มีข้าราชการครู จำนวน 3 คน ครูพี่เลี้ยง จำนวน 1 คน จัดการศึกษาตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 วิธีการสอนแบบรวมชั้น ชั้นอนุบาล 1 -2 ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 - 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เนื่องจากมีครูผู้สอนไม่ครบทุกชั้น (แผนปฏิบัติการประจำปีโรงเรียนวัดสามะกัน. 2557: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

จากสภาพปัญหาของชาวบ้านในชุมชนตำบลแม่ลา ไม่ว่าจะเป็นด้านอาชีพ ด้านรายได้ และด้านการศึกษา พบว่า มีคุณลักษณะของคน/ครัวเรือนที่มีโอกาสสูงจะตกเป็นคนจน ทั้งนี้จาก การศึกษาเอกสาร (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2558: 2)

ได้กล่าวถึง ผลการศึกษาปัจจัยที่มี ผลกระทบต่อความยากจนในงานวิจัยต่าง ๆ ในอดีตที่ผ่านมา และจากการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจภาวะ เศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนล่าสุด บ่งชี้ได้ว่า ลักษณะของคน/ครัวเรือนที่มีโอกาสสูงจะตกเป็นคนจน ที่สำคัญ ได้แก่ ผู้ที่มีการศึกษาต่ำโดยเฉพาะที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและต่ำกว่าและไม่เคยเรียนหนังสือ ผู้ที่ทำงาน ในภาคเกษตรจะมีโอกาสจะตกเป็นคนจนสูงกว่าผู้ที่ทำงานนอกภาคเกษตรเกือบ 3 เท่า (แต่ผู้ที่ทำงานในภาคเกษตรหรือเกษตรกรไม่ได้เป็นคนจนทุกคน) ครัวเรือนขนาดใหญ่จะมีโอกาสยากจนมากกว่าครัวเรือนขนาดเล็ก โดย ครัวเรือนขนาด 6 คนมีโอกาเป็นครัวเรือนยากจนสูงกว่าครัวเรือนขนาด 3 คนประมาณ 1.9 เท่า องค์ประกอบของครัวเรือนที่มีแต่วัยเด็กกับผู้สูงอายุจะมีโอกาสเสี่ยงเป็นครัวเรือนยากจนสูงที่สุดเนื่องด้วยศักยภาพของเด็กและ ผู้สูงอายุซึ่งมีความสามารถจำกัดในการทำงานหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว.

นอกจากนั้น จากการศึกษาเอกสาร (วิทยากร เชียงกูล. 2547: 28) ได้กล่าวถึง คนที่ส่วนหนึ่ง ถึงจะมีรายได้สูงกว่าเส้นความยากจน แต่ก็ยังมีความขัดสนในหลายด้าน เช่น การศึกษาต่ำ ขาดที่ทำกินหรือมีที่ดินขนาดเล็ก ขาดการรวมกลุ่ม ขาดข้อมูลข่าวสารความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ มีภาระพึ่งพิงเป็นหนี้สูง มีสถานะทางสังคมและการเมืองต่ำ ไม่มีอำนาจต่อรอง ไม่มีโอกาสจะเข้าถึงบริการพื้นฐานต่าง ๆ ได้ทัดเทียมกับคนอื่น ๆ คนเหล่านี้น่าจะถูกจัดว่าเป็นคนยากจนขัดสนได้ด้วยเช่นกัน

จากการศึกษาเอกสาร พบว่าสภาพปัญหาของชุมชนตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีคุณลักษณะของคน/ครัวเรือนที่มีโอกาสสูงจะตกเป็นคนจน ดังนั้น การแก้ไข ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพ ยกระดับรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มเป้าหมายคนจน ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีรายได้ต่ำ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวสามารถพึ่งตนเองได้ มีโอกาสเข้าถึงบริการพื้นฐานของรัฐได้อย่างมีคุณภาพและทั่วถึง มีโอกาสพัฒนาทักษะความรู้ในสาขาอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงานและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี รวมทั้งมีโอกาเข้าถึงที่ดินทำกินและแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ อันจะนำไปสู่การหลุดพ้นจากความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2558: 9) นอกจากนี้ แนวทางหนึ่งที่จะช่วยยกระดับรายได้ของประชาชนให้สูงขึ้น ได้แก่ การพัฒนาอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัวในด้านการผลิต และการตลาด (ทองสุข วันแสน. 2537: 4)

ตอนที่ 8. การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด

Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จากการศึกษาเอกสารตั้งแต่ตอนที่ 1 - 7 สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

ปัจจัยนำเข้า (Input) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร เพื่อจัดทำกรอบแนวคิดการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

1. การศึกษาผู้ใหญ่ เป็นการศึกษาลักษณะการศึกษผู้ใหญ่ ได้แก่ 1. ปรัชญาการศึกษาเสรีนิยม 2. ปรัชญาการศึกษาแบบพิพัฒนาการนิยม 3. ปรัชญาการศึกษาแบบพฤติกรรมนิยม 4. ปรัชญาการศึกษาแบบมนุษยนิยม 5. ปรัชญาแบบปฏิรูปนิยม (สนอง โโลหิตวิเศษ. 2544: 83-84) หลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ 10 ประการ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2547: 7-8) การสอนผู้ใหญ่ โดยใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางแบบกลุ่ม ครูผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2547: 260-262; อ้างอิงจาก Jarvis. 1983: 130-156) และการกำหนดเป้าหมายของการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในตัวผู้เรียน ประกอบด้วย 3 แบบ 1. เป้าหมายด้านความรู้และความคิด (Cognitive Domain) 2. เป้าหมายด้านความรู้สึก (Affective Domain) 3. เป้าหมายด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) (สมคิด อิศระวัฒน์. 2543: 123)

2. การศึกษาของเด็ก เป็นการนำแนวคิดศิลปและศาสตร์ในการสอนเด็ก (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2555ก : 168-170) และการศึกษาของเด็กตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 การวัดผลตามสภาพจริง(กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 4 – 20)

3.แนวคิด Two – Generation Approach เป็นการพัฒนาคอน 2 วัยได้แก่ผู้ใหญ่และเด็ก ที่มีรายได้น้อย เพื่อสร้างรายได้เพิ่มขึ้น เป็นการสรุปแนวคิดจากหน่วยงานและนักวิชาการชาวต่างประเทศ (The Annie E. Casey Foundation. 2014: Online; Saunder. 2014: Online; Barczak. 2014 : Online; Ascend at the Aspen Institute. 2014: Online; &Tara Smith. 2014: 3) ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ คือ 1) การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพโดยการร่วมมือกันระหว่างผู้ใหญ่และเด็ก 2) การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก

4.กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการนำขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือของ (วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2544 : 22) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นสอน 3) ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม 4) ขั้นตรวจสอบผลงาน 5) ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

5. การพัฒนาอาชีพ เป็นการนำแนวคิดส่วนผสมทางการตลาด(จิตยาพร เสมอใจ; และ จิตินันท์ วารวณิช. 2551: 50 – 59) ประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่ายและการส่งเสริมการตลาด

6. โปรแกรมการฝึกอบรม เป็นการนำแนวคิดรูปแบบการพัฒนาโปรแกรม จากการสังเคราะห์ของนักวิชาการชาวต่างประเทศ ได้แก่ บูน และคนอื่นๆ (Boone; et al. 1985: 21 - 25) ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐานทางการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 5 การนำโปรแกรมไปปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 7 การรายงานคุณค่าของโปรแกรม

7. การศึกษาสภาพปัญหาของชุมชนตำบลแม่ลาจากเอกสารได้แก่ เอกสารของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลแม่ลา เอกสารโครงการ “ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนการทำจักสานจากเส้นพลาสติก ปีงบประมาณ 2557 ” ของกศน.ตำบลแม่ลา เอกสารกลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การรายงานข้อมูลความยากจน

กระบวนการ (Process) เป็นการนำปัจจัยทั้งหมดมากำหนดเป็นการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ

เป็นการศึกษาสภาพปัญหาของชุมชนตำบลแม่ลา ประกอบด้วย ด้านประชากร ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านอาชีพและรายได้ ด้านการศึกษา ด้านเทคโนโลยี และความต้องการได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐานทางการศึกษา

เป็นการศึกษาเอกสารปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่ ประกอบด้วย ปรัชญาการศึกษาเสรีนิยม พัฒนาการนิยม พฤติกรรมนิยม มนุษยนิยม ปฏิรูปนิยม แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดหลักปรัชญาให้สอดคล้องกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน

เป็นการรวมกลุ่มคนในพื้นที่เพื่อร่วมกันวางแผนงาน ด้านคน ด้านเงิน ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านเวลา ด้านสถานที่ เพื่อให้การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมครั้งนี้ประสบความสำเร็จไปด้วยดี

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบโปรแกรมการฝึกอบรม ประกอบด้วย

1. หลักการและเหตุผล เป็นการนำผลจากขั้นตอนที่ 1 – 3 มาสรุปเป็นหลักการและเหตุผล
2. วัตถุประสงค์ เป็นการนำผลจากขั้นตอนที่ 1 – 3 มาเขียนเป็นวัตถุประสงค์
3. เนื้อหาการฝึกอบรม เป็นการนำผลจากขั้นตอนที่ 1 มาวิเคราะห์เป็นเนื้อหาการฝึกอบรม
4. การจัดกิจกรรม ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย 1) ชื่อเรื่องที่จะสอน 2) สารสำคัญของเรื่องที่สอน 3) จุดประสงค์ของการเรียนรู้ 4) เนื้อหา 5) กิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อ และแหล่งการเรียนรู้ 7) การวัดและการประเมินผล 8) บันทึกผลการจัดกิจกรรม
5. รูปแบบการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยนำขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้
 - 1) ขั้นเตรียม กิจกรรมในขั้นเตรียม ประกอบด้วย ครูแนะนำทักษะในการเรียนรู้ร่วมกันและจัดเป็นกลุ่มย่อย ๆ ประมาณ 2-6 คน ครูควรแนะนำเกี่ยวกับระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม แจกวัตถุประสงค์ของบทเรียน และทำกิจกรรมร่วมกัน และการฝึกฝนทักษะพื้นฐานจำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่ม
 - 2) ขั้นสอน ครูนำเข้าสู่บทเรียน แนะนำเนื้อหา แนะนำแหล่งข้อมูลและมอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม
 - 3) ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มย่อย โดยที่แต่ละคนมีบทบาท และหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นขั้นตอนที่สมาชิกในกลุ่มจะได้ร่วมกันรับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่ม ในขั้นนี้ครูอาจกำหนดให้นักเรียนใช้เทคนิคต่าง ๆ กัน เพื่อให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละเนื้อหา
 - 4) ขั้นตรวจสอบผลงาน เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนแล้วหรือยัง ผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร เน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่ม
 - 5) ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ครูและผู้เรียนช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่ม และพิจารณาว่า อะไรคือจุดเด่นของงาน และอะไรคือสิ่งที่ควรปรับปรุง

6. วิธีการฝึกอบรม ได้แก่ การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การสาธิต การฝึกปฏิบัติจริง
7. สื่อและอุปกรณ์ ได้แก่ สื่อของจริง และอุปกรณ์สำหรับใช้ในการฝึกอบรม
8. งบประมาณ ประมาณ 15,000 บาท
9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้น มีผลงานหลังจากการได้รับการฝึกอบรม

10. การติดตามประเมินผล การฝึกอบรมครั้งนี้ มีการวัดและประเมินผลดังนี้

- 1) แบบทดสอบวัดความรู้ก่อน-หลัง เข้ารับการฝึกอบรม
- 2) แบบประเมินผลงานตามสภาพจริง

ขั้นตอนที่ 5 การนำโปรแกรมไปปฏิบัติ

เป็นขั้นตอนการนำโปรแกรมการฝึกอบรมไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินโปรแกรม

ขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิด การประเมินผล ตามโมเดลชิปของสตัฟเฟิลบีม

(Stufflebeam ' s CIPP Model) ประกอบด้วย

1. การประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context Evaluation : C)

เป็นการประเมินวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรม เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรม มีความเหมาะสม และ สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือไม่

2. การประเมินตัวป้อนเข้า (Input Evaluation : I)

เป็นการประเมินด้าน วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ วิทยากร วันและเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม สื่อที่ใช้ประกอบการฝึกอบรม เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรม เพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม ความเพียงพอของทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินโปรแกรมการฝึกอบรม

3. การประเมินกระบวนการ Process Evaluation : P)

เป็นการประเมิน ด้านแนวคิด Two – Generation Approach ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นสอน 3) ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม 4) ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ 5) ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงาน และ ด้านการวัดผลและประเมินผล มีความเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมในระดับใด

4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P)

เป็นการประเมินด้านแนวคิด Two – Generation Approach และการประเมินผลผลิตที่ได้รับจากการฝึกอบรม โดยพิจารณาจากคะแนนการวัดด้านความรู้และการประเมินผลงานตามสภาพจริง

ขั้นตอนที่ 7 การรายงานคุณค่าของโปรแกรม

เป็นการรายงานคุณค่าให้ผู้มีอำนาจสูงสุด ได้รับทราบด้วยเอกสารการรายงานผลโปรแกรมการฝึกอบรม ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) งบประมาณ 5) ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลผลิต (Output) ได้โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐานทางการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 5 การนำโปรแกรมไปปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 7 การรายงานคุณค่าของโปรแกรม

ตอนที่ 9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1 วิจัยในประเทศ

วัฒนา รัตนพรหม (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมส่งเสริมสุขภาพในชุมชนของศูนย์ศึกษาการส่งเสริมสุขภาพชุมชนวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช

การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมส่งเสริมสุขภาพในชุมชนของศูนย์ศึกษาการส่งเสริมสุขภาพชุมชนวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมส่งเสริมสุขภาพในชุมชน โดยมีเป้าหมายให้เกิดการเรียนรู้ และตระหนักถึงภาวะสุขภาพและการมีพฤติกรรมสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพและคงไว้ซึ่งสุขภาพด้วยตนเองทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยมีกระบวนการพัฒนา คือ 1) การศึกษา สำรวจ และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโปรแกรมการฝึกอบรม 2) การออกแบบและจัดทำรายละเอียดของโปรแกรมการฝึกอบรม 3) การตรวจสอบคุณภาพของโปรแกรมการฝึกอบรม 4) การนำโปรแกรมการฝึกอบรมไปทดลองใช้ผลที่ได้จากกระบวนการ ดังกล่าว คือ โปรแกรมฝึกอบรมส่งเสริมสุขภาพซึ่งถูกพัฒนาจากประเด็นปัญหาสุขภาพที่สอดคล้องกับพื้นที่ บุคลากรสุขภาพที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ และตรงตามความต้องการของประชาชน โปรแกรมฝึกอบรมแบ่งเป็น 4 แกนความรู้ ได้แก่ 1) ชีวิตกับสุขภาพ 2) สุขภาพสตรี

3) รอบรู้โภชนาการ 4) โรคติดต่อที่สำคัญในท้องถิ่น ในแต่ละแกนความรู้ มีหน่วยการเรียนรู้รวม 16 หน่วยการเรียนรู้ ใช้รูปแบบการฝึกอบรม A D R A ที่ประกอบด้วย 1) A : Anticipatory Set กิจกรรมกระตุ้นให้เกิดความตระหนักในพฤติกรรมสุขภาพที่คาดหวัง 2) D : Development การพัฒนาความรู้ และพฤติกรรมสุขภาพรวมทั้งความเชื่อมั่นในตนเอง ความกล้าหาญในการแสดงออกในพฤติกรรมสุขภาพเพื่อส่วนรวม และความกระตือรือร้นที่จะร่วมกันสร้างพฤติกรรมสุขภาพ 3) R : Review การสร้างความคงทนของความรู้ และพฤติกรรม โดยการทบทวนพฤติกรรมคาดหวัง 4) A : Assignment for Assessment กิจกรรมที่มอบหมายหรือพันธสัญญา เพื่อนำไปปฏิบัติและขยายผลกับคนรอบข้าง เพื่อประเมินผลในการเกิดพฤติกรรมสุขภาพ ผลการฝึกอบรมพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 100 มีความพึงพอใจในโปรแกรมฝึกอบรม

จักรินทร์ วรรณโพธิ์กลาง (2553: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมในการผลิตสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาสมรรถนะของครูคณิตศาสตร์ช่วงชั้นที่ 1 การวิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมในการผลิตสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาสมรรถนะของครูคณิตศาสตร์ช่วงชั้นที่ 1 ได้ศึกษาจากเอกสารงานวิจัย และการดำเนินการสนทนากลุ่ม พบว่า ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับสมรรถนะ ได้แก่ ความรู้ในด้านการวางแผนผลิตสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ความรู้ในด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ความรู้ในด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ และการเห็นความสำคัญของการผลิตสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ สำหรับข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ที่เหมาะสมในการผลิตสำหรับครูคณิตศาสตร์ช่วงชั้นที่ 1 ได้แก่ สื่อรูปธรรมที่ใกล้ตัวและหาได้ง่ายในห้องเรียน ส่วนข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบของโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะของครูคณิตศาสตร์ช่วงชั้นที่ 1 ในการผลิตสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ได้แก่ รูปแบบ เนื้อหา กิจกรรม สื่อประกอบการฝึกอบรม การประเมินผลการฝึกอบรม ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม

ตอนที่ 2 การสร้างโปรแกรมฝึกอบรมในการผลิตสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาสมรรถนะของครูคณิตศาสตร์ช่วงชั้นที่ 1 เป็นการเขียนโปรแกรมการฝึกอบรม โดยใช้ข้อมูลพื้นฐานในตอนต้นที่ 1 เป็นฐาน มีการนำโปรแกรมการฝึกอบรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 7 คนประเมิน หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงโปรแกรมการฝึกอบรม

ตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมในการผลิตสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาสมรรถนะของครูคณิตศาสตร์ช่วงชั้นที่ 1 ที่สร้างขึ้นโดยนำโปรแกรมการฝึกอบรมไปดำเนินการทดลองฝึกอบรมครูคณิตศาสตร์จำนวน 20 คน มีการประเมินก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีสมรรถนะในการผลิตสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์หลัง

ฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาผลการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมมาใช้ในการปรับปรุงโปรแกรมการฝึกอบรม

เอกจิตรา ใหญ่สว่าง (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเชิงสมรรถนะ เพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของตัวแทนประกันวินาศภัย การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเชิงสมรรถนะครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสมรรถนะในการประกอบอาชีพของตัวแทนประกันวินาศภัย (2) เพื่อพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเชิงสมรรถนะ เพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของตัวแทนประกันวินาศภัย (3) เพื่อศึกษาผลของการนำโปรแกรมการฝึกอบรมเชิงสมรรถนะที่พัฒนาขึ้นไปใช้ (4) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยสนับสนุน ปัญหาและอุปสรรคในการนำโปรแกรมการฝึกอบรมเชิงสมรรถนะที่ได้พัฒนาขึ้นไปใช้

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ผลการศึกษาศมรรถนะในการประกอบอาชีพของตัวแทนประกันวินาศภัยตามแนวคิดการฝึกอบรมเชิงสมรรถนะของ Blank (1982) ทั้ง 12 ขั้นตอนพบว่า สมรรถนะในการประกอบอาชีพของตัวแทนประกันวินาศภัย ทั้ง 5 ด้าน คือ (1) ความรู้ในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตัวแทนประกันวินาศภัย (2) ความรู้ในด้านภาพรวมของธุรกิจประกันวินาศภัยและสรุปสาระสำคัญของการประกันวินาศภัย (3) ทักษะในด้านแนวทางปฏิบัติในการขายและการให้คำแนะนำด้านการประกันวินาศภัย (4) ทศนคติและจรรยาบรรณที่ดีในการให้บริการ (5) ความพร้อมในด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

2. การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเชิงสมรรถนะเพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพตัวแทนประกันวินาศภัย มีองค์ประกอบโปรแกรม 9 ด้าน คือ 1) เป้าหมาย 2) วัตถุประสงค์ 3) กลุ่มเป้าหมาย 4) หลักสูตรและเนื้อหา 5) สื่อการเรียนการสอน 6) กิจกรรมการเรียนรู้ 7) แหล่งความรู้ 8) สภาพแวดล้อม 9) การวัดและประเมินผล

3. ผลการทดลองของโปรแกรมการฝึกอบรมเชิงสมรรถนะ มีดังนี้ ตัวแทนประกันวินาศภัยมีสมรรถนะวิชาชีพ ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ความรู้ 2) ทักษะ 3) ทศนคติ และ 4) ความพร้อมในด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หลังการเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกอบรมเชิงสมรรถนะ สูงกว่าก่อนร่วมโปรแกรมการฝึกอบรมเชิงสมรรถนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้ได้แก่ (1) ปัจจัยที่สนับสนุน คือ กิจกรรมการเรียนรู้กลุ่ม ที่มีการแบ่งปันประสบการณ์จากการเรียนรู้ร่วมกัน กลุ่มเป้าหมายได้พัฒนาสมรรถนะที่ตรงกับความต้องการที่ต้องปฏิบัติ หลักสูตรและเนื้อหาตรงความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ (2) ปัญหาและอุปสรรคคือ กลุ่มเป้าหมาย สื่อการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้กลุ่ม แหล่งความรู้ และสภาพแวดล้อม

ศราวุฒิ จินตนาสุนทรศิริ (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรม การศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือและทฤษฎีการสร้างความรู้สำหรับนักศึกษาการศึกษานอกระบบ ในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือและทฤษฎีการสร้างความรู้สำหรับนักศึกษาการศึกษานอกระบบในกรุงเทพมหานคร 2) ทดลองใช้โปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือและทฤษฎีการสร้างความรู้สำหรับนักศึกษาการศึกษานอกระบบในกรุงเทพมหานคร 3) ศึกษาความคิดเห็นและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือและทฤษฎีการสร้างความรู้สำหรับนักศึกษาการศึกษานอกระบบในกรุงเทพมหานครที่ได้พัฒนาขึ้นไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า

1) โปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือและทฤษฎีการสร้างความรู้สำหรับนักศึกษาการศึกษานอกระบบ ในกรุงเทพมหานคร มีขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกันสร้างความรู้ คือ (1) ขั้นเตรียมพร้อมความรู้ (2) ขั้นนำเสนอบทเรียนและการสอน (3) ขั้นร่วมมือกันสร้างความรู้ (4) ขั้นร่วมกันสรุปบทเรียน และ (5) ขั้นแสดงความรู้รายบุคคล

2) ผลการทดลองใช้โปรแกรม พบว่า (1) ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกระบบมีค่ามากกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (2) จากการประเมินผลทักษะการเรียนรู้คณิตศาสตร์แบบร่วมมือ ทักษะการคิดเลข และการเรียนรู้คณิตศาสตร์รายบุคคลจากการเรียนรู้คณิตศาสตร์แบบร่วมมือ พบว่า นักศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 (3) ผลการประเมินกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับดีมาก

3) ต้องนำความคิดเห็นและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำโปรแกรมการศึกษานอกระบบที่ได้พัฒนาขึ้นไปใช้ ซึ่งได้แก่ ครูประจำกลุ่ม ผู้เรียน วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน และเนื้อหาสาระมาพิจารณาด้วย

2 วิจัยในต่างประเทศ

คิงเกอร์ (Klinger. 1990: Abstract) ได้ทำวิจัยเรื่อง กรณีศึกษาโปรแกรมฝึกอบรมบุคลากรทางคอมพิวเตอร์สำหรับผู้ใหญ่พิการในวิทยาลัยชุมชน

งานวิจัยออกแบบโดยใช้แบบจำลองทำการศึกษาข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใหญ่พิการจำนวน 4 กลุ่ม จุดประสงค์การวิจัย คือ ค้นหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแก้ไขปรับปรุงทฤษฎีวิจัยแบบดั้งเดิม โดยการออกแบบโปรแกรมฝึกอบรมเฉพาะ เพื่อเตรียมพร้อมผู้ใหญ่พิการสำหรับการทำงานในอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล

ผลการวิจัย พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดกลุ่ม คือ

1. เพศ : การเพิ่มจำนวนผู้ใหญ่ที่เป็นเพศชายมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร
2. ประสบการณ์
3. ผู้ว่างงานหรือตกงาน
4. ผลัดหรือกะของการทำงาน (Shift)
5. วิธีการสอน (Instructional Methodologies) มีผลเชิงบวกต่อคะแนน

อินแฟนเต (Infante. 2001: Abstract) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความผาสุกและสถานภาพทางเศรษฐกิจ และ สังคม ของปู่ ย่า ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งมีผลต่อลูกหลานในครอบครัวที่มีคนสองวัย โดยทำการสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างความผาสุก และสถานภาพทางเศรษฐกิจของ ปู่ ย่า ที่เพิ่มขึ้นซึ่งมีผลต่อลูกหลาน ในครัวเรือน ที่มีคนสองวัย กลุ่มตัวอย่างถูกเลือกจากข้อมูลเดิมที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ของครอบครัวระหว่างช่วงยุคคน (Intergenerational Family Relationships) ซึ่งได้รับเงินทุนสนับสนุนจากสถาบันแห่งชาติ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ปู่ ย่า จำนวน 466 คน

งานวิจัย พบว่าความสัมพันธ์มีนัยสำคัญ โดยที่รายได้มีค่าสหสัมพันธ์น้อยกว่า 1 และความผาสุกของปู่ ย่า มีความสัมพันธ์กับรายได้อย่างมีนัยสำคัญในระดับสูงที่สุด ผลลัพธ์การวิจัยยังชี้ว่า รายได้ต่อปี ของปู่ ย่า ซึ่งเป็นผู้นำของครัวเรือน ได้รับผลกระทบจากการศึกษา สถานภาพการสมรส และ สถานภาพการมีงานทำในชนกลุ่มน้อย สำหรับระดับความยากจน เปรียบเทียบระหว่าง ปู่ ย่า ซึ่งเป็นผู้นำในครอบครัว เป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึง ความต้องการของโครงการว่า เป็นสิ่งจำเป็นต่อการสร้างโปรแกรมเพื่อใช้กำหนดความต้องการของปู่ ย่า ส่วนการให้บริการด้านอื่นๆ เช่น การช่วยเหลือทางการเงิน การขยายเวลาโครงการ การให้ความรู้ ความเข้าใจ ต่อกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ และการให้บริการ โดยการเป็นทนายให้ ยังคงเป็นสิ่งจำเป็นต่อชุมชน เพื่อช่วยเหลือ ปู่ ย่า ที่มีเพิ่มขึ้น ในช่วงยุคที่สอง

ไวท์แมน (Whiteman. 2003: Abstract) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการที่มีต่อการพัฒนารูปแบบโปรแกรมการฝึกอบรมสำหรับพ่อแม่ที่รับเด็กโตเป็นบุตรบุญธรรม

งานวิจัยนี้เป็นการสำรวจตรวจสอบพ่อแม่ที่รับบุตรบุญธรรม ที่มีความต้องการฝึกอบรมโปรแกรมที่สัมพันธ์กับการละทิ้งเด็กโต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรอบของสายสัมพันธ์และการจัดการพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลงของกฎหมายการละทิ้งเด็ก ยังมีผลทำให้อัตราการละทิ้งเด็กโตเพิ่มมากขึ้น การละทิ้งเด็กโตกลายเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ซึ่งมีผลทำให้การขัดขวางและการแก้ไขปัญหาที่มีความเสี่ยงสูงขึ้น จากการศึกษาพบว่า สายสัมพันธ์ (Attachment) และการจัดการพฤติกรรม เป็นสองสิ่งที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์เชิงบวกกับการขัดขวางและการแก้ไขปัญหาการละทิ้งเด็ก

ฮาร์ดานี (Hardani. 2005: Abstract) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนผู้ใหญ่สำหรับการจ้างงาน

งานวิจัยออกแบบเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนผู้ใหญ่ด้านทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ในการช่วยให้พวกเขามีคุณสมบัติสำหรับการจ้างงาน หลักสูตรและเนื้อหาที่จัดเหมาะสำหรับผู้ใหญ่ อายุ 20-67 ปี ซึ่งมีทักษะพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ต่ำมาก การประเมินประสิทธิภาพ วัดจากความสามารของของผู้เรียน โดยผลิตงานตัวอย่างด้วย MS word, Excel และ Power Point การประเมินใช้ Four – Point Rubric วัดทักษะของผู้เรียนผู้ใหญ่ทั้งก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมฝึกอบรม หลักสูตร ซึ่งสร้างโดยผู้วิจัยนำมาใช้ในกระบวนการฝึกอบรมสำหรับแต่ละวัตถุประสงค์ของแต่ละเนื้อหา (course) โดยใช้สถิติ t-test ทั้งก่อนและหลังฝึกอบรม พบว่ามีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นการสนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ทักษะการฝึกอบรมด้านคอมพิวเตอร์มีประโยชน์ต่อผู้เรียนผู้ใหญ่

เกต (Getts. 2010: Abstract) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรม EHR (Electronic Health Record) อย่างมีประสิทธิภาพด้วย e-learning

การประสานงานเพื่อนำโปรแกรมการฝึกอบรม EHR ไปใช้กับผู้ให้บริการ เป็นหนึ่งในหลายปัญหาที่มีอยู่มากมายเพื่อการดูแลสุขภาพ ปัญหาประกอบด้วย การต่อต้านจากผู้ให้บริการ ขนาดชั้นเรียน ตารางเวลา และจำนวนชั่วโมงเรียน การใช้งานต้องทำหลายสิ่งเพื่อเอาชนะอุปสรรค หากปราศจากการฝึกอบรมที่เหมาะสม ผู้ให้บริการจะไม่สามารถใช้ EHR ให้เกิดประโยชน์สูงสุด อันมีผลกระทบต่อผลตอบแทนจากการลงทุน

การใช้ e-learning ในโปรแกรมการฝึกอบรม ทำให้ผู้นำโครงการสามารถสร้างสรรค์ความยืดหยุ่นสูงขึ้น โปรแกรมฝึกอบรมเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพเพราะว่า e-learning ทำให้ชั้นเรียนขยายเพิ่มขึ้นและการใช้งานถูกแนะนำด้วยการเรียนรู้ของตนเอง ด้วยบทเรียนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อนุญาตให้ผู้ให้บริการเรียนรู้การใช้งานของ EHR ในสถานที่และตารางเวลาของตนเอง

งานวิจัยกระทำภายใต้หลักการเรียนรู้ผู้ใหญ่ , กลยุทธ์การศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน และข้อกำหนดเฉพาะเจาะจงที่พิจารณาพิเศษสำหรับโปรแกรมฝึกอบรม EHR คู่มือถูกพัฒนาเป็นพิเศษโดยมีจุดประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางของผู้จัดการฝึกอบรม EHR ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจมาใช้ร่วมกันกับการสอนในชั้นเรียน ซึ่งเป็นจุดแข็ง รวมทั้งความยืดหยุ่นและความคล่องตัวของ e-learning

เฮลท์ (Heath. 2010: Abstract) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลกระทบของโปรแกรมฝึกอบรมการเรียนรู้แบบความร่วมมือต่อการรับรู้ของครูเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบความร่วมมือ

ครูใหญ่โรงเรียนคริสเตียนของเอกชน มีความสนใจให้ครูนำการเรียนรู้แบบความร่วมมือมาใช้ในชั้นเรียน

ปัญหาการวิจัย คือ ตลอดปีการศึกษา พบว่ามีครูจำนวนน้อยมากในโรงเรียนที่ใช้ประโยชน์จากกลยุทธ์การเรียนรู้แบบความร่วมมือ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ จุดประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อค้นหาผลกระทบของการฝึกอบรมครูในกรอบของการเรียนรู้แบบความร่วมมือ 2) เพื่อศึกษาการรับรู้ของครูเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบความร่วมมือ คำถามการวิจัย คือ ผลกระทบของการฝึกอบรมครูในกรอบของการเรียนรู้แบบความร่วมมือมีผลต่อการรับรู้ของครูหรือไม่

ผู้วิจัยใช้คุณลักษณะการรับรู้ ตามทฤษฎีของ Roger (Roger's Theory of Perceived Attribute) เป็นตัวสนับสนุนกรอบแนวคิดการวิจัยนี้เพราะว่าทฤษฎีนี้ครอบคลุมถึงกระบวนการทั่วไปที่กล่าวว่า ระบบต้องดำเนินไปตลอดเพื่อการปรับตัวต่อแนวคิดหรือเทคนิคใหม่ ๆ ผู้วิจัยใช้โรงเรียนอนุบาลจำนวน 10 แห่ง กับครูชั้นประถมระดับ 9 เพื่อตอบแบบสอบถามด้วย Likert – style เกี่ยวกับการรับรู้ของครูที่มีต่อการเรียนรู้แบบความร่วมมือทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม โดยใช้สถิติ t-test ทดสอบสมมุติฐานที่ตั้งว่า “การฝึกอบรมครูและความรับรู้ของครูเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบความร่วมมือมีความสัมพันธ์กัน

ผลการวิจัยพบว่า เทคนิคการเรียนรู้แบบความร่วมมือไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ของครูเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบความร่วมมือ งานวิจัยลำดับต่อไปเสนอแนะให้วิจัยเชิงคุณภาพ ในการนำไปใช้พัฒนาสังคมเชิงบวก ซึ่งประกอบด้วยการแก้ไขปรับปรุงการฝึกอบรมครูด้านการเรียนรู้แบบความร่วมมือ เพื่อปรับปรุงผลกระทบของการเรียนรู้แบบความร่วมมือที่มีต่อความรับรู้ของครู ซึ่งเป็นสิ่งที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

แมรี; และ ออสติน (Mary; & Austin. 2013: Abstract) ได้ทำวิจัย กรณีศึกษาการสนับสนุนครอบครัวในโครงการ Two-Generation สรุปได้ว่า โครงการพัฒนากำลังแรงงานและเด็กเป็นศูนย์กลาง มีกลยุทธ์ในแบบเดียวกันเพื่อให้บริการที่ดีกว่า สำหรับเด็กและครอบครัวที่จัดอยู่ในกลุ่มเพื่อนบ้านเดียวกัน ใน Atlanta, GA. โดยโครงการ Two-Generation มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือครอบครัวให้ประสบความสำเร็จ ด้านรายได้และสนับสนุนการพัฒนาสุขภาพ และการศึกษาของเด็กให้

ดีขึ้น และมีเป้าหมายสูงสุด คือ การทำให้ครอบครัวมีความยากจนลดลง โดยมีคำถามว่า “ เป้าหมายและความปรารถนาของครอบครัวที่เข้าร่วมโครงการคือ อะไร ” ซึ่งจากการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยการออกแบบกรณีศึกษา นี้ เพื่อค้นหาว่า อะไร คือปัจจัยที่สำคัญสูงสุดในการทำให้พ่อแม่ เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ Two-Generation ผลการวิจัย พบว่า พ่อ แม่ มีการนำ ความเชื่อทางศาสนา และเป้าหมายในกลุ่มของตนเอง เข้ามาในโครงการ โดยบางกลุ่ม ก็มีแนวทางเดียวกับโครงการ และมีบางกลุ่มที่มีเป้าหมายไม่ตรงกับโครงการ สรุปได้ว่า ผลการวิจัยของโครงการ และการวิจัยทางภาคสนาม มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

สมิทธิ (Smith. 2014: Abstract) ได้ทำวิจัยเรื่อง กลยุทธ์ Two-Generation เพื่อขยายสู่การศึกษาระดับมัธยมต้น ผู้วิจัยได้อธิบายว่าหลายประเทศทั่วโลก ต่างตระหนักถึง ความจำเป็นในการปรับปรุงนโยบายและโครงการในการขยายโอกาสการศึกษาไปสู่การศึกษาระดับมัธยมต้น โดยการให้ความสำคัญแก่ผู้ใหญ่ หรือเด็ก อย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้ผลลัพธ์ที่ได้จากโปรแกรมการฝึกอบรมไม่สมบูรณ์ และไม่บรรลุเป้าหมาย ซึ่งจากหลักฐานพบว่า แนวคิด การสร้างความเข้าใจที่ ทำให้ครอบครัวส่วนใหญ่พบความสำเร็จมากขึ้น โดยการใช้กลยุทธ์ Two-Generation เป็นแกนหลักสำคัญสำหรับสร้างการศึกษาระดับปฐมวัย และการฝึกอบรมงาน ไปพร้อมกัน โดยที่กลยุทธ์ Two-Generation เป็นสิ่งที่รวมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาแรงงาน ของผู้ใหญ่เข้ากับการศึกษาของเด็ก เพื่อทำให้ครอบครัวสามารถหลุดพ้นจากความยากจน และนำไปสู่การศึกษาในระดับมัธยมต้นได้ ดังนั้นจึงควรตระหนัก และสร้างโอกาส ให้เกิดประโยชน์ไปในคราวเดียวกัน โดยการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมต้น และช่วยพ่อแม่ และเด็ก ได้รับความสำเร็จ ในระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่

งานวิจัยนี้ ในลำดับแรกผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดของ Two-Generation และกำหนดรายละเอียดในการดำเนินการ โดยใช้ Two-Generation เป็นฐานในการวิจัย ร่วมกับ การใช้องค์ประกอบสำคัญในกรอบแนวคิด ที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และตรวจสอบนโยบายปัจจุบัน ประกอบกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา ยุโรป โดยมุ่งเน้นที่ประเทศไอร์แลนด์ และการใช้ กลยุทธ์ Two-Generation โดยหวังว่าจะทำให้เกิดนวัตกรรมที่โดดเด่น ผลวิจัยพบว่า เป็นการเริ่มต้นของการพัฒนาเท่านั้น ผู้วิจัย สรุปข้อเสนอแนะสำหรับการทดลองใช้และการขยายไปสู่การศึกษาระดับมัธยมต้น ด้วยการนำ กลยุทธ์ Two-Generation มาใช้นั้น ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดความต้องการของคนครอบครัว ที่มีความต้องการแตกต่างกันในประเทศ เพื่อเป็นส่งเสริมการศึกษาให้กับเด็กและความสำเร็จทางเศรษฐกิจของครอบครัว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ 2) เพื่อทดลองใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ 3) เพื่อประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ
- ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐานทางการศึกษา
- ขั้นตอนที่ 3 การสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน
- ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบโปรแกรม
- ขั้นตอนที่ 5 การนำโปรแกรมไปปฏิบัติ
- ขั้นตอนที่ 6 การประเมินโปรแกรม
- ขั้นตอนที่ 7 การรายงานคุณค่าของโปรแกรม

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 1,356 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนตำบลแม่ลา จำนวน 65 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย

- 1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการสัมภาษณ์ จำนวน 30 คน เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาอาชีพ
- 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการสนทนากลุ่ม จำนวน 15 คน เพื่อสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน
- 3) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการทดลองและประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 20 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้ใหญ่จำนวน 10 คน และเด็กที่มีอายุระหว่าง 10 -12 ปี จำนวน 10 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์

ขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาอาชีพ มีดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร ได้แก่ รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจน และความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย ปี 2556 เอกสารบรรยายสรุปประจำปี 2557 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2556 - 2557 กศน. ตำบลแม่ลา รายงานผลการดำเนินงานโครงการ “ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนการทำจักสานจากเส้นพลาสติก ปีงบประมาณ 2557 ” กศน. ตำบลแม่ลา แผนพัฒนาสามปี (2557 - 2559) อบต. แม่ลา แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลแม่ลา พ.ศ. 2556 – 2558 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานและกำหนดเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์
- 2 การศึกษาเอกสารเพื่อสร้างประเด็นในการสัมภาษณ์
 - 2.1 แบบสัมภาษณ์สภาพปัญหา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเพื่อให้ได้รายละเอียดในแต่ละประเด็นของการสัมภาษณ์ ได้แก่ การพัฒนาชุมชน (ทวี ทิมขำ. 2528: 39 – 64) การศึกษากับการ

พัฒนาชุมชน (ชีรวัดณ์ นิจเนตร. 2528 : 131) การศึกษาชุมชน (สุนทร โคตรบรรเทา. 2525: 127 – 147) ชุมชนศึกษา (ธีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์. 2553: 350 – 351) สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) ด้านประชากร	ได้แก่ อายุ สัญชาติ สถานภาพ การเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน
ฐานะของประชากร
2) ด้านสังคม	ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร ความสัมพันธ์ของคนในสังคม
ความร่วมมือกันของคนในสังคม ความรับผิดชอบต่อสังคม
วิถีชีวิตของคนในสังคม การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน
3) ด้านเศรษฐกิจ	ได้แก่ การผลิต การจำหน่าย การใช้ทรัพยากร โรงงาน
อุตสาหกรรม ผลผลิตทางด้านการเกษตร ตลาดในท้องถิ่น
การบริการสินค้าในชุมชน
4) ด้านอาชีพและรายได้	ได้แก่ การประกอบอาชีพ การมีรายได้จากการประกอบ
อาชีพ ประเภทของอาชีพในชุมชน การรวมกลุ่มอาชีพของ
คนในชุมชน
5) ด้านการศึกษา	ได้แก่ การจบการศึกษา การศึกษาต่อ การจัดการเรียนการ
สอนของโรงเรียนในชุมชน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน
แหล่งการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์
6) ด้านเทคโนโลยี	ได้แก่ ความรู้ ความสามารถ ในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
สำหรับทำงาน การใช้อินเทอร์เน็ตสืบค้นข้อมูล การใช้
เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสาร

2.2 แบบสัมภาษณ์ความต้องการพัฒนาอาชีพ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเพื่อสร้างประเด็นในการสัมภาษณ์ ได้แก่ หลักการจัดการศึกษาวิชาอาชีพ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2555ข: 358) และ ทักษะการพัฒนาอาชีพ (สำนักงาน กศน.สำนักงานปลัดกระทรวง. 2555: 35) ประกอบด้วย

- 1) อาชีพเกษตรกรรม 2) อาชีพคหกรรม 3) อาชีพศิลปกรรม 4) อาชีพหัตถกรรม

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสัมภาษณ์ ☐ เสนอ ☐ อาจารย์ ☐ ที่ปรึกษาปริญญาโท ☐ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ☐ ตามโครงสร้าง ☐ ำเนื้อหาตลอดจนการไข ☐ ภาษา และนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และหาข้อดัชนีความสอดคล้อง (IOC หรือ Item Objective Congruence) โดยมีเกณฑ์การพิจารณาการให้คะแนน ดังนี้

มีความเห็นว่าเป็นข้อดีสอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น +1

มีความเห็นว่าเป็นข้อเสียไม่แน่นอน กำหนดคะแนนเป็น 0

มีความเห็นว่าเป็นข้อเสียไม่สอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น -1

ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 และโดยรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.80

(รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ข)

3. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐานทางการศึกษา

เป็นการศึกษาเอกสารปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่ ประกอบด้วย ปรัชญาการศึกษาเสรีนิยม พัฒนาการนิยม พฤติกรรมนิยม มนุษยนิยม ปฏิรูปนิยม แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดหลักปรัชญาให้สอดคล้องกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน

เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนในการสร้างแบบสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน มีดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับ รูปแบบการพัฒนาโปรแกรมของ บุนและคนอื่น ๆ (Boone; et al. 1985: 21 - 25) เพื่อกำหนดเป็นประเด็นในการสนทนากลุ่ม

2. ศึกษาเอกสาร แนวคิด เพื่อนำไปเป็นรายละเอียดในแต่ละประเด็นของการสนทนากลุ่ม ดังนี้ หลักและเทคนิคของการวางแผน (อนันต์ เกตุวงศ์. 2526: 20) องค์การและการจัดการ (พะยอม วงศ์สารศรี. 2538: 70) นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี (ประชุม รอดประเสริฐ. 2533: 114) หลักการจัดการ (อนิวัช แก้วจำนง. 2552: 111) ประกอบด้วย ด้านคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ เวลา สถานที่ ดังนี้

1) ด้านคน	ได้แก่ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม วิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น
2) ด้านเงิน	ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าวัสดุอุปกรณ์
ค่าวิทยากร ค่าของขวัญรางวัล ค่าอุปกรณ์
3) ด้านวัสดุอุปกรณ์	ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์สำหรับการฝึกอบรมการสานกระเจด
แม่ลา และเครื่องคอมพิวเตอร์
4) ด้านเวลา	ได้แก่ วัน และ เวลาสำหรับการฝึกอบรม
5) ด้านสถานที่	ได้แก่ สถานที่สำหรับการฝึกอบรม

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสนทนากลุ่ม เสนอต ☐ อาจารย์ ☐ ที่ปรึกษาปริญญาโท ☐ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ☐ ตามโครงสร้าง ☐ ำเนื้อหาตลอดจนการใช้ ☐ ภาษา และนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. นำแบบสนทนากลุ่ม ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ ☐ ที่ปรึกษาปริญญาโท ไปเสนอให้ ☐ ผู้ ☐ เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และหา ☐ ดัชนีความสอดคล้อง (IOC หรือ Item Objective Congruence) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแต่ละรายการอยู่ระหว่าง 0.40 – 1.00 และโดยรวมทั้งหมด ☐ บ ☐ บ ☐ เ ☐ ที่ ☐ า ☐ ก ☐ บ 0.67 โดยมีข้อเสนอแนะปรับปรุงด้านการใช้ภาษาให้ตรงนิยามศัพท์ (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ข)

3. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปสนทนากลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คนต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบโปรแกรม

ขั้นตอนนี้ เป็นการร่างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ (รายละเอียดโปรแกรมการฝึกอบรมอยู่ในภาคผนวก จ) โดยดำเนินการ ดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร ตำราทางวิชาการ เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรม การพัฒนาอาชีพหัตถกรรมจักสาน การพัฒนาอาชีพด้วยเทคโนโลยี หลักการตลาด กลยุทธ์ Two – Generation Approach ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาอาชีพและการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสนทนากลุ่ม ตามขั้นตอนที่ 1 - 2

3. ร่างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ดังนี้

1) **หลักการและเหตุผล** ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มมาเขียนเป็นหลักการและเหตุผล

2) **วัตถุประสงค์** ผู้วิจัยนำผลจากผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ มาเขียนเป็นวัตถุประสงค์

3) **เนื้อหาการฝึกอบรม** ประกอบด้วย การสานกระเจดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

4) **การจัดกิจกรรม** ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย 1) ชื่อเรื่องที่จะสอน 2) สารสำคัญของเรื่องที่จะสอน 3) จุดประสงค์ของการเรียนรู้ 4) เนื้อหา 5) กิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อ และแหล่งการเรียนรู้ 7) การวัดและการประเมินผล 8) บันทึกผลการจัดกิจกรรม

5) **รูปแบบการเรียนรู้** เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยนำขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

5.1) **ขั้นเตรียม** กิจกรรมในขั้นเตรียม ประกอบด้วย วิทยากรแนะนำการเรียนรู้ร่วมกันและจัดเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 2 คน วิทยากรแนะนำเกี่ยวกับระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม แจกวัตถุประสงค์ของบทเรียน และการทำงานร่วมกัน

5.2) **ขั้นสอน** วิทยากรนำเข้าสู่บทเรียน แนะนำเนื้อหา แนะนำแหล่งข้อมูลและมอบหมายงานให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละกลุ่ม

5.3) **ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม** ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย โดยที่แต่ละคนมีบทบาท และหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นขั้นตอนที่สมาชิกในกลุ่มจะได้ร่วมกันรับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่ม

5.4) **ขั้นตรวจสอบผลงาน** เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนแล้วหรือยัง ผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร เน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่ม

5.5) **ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม** วิทยากรและผู้เข้ารับการฝึกอบรมช่วยกันสรุปบทเรียน

6) **วิธีการฝึกอบรม** ได้แก่ การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การสาธิต การฝึกปฏิบัติจริง

7) **สื่อและอุปกรณ์** ได้แก่ ไม้ไผ่ หวาย คีมลัดค มีดโต้ มีดตอก ตะปู เครื่องคอมพิวเตอร์

8) **งบประมาณ** 15,000 บาท

9) **คุณค่า หรือ ประโยชน์ที่ได้รับ**

9.1) ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ในเรื่อง การสานกระเจดแม่ลาและการพัฒนาเว็บไซต์ ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

9.2) ผู้เข้ารับการอบรมมีผลงาน การสานกระเจดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

10). การประเมินผล

ด้านความรู้

โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ก่อน – หลัง การเข้ารับการฝึกอบรม โดยมีคะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

ด้านผลงาน

โดยการประเมินผลงานตามสภาพจริง จากการสานกระเจดแม่ลาและการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com จากวิทยากร โดยใช้เกณฑ์การประเมินที่เรียกว่า “รูบรีค” (Rubric Score) โดยแบ่งระดับคุณภาพ ตั้งแต่ 0 - 3

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1 นำร่างโปรแกรมการฝึกอบรม เสนอต่อ ☐ อาจารย์ ☐ ที่ปรึกษาปริญญาโท ☐ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ☐ ตามโครงสร้าง ☐ งามเนื้อหาตลอดจนการไข ☐ ภาษา และนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. นำร่างโปรแกรมการฝึกอบรมไปให้ ☐ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก ก) ตรวจสอบและประเมินความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรม ดังนี้

2.1 ประเมินความสอดคล้องระหว่างหลักการและเหตุผลกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรม

2.2 ประเมินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหาการฝึกอบรม

2.3 ประเมินความสอดคล้องภายในแผนการจัดกิจกรรมในแต่ละแผน ดังนี้

- 1) ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการฝึกอบรมกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 2) ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการฝึกอบรมกับกลยุทธ์ Two – Generation

Approach

- 3) ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการฝึกอบรมกับกิจกรรมการเรียนรู้
- 4) สอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับการวัดผลและประเมินผล

2.4 ประเมินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรมกับการวัดและประเมินผล

ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องแต่ละรายการอยู่ระหว่าง 0.71 – 1.00 และโดยรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ข)

3. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 5 การนำโปรแกรมไปปฏิบัติ

เป็นการนำโปรแกรมการฝึกอบรมไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบวัดความรู้ก่อน-หลัง เข้ารับการฝึกอบรม
2. แบบประเมินผลงานตามสภาพจริง
3. แบบสังเกตการเรียนรู้แบบร่วมมือ
4. แบบประเมินใบงาน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. แบบทดสอบวัดความรู้เรื่อง การสานกระเจดแม่ลา และ การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

1.1 แบบทดสอบวัดความรู้เรื่องการสานกระเจดแม่ลา

- 1) ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ☐ อง ตลอดจนการสอบถามจากภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้ง 2 ทาน ในเรื่องเครื่องมือที่ใช้สานกระเจดแม่ลา วัสดุที่ใช้สานกระเจดแม่ลา ลายสานกระเจดแม่ลา ขั้นตอนการสานกระเจดแม่ลา การคำนวณราคาและกำหนดราคาขาย
- 2) สร้างแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องการสานกระเจดแม่ลา เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 15 ข้อ 15 คะแนน

1.2 แบบทดสอบวัดความรู้เรื่องการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

- 1) ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ☐ องกับ เรื่อง ความหมายของเว็บไซต์วิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปสำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ช่องทางการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์ กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550
- 2) สร้างแบบทดสอบวัดความรู้ด้านการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 15 ข้อ 15 คะแนน

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบทดสอบวัดความรู้เสนอ ☐ อาจารย์ ☐ ที่ปรึกษาปริญญาโท ☐ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ☐ ตามโครงสร้าง ☐ งามเนื้อหาตลอดจนการไข ☐ ภาษา และนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. นำแบบทดสอบที่สร ☐ งามขึ้นไปให้ ☐ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก ก) ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช ☐ และค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.71 – 1.00 และโดยรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ข)

3. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ดังนี้

ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ โดยใช ☐ เกณฑ์ ☐ การคัดเลือก ☐ สอบที่มีค ☐ ความยาก ☐ ายเป็นรายช ☐ อ (ค ☐ ำ p) ระหว่าง 0.20 – 0.80 ดังนี้ (ลิวน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2543: 185)

มากกว่า 0.80	ความหมาย	ง่ายมาก (ปรับปรุง)
0.60 – 0.80	ความหมาย	ค่อนข้างง่าย
0.40 – 0.59	ความหมาย	ปานกลาง
0.20 – 0.39	ความหมาย	ค่อนข้างยาก
ต่ำกว่า 0.20	ความหมาย	ยากมาก (ปรับปรุง)

ซึ่งจากการทดลองใช้แบบทดสอบ พบว่า ข้อ 25 ค่า p มีค่า 1.00 ข้อ 29 ค่า p มีค่า 0.15 ข้อ 30 ค่า p มีค่า 0.00 จึงได้ปรับปรุงข้อคำถามและคำตอบเพื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยคำนวณจากสูตรของ คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (KR-20) (ประคอง กรรณสูตร. 2535: 41)

2. แบบประเมินผลงานด้านการสานกระเจาดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราทางวิชาการ เกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง

2.2 สร้างแบบประเมินผลงานตามสภาพจริง โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบ “รูบริก” (Rubric Score) โดยแบ่งระดับคุณภาพ ตั้งแต่ 0 -3 ดังนี้

1) เกณฑ์การประเมินการสานกระเจาดแม่ลา

ความถูกต้อง หมายถึง การใช้วัสดุในการสานถูกต้อง สานลายขัด 1 มี
ความถูกต้อง การสานขอบกระเจาดด้วยลายสันปลาช่อนมี

ความถูกต้อง
 ความสวยงาม หมายถึง มีการเว้นช่องไฟในการสานอย่างสม่ำเสมอเท่ากัน
 ทุกช่องไฟ ลายสานมีความสวยงามเรียบเสมอกันทุกอัน การ
 สานขอบกระจัดด้วยลายสันปลาช่อนมีความสวยงาม

ตาราง 6 เกณฑ์การประเมินผลงานตามสภาพจริงการสานกระจัดแม่ลา

กลุ่มที่	เกณฑ์	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	ได้คะแนน
	ความถูกต้อง	ผลงานมีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ได้แก่ การใช้วัสดุในการสานถูกต้อง ลายสานลายขัด 1 มี ความถูกต้อง การสานขอบกระจัดด้วยลายสันปลา ช่อนมีความถูกต้อง	3	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
		ผลงานไม่มีความถูกต้องและไม่สมบูรณ์	0	
	ความสวยงาม	ผลงานมีความสวยงามครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ มีการเว้นช่องไฟในการสานอย่างสม่ำเสมอเท่ากันทุก ช่องไฟ ลายสานมีความสวยงามเรียบเสมอกันทุกอัน การสานขอบกระจัดด้วยลายสันปลาช่อนมีความ สวยงาม	3	
		ผลงานมีความสวยงามแต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		ผลงานมีความสวยงามแต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
		ผลงานไม่มีความถูกต้องและไม่สมบูรณ์	0	

เกณฑ์การประเมิน

5 – 6 คะแนน หมายถึง ระดับดี

3 – 4 คะแนน หมายถึง ระดับพอใช้

0 – 2 คะแนน หมายถึง ระดับปรับปรุง

2) เกณฑ์การประเมินการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ

www.lnwshop.com

ความเหมาะสม หมายถึง เนื้อหาที่มีประโยชน์ต่อผู้ใช้ การจัดวางตำแหน่งของ
เฟรมเวิร์ค การเข้าถึงเมนูต่าง ๆ

ความสวยงาม หมายถึง ขนาดของรูปภาพ การใช้สีของรูปภาพ รูปแบบ
ตัวอักษร

ตาราง 7 เกณฑ์การประเมินผลงานตามสภาพจริงการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป

กลุ่มที่	เกณฑ์	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	ได้คะแนน
	ความเหมาะสม	ผลงานมีความเหมาะสมครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ เนื้อหาที่มีประโยชน์ต่อผู้ใช้ การจัดวางตำแหน่งของเฟรมเวิร์ค การเข้าถึงเมนูต่าง ๆ	3	
		ผลงานมีความเหมาะสมแต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		ผลงานมีความเหมาะสมแต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
		ผลงานไม่มีความเหมาะสมและไม่สมบูรณ์	0	
	ความสวยงาม	ผลงานมีความสวยงามครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ ขนาดของรูปภาพ การใช้สีของรูปภาพ รูปแบบตัวอักษร	3	
		ผลงานมีความสวยงามแต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		ผลงานมีความสวยงามแต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	

		ผลงานไม่มีความสวยงามและไม่สมบูรณ์	0	
--	--	-----------------------------------	---	--

เกณฑ์การประเมิน

- 5 – 6 คะแนน หมายถึง ระดับดี
 3 – 4 คะแนน หมายถึง ระดับพอใช้
 0 – 2 คะแนน หมายถึง ระดับปรับปรุง

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบประเมินผลงานตามสภาพจริงเสนอ ☐ อาจารย์ ☐ ที่ปรึกษาปริญญาโท ☐ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ☐ ตามโครงสร้าง ☐ ว่างเนื้อหาตลอดจนการใช้ ☐ ภาษา และนำไปปรับปรุง ☐ ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
2. นำแบบประเมินผลงาน ไปให้ผู้ ☐ เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก ก) ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ ☐ และค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแต่ละรายการอยู่ระหว่าง 0.57 – 1.00 และโดยรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.80 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ข)
3. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.แบบสังเกตการเรียนรู้แบบร่วมมือ

- 3.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ☐ กับการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 3.2 สร้างแบบสังเกตการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ☐ ของลิกเคอร์ท 5 ระดับ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2551: 317) คือ

5	หมายถึง	มีพฤติกรรมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีพฤติกรรมมาก
3	หมายถึง	มีพฤติกรรมปานกลาง
2	หมายถึง	มีพฤติกรรมน้อย
1	หมายถึง	มีพฤติกรรมน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคะแนนแบบ ☐ ออกเป็น 5 ระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง มีระดับพฤติกรรมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง มีระดับพฤติกรรมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง มีระดับพฤติกรรมปานกลาง

ค □ ๑ เฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับพฤติกรรมน้อย

ค □ ๑ เฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับพฤติกรรมน้อยที่สุด

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสังเกตการเรียนรู้แบบร่วมมือเสนอต่อ □ อาจารย์ □ ที่ปรึกษาปริญญาโท □ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ □ ตามโครงสร้างเนื้อหาตลอดจนการใช้ □ ภาษา และนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. นำแบบสังเกตการเรียนรู้แบบร่วมมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้ □

4. แบบประเมินใบงาน

4.1 ศึกษาเอกสาร ตำราทางวิชาการ เกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง

4.2 สร้างแบบประเมินผลงานตามสภาพจริง โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบ “รูบรีค” (Rubric Score) ของแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม ดังนี้

ตาราง 8 เกณฑ์การประเมินใบงานของแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม

เนื้อหา	รายการประเมิน	เกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
เครื่องมือ วัดคุณ ลายสาน กระดาษแม่ลา	1.1 บอกชื่อเครื่องมือ ที่ใช้สานกระดาษแม่ลา	เขียนชื่อเครื่องมือได้ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ 1) มีด 2) ฝากระป๋องเจาะรู 3) คีมลัดค 4) เหล็กหมาด	4	9 - 12 คะแนน หมายถึง ระดับ ดี 5 – 8 คะแนน หมายถึง ระดับ พอใช้ 1 – 4 คะแนน หมายถึง ระดับ ปรับปรุง
		เขียนชื่อเครื่องมือได้ถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	3	
		เขียนชื่อเครื่องมือได้ถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	2	
		เขียนชื่อเครื่องมือได้ถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 3 อย่าง	1	
	1.2 เลือกเครื่องมือ ที่รู้จัก พร้อมวาด ภาพประกอบ และ บอกประโยชน์ของ เครื่องมือ	ผลงานมีความถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ ได้แก่ เขียนชื่อเครื่องมือได้ ถูกต้อง วาดภาพถูกต้อง บอกประโยชน์ได้ถูกต้อง	3	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาด ความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาด ความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
	2 บอกวัสดุที่ใช้ สานกระดาษแม่ลา	เขียนชื่อวัสดุได้ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ ได้แก่ 1) ไม้ไผ่ 2) หวาย	3	

		3) ตะปู		
		เขียนชื่อวัสดุได้ถูกต้องแต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	

ตาราง 8 (ต่อ)

เนื้อหา	รายการประเมิน	เกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
		เขียนชื่อวัสดุได้ถูกต้องแต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
	3. บอกลายสานที่ใช้ สานกระจาดแม่ลา	เขียนชื่อลายสานได้ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ ได้แก่ 1) ลายขัด 2) ลาย สันปลาช่อน	2	
		เขียนชื่อลายสานได้ถูกต้องแต่ขาด ความสมบูรณ์ 1 อย่าง	1	
รวม			12	
ขั้นตอนการสาน กระจาดแม่ลา	1. บอกขั้นตอนการ สานกระจาดแม่ลา	มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ การเขียนขั้นตอนการสาน กระจาดแม่ลาถูกต้อง ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ขั้นตอนที่ 2 การจักตอก ขั้นตอนที่ 3 การสานกระจาดแม่ลา	3	7 – 9 คะแนน หมายถึง ระดับ ดี 4 – 6 คะแนน หมายถึง ระดับ พอใช้ 1 – 3 คะแนน หมายถึง ระดับ ปรับปรุง
		มีความถูกต้องแต่ขาดความ สมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		มีความถูกต้อง แต่ขาดความ สมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
	2. ประโยชน์ของต้นไผ่	มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ บอกประโยชน์ได้ถูกต้อง เขียนหนังสือถูกต้อง ลายมือ สวยงาม	3	
		มีความถูกต้อง แต่ขาดความ สมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		มีความถูกต้อง แต่ขาดความ สมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
	3. บอกวัสดุการสาน กระจาดแม่ลาที่ สามารถหา ได้จากท้องถิ่น	มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ เขียนชื่อวัสดุถูกต้อง วาด ภาพได้ถูกต้อง ระบายสีสวยงาม	3	
		มีความถูกต้องแต่ขาดความ	2	

		สมบรูณ์ 1 อย่าง	1	
		มีความถูกต้องแต่ขาดความ สมบรูณ์ 2 อย่าง		
รวม			9	

ตาราง 8 (ต่อ)

เนื้อหา	รายการประเมิน	เกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
การคำนวณราคา สินค้าและการ กำหนดราคาขาย	การคำนวณราคา ต้นทุนและการกำหนด ราคาขาย	มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ คำนวณราคาดำเนิน ถูกต้อง กำหนดราคาขาย ผลิตภัณฑ์ราคาแม่ลูกถูกต้อง คิดกำไรจากต้นทุนได้เหมาะสม และถูกต้อง เขียนหนังสือถูกต้อง เสร็จตามกำหนดเวลา	6	5 – 6 คะแนน หมายถึง ระดับ ดี 3 – 4 คะแนน หมายถึง ระดับ พอใช้ 1 – 2 คะแนน หมายถึง ระดับ ปรับปรุง
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาด ความสมบูรณ์ 1 อย่าง	5	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาด ความสมบูรณ์ 2 อย่าง	4	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาด ความสมบูรณ์ 3 อย่าง	3	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาด ความสมบูรณ์ 4 อย่าง	2	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาด ความสมบูรณ์ 5 อย่าง	1	
รวม			6	
การพัฒนาเว็บไซต์ ร้านค้าออนไลน์ สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com	บอกความหมาย ของเว็บไซต์	มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ บอกความหมายเว็บไซต์ ถูกต้อง บอกชื่อเว็บไซต์ถูกต้อง เขียนหนังสือถูกต้อง	3	7 – 9 คะแนน หมายถึง ระดับ ดี 4 – 6 คะแนน หมายถึง ระดับ พอใช้ 1 – 3 คะแนน หมายถึง ระดับ ปรับปรุง
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาด ความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาด ความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
	อธิบายขั้นตอนการ พัฒนาเว็บไซต์ ร้านค้าออนไลน์ สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com	มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 สมัครงาน ขั้นตอนที่ 2 เข้าสู่ระบบLnwshop ขั้นตอนที่ 3 ออกจากระบบ ขั้นตอนที่ 4 เริ่มต้นเปิดร้านกับ Lnwshop	4	

เนื้อหา	รายการประเมิน	เกณฑ์	คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	3	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	2	
	บอกช่องทางการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์	มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ บอกช่องทางการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์ถูกต้อง เขียนหนังสือถูกต้อง	2	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	1	
	รวม			

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

- นำแบบประเมินใบงานเสนอ ☐ อาจารย์ ☐ ที่ปรึกษาปริญญาโท ☐ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ☐ ตามโครงสร้าง ☐ งามเนื้อหาตลอดจนการใช้ ☐ ภาษา และนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
- นำแบบประเมินใบงานไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้ ☐

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินโปรแกรม

เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมินโปรแกรม

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

- ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ☐ กับการประเมินผล ตามโมเดลชิปของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam 's CIPP Model)
- สร้างแบบประเมินโปรแกรมการฝึกอบรม ประกอบด้วย
 - การประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context Evaluation : C)

เป็นการประเมินวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรม เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรม มีความเหมาะสม และ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือไม่
 - การประเมินตัวป้อนเข้า (Input Evaluation : I)

เป็นการประเมินด้าน วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ วิทยากร วันและเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม สื่อที่ใช้ประกอบการฝึกอบรม เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรม เพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม ความเพียงพอของทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินโปรแกรมการฝึกอบรม

2.3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P)

เป็นการประเมิน ด้านแนวคิด Two – Generation Approach ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นสอน 3) ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม 4) ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ 5) ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงาน และ ด้านการวัดผล และประเมินผล มีความเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมในระดับใด

2.4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P)

เป็นการประเมินด้านแนวคิด Two – Generation Approach และการประเมินผลผลิตที่ได้รับจากการฝึกอบรม โดยพิจารณาจากคะแนนการวัดด้านความรู้และการประเมินผลงานตามสภาพจริง

โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิคเคอร์ท 5 ระดับ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2551: 317) คือ

5	หมายถึง	เห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นว่ามีเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	เห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นว่ามีเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	เห็นว่ามีเหมาะสมน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคะแนนแบบออกเป็น 5 ระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง เห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง เห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง เห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง เห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง เห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบประเมินผลโปรแกรมการฝึกอบรมที่สร ☐ างขึ้นเสนอ ☐ ออาจารย์ ☐ ที่ปรึกษา
ปริญญา นิพนธ์ ☐ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ☐ ตามโครงสร้าง ☐ านเนื้อหาตลอดจน
การใช้ ☐ ภาษา และนำไปปรับปรุงแก ☐ ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. นำแบบประเมินผลโปรแกรมการฝึกอบรมที่สร ☐ างขึ้นไปให้ ☐ ผู้ ☐ เชี่ยวชาญจำนวน 7
ท่าน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก ก) ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้ ☐ และ ค่าดัชนี
ความสอดคล้อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องแต่ละรายการอยู่ระหว่าง 0.57 – 1.00 และโดยรวมทั้งฉบับ
เท่ากับ 0.68 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ข)

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินผลโปรแกรมการฝึกอบรม โดยนำไปใช้ ☐ กับกลุ่ม
ตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินโปรแกรมทั้ง
ฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบัค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531: 132)

4. ปรับปรุงแก้ไขและนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ต่อไป

ขั้นตอนที่ 7 การรายงานคุณค่าของโปรแกรม

เป็นการรายงานคุณค่าให้ผู้มีอำนาจสูงสุด ได้รับทราบด้วยเอกสารการรายงานผลโปรแกรม
การฝึกอบรม โดยการนำแนวคิดของ บอย (Boyle. 1981) และนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลตั้งแต่
ขั้นตอนที่ 1 – 6 มาประกอบการรายงานผล ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์
3) เนื้อหา 4) งบประมาณ 5) ประโยชน์ที่ได้รับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อ ☐ อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทำหนังสือขอความร ☐ วมมือในการเก็บรวบรวม ☐

ข้อมูลวิจัย

2. ทดลองใช้โปรแกรมการฝึกอบรมในระหว่าง วันที่ 18 – 28 เดือน มกราคม พ.ศ. 2559

3. เก็บรวบรวม ☐ ้อมูลจากการทดลองใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อนำไปวิเคราะห์ ☐ ทาง

สถิติ

ต่อไป

ในการทดลองโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation
Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ใช้แบบแผนการทดลอง แบบ One Group Pretest-
Posttest Design ดังแสดงในตาราง ดังนี้

ตาราง 9 แบบแผนการทดลอง

ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
T1	X	T2

ความหมายของสัญลักษณ์

T1 แทน การทดสอบก่อนการทดลอง

X แทน การจัดการทำการทดลอง

T2 แทน การทดสอบหลังการทดลอง

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. การประเมินความสอดคล้องของของแบบสัมภาษณ์ แบบสนทนากลุ่ม แบบทดสอบวัดความรู้ แบบประเมินผลงานตามสภาพจริง ร่างโปรแกรมการฝึกอบรม และแบบประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมจากผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence)

2. หาค่าความยากง่าย ค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบโดยใช้สูตรของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (KR 20)

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบัค

4. เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

5. เปรียบเทียบผลงานการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์โดยใช้เกณฑ์ รูบรีค (Rubric Score)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐานได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3 ร้อยละ

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการทดลองจากแบบทดสอบวัดความรู้ โดยใช้ สถิติ t-test แบบ Dependent

ตาราง 10 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์	ขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรม	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.เพื่อสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ	1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ	ประชาชน ตำบลแม่ลา 30 คน	แบบสัมภาษณ์	วิเคราะห์เนื้อหา
	2. การกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐานทางการศึกษา		ศึกษาเอกสาร ตำรา ปรัชญาการศึกษา ผู้ใหญ่	
	3 การสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน	ประชาชน ตำบลแม่ลา 15 คน	แบบสนทนากลุ่ม	วิเคราะห์เนื้อหา
	4.การออกแบบโปรแกรม		-ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง -ผลการวิเคราะห์ เนื้อหาตามขั้นตอน ที่ 1 -2	
2.เพื่อทดลองใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ	5.การนำโปรแกรมไปปฏิบัติ	ประชาชน ตำบลแม่ลา 20 คน	1แบบทดสอบวัดความรู้ก่อน-หลัง 2.แบบประเมินผลงานตามสภาพจริง 3. แบบสังเกตการเรียนรู้แบบร่วมมือ	- หาค่าความยากง่าย (ค $\square$ า อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 -หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ - คะแนนเฉลี่ย

			4. แบบประเมิน ใบงาน	-ค่าเฉลี่ย -ค่าความ เบี่ยงเบน มาตรฐาน -คะแนนเฉลี่ย
--	--	--	------------------------	--

ตาราง 10 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ขั้นตอนการพัฒนา โปรแกรมการฝึกอบรม	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล
3. เพื่อประเมินผล โปรแกรมการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วย กระบวนการเรียนรู้ แบบร่วมมือ	6.การประเมินผลโปรแกรม ตามโมเดลซีพี (CIPP Model) ดังนี้ การประเมินบริบท หรือ สภาพแวดล้อม (Context Evaluation : C) การประเมินตัวป้อนเข้า (Input Evaluation : I) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P)	เป็นกลุ่มเดียวกัน กับกลุ่มการทดลอง ใช้โปรแกรม จำนวน 20 คน	แบบประเมิน โปรแกรม	-ค่าเฉลี่ย -ค่าความ เบี่ยงเบน มาตรฐาน
	7.การรายงานคุณค่าของโปรแกรม		เอกสารรายงาน	-

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ 2) เพื่อทดลองใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ 3) เพื่อประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐานทางการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์

ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 5 การนำโปรแกรมไปปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 7 การรายงานคุณค่าของโปรแกรม

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้สำหรับทดสอบ t-test Dependent
IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence)
Sig	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหา ของประชาชนในตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ 1) ด้านประชากร 2) ด้านสังคม 3) ด้านเศรษฐกิจ 4) ด้านอาชีพและรายได้ 5) ด้านการศึกษา 6) ด้านเทคโนโลยี

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยตนเอง โดยเริ่มสัมภาษณ์ตั้งแต่วันที่ 15 – 30 ตุลาคม 2558 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหา สรุปได้ดังนี้

1. ด้านประชากร ส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ วัยเด็กเล็ก (อายุตั้งแต่แรกเกิด – 6 ปี) วัยเด็กตอนกลาง (อายุ 6 -13 ปี) วัยรุ่น (อายุ 13 – 18 ปี) และวัยผู้สูงอายุ (อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) สำหรับวัยผู้ใหญ่ตอนต้น (อายุ 18 -35 ปี) และวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง (อายุ 35 ปีขึ้นไป - 60 ปี) จะออกไปรับจ้างทำงานตามโรงงานอุตสาหกรรมในตัวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเป็นลักษณะเข้าไปเย็นกลับบ้าง เข้าทำงานตอนกะกลางคืนบ้าง บางส่วนไปทำงานอยู่ในกรุงเทพฯ และกลับมาเยี่ยมบ้านเดือนละครั้ง ด้านสถานภาพ ประกอบด้วย โสด หม้าย หย่าร้าง ด้านฐานะของคนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางยากจน ด้านชาติพันธุ์ พบว่ามีคนต่างด้าวมาอาศัยอยู่ ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “มีคนต่างด้าวมาอาศัยอยู่ แต่ไม่มีการย้ายถิ่นฐาน เพราะทางกฎหมายย้ายถิ่นฐานไม่ได้ เท่าที่พบเห็นตั้งแต่ปี 2548 มีชาวพม่า เขมร มารับจ้างทำงานในโรงงาน ” สำหรับปัญหาที่พบจากชาวต่างด้าว ได้แก่ เรื่องการรักษาพยาบาล เนื่องจากสื่อสารกันไม่เข้าใจ

2. ด้านสังคม ส่วนใหญ่รู้จักกันเพราะเป็นเครือญาติกัน มีความสัมพันธ์ไปมาหาสู่กัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น บ้านใครมีงานแต่ง งานบวช งานศพ ก็ยังมีการไปช่วยงานกันอยู่ ปัจจุบันวิถีชีวิตของคนในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้าง คือ ในอดีตคนในชุมชนมีอาชีพทำนา ทำไร่ อยู่ที่บ้าน เวลาว่างประเพณี เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง จะพบว่ามีชาวบ้าน ตั้งแต่ วัยผู้สูงอายุ วัยผู้ใหญ่ วัยหนุ่มสาว วัยเด็ก มาร่วมงานกันมากมาย แต่ปัจจุบันลดลงเหลือแต่ วัยผู้สูงอายุ และ วัยผู้ใหญ่ เนื่องจาก วัยหนุ่มสาว ต้องออกไปรับจ้างทำงานข้างนอก นอกจากนั้น การแต่งกายเปลี่ยนจากการนุ่งโจงกระเบน เป็นการแต่งกายตามสมัยนิยม การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานต่างจากสมัยก่อน มีการตามใจมากขึ้นเพราะเด็กส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับ ปู่ ย่า ตา ยาย ส่วนพ่อแม่ของเด็กไปทำงานข้างนอก ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่าง พ่อ แม่ ของเด็กห่างกัน นอกจากนั้นยังมี พ่อ แม่ ของเด็กบางคนแยกทางกัน ทำให้เด็กขาดความอบอุ่นในครอบครัว และหนีไปเล่นที่ร้านเกม แต่จะทราบว่าเด็กที่ไปเล่นนั้นเป็นลูกใคร เพราะส่วนใหญ่จะเป็นเครือญาติกันหมด

3. **ด้านเศรษฐกิจ** พื้นที่เป็นแม่น้ำป่าสัก บริเวณริมแม่น้ำมีชาวบ้านทำไร่ข้าวโพด มีทรัพยากรน้ำจากแม่น้ำป่าสัก ป่าไม้มีน้อย มีดินไผ่ปลูกตั้งแต่โบราณใช้สำหรับทำเล้าเป็ด เล้าไก่ และสานกระจาด ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ เดิมมีการปลูกต้นไผ่ไว้ตามบ้านเพื่อนำไปสานกระจาด ผมเป็นคนบรรทุกใส่รถนำไปส่งขายที่จังหวัดนนทบุรี เพราะเขาจะซื้อเอาไปใส่ทุเรียน ขายเป็นคู่ๆละ 200 บาท เมื่อสมัย 30- 40 ปีที่แล้ว แม่ผมก็สาน แต่ตอนนี้แก่แล้ว สานไม่ไหว เด็กรุ่นหลังก็ไม่ค่อยรู้จัก” ปัจจุบัน ตำบลแม่ลา มีโรงงานผลิตข้าว โรงงานปุ๋ย และโรงงานแร่ คนงานส่วนใหญ่เป็นชาวต่างดาว คนในชุมชนแม่ลาออกไปรับจ้างทำงานโรงงานอุตสาหกรรมในเมือง นอกจากนั้นในตำบลแม่ลา ไม่มีตลาดสด ต้องซื้อกับข้าวจากรถขายกับข้าว ไม่มีโปรเซสรีนีย์ ไม่มีธนาคาร มีโรงเรียน 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดปรีดารามตั้งอยู่หมู่ที่ 5 และโรงเรียนวัดสามะกัน ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง สถานีอนามัย 1 แห่ง

4. **ด้านอาชีพและรายได้** ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลัก คือ การทำนา และรับจ้างทั่วไป ซึ่งต้องประสบผลกระทบจากภัยธรรมชาติ เช่น ฝนแล้ง น้ำท่วมนาไร่ ทำให้เกิดความเสียหายไม่สามารถทำได้ต่อเนื่องทุกปี ประกอบกับที่นาส่วนใหญ่เป็นที่นาเช่า เนื่องจากได้ขายนาให้กับผู้ประกอบการที่มาตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้รายได้ที่ได้นั้นค่อนข้างน้อย โดยเฉลี่ยเดือนละ 2,000 บาท ต่อครัวเรือน ทำให้ไม่ค่อยเพียงพอกับรายจ่าย ประกอบกับยังมีประชาชนบางส่วนไม่มีอาชีพ เช่น ผู้สูงอายุ คนพิการ ซึ่งคนเหล่านี้ อาศัยรายได้จากเบี้ยผู้สูงอายุที่รัฐบาลจ่ายให้เดือนละ 600 บาท ในการเลี้ยงชีพ

5. **ด้านการศึกษา** คนในสมัยก่อนส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาระดับการศึกษาภาคบังคับ คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 6 ปัจจุบันคนในชุมชนตำบลแม่ลา ได้รับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ โดยเรียนที่โรงเรียนอุดมรัชต์วิทยาซึ่งเป็นโรงเรียนประจำอำเภอ แต่ก็ยังมีบางคนได้รับการศึกษาในระดับ ม.6 ปวช. ปวส. ระดับปริญญาตรี นอกจากนั้นคนในชุมชนที่ทำงานไปพร้อมกับเรียนมีอยู่บางส่วน โดยเรียนที่ กศน.อำเภอนครหลวง เพื่อนำวุฒิไปปรับให้เงินเดือนสูงขึ้น สำหรับโรงเรียนในตำบลแม่ลามี 2 โรงเรียนได้แก่ โรงเรียนวัดปรีดาราม และ โรงเรียนวัดสามะกัน เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ด้านผู้บริหารทั้ง 2 โรงเรียน ดูแลเอาใจใส่ในการเรียนการสอนของครูดี ด้านครูสำหรับโรงเรียนวัดสามะกัน มีจำนวนครูไม่ครบตามสาขาวิชาเอก ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ จำนวนครูต่อนักเรียน 1 : 25 ก็ได้ อยู่แต่มีเฉพาะครูวิชาเอกสังคม / ดนตรี / ปฐมวัย การจัดการเรียนการสอนโดยเรียนตามวิธีโอ ของโรงเรียนไกลกังวล ด้านนักเรียน เด็กตั้งใจเรียน อ่านหนังสือได้ แต่เมื่อกลับไปบ้านมักไม่สนใจทำการบ้าน จึงต้องอยู่สอนตอนเย็นหลังเลิกเรียน ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ความสะดวกเรื่องอินเทอร์เน็ตไม่ค่อยดี มีระบบ WIFI แต่เข้าไม่ค่อยได้ การสอนโดยส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนโดยใช้ U-Tube เนื่องจาก

ไม่มีห้องทดลองวิทยาศาสตร์ ปัญหาสื่อการสอนไม่พร้อม ด้านแหล่งการเรียนรู้ มีห้องสมุด ส่วนใหญ่เป็นเด็กนักเรียน และครู เข้าไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้ แต่ประชาชนไม่กล้าเข้าไปใช้ เพราะเกรงว่าเป็นสถานที่ราชการ”

6. ด้านเทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสาร พบว่า คนในชุมชนนิยมใช้โทรศัพท์มือถือในการติดต่อสื่อสารถึงกัน เนื่องจากไม่สะดวกในการใช้โทรศัพท์บ้าน การใช้โทรศัพท์มือถือ พบว่า วัยเด็กตอนกลาง (อายุ 6-13 ปี) ใช้แบบสมาร์ตโฟน (Smart Phone) ส่วนวัยรุ่น (อายุ 13 – 18 ปี) วัยผู้ใหญ่ตอนต้น (อายุ 18 -35 ปี) และ วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง (อายุ 35 ปีขึ้นไป - 60 ปี) ใช้แบบ สมาร์ตโฟน (Smart Phone) และมีการใช้ Line สำหรับวัยผู้สูงอายุ ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไปใช้โทรศัพท์แบบธรรมดา โดยมีการเติมเงินครั้งละ 100 บาท การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต นิยมใช้ในวัยเด็กตอนกลาง (อายุ 6-13 ปี) วัยรุ่น (อายุ 13 – 18 ปี) และวัยผู้ใหญ่ตอนต้น (อายุ 18 -35 ปี) สำหรับการซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ไม่เคยซื้อทางอินเทอร์เน็ต แต่เข้าไปศึกษาหาความรู้ในเรื่อง สถานที่จำหน่าย ราคา เพื่อนำมาเป็นข้อมูล

ตอนที่ 3 ผลการสัมภาษณ์ความต้องการพัฒนาอาชีพจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความต้องการพัฒนาอาชีพของประชาชน ตำบลแม่ลา ได้แก่

- 1) ด้านเกษตรกรรม 2) ด้านคหกรรม 3) ด้านศิลปกรรม 4) ด้านหัตถกรรม สรุปได้ดังนี้

ตาราง 11 แสดงความต้องการพัฒนาอาชีพจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ความต้องการพัฒนาอาชีพ	n=30	ร้อยละ
ด้านเกษตรกรรม	5	16.66
ด้านคหกรรม	3	10.00
ด้านศิลปกรรม	3	10.00
ด้านหัตถกรรม	16	53.33
ไม่แน่ใจ	3	10.00

จากตาราง 11 แสดงความต้องการพัฒนาอาชีพจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ด้านหัตถกรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมา ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 16.66 ด้านคหกรรมและด้านศิลปกรรม คิดเป็นร้อยละ 10.00 ตามลำดับ และไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 10.00

ผลการวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาอาชีพ สรุปได้ดังนี้

1. **ด้านเกษตรกรรม** พบว่า มีความต้องการจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 เนื่องจากส่วนใหญ่ชาวบ้านมีอาชีพทำนา ทำไร่อยู่แล้ว ดังนั้น จึงเหมาะกับการทำอาชีพเสริมด้านการปลูกพืชผักสวนครัว นอกจากนี้ยังมีเกษตรกรอำเภอมาให้ความรู้ด้านการเพาะเห็ดฟางเป็นอาชีพเสริม จึงมีความเหมาะสมในการพัฒนาอาชีพเสริมด้านเกษตรกรรม ซึ่งสามารถทำได้ทั้งผู้ใหญ่และเด็ก ส่วนเรื่องการจัดหาหน่วยต้องการให้มีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อถึงในหมู่บ้าน

2. **ด้านคหกรรม** พบว่า มีความต้องการจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 โดยเน้นไปที่ของกิน เช่น การทำกล้วยปากแตก เนื่องจากมีกล้วยทุกบ้าน และเคยมีวิทยากรมาสอนทำ สามารถทำได้ทั้งผู้ใหญ่และเด็ก แต่ควรมีตลาดรองรับ นอกจากนั้น ได้แก่ การทำขนมเค้ก เนื่องจากเคยมีวิทยากรมาสอนทำที่โรงเรียนวัดสามะกัน แต่ต้องลงทุนมาก เพราะไม่มีทรัพยากรในท้องถิ่นที่สามารถนำมาประกอบการได้

3. **ด้านศิลปกรรม** พบว่า มีความต้องการจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 โดยเน้นไปที่การเพ้นท์แก้ว เนื่องจากเด็กนักเรียนโรงเรียนวัดสามะกัน ทำเป็นอยู่แล้ว สามารถสอนผู้ใหญ่ได้ มีการลงทุนไม่มากโดยซื้อแก้ว ฟูกัน สีเพ้นท์แก้ว และสามารถส่งขายได้ โดยขายทางอินเทอร์เน็ต

4. **ด้านหัตถกรรม** พบว่า มีความต้องการจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 โดยเน้นด้านการทำจักสาน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “แต่ก่อนพอเลิกจากการทำนา ก็มาสานกระจาดไปขายที่ปากคลองตลาด ขายเร็วไปขายคู่ละ 200 บาท และยังมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถถ่ายทอดได้ คือ น้ำพeyer และคุณแม่ส้มลิ้ม หมดรุ่นนี้ก็หมดแล้ว เพราะไม่มีการถ่ายทอดให้คนรุ่นหลัง ” นอกจากนั้นยังพบว่า มีการปลูกต้นไม้ไว้ตามบ้าน ซึ่งในอดีตชาวบ้านตำบลแม่ลา เคยทำจักสานทำกระจาด ทำกระจาดสำหรับตากปลามาก่อน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การสานกระจาดเคยเห็นมีการทำกันในหมู่ 6 ซึ่งสามารถทำได้ทั้งผู้ใหญ่และเด็ก แต่ต้องมีการสร้างกิจกรรมและแรงจูงใจที่จะทำให้สนใจคิดซื้อ เริ่มจากในบ้านส่งต่อไปที่ผู้นำชุมชนมีการ เผยแพร่ ชี้ให้เห็นผลงานและผลลัพธ์ที่ได้ สุดท้ายจะได้รับความผูกพันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรม ” นอกจากนั้นผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนอื่น ยังเห็นว่า การสานกระจาดแม่ลาเป็นการแสดงถึงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การสานกระจาด เป็นงานฝีมือ และเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของ ต.แม่ลา สามารถทำได้ตลอดเวลาโดยช่วงที่ว่างจากการทำนา ก็มาทำจักสาน ผู้สูงวัยสามารถสอนเด็กได้ วิธีการจำหน่าย มีหลายช่องทาง สามารถขายทาง Internet ก็ได้ ”

ขั้นตอนที่ 2 ผลการกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐานทางการศึกษา

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาอาชีพ พบว่า ปัจจุบันประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่อยู่ในวัยเด็ก และวัยผู้สูงอายุ (อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำหลักปรัชญาการศึกษาแบบมนุษยนิยม ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อส่งเสริมการรู้จักและเข้าใจตนเองอย่างเต็มศักยภาพ (Self - actualization)

ขั้นตอนที่ 3 ผลการสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน

ในขั้นนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน จำนวน 15 คน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก ก) เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2558 เวลา 09.00 -12.00 น. ณ โรงเรียนวัดสำมะกัน อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการสนทนากลุ่มสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านคน

1.1 ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้แก่ ผู้ใหญ่ไม่จำกัด อายุ เพศ การศึกษา และเด็กที่มีอายุ 10 – 12 ปี โดยมีความสัมพันธ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่

1.2 ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ถ่ายทอด ด้านสานกระเจดแม่ลา ได้แก่ นางเพยาร์ ดิฐลักษณ์ อายุ 72 ปี และนางส้มลิ้ม สุขบัณฑิตย์ อายุ 77 ปี

1.3 วิทยากรฝึกอบรม ด้านการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์ ได้แก่ นายอศวิวัฒน์กรณ์ สังขทัตไณย ครู กศน. ตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ด้านเงิน

2.1 ค่าอาหารว่างสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 25 คน จำนวน 10 วัน

2.2. ค่าใช้จ่ายในพิธีการเปิด – ปิดการอบรม

2.3 ค่าเอกสารประกอบการฝึกอบรม และการทำคู่มือ

2.4 ค่าของที่ระลึกสำหรับวิทยากรและผู้ที่ใช้การสนับสนุน

2.5 ค่าวัสดุสำหรับการฝึกอบรม ได้แก่ ไม้ไผ่ หวาย มีดตอก

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดสำมะกัน ยินดีให้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียน แต่มีประมาณ 10 เครื่อง และขอให้เป็นวันธรรมดา เนื่องจากวันเสาร์ – อาทิตย์ ต้องทำหนังสือขออนุญาตผู้ปกครอง

4. **ด้านเวลา** คุณสราวุธ สุขบัณฑิตย์ เสนอแนะว่า ควรเป็นวันจันทร์ – วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 13.00 – 16.00น. ต่อเนื่องกันไป เพราะช่วงเวลานักเรียนต้องเรียนวิชาทักษะพื้นฐาน เช่นภาษาไทย คณิต วิทยาศาสตร์ และควรเป็นหลังปีใหม่ เนื่องจากไม่ไผ่ในหมู่บ้านกำลังโต

5. **ด้านสถานที่** ผู้สนทนากลุ่มเห็นว่า ควรเป็นสถานที่วัดสามะกัน / โรงเรียนวัดสามะกัน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้สนทนากลุ่ม

การสานกระเจดแม่ลา เป็นการฝึกอาชีพที่ดี แต่จะขายสินค้าได้อย่างไร ขายทางออนไลน์ ผู้ใหญ่จะทำได้หรือไม่ และค่าต้นทุนต้องคิดทุกอย่าง ตั้งแต่ ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าแรงคนทำ

ควรมีรถรับ – ส่ง ผู้เข้ารับการฝึกอบรม เนื่องจาก ตำบลแม่ลา มีสองฝั่งแม่น้ำปาลัก

การฝึกอบรมครั้งนี้ มีทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ก็สามารถช่วยเหลือกันได้ แต่ไม่แน่ใจว่าเด็กจะทำจักสานได้หรือเปล่า และผู้ใหญ่จะทำคอมพิวเตอร์ได้มากน้อยแค่ไหน

ขั้นตอนที่ 4 ผลการออกแบบโปรแกรม

1. **ผลการร่างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach** ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ดังนี้

(รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ)

1) หลักการและเหตุผล

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) ได้ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เพราะคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งสำหรับประเทศ โดยเฉพาะคนที่อาศัยอยู่ในชนบทส่วนใหญ่จะมีอาชีพเกษตรกรรม การทำนา ทำสวน ทำไร่ ซึ่งรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย โดยเฉพาะปีไหนฝนแล้งทำให้น้ำน้อย ไม่สามารถทำการเกษตรได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ขาดรายได้ ดังนั้นการการพัฒนาคนในชนบทจึงมีความสำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่ง สนทยา พลศรี (2547: 61) ได้กล่าวถึง การพัฒนาชนบทเป็นการมุ่งขจัดความยากจน การเพิ่มผลผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต เพื่อให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีทั้งกายภาพและคุณภาพชีวิต

ตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นชุมชนชนบท ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาอาชีพของชาวบ้าน ตำบลแม่ลา โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 30 คน ผลการสัมภาษณ์ มีดังนี้

ด้านประชากร พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ในวัยเด็กเล็ก (อายุ ตั้งแต่แรกเกิด – 6 ปี) วัยเด็กตอนกลาง (อายุ 6-13 ปี) วัยรุ่น (อายุ 13 – 18 ปี) และวัยผู้สูง (อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) ทำให้เกิดประชากรสองวัย (Two – Generation) และเกิดช่องว่างระหว่างวัย ขาดความผูกพัน ความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว

ด้านสังคม พบว่า ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดคือ ในอดีตชาวบ้านมีส่วนร่วมในศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง กันมาก ปัจจุบันลดลงเหลือแต่วัยผู้สูงอายุ และ วัยผู้ใหญ่ สำหรับวัยหนุ่มสาว และวัยเด็ก ไม่ได้มาร่วมสืบสาน วัฒนธรรมประเพณีที่มีมาแต่เดิมของบรรพบุรุษ เพราะวัยหนุ่มสาวต้องไปรับจ้างทำงานนอกบ้าน ส่วนวัยเด็กขาดแรงกระตุ้นจากผู้ใหญ่ ทำให้เด็กขาดการซึมซับรับเอาวัฒนธรรม ประเพณีที่มีมาแต่เดิม

ด้านเศรษฐกิจ พบว่า สภาพเศรษฐกิจของตำบลแม่ลา เป็นแหล่งโรงงานอุตสาหกรรม คนงานส่วนใหญ่เป็นชาวต่างดาว คนในชุมชนแม่ลาออกไปรับจ้างทำงานโรงงานอุตสาหกรรมในเมือง ทำให้ขาดการกระจายรายได้ให้กับคนในพื้นที่

ด้านอาชีพและรายได้ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลัก คือ การทำนา ซึ่งก็ประสบผลกระทบบ้างจากภัยธรรมชาติ เช่นฝนแล้ง น้ำท่วมนาไร่ ทำให้เกิดความเสียหาย ไม่สามารถทำได้ต่อเนื่องทุกปี ประกอบกับที่นาส่วนใหญ่เช่าเขาทำ เนื่องจากได้ขายนาให้กับผู้ประกอบการที่มาตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้รายได้ที่ได้รับค่อนข้างน้อยไม่ค่อยเพียงพอกับรายจ่าย โดยเฉลี่ยเดือนละ 2,000 บาท ต่อครัวเรือน นอกจากนั้นยังมีประชาชนบางส่วนไม่มีอาชีพ เช่น ผู้สูงอายุ คนพิการ

ด้านการศึกษา พบว่า ปัจจุบันประชาชนในตำบลแม่ลา ได้รับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ แต่ก็มีบางคนในตำบลแม่ลาที่ทำงานไปพร้อมกับเรียน โดยเรียนที่ กศน.อำเภอนครหลวง เพื่อนำวุฒิไปปรับให้เงินเดือนสูงขึ้น เนื่องจากได้รับการศึกษาน้อยทำให้ได้รับเงินเดือนน้อย เกิดความไม่มั่นคงในหน้าที่การงาน

ด้านเทคโนโลยี พบว่า มีการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในกลุ่ม วัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ส่วนวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง และวัยผู้สูงอายุ ไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้ ตลอดจนการใช้โทรศัพท์มือถือ เป็นลักษณะการเติมเงินครั้งละ 100 บาท ไม่เหมือนกับเด็กที่ใช้โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน(Smart Phone) และมีการเล่น Line กันในกลุ่มวัยรุ่น ทำให้หมกมุ่นอยู่กับการเล่นโทรศัพท์มือถือ ไม่สนใจครอบครัว

นอกจากนั้น ผลการสัมภาษณ์ความต้องการพัฒนาอาชีพจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 30 คน พบว่า มีความต้องการอาชีพด้านหัตถกรรม (จักสาน) จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมาเป็น ด้านการเกษตร จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 ด้านคหกรรม (อาหาร) จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ด้านศิลปกรรม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และไม่แน่ใจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และเมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน จำนวน 15 คน เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2558 เวลา 09.00 -12.00 น. พบว่า ผู้สนทนาได้ให้ความสำคัญการพัฒนาอาชีพจักสาน เนื่องจากเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถนำไม้ไผ่ที่มีในท้องถิ่นมาทำจักสานได้

ดังนั้น จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาอาชีพ ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์มาสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยนำแนวคิด Two – Generation Approach และกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ มาประกอบการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมครั้งนี้ เพื่อช่วยให้การฝึกอบรมเหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม และช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ในเนื้อหา สามารถนำไปประกอบอาชีพเสริมได้

2) วัตถุประสงค์

- 2.1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการสานกระเจาดมแล้ว
- 2.2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสานกระเจาดมแล้วได้อย่างถูกต้อง สวยงาม
- 2.3) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการคำนวณราคาขาย และกำหนดราคาขาย
- 2.4) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com
- 2.5) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ได้อย่างเหมาะสม สวยงาม

3) เนื้อหาการฝึกอบรม ประกอบด้วย

หน่วยที่ 1 การสานกระเจาดมแล้ว โดยมีเนื้อหาสำหรับการฝึกอบรม ดังนี้

- 1.1 เครื่องมือที่ใช้สานกระเจาดมแล้ว
- 1.2 วัสดุที่ใช้สานกระเจาดมแล้ว
- 1.3 ลายสานกระเจาดมแล้ว
- 1.4 ขั้นตอนการสานกระเจาดมแล้ว
- 1.5 การคำนวณราคาและการกำหนดราคาขาย

หน่วยที่ 2 การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป โดยมีเนื้อหาสำหรับการฝึกอบรม

- 2.1 ความหมายของเว็บไซต์
- 2.2 วิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com
- 2.3 ช่องทางการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์
- 2.4 กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

4. การจัดกิจกรรม ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย 1) ชื่อเรื่องที่จะสอน 2) สาระสำคัญของเรื่องที่จะสอน 3) จุดประสงค์ของการเรียนรู้ 4) เนื้อหา 5) กิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อ และแหล่งการเรียนรู้ 7) การวัดและการประเมินผล 8) บันทึกผลการจัดกิจกรรม

5. รูปแบบการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยนำขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) **ขั้นเตรียม** เป็นขั้นตอนที่วิทยากรแนะนำการเรียนรู้ร่วมกันและจัดเป็นกลุ่มย่อย 2 คน ระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม พร้อมแจ้งวัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่เรียนและการทำกิจกรรมร่วมกัน

2) **ขั้นสอน** เป็นขั้นตอนที่วิทยากรนำเข้าสู่บทเรียน นำเสนอเนื้อหา พร้อมนำสื่อประกอบการนำเสนอ

3) **ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม** เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน และช่วยกันทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายจากวิทยากร

4) **ขั้นตรวจสอบผลงาน** เป็นขั้นตอนการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติตามกิจกรรมแล้วผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร

5) **ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม** เป็นขั้นตอนที่วิทยากรและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียน และประเมินผลการทำงานกลุ่ม

6) วิธีการฝึกอบรม เป็นการบรรยาย อภิปรายกลุ่ม การสาธิต การฝึกปฏิบัติจริง

7) สื่อและอุปกรณ์ ได้แก่ กระดาษแม่ลา ไม้ไผ่ หวาย คีมลัดค มีดโต้ มีดตอก ตะปู เครื่องคอมพิวเตอร์

8) งบประมาณ ประมาณ 15,000 บาท

9) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

9.1) ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ในเรื่อง การสานกระดาษแม่ลาและการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

9.2) ผู้เข้ารับการอบรมมีผลงาน การสานกระดาษแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

10) การประเมินผล

ด้านความรู้

โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ก่อน – หลัง การเข้ารับการฝึกอบรม โดยมีคะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

ด้านผลงาน

โดยการประเมินผลงานตามสภาพจริง จากการสานกระดาษแม่ลาและการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป จาก วิทยากร โดยใช้เกณฑ์การประเมินเรียกว่า “รูบรีค” (Rubric Score) โดยแบ่งระดับคุณภาพ ตั้งแต่ 0 - 3

2. ผลการตรวจร่างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ผู้วิจัยนำร่างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก ก) ได้ตรวจความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรม ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นในการประเมินความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรม มีดังนี้

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์การประเมินความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
1.ความสอดคล้องระหว่างหลักการและเหตุผลกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรม						
หลักการและ เหตุผล	วัตถุประสงค์ของโปรแกรม					
	1.1 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการสานตะกร้าแม่ลา	7	-	-	1.00	เปลี่ยนจากตะกร้าแม่ลา เป็นกระจาดแม่ลา
	1.2 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสานตะกร้าแม่ลาได้อย่างถูกต้อง สวยงาม	7	-	-	1.00	ควรแยกประเด็นการวัดให้ชัดเจน ระหว่างถูกต้อง กับ สวยงาม
	1.3 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง การคำนวณราคาขาย และกำหนดราคาขาย	7	-	-	1.00	
	1.4 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป	5	2	-	0.71	
	1.5 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปได้อย่างถูกต้อง สวยงาม	6	1	-	0.86	-เปลี่ยนจากการสร้างเว็บไซต์ เป็น การพัฒนาเว็บไซต์ แทน -เปลี่ยนจากสวยงามเป็น เหมาะสม

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
2. ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหา						
วัตถุประสงค์ของ โปรแกรม	จุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหา					
(แผนที่ 1) เรื่อง เครื่องมือ วัสดุ ลายสาน ตะกร้าแม่ลา						
1)เพื่อให้ผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง การสานตะกร้าแม่ลา	1. บอกเครื่องมือที่ใช้สาน ตะกร้าแม่ลาได้	7	-	-	1.00	
	2. บอกวัสดุที่ใช้สานตะกร้า แม่ลาได้	7	-	-	1.00	
	3. บอกลายสานตะกร้าแม่ ลาได้	7	-	-	1.00	
(แผนที่ 2) เรื่อง ขั้นตอนการสานตะกร้าแม่ลา						
1)เพื่อให้ผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง การสานตะกร้า	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้เรื่องขั้นตอนการ สานตะกร้าแม่ลา	7	-	-	1.00	
(แผนที่3) เรื่อง การสานตะกร้าแม่ลาตามขั้นตอน ที่ 1 - 2						
2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมสามารถสาน ตะกร้าแม่ลาได้อย่าง ถูกต้อง สวยงาม	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถปฏิบัติตามขั้นตอน การสานตะกร้าแม่ลาตาม ขั้นตอนที่ 1 - 2 ได้อย่าง ถูกต้อง	7	-	-	1.00	
(แผนที่ 4) เรื่อง การสานตะกร้าแม่ลาตามขั้นตอนที่ 3						
2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมสามารถสาน ตะกร้าแม่ลาได้อย่าง ถูกต้อง สวยงาม	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถสานตะกร้าแม่ลา ตามขั้นตอนที่ 3 ได้อย่าง ถูกต้อง	7	-	-	1.00	

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
วัตถุประสงค์ของ โปรแกรม	จุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหา					
(แผนที่5) เรื่องการคำนวณราคาสินค้าและการกำหนดราคาขาย						
3) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง การคำนวณราคาขาย และกำหนดราคาขาย	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการค้าขาย และสามารถกำหนดราคาสินค้าได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	7	-	-	1.00	ควรแยกประเด็นการวัดให้ชัดเจน ระหว่างถูกต้อง กับเหมาะสม
(แผนที่6) เรื่อง การสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com						
4) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง การสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป	1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมบอกความหมายของเว็บไซต์ได้	7	-	-	1.00	
	2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมบอกวิธีการสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ได้	7	-	-	1.00	
	3.เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมบอกช่องทางการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์ได้	7	-	-	1.00	
(แผนที่7) เรื่อง ขั้นตอนการสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com						
5 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปได้อย่างถูกต้อง สวยงาม	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ได้อย่างถูกต้อง สวยงาม	7	-	-	1.00	-เปลี่ยนจากการสร้างเว็บไซต์ เป็น การพัฒนาเว็บไซต์ -เปลี่ยนจากถูกต้อง เป็น เหมาะสม -ควรแยกประเด็นให้ชัดเจนระหว่าง ถูกต้อง กับสวยงาม

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
วัตถุประสงค์ของ โปรแกรม	จุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหา					
(แผนที่ 8) กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550						
5 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปได้อย่างถูกต้อง สวยงาม	1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	7	-	-	1.00	
	2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ถูกต้อง	7	-	-	1.00	
3. ความสอดคล้องภายในแผนการจัดกิจกรรมในแต่ละแผน						
3.1 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการฝึกอบรมกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้					
(แผนที่ 1) เรื่อง เครื่องมือ วัสดุ ลาย สาน ตะกร้าแม่ลา	1. บอกเครื่องมือที่ใช้สานตะกร้าแม่ลาได้	7	-	-	1.00	
	2. บอกวัสดุที่ใช้สานตะกร้าแม่ลาได้	7	-	-	1.00	
	3. บอกลายสานตะกร้าแม่ลาได้	7	-	-	1.00	
(แผนที่ 2) เรื่อง ขั้นตอนการสาน ตะกร้าแม่ลา	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องขั้นตอนการสานตะกร้าแม่ลา	7	-	-	1.00	
(แผนที่3) การสาน ตะกร้าแม่ลาตาม ขั้นตอน ที่ 1 - 2	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสานตะกร้าแม่ลาตามขั้นตอนที่ 1 - 2 ได้อย่างถูกต้อง	7	-	-	1.00	
(แผนที่ 4) เรื่อง การ สานตะกร้าแม่ลาตาม ขั้นตอนที่ 3	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสานตะกร้าแม่ลาตามขั้นตอนที่ 3 ได้อย่างถูกต้อง	7	-	-	1.00	

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้					
(แผนที่5) เรื่องการ คำนวณราคาสินค้าและ การกำหนดราคาขาย	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมี ความรู้เรื่องการคำนวณราคา ขาย และสามารถกำหนดราคา สินค้าได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	6	1	-	0.86	
(แผนที่6) เรื่อง การ สร้างเว็บไซต์ร้านค้า ออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com	1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม บอกความหมายของเว็บไซต์ได้	5	2	-	0.71	ควรเพิ่มตัวอย่าง ให้มากขึ้น
	2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม บอกวิธีการสร้างเว็บไซต์ ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ได้	6	1	-	0.86	
	3.เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม บอกช่องทางการชำระเงินของ ร้านค้าออนไลน์ได้	7	-	-	1.00	
(แผนที่7) เรื่อง การ สร้างเว็บไซต์ร้านค้า ออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถสร้างเว็บไซต์ร้านค้า ออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ได้อย่าง ถูกต้อง สวยงาม	7	-	-	1.00	-เปลี่ยนจากถูกต้อง เป็นเหมาะสม
(แผนที่ 8) กฎหมายว่า ด้วยการกระทำผิด เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้เรื่อง กฎหมายว่าด้วย การกระทำผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	6	1	-	0.86	
	2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถนำความรู้ไปใช้ ประโยชน์ได้ถูกต้อง	6	1	-	0.86	

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
3.2 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการฝึกอบรมกับกลยุทธ์ Two –Generation Approach						
เนื้อหา	กลยุทธ์ Two –Generation Approach					
(แผนที่ 1) เรื่อง เครื่องมือ วัสดุ ลาย สานตะกร้าแม่ลา	1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพ ระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก	5	2	-	0.71	ควรนำเทคนิคการเรียนรู้ แบบร่วมมือมาใช้ในการ จัดกิจกรรมฝึกอบรมของ แต่ละขั้นตอน
	2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณา การกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	5	2	-	0.71	
(แผนที่ 2) เรื่อง ขั้นตอนการสาน ตะกร้าแม่ลา	1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพ ระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก	5	2	-	0.71	
	2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณา การกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย การงานอาชีพและ เทคโนโลยี ศิลปะ	5	2	-	0.71	
(แผนที่3) เรื่อง การ สานตะกร้าแม่ลา ตามขั้นตอน ที่ 1 - 2	1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพ ระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก	5	2	-	0.71	
	2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณา การกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การ งานอาชีพและเทคโนโลยี	5	2	-	0.71	
(แผนที่ 4) เรื่อง การ สานตะกร้าแม่ลา ตามขั้นตอน ที่ 3	1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพ ระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก	5	2	-	0.71	
	2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณา การกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การ งานอาชีพและเทคโนโลยี	5	2	-	0.71	

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
3.2 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการฝึกอบรมกับกลยุทธ์ Two –Generation Approach						
เนื้อหา	กลยุทธ์ Two –Generation Approach					
(แผนที่5) เรื่องการ คำนวณราคาสินค้า และการกำหนด ราคาขาย	1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพ ระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก	5	2	-	0.71	
	2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณา การกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์	5	2	-	0.71	
(แผนที่6) เรื่อง การ สร้างเว็บไซต์ร้านค้า ออนไลน์สำเร็จรูป กับ www.lnwshop. com	1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพ ระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก	5	2	-	0.71	
	2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณา การกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การ งานอาชีพและเทคโนโลยี	5	2	-	0.71	
(แผนที่7) เรื่อง การ สร้างเว็บไซต์ร้านค้า ออนไลน์สำเร็จรูป กับ www.lnwshop. com	1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพ ระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก	5	2	-	0.71	
	2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณา การกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การ งานอาชีพและเทคโนโลยี	5	2	-	0.71	
(แผนที่ 8) กฎหมาย ว่าด้วยการกระทำ ผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพ ระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก	5	2	-	0.71	
	2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณา การกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การ งานอาชีพและเทคโนโลยี	5	2	-	0.71	

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
3.3 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการฝึกอบรมกับกิจกรรมการเรียนรู้						
เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้					
(แผนที่ 1) เรื่อง เครื่องมือ วัสดุ ลายสาน ตะกร้า แม่ลา	-ขั้นเตรียม	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสอน	6	1	-	0.86	
	-ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	6	1	-	0.86	
	-ขั้นตรวจสอบผลงาน	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสรุปทบทเรียนและ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม	7	-	-	1.00	
(แผนที่ 2) เรื่อง ขั้นตอน การสานตะกร้าแม่ลา	-ขั้นเตรียม	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสอน	6	1	-	0.86	
	-ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	6	1	-	0.86	
	-ขั้นตรวจสอบผลงาน	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสรุปทบทเรียนและ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม	7	-	-	1.00	
(แผนที่3) เรื่อง การสาน ตะกร้าแม่ลาตามขั้นตอน ที่ 1 - 2	-ขั้นเตรียม	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสอน	6	1	-	0.86	
	-ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	6	1	-	0.86	
	-ขั้นตรวจสอบผลงาน	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสรุปทบทเรียนและ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม	7	-	-	1.00	
(แผนที่ 4) เรื่อง การสาน ตะกร้าตามขั้นตอนที่ 3	-ขั้นเตรียม	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสอน	6	1	-	0.86	
	-ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	6	1	-	0.86	
	-ขั้นตรวจสอบผลงาน	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสรุปทบทเรียนและ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม	7	-	-	1.00	

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
3.3 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการฝึกอบรมกับกิจกรรมการเรียนรู้						
เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้					
(แผนที่5) เรื่องการ คำนวณราคาสินค้าและ การกำหนดราคาขาย	-ขั้นเตรียม	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสอน	6	1	-	0.86	
	-ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	6	1	-	0.86	
	-ขั้นตรวจสอบผลงาน	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสรุปบทเรียนและ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม	7	-	-	1.00	
(แผนที่6) เรื่อง การสร้าง เว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์ สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com	-ขั้นเตรียม	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสอน	6	1	-	0.86	
	-ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	6	1	-	0.86	
	-ขั้นตรวจสอบผลงาน	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสรุปบทเรียนและ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม	7	-	-	1.00	
(แผนที่7) เรื่อง การสร้าง เว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์ สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com	-ขั้นเตรียม	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสอน	6	1	-	0.86	
	-ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	6	1	-	0.86	
	-ขั้นตรวจสอบผลงาน	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสรุปบทเรียนและ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม	7	-	-	1.00	
(แผนที่ 8) กฎหมายว่า ด้วยการกระทำผิด เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	-ขั้นเตรียม	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสอน	6	1	-	0.86	
	-ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	6	1	-	0.86	
	-ขั้นตรวจสอบผลงาน	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสรุปบทเรียนและ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม	7	-	-	1.00	

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
3.4 ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับการวัดผลและประเมินผล						
จุดประสงค์การเรียนรู้	การวัดและประเมินผล					
(แผนที่ 1) เรื่อง เครื่องมือ วัสดุ ลายสาน ตะกร้าแม่ลา						
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม เครื่องมือที่ใช้สานตะกร้าแม่ลา ได้	การตรวจใบงาน	6	1	-	0.86	
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม วัสดุที่ใช้สานตะกร้าแม่ลาได้	การตรวจใบงาน	6	1	-	0.86	
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ลายสานตะกร้าแม่ลาได้	การตรวจใบงาน	6	1	-	0.86	
(แผนที่ 2) เรื่อง ขั้นตอนการสานตะกร้าแม่ลา						
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมี ความรู้เรื่องขั้นตอนการสาน ตะกร้าแม่ลา	การตรวจใบงาน	6	1	-	0.86	
(แผนที่3) เรื่อง การสานตะกร้าแม่ลาตามขั้นตอน ที่ 1 - 2						
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถสานตะกร้าแม่ลาตาม ขั้นตอนที่ 1 - 2 ได้อย่างถูกต้อง	การตรวจผลงาน	6	1	-	0.86	
(แผนที่ 4) เรื่อง การสานตะกร้าขั้นตอนที่ 3						
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถสานตะกร้าแม่ลาตาม ขั้นตอนที่ 3 ได้อย่างถูกต้อง	การตรวจผลงานตามแบบ ประเมินผลงานตามสภาพ จริง	6	1	-	0.86	
(แผนที่5) เรื่องการคำนวณราคาสินค้าและการกำหนดราคาขาย						
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมี ความรู้เรื่องการคำนวณราคา ขาย และสามารถกำหนดราคา สินค้าได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	การตรวจใบงาน	6	1	-	0.86	

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
3.4 ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับการวัดผลและประเมินผล						
จุดประสงค์การเรียนรู้	การวัดและประเมินผล					
(แผนที่6) เรื่อง การสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com						
1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม บอกความหมายของเว็บไซต์ได้	การตรวจใบงาน	6	1	-	0.86	
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม บอกวิธีการพัฒนาเว็บไซต์ ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ได้	การตรวจใบงาน	6	1	-	0.86	
3.เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมบอก ช่องทางการชำระเงินของ ร้านค้าออนไลน์ได้	การตรวจใบงาน	6	1	-	0.86	
(แผนที่7) เรื่อง การสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com						
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถสร้างเว็บไซต์ร้านค้า ออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ได้อย่าง ถูกต้อง สวยงาม	การตรวจผลงานตาม แบบประเมินผลตาม สภาพจริง	6	1	-	0.86	-ควรปรับเป็นวิธีการ พัฒนาเว็บไซต์ร้านค้า ออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com -ควรเปลี่ยนจาก ถูกต้อง เป็นเหมาะสม
(แผนที่ 8) กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550						
1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้เรื่อง กฎหมายว่าด้วย การกระทำผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	การอภิปราย – ซักถาม	6	1	-	0.86	
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถนำความรู้ไปใช้ ประโยชน์ได้ถูกต้อง	การอภิปราย – ซักถาม	6	1	-	0.86	

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	I.O.C	
4. ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรมกับการวัดและประเมินผล						
วัตถุประสงค์ของโปรแกรม	การวัดและประเมินผล					
1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง การสานตะกร้าแม่ลา	แบบทดสอบ	7	-	-	1.00	
2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสานตะกร้าแม่ลาได้อย่างถูกต้อง สวยงาม	การประเมินผลงานตามสภาพจริง	7	-	-	1.00	
3) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง การคำนวณราคาขาย และกำหนดราคาขาย	แบบทดสอบ	7	-	-	1.00	
4) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง การสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป	แบบทดสอบ	7	-	-	1.00	
5) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปได้	การประเมินผลงานตามสภาพจริง	7	-	-	1.00	
รวมทั้งฉบับ					0.91	

จากตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นในการประเมินความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อรายการประเมินของร่างโปรแกรมการฝึกอบรม โดยค่าดัชนีความสอดคล้องของแต่ละรายการอยู่ระหว่าง 0.71 – 1.00 และโดยรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 มีข้อที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ 1.ความสอดคล้องระหว่างหลักการและเหตุผลกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรม เปลี่ยนจาก ตะกร้าแม่ลา เป็นกระเจาดแม่ลา เปลี่ยนจากการสร้างเว็บไซต์ เป็น การพัฒนาเว็บไซต์ และเปลี่ยนจากความสวยงามของเว็บไซต์เป็นความเหมาะสมแทน

ขั้นตอนที่ 5 ผลการนำโปรแกรมไปปฏิบัติ

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัย ได้นำโปรแกรมการฝึกอบรมไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 20 คน ในระหว่างวันที่ 18 มกราคม 2559 - 28 มกราคม 2559 เป็นเวลารวม 10 วัน ณ โรงเรียนวัดสามะกัน อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการทดลองแบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินจากแบบทดสอบวัดความรู้ก่อน – หลังการเข้ารับการอบรม

ตอนที่ 2 ผลการประเมินผลงานตามสภาพจริง เรื่อง การสานกระดาษแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

ตอนที่ 3 ผลการสังเกตการเรียนรู้แบบร่วมมือในแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม

ตอนที่ 4 ผลการประเมินกลยุทธ์ Two – Generation Approach ในการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็กของแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม

ตอนที่ 1 ผลการประเมินจากแบบทดสอบวัดความรู้ก่อน – หลังการเข้ารับการอบรม

ตาราง 13 แสดงข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

	ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	6	30.00
	หญิง	14	70.00
	รวม	20	100.00
2. อายุ	10 – 20 ปี	10	50.00
	51 – 60 ปี	6	30.00
	มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	4	20.00
	รวม	20	100.00
3. ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	18	90.00
	มัธยมศึกษาตอนต้น	2	10.00
	รวม	20	100.00
4.อาชีพ	เกษตรกร	8	40.00
	รับจ้าง	2	10.00
	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	10	50.00
	รวม	20	100.00

ตาราง 13 (ต่อ)

	ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5.รายได้	1,000 บาทหรือน้อยกว่า	10	50.00
	1,001 – 5,000 บาท	9	45.00
	5,001 – 10,000 บาท	1	5.00
	รวม	20	100.00

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่าผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 70.00 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 30.00 มีอายุอยู่ในช่วง 10 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา อายุอยู่ในช่วง 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.00 และมากกว่า 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.00 ระดับการศึกษา ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 90.00 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 10.00 การประกอบ เกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 40.00 อาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 10.00 มีรายได้ 1,000 บาทหรือน้อยกว่า คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา 1,001 – 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.00

ตาราง 14 แสดงผลการวัดความรู้ก่อน – หลังการเข้ารับการฝึกอบรม

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	df	Sig. (2-tailed)
ก่อนการเข้ารับการฝึกอบรม	20	12.85	2.64	19.13	19	.000
หลังการเข้ารับการฝึกอบรม	20	21.45	3.31			

จากตาราง 14 แสดงผลการวัดความรู้ก่อน – หลังการเข้ารับการฝึกอบรม พบว่า ก่อนเข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 12.85 และหลังเข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.45 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อน – หลังเข้ารับการฝึกอบรม พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการเข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการประเมินผลงานตามสภาพจริง เรื่อง การสานกระเจดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับwww.inwshop.com

ตาราง 15 แสดงผลการประเมินตามสภาพจริงการสานกระเจดแม่ลา

กลุ่มที่	ความถูกต้อง				ความสวยงาม				รวม คะแนน	ระดับ คุณภาพ
	คะแนน				คะแนน					
	3	2	1	0	3	2	1	0	6	
1	-	2	-	-	-	2	-	-	4	พอใช้
2	-	2	-	-	-	2	-	-	4	พอใช้
3	-	2	-	-	-	2	-	-	4	พอใช้
4	3	-	-	-	-	2	-	-	5	ดี
5	3	-	-	-	-	2	-	-	5	ดี
6	3	-	-	-	3	-	-	-	6	ดี
7	-	2	-	-	-	2	-	-	4	พอใช้
8	3	-	-	-	-	2	-	-	5	ดี
9	3	-	-	-	-	2	-	-	5	ดี
10	3	-	-	-	-	2	-	-	5	ดี

จากตาราง 15 แสดงผลการประเมินตามสภาพจริงการสานกระเจดแม่ลา พบว่า โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาผลงานของแต่ละกลุ่ม พบว่า กลุ่มที่ 4 - 6 และ กลุ่มที่ 8 - 10 มีผลงานการสานกระเจดแม่ลา มีคุณภาพอยู่ในระดับดี สำหรับกลุ่มที่ 1 - 3 และกลุ่มที่ 7 มีผลงานการสานกระเจดแม่ลา มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้

ตาราง 16 แสดงผลการประเมินตามสภาพจริงการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ

www.lnwshop.com

กลุ่มที่	ความเหมาะสม				ความสวยงาม				รวม	ระดับ คุณภาพ
	คะแนน				คะแนน				คะแนน	
	3	2	1	0	3	2	1	0		
									6	
1	-	2	-	-	-	2	-	-	4	พอใช้
2	-	2	-	-	-	2	-	-	4	พอใช้
3	-	2	-	-	-	2	-	-	4	พอใช้
4	3	-	-	-	-	2	-	-	5	ดี
5	3	-	-	-	-	2	-	-	5	ดี
6	3	-	-	-	-	2	-	-	5	ดี
7	3	-	-	-	-	2	-	-	5	ดี
8	3	-	-	-	-	2	-	-	5	ดี
9	2	-	-	-	-	2	-	-	5	ดี
10	3	-	-	-	-	2	-	+	5	ดี

จากตาราง 16 แสดงผลการประเมินตามสภาพจริงการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์กับ www.lnwshop.com พบว่า โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาผลงานของแต่ละกลุ่มพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมกลุ่มที่ 4 – 10 การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com มีคุณภาพอยู่ในระดับดี สำหรับกลุ่มที่ 1 – 3 การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้

ตอนที่ 3 ผลการสังเกตการเรียนรู้แบบร่วมมือในแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม

เป็นสังเกตการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรมตามแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมดังนี้

ตาราง 17 แสดงผลการสังเกตการเรียนรู้แบบร่วมมือในแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม

เนื้อหาการฝึกอบรม	รายการ	n = 20		ระดับ พฤติกรรม
		$\bar{X}$	S.D.	
1 เครื่องมือ วัสดุ ลาย สาน กระดาษแม่ลา	1 การฟังพาดและเกื้อกูลกัน	4.35	.67	มาก
	2 การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด	4.25	.78	มาก
	3.ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน	4.35	.67	มาก
	4.การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย	4.30	.73	มาก
	รวม	4.31	.67	มาก
2. ขั้นตอนการสาน กระดาษแม่ลา	1 การฟังพาดและเกื้อกูลกัน	4.35	.67	มาก
	2 การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด	4.25	.78	มาก
	3.ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน	4.35	.67	มาก
	4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย	4.30	.73	มาก
	รวม	4.31	.67	มาก
3.วิธีการสานกระดาษแม่ ลาตามขั้นตอนที่ 1 – 2	1 การฟังพาดและเกื้อกูลกัน	4.50	.68	มาก
	2 การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด	4.40	.75	มาก
	3.ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน	4.45	.68	มาก
	4.การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย	4.45	.75	มาก
	รวม	4.45	.70	มาก
4.วิธีการสานกระดาษ แม่ลาขั้นตอนที่ 3	1 การฟังพาดและเกื้อกูลกัน	5.00	.00	มากที่สุด
	2 การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด	5.00	.00	มากที่สุด
	3.ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน	4.85	.48	มากที่สุด
	4.การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย	4.90	.44	มากที่สุด
	รวม	4.93	.22	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาการฝึกอบรม	รายการ	n = 20		ระดับ พฤติกรรม
		$\bar{X}$	S.D.	
5. การคำนวณราคา สินค้าและการกำหนด ราคาขาย	1 การพึงพาและเกื้อกูลกัน	5.00	.00	มากที่สุด
	2 การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด	5.00	.00	มากที่สุด
	3.ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน	5.00	.00	มากที่สุด
	4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย	5.00	.00	มากที่สุด
	รวม	5.00	.00	มากที่สุด
6.การพัฒนาเว็บไซต์ ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป กับ www.lnwshop.com	1 การพึงพาและเกื้อกูลกัน	5.00	.00	มากที่สุด
	2 การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด	5.00	.00	มากที่สุด
	3.ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน	5.00	.00	มากที่สุด
	4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย	5.00	.00	มากที่สุด
	รวม	5.00	.00	มากที่สุด
7.วิธีการพัฒนาเว็บไซต์ ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป กับ www.lnwshop.com	1 การพึงพาและเกื้อกูลกัน	5.00	.00	มากที่สุด
	2 การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด	5.00	.00	มากที่สุด
	3.ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน	5.00	.00	มากที่สุด
	4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย	5.00	.00	ดีมากที่สุด
	รวม	5.00	.00	มากที่สุด
8. กฎหมายว่าด้วยการ กระทำผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	1 การพึงพาและเกื้อกูลกัน	5.00	.00	มากที่สุด
	2 การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด	5.00	.00	มากที่สุด
	3.ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน	5.00	.00	มากที่สุด
	4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย	5.00	.00	มากที่สุด
	รวม	5.00	.00	มากที่สุด
	รวมทั้งหมด	4.75	.26	มากที่สุด

จากตาราง 17 แสดงผลการสังเกตการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรมตามแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม พบว่า โดยรวมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ เรื่อง การคำนวณราคาสินค้าและการกำหนดราคาขาย ; การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ; วิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ; กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 5.00$) และวิธีการสานกระจัดแม่ลาขั้นตอนที่ 3 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.93$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการประเมินกลยุทธ์ Two – Generation Approach ด้านการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็กของแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม

เป็นการประเมินกลยุทธ์ Two – Generation Approach ด้านการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็กของแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรมโดยการประเมินจากใบงาน (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง) สรุปได้ดังนี้

ตาราง 18 แสดงผลการประเมินกลยุทธ์ Two – Generation Approach ด้านการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็กของแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม

เนื้อหาการฝึกอบรม	วิชา	n= 10		ระดับ คุณภาพ
		ผลการประเมิน		
		คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	
เครื่องมือ วัสดุ ลายสาน กระจัดแม่ลา	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	12	11.2	ดี
ขั้นตอนการสานกระจัดแม่ลา	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	9	6.2	พอใช้
การคำนวณราคาสินค้าและการ กำหนดราคาขาย	คณิตศาสตร์	6	2.8	ปรับปรุง
การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้า ออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	9	7.4	ดี

จากตาราง 18 แสดงผลการประเมินกลยุทธ์ Two – Generation Approach ด้านการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็กของแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม พบว่า โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาในแต่ละเนื้อหาพบว่า เนื้อหาเรื่อง เครื่องมือ วัสดุ ลายสานกระจาดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com กับวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีคุณภาพอยู่ในระดับดี สำหรับเนื้อหาเรื่อง ขั้นตอนการสานกระจาดแม่ลา กับวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ และสำหรับ เนื้อหาเรื่องการคำนวณราคาสินค้าและการกำหนดราคาขาย กับวิชาคณิตศาสตร์ มีคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 6 ผลการประเมินโปรแกรม

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินโปรแกรมโดยการประยุกต์ใช้ โมเดลซีป (CIPP Model) กับกลุ่มทดลอง จำนวน 20 คน ผลการประเมินโปรแกรม มีดังนี้

ตาราง 19 แสดงผลการประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด

Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ข้อ	รายการ	n = 20		ระดับ ความคิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
	ด้านบริบท			
1	วัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรมสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน	4.65	.49	มากที่สุด
2	วัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.60	.60	มากที่สุด
	รวม	4.62	.43	มากที่สุด
	ด้านตัวป้อนเข้า			
3	วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับฝึกกิจกรรมการสานกระเจดแม่ลา มีความเหมาะสม	4.85	.37	มากที่สุด
4	วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับฝึกกิจกรรมการสานกระเจดแม่ลา มีความเพียงพอต่อจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม	3.55	.94	มาก
5	คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการฝึกกิจกรรมการพัฒนาเว็บไซต์ออนไลน์ สำเร็จรูป มีประสิทธิภาพ สามารถใช้งานได้จริง	4.45	.60	มาก
6	คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการฝึกกิจกรรมการพัฒนาเว็บไซต์ออนไลน์ สำเร็จรูปมีความเพียงพอต่อจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.30	.73	มาก
7	สถานที่ที่ใช้สำหรับฝึกกิจกรรมการสานกระเจดแม่ลา มีความเหมาะสม	4.80	.41	มากที่สุด
8	สถานที่ที่ใช้สำหรับฝึกกิจกรรมการพัฒนาเว็บไซต์ออนไลน์สำเร็จรูป มีความเหมาะสม	4.45	.60	มาก
9	วิทยากรมีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เรื่องการสานกระเจดแม่ลา	4.90	.45	มากที่สุด
10	วิทยากรมีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เรื่องการพัฒนาเว็บไซต์ออนไลน์สำเร็จรูป	4.65	.49	มากที่สุด
11	จำนวนวันและเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.55	.60	มากที่สุด
12	สื่อที่ใช้ประกอบการฝึกอบรมมีความทันสมัย	4.45	.76	มาก
13	เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความทันสมัย	4.75	.44	มากที่สุด
	รวม	4.52	.22	มากที่สุด

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	n = 20		ระดับ ความคิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
	ด้านกระบวนการ			
14	การจัดกิจกรรมฝึกอบรม การสานกระเจดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ออนไลน์สำเร็จรูป) พร้อมกันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.90	.31	มากที่สุด
15	วิทยากรแจ้งจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมฝึกอบรมมีความชัดเจน	4.85	.37	มากที่สุด
16	วิทยากรจัดกิจกรรมการฝึกอบรมตามแผนการจัดกิจกรรม	4.70	.47	มากที่สุด
17	การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรมกลุ่มมีความเหมาะสม	4.45	.60	มาก
18	การเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของแต่ละกลุ่ม	4.50	.69	มาก
19	การส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการสรุปเนื้อหา	4.70	.57	มากที่สุด
20	วิธีการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.65	.59	มากที่สุด
21	วิธีการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง	4.85	.37	มากที่สุด
	รวม	4.70	.20	มากที่สุด
	ด้านผลผลิต			
22	การจัดกิจกรรมฝึกอบรมพร้อมกันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมช่วยส่งเสริมอาชีพให้ข้าพเจ้าและครอบครัว	4.75	.44	มากที่สุด
23	การจัดกิจกรรมฝึกอบรมพร้อมกันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในครอบครัว	4.75	.44	มากที่สุด
24	การจัดกิจกรรมฝึกอบรมพร้อมกันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาการฝึกอบรมได้ง่ายขึ้น	5.00	.00	มากที่สุด
25	การจัดกิจกรรมฝึกอบรมพร้อมกันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมช่วยส่งเสริมให้ครอบครัวเกิดความผาสุก	5.00	.00	มากที่สุด
	รวม	4.88	.17	มากที่สุด
	รวมทั้งหมด	4.68	.13	มากที่สุด

จากตาราง 19 แสดงผลการประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ดังนี้ ด้านผลผลิต ($\bar{X} = 4.88$) รองลงมา ด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 4.70$) ด้านบริบท ($\bar{X} = 4.62$) และด้านตัวป้อนเข้า ($\bar{X} = 4.52$) ตามลำดับ

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในส่วนของการด้านผลผลิต จะเห็นได้ว่า ข้อ 24 การจัดกิจกรรมฝึกอบรมพร้อมกันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรม ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาการฝึกอบรมได้ง่ายขึ้น และข้อ 25 การจัดกิจกรรมฝึกอบรมพร้อมกันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรม ช่วยส่งเสริมให้ครอบครัวเกิดความผาสุกอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$)

ขั้นตอนที่ 7 ผลการรายงานคุณค่าของโปรแกรม

เป็นการรายงานคุณค่าให้ผู้มีอำนาจสูงสุด ได้รับทราบด้วยเอกสารการรายงานผลโปรแกรมการฝึกอบรม โดยการนำแนวคิดของ บอย (Boyle, 1981) และนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 – 6 มาประกอบการรายงานผล ดังนี้

1. หลักการและเหตุผล เป็นการนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 1 - 3 ดังนี้

ด้านประชากร พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ในวัยเด็กเล็ก (อายุตั้งแต่แรกเกิด – 6 ปี) วัยเด็กตอนกลาง (อายุ 6-13 ปี) วัยรุ่น (อายุ 13 – 18 ปี) และวัยผู้สูงอายุ (อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) ทำให้เกิดประชากรสองวัย (Two – Generation) และเกิดช่องว่างระหว่างวัย ขาดความผูกพัน ความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว

ด้านสังคม พบว่า ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดคือ ในอดีตชาวบ้านมีส่วนร่วมในศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง กันมาก ปัจจุบันลดลงเหลือแต่กับผู้สูงอายุ และ วัยผู้ใหญ่ สำหรับวัยหนุ่มสาว และวัยเด็ก ไม่ได้มาร่วมสืบสานวัฒนธรรมประเพณีที่มีมาแต่เดิมของบรรพบุรุษ เพราะวัยหนุ่มสาวต้องไปรับจ้างทำงานนอกบ้าน ส่วนวัยเด็กขาดแรงกระตุ้นจากผู้ใหญ่ ทำให้เด็กขาดการซึมซับรับเอาวัฒนธรรม ประเพณีที่มีมาแต่เดิมนอกจากนั้นเด็กบางคนขาดความอบอุ่นในครอบครัว เนื่องจากพ่อ แม่ แยกทางกัน เด็กจึงหนีไปเล่นที่ร้านเกม

ด้านเศรษฐกิจ พบว่า สภาพเศรษฐกิจของตำบลแม่ลา เป็นแหล่งโรงงานอุตสาหกรรมคนงานส่วนใหญ่เป็นชาวต่างด้าว คนในชุมชนแม่ลาออกไปรับจ้างทำงานโรงงานอุตสาหกรรมในเมือง ทำให้ขาดการกระจายรายได้ให้กับคนในพื้นที่

ด้านอาชีพและรายได้ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลัก คือ การทำนา ซึ่งต้องประสบกับภัยธรรมชาติ เช่นฝนแล้ง น้ำท่วมนาไร่ ทำให้เกิดความเสียหาย ไม่สามารถทำได้ ต่อเนื่องทุกปี ประกอบกับที่นาส่วนใหญ่เขาเขาทำ เนื่องจากได้ขายนาให้กับผู้ประกอบการที่มาตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้รายได้ที่ได้รับค่อนข้างน้อยไม่ค่อยเพียงพอกับรายจ่าย โดยเฉลี่ยเดือนละ 2,000 บาท ต่อครัวเรือน นอกจากนั้นยังมีประชาชนบางส่วนไม่มีอาชีพ เช่น ผู้สูงอายุ คนพิการ

ด้านการศึกษา ปัจจุบันคนในชุมชนตำบลแม่ลา ได้รับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ แต่ก็มีบางคนในตำบลแม่ลาที่ทำงานไปพร้อมกับเรียน โดยเรียนที่ กศน.อำเภอนครหลวง เพื่อนำวุฒิไปปรับให้เงินเดือนสูงขึ้น เนื่องจากได้รับการศึกษาน้อย ทำให้ได้รับเงินเดือนน้อย เกิดความไม่มั่นคงในหน้าที่การงาน

ด้านเทคโนโลยี พบว่า มีการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในกลุ่ม วัยเด็ก วัยรุ่น และวัย ผู้ใหญ่ตอนต้น ส่วนวัยผู้ใหญ่ตอนกลางและวัยผู้สูงอายุ ไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้ และใช้โทรศัพท์มือถือ เป็นลักษณะการเติมเงินครั้งละ 100 บาท ไม่เหมือนกับเด็กที่ใช้โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน (Smart Phone) และมีการเล่น Line กันในกลุ่มวัยรุ่น ทำให้หมกมุ่นอยู่กับการเล่นโทรศัพท์มือถือ ไม่สนใจครอบครัว

นอกจากนั้น จากการสัมภาษณ์ความต้องการพัฒนาอาชีพจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 30 คน พบว่า มีความต้องการอาชีพด้านหัตถกรรม (จักสาน) จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมาเป็น ด้านการเกษตร จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 ด้านคหกรรม(ของกิน) จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ด้านศิลปกรรม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และไม้เนื้อแข็ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และเมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน จำนวน 15 คน เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2558 เวลา 09.00 -12.00 น. พบว่า ผู้สนทนาได้ให้ความสำคัญการพัฒนาอาชีพ จักสาน เนื่องจากเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถนำไปใช้ที่มีในท้องถิ่นมาทำจักสานได้

ดังนั้น จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาอาชีพ ผู้วิจัยจึงได้นำผลการ วิเคราะห์มาสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยนำแนวคิด Two – Generation Approach และกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ มาประกอบการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมครั้งนี้ เพื่อ ช่วยให้การฝึกอบรมเหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม และช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ใน เนื้อหา สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพเสริมได้

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการสานกระเจดแม่ลา
- 2.2 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสานกระเจดแม่ลาได้อย่างถูกต้อง สวยงาม
- 2.3 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการค้าขาย และกำหนดราคาขาย
- 2.4 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ

www.lnwshop.com

- 2.5 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ
www.lnwshop.com ได้

3. เนื้อหาการฝึกอบรม ประกอบด้วย

หน่วยที่ 1 การสานกระเจดแม่ลา โดยมีเนื้อหาสำหรับการฝึกอบรม ดังนี้

- 1.1 เครื่องมือที่ใช้สานกระเจดแม่ลา
- 1.2 วัสดุที่ใช้สานกระเจดแม่ลา
- 1.3 ลายสานกระเจดแม่ลา
- 1.4 ขั้นตอนการสานกระเจดแม่ลา
- 1.5 การคำนวณราคาและการกำหนดราคาขาย

หน่วยที่ 2 การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com โดยมีเนื้อหา
สำหรับการฝึกอบรม

- 2.1 ความหมายของเว็บไซต์
- 2.2 วิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com
- 2.3 ช่องทางการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์
- 2.4 กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

4. งบประมาณ มีการใช้งบประมาณตามที่กำหนดไว้

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

5.1 ด้านความรู้

ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการสานกระเจดแม่ลา และการพัฒนา
เว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเข้ารับการฝึกอบรม
สูงกว่าก่อนการเข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 ด้านผลงาน

1) การสานกระเจาดแม่ลา พบว่า โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาผลงานของแต่ละกลุ่ม พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรม กลุ่มที่ 4 - 6 และ กลุ่มที่ 8 - 10 มีผลงานการสานกระเจาดแม่ลาที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดี สำหรับกลุ่มที่ 1 - 3 และกลุ่มที่ 7 มีผลงานการสานกระเจาดแม่ลาที่มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้

2) การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.inwshop.com พบว่า โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาผลงานของแต่ละกลุ่ม พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรม กลุ่มที่ 4 - 10 มีคุณภาพอยู่ในระดับดี สำหรับกลุ่มที่ 1 - 3 มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้

5.3 ด้านแนวคิด Two – Generation Approach

1) ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรม แสดงให้เห็นถึงความรักความอบอุ่นที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความสุข (well-being) ของครอบครัวและชุมชนต่อไป โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$)

2) ช่วยให้เด็กได้รับความรู้เพิ่มขึ้นซึ่งจากผลการประเมินกลยุทธ์ Two – Generation Approach ด้านการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็กของแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม พบว่า

เนื้อหาเรื่อง เครื่องมือ วัสดุ ลายสานกระเจาดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.inwshop.com กับวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีคุณภาพอยู่ในระดับดี

เนื้อหาเรื่อง ขั้นตอนการสานกระเจาดแม่ลา กับวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้

สำหรับเนื้อหาเรื่อง การคำนวณราคาสินค้าและการกำหนดราคาขาย กับวิชาคณิตศาสตร์ มีคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุง

5.4 ด้านกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ช่วยให้เกิดการการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน ปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด และเกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ช่วยให้เด็กได้แสดงออกถึงความมั่นใจ รู้จักช่วยเหลือผู้ใหญ่ ซึ่งจากการสังเกตพบว่าโดยรวมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$)

5.5 ด้านการนำโปรแกรมไปใช้

สามารถนำโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไปใช้ฝึกอบรมการพัฒนาอาชีพอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยปรับเนื้อหาการฝึกอบรม ให้สอดคล้องกับทรัพยากรท้องถิ่นที่มีอยู่ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้

บทที่ 5

การสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. เพื่อทดลองใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ
3. เพื่อประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 1,356 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนตำบลแม่ลา จำนวน 65 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย

- 1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวน 30 คน
- 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม จำนวน 15 คน
- 3) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองและประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 20 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้ใหญ่จำนวน 10 คน และเด็กที่มีอายุระหว่าง 10 -12 ปี จำนวน 10 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ

เป็นการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาอาชีพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ด้านประชากร ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านอาชีพและรายได้ ด้านการศึกษา ด้านเทคโนโลยี และการสัมภาษณ์ความต้องการพัฒนาอาชีพ ด้านเกษตรกรรม ด้านคหกรรม ด้านศิลปกรรม ด้านหัตถกรรม จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สรุปเป็นข้อมูลเพื่อนำไปสร้างโปรแกรมการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐานทางการศึกษา

เป็นการนำหลักปรัชญาการศึกษาแบบมนุษยนิยม ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ด้วยวิธีการศึกษาแบบให้ความร่วมมือ (Cooperative Approach) มีความสัมพันธ์กันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และวิธีการเรียนเป็นกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน

เป็นการสนทนากลุ่มกับคนในพื้นที่ เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกันประกอบด้วย ด้านคน ด้านเงิน ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านเวลา ด้านสถานที่

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบโปรแกรม

เป็นการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

1. การร่างโปรแกรมการฝึกอบรม ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการฝึกอบรม 4) การจัดกิจกรรม 5) รูปแบบการเรียนรู้ 6) วิธีการฝึกอบรม 7) สื่อและอุปกรณ์ 8) งบประมาณ 9) ผลที่คาดว่าจะได้รับ 10) การประเมินผล

2. การตรวจสอบร่างโปรแกรมการฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญ เป็นการนำร่างโปรแกรมการฝึกอบรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน พิจารณาประเมินความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรม จากนั้นนำผลการประเมินมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

3. ปรับปรุงร่างโปรแกรมการฝึกอบรมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 5 การนำโปรแกรมไปปฏิบัติ

เป็นการนำโปรแกรมการฝึกอบรม ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน มีการทดสอบก่อนเข้ารับการฝึกอบรม และ หลังเข้ารับการฝึกอบรม ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ ประเมินผลงานตามแบบประเมินผลงานตามสภาพจริง

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินโปรแกรม

เป็นการสร้างแบบประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

1. สร้างแบบประเมินโปรแกรมโดยการประยุกต์ใช้ โมเดลชิป (CIPP Model) ประกอบด้วย ด้านบริบท หรือสภาพแวดล้อม (Context Evaluation : C) ด้านตัวป้อนเข้า (Input Evaluation : I) ด้านกระบวนการ Process Evaluation : P) ด้านผลผลิต (Product Evaluation : P)
2. การตรวจแบบประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน พิจารณา ประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินโปรแกรมการฝึกอบรม จากนั้นนำผลการประเมินมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
3. ปรับปรุงแบบประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 7 การรายงานคุณค่าของโปรแกรม

เป็นการรายงานคุณค่าให้ผู้มีอำนาจสูงสุด ได้รับทราบด้วยเอกสารการรายงานผลโปรแกรมการฝึกอบรม โดยการนำแนวคิดของ บอย (Boyle, 1981) และนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลตั้งแต่นั้นมา ตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 – 6 มาประกอบการรายงานผล ดังนี้ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) งบประมาณ 5) ประโยชน์ที่ได้รับ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ

ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหา

ด้านประชากร พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ในวัยเด็กเล็ก (อายุ ตั้งแต่แรกเกิด – 6 ปี) วัยเด็กตอนกลาง (อายุ 6-13 ปี) วัยรุ่น (อายุ 13 – 18 ปี) และวัยผู้สูง (อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) ทำให้เกิดประชากรสองวัย (Two – Generation) และเกิดช่องว่างระหว่างวัย ขาดความผูกพัน ความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว

ด้านสังคม พบว่า ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดคือ ในอดีตชาวบ้านมีส่วนร่วมในศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง กันมาก ปัจจุบันลดลงเหลือแต่วัยผู้สูงอายุ และ วัยผู้ใหญ่ สำหรับวัยหนุ่มสาว และวัยเด็ก ไม่ได้มาร่วมสืบสาน วัฒนธรรมประเพณีที่มีมาแต่เดิมของบรรพบุรุษ เพราะวัยหนุ่มสาวต้องไปรับจ้างทำงานนอกบ้าน ส่วนวัยเด็กขาดแรงกระตุ้นจากผู้ใหญ่ ทำให้เด็กขาดการซึมซับรับเอาวัฒนธรรม ประเพณีที่มีมาแต่เดิม

ด้านเศรษฐกิจ พบว่า สภาพเศรษฐกิจของตำบลแม่ลา เป็นแหล่งโรงงานอุตสาหกรรม คนงานส่วนใหญ่เป็นชาวต่างด้าว คนในตำบลแม่ลาออกไปรับจ้างทำงานโรงงานอุตสาหกรรมในเมือง ทำให้ขาดการกระจายรายได้ให้กับคนในพื้นที่

ด้านอาชีพและรายได้ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลัก คือ การทำนา ซึ่งต้องประสบผลกระทบจากภัยธรรมชาติ เช่นฝนแล้ง น้ำท่วมนาไร่ ทำให้เกิดความเสียหาย ไม่สามารถทำได้ต่อเนื่องทุกปี ประกอบกับที่นาส่วนใหญ่เช่าเขาทำ เนื่องจากได้ขายนาให้กับผู้ประกอบการที่มาตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้รายได้ที่ได้รับค่อนข้างน้อยไม่ค่อยเพียงพอจากรายจ่าย โดยเฉลี่ยเดือนละ 2,000 บาท ต่อครัวเรือน นอกจากนี้ยังมีประชาชนบางส่วนไม่มีอาชีพ เช่น ผู้สูงอายุ คนพิการ

ด้านการศึกษา พบว่า ปัจจุบันคนในชุมชนตำบลแม่ลา ได้รับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ แต่ก็มีบางคนในตำบลแม่ลาที่ทำงานไปพร้อมกับเรียน โดยเรียนที่ กศน.อำเภอนครหลวง เพื่อนำวุฒิไปปรับให้เงินเดือนสูงขึ้น เนื่องจากได้รับการศึกษาน้อยทำให้ได้รับเงินเดือนน้อย เกิดความไม่มั่นคงในหน้าที่การงาน

ด้านเทคโนโลยี พบว่า มีการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในกลุ่ม วัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ส่วนวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง และวัยผู้สูงอายุ ไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้ ตลอดจนการใช้โทรศัพท์มือถือ เป็นลักษณะการเติมเงินครั้งละ 100 บาท ไม่เหมือนกับเด็กที่ใช้โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน(Smart Phone) และมีการเล่น Line กันในกลุ่มวัยรุ่น ทำให้หมกมุ่นอยู่กับการเล่นโทรศัพท์มือถือ ไม่สนใจครอบครัว

ผลการวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาอาชีพ พบว่า ความต้องการพัฒนาอาชีพจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความต้องการพัฒนาอาชีพด้านหัตถกรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมาได้แก่ ด้านเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 16.66 ด้านคหกรรมและด้านศิลปกรรม คิดเป็นร้อยละ 10.00 และไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 10.00

ขั้นตอนที่ 2 ผลการกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐานทางการศึกษา

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาอาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้ที่อาศัยอยู่ปัจจุบันเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง อายุ 35 – 60 ปี และวัยสูงอายุ 60 ปีขึ้นไปกับเด็กที่อยู่ในวัยเรียน ดังนั้น จึงนำหลักปรัชญาการศึกษาแบบมนุษยนิยม ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อพัฒนามนุษย์ให้เต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมความเป็นมนุษย์ ส่งเสริมการรู้จักและเข้าใจตนเองอย่างเต็มศักยภาพ (Self - actualization)

ขั้นตอนที่ 3 ผลการสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน

ในขั้นนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน จำนวน 15 คน เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2558 เวลา 09.00 -12.00 น. ณ โรงเรียนวัดสามะกัน อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการสนทนากลุ่มสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านบุคลากร

1.1 ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้แก่ ผู้ใหญ่ไม่จำกัด อายุ เพศ การศึกษา และเด็กที่มีอายุ 10 – 12 ปี โดยมีความสัมพันธ์เป็น พ่อ แม่ พี่ ป้า น้า อา ปู่ ย่า ตา ยาย ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่

1.2 ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ถ่ายทอด ด้านสานกระเจดแม่ลา ได้แก่ นางเพยาร์ ดิฐลักษณ์ อายุ 72 ปี และนางส้มลิ้ม สุขบัณฑิตย์ อายุ 77 ปี

1.3 วิทยากรฝึกอบรม ด้านการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป www.lnwshop.com ได้แก่ นายอฉวิวัฒนากรณ์ สังขทัตไ নয় ครู กศน. ตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ด้านงบประมาณ ประมาณ 15,000 บาท

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนวัดสามะกัน จำนวน 10 เครื่อง

4. ด้านเวลา เป็นวันจันทร์ – วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 13.00 – 16.00 น.

5. ด้านสถานที่ โรงเรียนวัดสามะกัน

ขั้นตอนที่ 4 ผลการออกแบบโปรแกรม

1. โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการฝึกอบรม 4) การจัดกิจกรรม 5) รูปแบบการเรียนรู้ 6) วิธีการฝึกอบรม 7) สื่อและอุปกรณ์ 8) งบประมาณ 9) ผลที่คาดว่าจะได้รับ 10) การประเมินผล

2. ผลการตรวจร่างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ผู้วิจัยนำร่างโปรแกรมการฝึกอบรม ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน ได้ตรวจความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรม ผลการประเมินความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรมแต่ละรายการมากกว่า 0.50 โดยมีค่าดัชนีแต่ละรายการอยู่ระหว่าง 0.71 – 1.00 และโดยรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.91

3. ผลการทดลองใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 5 การนำโปรแกรมไปปฏิบัติ

1. ผลการทดสอบวัดความรู้ ก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรม ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม พบว่า ก่อนเข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 12.85 และหลังเข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.45 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อน – หลังเข้ารับการฝึกอบรม พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการเข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการประเมินตามสภาพจริงการสานกระเจาดแม่ลา พบว่า โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาผลงานของแต่ละกลุ่ม พบว่าผู้เข้ารับการ ฝึกอบรม กลุ่มที่ 4 - 6 และ กลุ่มที่ 8 - 10 มีผลงานการสานกระเจาดแม่ลามีคุณภาพอยู่ในระดับดี สำหรับกลุ่มที่ 1 - 3 และกลุ่มที่ 7 มีผลงานการสานกระเจาดแม่ลามีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้

3. ผลการประเมินตามสภาพจริงการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com พบว่า โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาผลงานของแต่ละกลุ่ม พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมกลุ่มที่ 4 - 10 มีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com อยู่ในระดับดี สำหรับกลุ่มที่ 1 - 3 มีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com อยู่ในระดับพอใช้

4. ผลการสังเกตการเรียนรู้แบบร่วมมือของเนื้อหาการฝึกอบรม พบว่า โดยรวมผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมมีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ เรื่อง การคำนวณราคาสินค้าและ การกำหนดราคาขาย ; การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ; วิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ; กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 5.00$) และวิธีการสานกระเจาดแม่ลาขั้นตอนที่ 3 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.93$) ตามลำดับ

5. ผลการประเมินกลยุทธ์ Two – Generation Approach ด้านการส่งเสริมคุณภาพ การศึกษาให้กับเด็กของแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม พบว่า โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาในแต่ละเนื้อหาพบว่า เนื้อหาเรื่อง เครื่องมือ วัสดุ ลายสานกระเจาดแม่ลา และการพัฒนา เว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com กับวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีคุณภาพอยู่ในระดับดี สำหรับเนื้อหาเรื่อง ขั้นตอนการสานกระเจาดแม่ลา กับวิชาการงานอาชีพและ

เทคโนโลยี มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ และสำหรับ เนื้อหาเรื่องการค้าขายราคาสินค้าและการกำหนดราคาขาย กับวิชาคณิตศาสตร์ มีคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุง

3. ผลการประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินโปรแกรม

ผลการประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ดังนี้ ด้านผลผลิต ($\bar{X} = 4.88$) รองลงมา ด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 4.70$) ด้านบริบท ($\bar{X} = 4.62$) และด้านตัวป้อนเข้า ($\bar{X} = 4.52$) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในส่วนของด้านผลผลิต พบว่า การจัดกิจกรรมฝึกอบรมพร้อมกันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรม ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาการฝึกอบรมได้ง่ายขึ้น และ ช่วยส่งเสริมให้ครอบครัวเกิดความผาสุกอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$)

ขั้นตอนที่ 7 การรายงานคุณค่าของโปรแกรม

เป็นการรายงานคุณค่าให้ผู้มีอำนาจสูงสุด ได้รับทราบด้วยเอกสารการรายงานผลโปรแกรมการฝึกอบรม โดยการนำแนวคิดของ บอย (Boyle, 1981) และนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 – 6 มาประกอบการรายงานผล ดังนี้

1. หลักการและเหตุผล เป็นการนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 1 - 3 ดังนี้

ด้านประชากร พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ในวัยเด็กเล็ก (อายุตั้งแต่แรกเกิด – 6 ปี) วัยเด็กตอนกลาง (อายุ 6-13 ปี) วัยรุ่น (อายุ 13 – 18 ปี) และวัยผู้สูง (อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) ทำให้เกิดประชากรสองวัย (Two – Generation) และเกิดช่องว่างระหว่างวัย ขาดความผูกพัน ความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว

ด้านสังคม พบว่า ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดคือ ในอดีตชาวบ้านมีส่วนร่วมในศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง กันมาก ปัจจุบันลดลงเหลือแต่วัยผู้สูงอายุ และ วัยผู้ใหญ่ สำหรับวัยหนุ่มสาว และวัยเด็ก ไม่ได้มาร่วมสืบสานวัฒนธรรมประเพณีที่มีมาแต่เดิมของบรรพบุรุษ เพราะวัยหนุ่มสาวต้องไปรับจ้างทำงานนอกบ้าน ส่วนวัยเด็กขาดแรงกระตุ้นจากผู้ใหญ่ ทำให้เด็กขาดการซึมซับรับเอาวัฒนธรรม ประเพณีที่มีมาแต่เดิม

ด้านเศรษฐกิจ พบว่า สภาพเศรษฐกิจของตำบลแม่ลา เป็นแหล่งโรงงานอุตสาหกรรมคนงานส่วนใหญ่เป็นชาวต่างด้าว คนในชุมชนแม่ลาออกไปรับจ้างทำงานโรงงานอุตสาหกรรมในเมือง ทำให้ขาดการกระจายรายได้ให้กับคนในพื้นที่

ด้านอาชีพและรายได้ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลัก คือ การทำนา ซึ่งต้องประสบผลกระทบบกภัยธรรมชาติ เช่นฝนแล้ง น้ำท่วมนาไร่ ทำให้เกิดความเสียหาย ไม่สามารถทำได้ต่อเนื่องทุกปี ประกอบกับที่นาส่วนใหญ่เช่าเขาทำ เนื่องจากได้ขายนาให้กับผู้ประกอบการที่มาตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้รายได้ที่ได้รับค่อนข้างน้อยไม่ค่อยเพียงพอจกับรายจ่าย โดยเฉลี่ยเดือนละ 2,000 บาท ต่อครัวเรือน นอกจากนั้นยังมีประชาชนบางส่วนไม่มีอาชีพ เช่น ผู้สูงอายุ คนพิการ

ด้านการศึกษา พบว่า ปัจจุบันคนในตำบลแม่แล่ ได้รับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ แต่ก็มีบางคนในตำบลแม่แล่ ที่ทำงานไปพร้อมกับเรียน โดยเรียนที่ กศน.อำเภอนครหลวง เพื่อนำวุฒิไปปรับให้เงินเดือนสูงขึ้น เนื่องจากได้รับการศึกษาน้อย ทำให้ได้รับเงินเดือนน้อย เกิดความไม่มั่นคงในหน้าที่การงาน

ด้านเทคโนโลยี พบว่า มีการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในกลุ่ม วัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ส่วนวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง และวัยผู้สูงอายุ ไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้ และใช้โทรศัพท์มือถือ เป็นลักษณะการเติมเงินครั้งละ 100 บาท ไม่เหมือนกับเด็กที่ใช้โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน(Smart Phone) และมีการเล่น Line กันในกลุ่มวัยรุ่น ทำให้หมกมุ่นอยู่กับการเล่นโทรศัพท์มือถือ ไม่สนใจครอบครัว

นอกจากนั้น จากการสัมภาษณ์ความต้องการพัฒนาอาชีพจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 30 คน พบว่า มีความต้องการอาชีพด้านหัตถกรรม (จักสาน) จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมาเป็น ด้านการเกษตร จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 ด้านคหกรรม(ของกิน)จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ด้านศิลปกรรม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และไม่แน่ใจจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และเมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน จำนวน 15 คน เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2558 เวลา 09.00 -12.00 น. พบว่า ผู้สนทนาได้ให้ความสำคัญการพัฒนาอาชีพจักสาน เนื่องจากการเป็นอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถนำไปใช้ที่มีในท้องถิ่นมาทำจักสานได้

ดังนั้น จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาอาชีพ ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์มาสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยนำแนวคิด Two – Generation Approach และกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ มาประกอบการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมครั้งนี้ เพื่อช่วยให้การฝึกอบรมเหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม และช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ในเนื้อหา สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพเสริมได้

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการสานกระเจดแม่ลา
- 2.2 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสานกระเจดแม่ลาได้อย่างถูกต้อง สวยงาม
- 2.3 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการคำนวณราคาขาย และกำหนดราคาขาย
- 2.4 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ

www.lnwshop.com

- 2.5 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ

www.lnwshop.com ได้

3. เนื้อหาการฝึกอบรม ประกอบด้วย

หน่วยที่ 1 การสานกระเจดแม่ลา โดยมีเนื้อหาสำหรับการฝึกอบรม ดังนี้

- 1.1 เครื่องมือที่ใช้สานกระเจดแม่ลา
- 1.2 วัสดุที่ใช้สานกระเจดแม่ลา
- 1.3 ลายสานกระเจดแม่ลา
- 1.4 ขั้นตอนการสานกระเจดแม่ลา
- 1.5 การคำนวณราคาและการกำหนดราคาขาย

หน่วยที่ 2 การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com โดยมีเนื้อหาสำหรับการฝึกอบรม

- 2.1 ความหมายของเว็บไซต์
- 2.2 วิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com
- 2.3 ช่องทางการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์
- 2.4 กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

4. งบประมาณ มีการใช้งบประมาณตามที่กำหนดไว้

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

5.1 ด้านความรู้

ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการสานกระเจดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการเข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 ด้านผลงาน

1) การสานกระเจดแม่ลา พบว่า โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาผลงานของแต่ละกลุ่ม พบว่าผู้เข้ารับการ ฝึกอบรม กลุ่มที่ 4 - 6 และ กลุ่มที่ 8 - 10 มีผลงานการสาน

กระจำดแม่ลามีคุณภาพอยู่ในระดับดี สำหรับกลุ่มที่ 1 – 3 และกลุ่มที่ 7 มีผลงานการสานกระจำดแม่ลามีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้

2) การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com พบว่าโดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาผลงานของแต่ละกลุ่ม พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมกลุ่มที่ 4 – 10 มีคุณภาพอยู่ในระดับดี สำหรับกลุ่มที่ 1 – 3 มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้

5.3 ด้านแนวคิด Two – Generation Approach

1) ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรม แสดงให้เห็นถึงความรักความอบอุ่นที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความสุข (well-being) ของครอบครัวและชุมชนต่อไป โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$)

2) ช่วยให้เด็กได้รับความรู้เพิ่มขึ้นซึ่งจากผลการประเมินกลยุทธ์ Two – Generation Approach ด้านการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็กของแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม พบว่า

เนื้อหาเรื่อง เครื่องมือ วัสดุ ลายสานกระจำดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com กับวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีคุณภาพอยู่ในระดับดี

เนื้อหาเรื่อง ขั้นตอนการสานกระจำดแม่ลา กับวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้

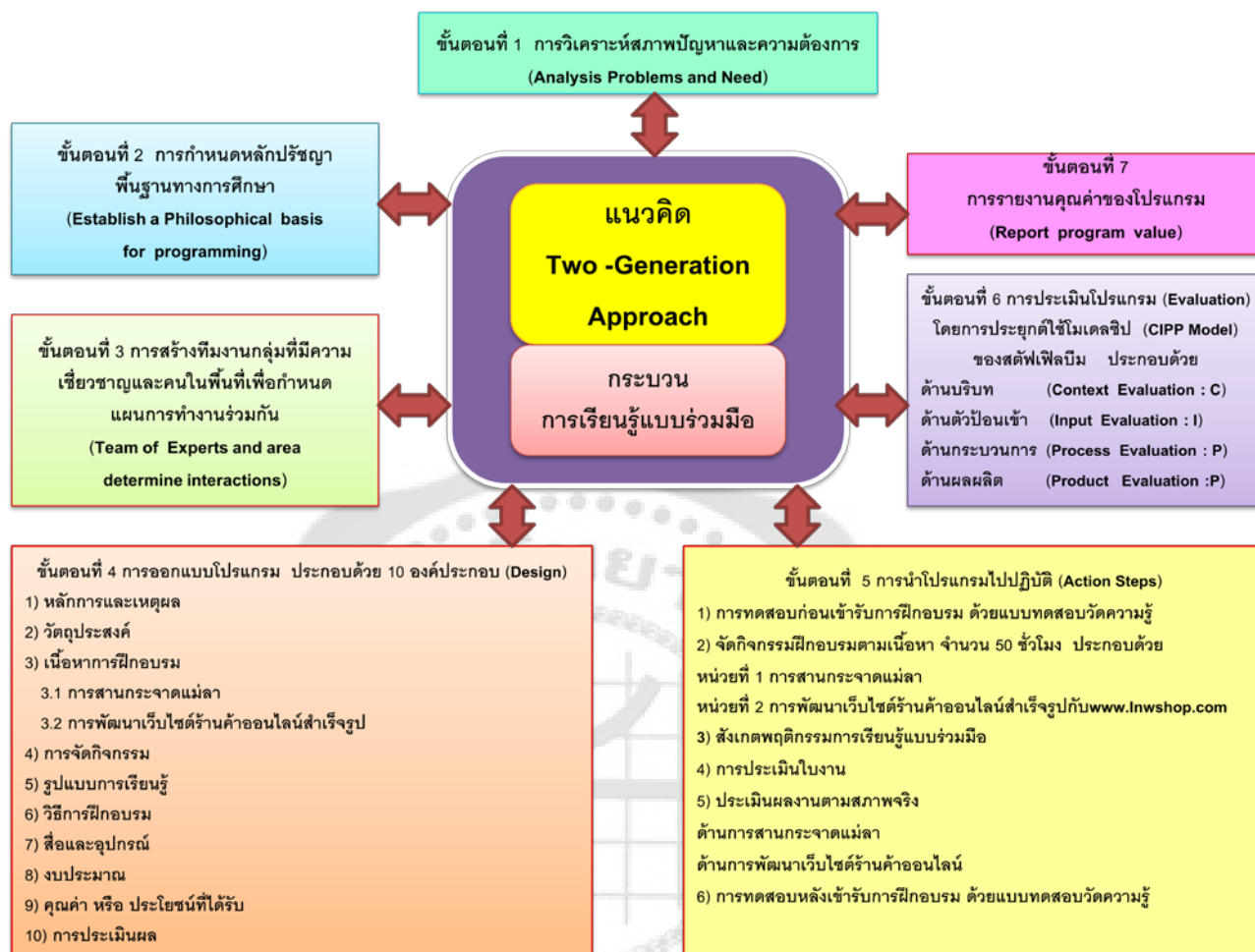
สำหรับเนื้อหาเรื่อง การคำนวณราคาสินค้าและการกำหนดราคาขาย กับวิชาคณิตศาสตร์ มีคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุง

5.4 ด้านกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ช่วยให้เกิดการการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน ปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด และเกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ช่วยให้เด็กได้แสดงออกถึงความมีน้ำใจ รู้จักช่วยเหลือผู้ใหญ่ ซึ่งจากการสังเกตพบว่าโดยรวมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$)

5.5 ด้านการนำโปรแกรมไปใช้

สามารถนำโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไปใช้ฝึกอบรมการพัฒนาอาชีพอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยปรับเนื้อหาการฝึกอบรม ให้สอดคล้องกับทรัพยากรท้องถิ่นที่มีอยู่ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้

ภาพประกอบ 7 โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ (An PTePDAER)

อภิปรายผล

1. ผลการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหา

ด้านประชากร พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ในวัยเด็กเล็ก (อายุ ตั้งแต่แรกเกิด – 6 ปี) วัยเด็กตอนกลาง (อายุ 6-13 ปี) วัยรุ่น (อายุ 13 – 18 ปี) และวัยผู้สูง (อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) ทำให้เกิดประชากรสองวัย (Two – Generation) และเกิดช่องว่างระหว่างวัย ขาดความผูกพัน ความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว ทั้งนี้ เนื่องจาก พ่อ แม่ ของเด็กที่ยังอยู่ในวัยหนุ่มสาว มีความจำเป็นต้องออกไปรับจ้างทำงานตามโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และที่อื่นๆ เพื่อหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว

ด้านสังคม พบว่า ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดคือ ในอดีตชาวบ้านมีส่วนร่วมในศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง กันมาก ปัจจุบันลดลงเหลือแต่วัยผู้สูงอายุ และ วัยผู้ใหญ่ สำหรับวัยหนุ่มสาว และวัยเด็ก ไม่ได้มาร่วมสืบสาน วัฒนธรรมประเพณีที่มีมาแต่เดิมของบรรพบุรุษ เพราะวัยหนุ่มสาวต้องไปรับจ้างทำงานนอกบ้าน ส่วนวัยเด็กขาดแรงกระตุ้นจากผู้ใหญ่ ทำให้เด็กขาดการซึมซับรับเอาวัฒนธรรม ประเพณีที่มีมาแต่เดิม ทั้งนี้ เนื่องจาก วิถีชีวิตของคนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม และเทคโนโลยี ซึ่งแต่เดิมคนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ อยู่กับบ้าน แต่ปัจจุบัน หนุ่มสาวส่วนใหญ่ นิยมที่จะออกไปรับจ้างทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมในเมือง ทำให้ขาดการเชื่อมโยงระหว่างวัยผู้ใหญ่ และเด็ก

ด้านเศรษฐกิจ พบว่า สภาพเศรษฐกิจของตำบลแม่ลา เป็นแหล่งโรงงานอุตสาหกรรม คนงานส่วนใหญ่เป็นชาวต่างดาว คนในชุมชนแม่ลาออกไปรับจ้างทำงานโรงงานอุตสาหกรรมในเมือง ทำให้ขาดการกระจายรายได้ให้กับคนในพื้นที่ ทั้งนี้ เนื่องจาก โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ใช้เครื่องจักรแทนแรงงานคน ประกอบกับผู้ประกอบการมีแรงงานต่างดาวเป็นทางเลือก ซึ่งมีค่าแรงถูกกว่าแรงงานไทย

ด้านอาชีพและรายได้ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลัก คือ การทำนา ซึ่งต้องประสบผลกระทบบ้างจากภัยธรรมชาติ เช่นฝนแล้ง น้ำท่วมนาไร่ ทำให้เกิดความเสียหาย ไม่สามารถทำได้ต่อเนื่องทุกปี ประกอบกับที่นาส่วนใหญ่เช่าเขาทำ ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชนที่มีอาชีพทำนาส่วนใหญ่ได้ขายนาให้กับผู้ประกอบการที่มาตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้รายได้ที่ได้รับค่อนข้างน้อย โดยเฉลี่ยเดือนละ 2,000 บาท ต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่าเส้นความยากจนของประชาชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเท่ากับ 2,646 บาท/คน/เดือน

ด้านการศึกษา พบว่า ปัจจุบันคนในชุมชนตำบลแม่ลา ได้รับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ แต่ก็มีบางคนในชุมชนที่ทำงานไปพร้อมกับเรียน โดยเรียนที่ กศน.อำเภอนครหลวง เพื่อนำวุฒิไปปรับให้เงินเดือนสูงขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากครอบครัวมีรายได้น้อย ทำให้ขาดโอกาสทางการศึกษา

ด้านเทคโนโลยี พบว่า มีการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในกลุ่ม วัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ส่วนวัยผู้ใหญ่ตอนปลาย และวัยผู้สูงอายุ ไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้ ตลอดจนการใช้โทรศัพท์มือถือ เป็นลักษณะการเติมเงินครั้งละ 100 บาท ไม่เหมือนกับเด็กที่ใช้โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน (Smart Phone) มีการเล่น Line กันในกลุ่มวัยรุ่น ทำให้หมกมุ่นอยู่กับการเล่นโทรศัพท์มือถือ ไม่สนใจครอบครัว ทั้งนี้เนื่องจาก เด็กส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ทำให้มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต ส่วนผู้ใหญ่ มีปัญหาด้านสายตา การอ่าน การรับรู้ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการใช้คอมพิวเตอร์ และโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน (Smart Phone)

1.2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาอาชีพ พบว่า ด้านหัตถกรรม มีความต้องการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.33 ทั้งนี้ เนื่องจาก ในอดีตชาวบ้านเคยทำหัตถกรรมจักสาน คือ การสานกระจาดแม่ลา จึงทำให้มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่คนรุ่นหลังได้ ประกอบกับในตำบลแม่ลา มีต้นไผ่ที่สามารถนำมาทำจักสานได้ นอกจากนั้น ปัจจุบันผู้ที่อาศัยอยู่ในตำบลแม่ลา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและเป็นวัยผู้ใหญ่ (อายุ 50 - 60 ปี) และวัยผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) สอดคล้องกับข้อมูลจำนวนประชากร ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.(2558ข: 1-3) ที่ระบุจำนวนเพศหญิงที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 45 .21 ของจำนวนประชากรเพศหญิงทั้งหมดของตำบลแม่ลา ดังนั้น จึงสามารถทำหัตถกรรมจักสานอยู่กับบ้านได้และยังสามารถสอนบุตรหลานของตนได้อีกด้วย นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาโปรแกรมของ บอย (Boyle. 1981: 44) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์สถานการณ์และความจำเป็นของประชาชน ตลอดจนการวิเคราะห์แหล่งทรัพยากรที่มีอยู่ว่ามีจำนวนเพียงพอหรือไม่ เพื่อจะได้ทราบปัญหาและต้องการที่แท้จริง ก่อนที่จะมีการพัฒนาโปรแกรม นอกจากนั้น ยังสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของฮอปพอค (นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2552: 43 – 47; อ้างอิงจาก Hoppock) ที่กล่าวว่า คนเราเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการ และอาชีพที่เราเลือก มักจะเป็นอาชีพที่จะสามารถตอบสนองความต้องการที่สูงสุดของเราได้ เกิดความพึงพอใจในอาชีพนั้นๆ

1.3 การกำหนดหลักปรัชญาพื้นฐานทางการศึกษา

เป็นการนำผลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาอาชีพ พบว่า ปัจจุบันประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่อยู่ในวัยเด็กและวัยผู้สูงอายุ (อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) และการจัดโปรแกรมการฝึกอบรมครั้งนี้ ประกอบด้วยคนสองวัย คือ ผู้ใหญ่และเด็ก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำหลักปรัชญาการศึกษาแบบมนุษยนิยม ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเข้าใจตนเองอย่างเต็มศักยภาพ (Self-actualization) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แฟร์ (สัว์ฌน์ วัฒนวงศ์. 2547: 229; อ้างอิงจาก Freire) ได้กล่าวถึง หัวใจสำคัญของแนวคิดทางการศึกษาของแฟร์เป็นลักษณะทางมนุษยนิยม คือ เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงความจริงว่า ตัวผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความกระตือรือร้น สอดคล้องกับ แนวคิดของโรเจอร์ (สโนง โลหิตวิเศษ. 2544: 120; อ้างอิงจาก Rogers) ที่เห็นว่า การเน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในกระบวนการเรียน เป็นหลักการที่สำคัญมากกว่ารูปแบบการเรียนเป็นรายบุคคลเพราะเป็นหลักการของกระบวนการศึกษาในภาพรวม และ สอดคล้องกับอุ้นตา นพคุณ (2546: 64) ที่กล่าวว่า นักการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่นำปรัชญามนุษยนิยมมาใช้ในการพัฒนาโปรแกรมหรือจัดการเรียนการสอน จะให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน โดยเฉพาะ เรื่องอารมณ์ ความรู้สึกเป็นการให้ความสำคัญผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered)

1.4 การสร้างทีมงานกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน

เป็นการสนทนากลุ่มกับคนในพื้นที่ เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านเวลาด้านสถานที่ ทั้งนี้ เนื่องจาก การนำแนวคิดของ แฟร์ (Freire.1970) ที่กล่าวไว้เกี่ยวกับการเป็นอิสระจากการถูกกดขี่ โดยการให้เด็กและผู้ใหญ่ออกจากความยากจน และการไม่รู้หนังสือ ดังนั้นจึงต้องมีการวิเคราะห์รายละเอียดทั้งหมด โดยการสนทนาพูดคุยเพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาพวกเขา ตลอดจนการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อม และสอดคล้องกับแนวคิดของ คาร์ฟาร์เรล่า (Caffarella. 1994: 19) ที่กล่าวว่า ควรให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาโปรแกรม

1.5 การออกแบบโปรแกรม

โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการฝึกอบรม 4) การจัดกิจกรรม 5) รูปแบบการเรียนรู้ 6) วิธีการฝึกอบรม 7) สื่อและอุปกรณ์การฝึกอบรม 8) งบประมาณ 9) คุณค่า หรือ ประโยชน์ที่ได้รับ 10) การประเมินผล

และเมื่อนำร่างโปรแกรมการฝึกอบรม ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน ได้ตรวจความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรม ผลการประเมินความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรมแต่ละรายการ มีค่าดัชนีมากกว่า 0.5 ทุกรายการ ทั้งนี้เนื่องจาก การสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมครั้งนี้ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของนักวิชาการชาวต่างประเทศ ดังนี้ เบียล; บราวน์; พาวเวอร์; และจอห์นสัน (Beal ; Blount; Powers; & Johnson. 1966). บูน; โดแลน; และ เชียร์ลัน (Boone ; Dolan ; & Shearon. 1971) ; บอย (Boyle. 1981) ; แฟร์ (Freire. 1970) ; ฮูล (Houle. 1972) ; คีด์ (Kidd. 1973) ; โนลล์ (Knowles.1970) ; ลิปปิต; วัตสัน ; และเวสเลย์ (Lippitt ; Watson; & Westley. 1958) ; และไทเลอร์ (Tyler. 1971) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซาลินี เอี่ยมศรี (2549: 122) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านสุขภาพ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล พบว่า ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่น้อยกว่า 0.5

2. ผลการทดลองใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.1 ผลการทดสอบวัดความรู้ ก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรม ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

พบว่า ก่อนเข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 12.85 และหลังเข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.45 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรม พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการเข้ารับการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก

1) โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการฝึกอบรม 4) การจัดกิจกรรม 5) รูปแบบการเรียนรู้ 6) วิธีการฝึกอบรม 7) สื่อและอุปกรณ์การฝึกอบรม 8) งบประมาณ 9) คุณค่า หรือ ประโยชน์ที่ได้รับ 10) การประเมินผล และได้ผ่านผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน ตรวจความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรม ผลการประเมินความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรมแต่ละรายการ มีค่าดัชนีมากกว่า 0.5 ทุกรายการ ดังนั้นเมื่อนำโปรแกรมการฝึกอบรมไปทดลองใช้ จึงทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้เพิ่มขึ้นหลังการฝึกอบรม โดยพบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยหลังเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการเข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกจิตรา ไหญ่สว่าง (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเชิงสมรรถนะ เพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของตัวแทนประกันวินาศภัย ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเชิงสมรรถนะเพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพตัวแทน

ประกันวินาศภัย มีองค์ประกอบโปรแกรม 9 ด้าน คือ 1) เป้าหมาย 2) วัตถุประสงค์ 3) กลุ่มเป้าหมาย 4) หลักสูตรและเนื้อหา 5) สื่อการเรียนการสอน 6) กิจกรรมการเรียนรู้ 7) แหล่งความรู้ 8) สภาพแวดล้อม 9) การวัดและประเมินผล และผลการทดลองของโปรแกรมการฝึกอบรมเชิงสมรรถนะ พบว่า ตัวแทนประกันวินาศภัยมีสมรรถนะวิชาชีพ ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ความรู้ 2) ทักษะ 3) ทักษะ และ 4) ความพร้อมในด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หลังการเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกอบรมเชิงสมรรถนะ สูงกว่าก่อนร่วมโปรแกรมการฝึกอบรมเชิงสมรรถนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) การนำแนวคิด Two-Generation Approach มาสร้างโปรแกรมการฝึกอบรม ด้วยการนำคนสองวัยระหว่างผู้ใหญ่และเด็กมาเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น ไม่เกิดการเขินอาย กล้าแสดงออก สอดคล้องกับแนวคิดของ บาร์ชีอาร์ (Barczak. 2014: Online) ได้กล่าวว่า "Two-Generation Approach" เป็นโปรแกรมที่จัดขึ้นสำหรับผู้ใหญ่และเด็กเป็นการเชื่อมต่อกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่และเด็กช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้แก่พวกเขาเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมิท (Smith. 2014: Online) ได้กล่าวถึง Two-Generation Approach เป็นวิธีการพัฒนาคนสองวัยในด้านการศึกษา ส่งเสริมผู้ใหญ่ให้มีความรู้ด้านอาชีพเพิ่มขึ้น และเด็กมีความรู้ด้านวิชาการและมีความพร้อมในการศึกษาระดับประถมศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ แมรี่; และออสติน (Mary; & Austin. 2013: Abstract) ได้ทำวิจัยกรณีศึกษา การสนับสนุนครอบครัวในโครงการ Two-Generation ผลการวิจัย พบว่า กลยุทธ์ Two-Generation ช่วยสนับสนุนการพัฒนาสุขภาพ และการศึกษาของเด็กให้ดีขึ้น

3) การจัดกิจกรรมด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีการพูด คอย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฟังพาท้ายกัน สอดคล้องกับ วัฒนาพร วัชรบุรุษ (2542: 34) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่ม โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศราวุฒิ จินตนาสุนทรศิริ (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือและทฤษฎีการสร้างความรู้สำหรับ นักศึกษาการศึกษานอกระบบ ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกระบบ มีค่ามากกว่าคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ผลการประเมินตามสภาพจริงการสานกระจาดแม่ลา พบว่า โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาผลงานของแต่ละกลุ่มพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมกลุ่มที่ 4 - 6 และ กลุ่มที่ 8 - 10 มีผลงานการสานกระจาดแม่ลามีคุณภาพอยู่ในระดับดี สำหรับกลุ่มที่ 1 - 3 และกลุ่มที่ 7 มีผลงานการสานกระจาดแม่ลามีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ ทั้งนี้เนื่องจาก กลุ่มที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดี คือ กลุ่ม ที่ 4 - 6 และ กลุ่มที่ 8 - 10 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีประสบการณ์ด้านการทำจักสาน สำหรับกลุ่มที่อยู่ในระดับพอใช้ ได้แก่ กลุ่มที่ 7 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่มีประสบการณ์ด้านการทำจักสาน และกลุ่มที่ 1 - 3 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นเพศชาย สรุปได้ว่า เพศ และประสบการณ์มีอิทธิพลต่อคุณภาพของผลงานการสานกระจาดแม่ลา สอดคล้องกับงานวิจัย ของ คิงเกอร์ (Klinger. 1990: Abstract) ได้ทำวิจัยเรื่อง กรณศึกษาโปรแกรมฝึกอบรมบุคลากรทางคอมพิวเตอร์สำหรับผู้ใหญ่พิการ ในวิทยาลัยชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดกลุ่ม คือ เพศ และ ประสบการณ์

2.3 ผลการประเมินตามสภาพจริงการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com พบว่า โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาผลงานของแต่ละกลุ่มพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมกลุ่มที่ 4 - 10 มีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com มีคุณภาพอยู่ในระดับดี สำหรับกลุ่มที่ 1 - 3 มีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ ทั้งนี้เนื่องจาก การนำแนวคิด Two-Generation Approach มาสร้างโปรแกรมการฝึกอบรม ด้วยการนำคนสองวัยระหว่างผู้ใหญ่และเด็กมาเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น ไม่เกิดการเขินอาย กล้าแสดงออก ถึงแม้ว่าผู้ใหญ่จะขาดประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ และ การใช้อินเทอร์เน็ต แต่ผู้ใหญ่ก็สามารถเรียนรู้ได้โดยการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ใหญ่และเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ ออสติน (Austin. 2013: 15) ได้กล่าวถึง Two-Generation Approach เป็นวิธีการสนับสนุนเพื่อพัฒนาคนสองวัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮาร์ดานี (Hardani. 2005: Abstract) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนผู้ใหญ่สำหรับการจ้างงาน หลักสูตรและเนื้อหาที่จัดสำหรับผู้ใหญ่อายุ 20-67 ปี ซึ่งมีทักษะพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์น้อยมาก ผลการวิจัย พบว่าการวัดทักษะของผู้เรียนผู้ใหญ่หลังการได้รับโปรแกรมฝึกอบรมสูงกว่าก่อนได้รับการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าทักษะการฝึกอบรมด้านคอมพิวเตอร์มีประโยชน์ต่อผู้เรียนผู้ใหญ่และผู้ใหญ่สามารถเรียนรู้ได้

2.4 ผลการสังเกตการเรียนรู้แบบร่วมมือของเนื้อหาการฝึกอบรม พบว่า โดยรวมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม โดยรวมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่

ในระดับมากที่สุด ดังนี้ เรื่อง การคำนวณราคาสินค้าและการกำหนดราคาขาย ; การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ; วิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ; กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 5.00$) และวิธีการสานกระจัดแม่ลาขั้นตอนที่ 3 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.93$) ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยจัดเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 2 คน จึงทำให้เกิดการพึ่งพาอาศัย ช่วยเหลือกัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จอห์นสัน;และ จอห์นสัน (Johnson; & Johnson. 1987 : 12) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบพื้นฐานของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย การพึ่งพาซึ่งกันและกันเชิงบวก มีปฏิสัมพันธ์แบบซึ่งหน้าระหว่างเรียน มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่มย่อย

2.5 ผลการประเมินกลยุทธ์ Two – Generation Approach ด้านการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็กของแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม พบว่า โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาในแต่ละเนื้อหาพบว่า เนื้อหาเรื่อง เครื่องมือ วัสดุ ลายสานกระจัดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com กับวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีคุณภาพอยู่ในระดับดี สำหรับเนื้อหาเรื่อง ขั้นตอนการสานกระจัดแม่ลา กับวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ และสำหรับ เนื้อหาเรื่องการคำนวณราคาสินค้าและการกำหนดราคาขาย กับวิชาคณิตศาสตร์ มีคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุง ทั้งนี้ เนื่องจาก เนื้อหา เรื่องการคำนวณราคาสินค้าและการกำหนดราคาขาย มีรายละเอียด วัสดุ แรงงาน ค่าใช้จ่าย กำไร ที่ต้องนำมาประกอบในการคำนวณหลายรายการ ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการทำทำความเข้าใจ และทำแบบฝึกหัดอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนั้น ด้านผู้เรียน เด็กยังขาดทักษะ ความรู้เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ เนื่องจากโรงเรียนขาดครูวิชาเอกคณิตศาสตร์ และ จากการสัมภาษณ์พบว่า โรงเรียนจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น โดยการจัดเด็กชั้น 1 – 2 ชั้น ป. 3 -4 และ ชั้น ป.5 – 6 เรียนร่วมกัน ทำให้วิธีการสอน การจัดเนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอาจไม่เหมาะสมกับระดับของเด็กแต่ละวัย ซึ่งสอดคล้องกับ ศราวณี จินตนาสุนทรศิริ (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือและ ทฤษฎีการสร้างความรู้สำหรับนักศึกษาการศึกษานอกระบบ ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำโปรแกรมการศึกษานอกระบบที่ได้พัฒนาขึ้นไปใช้ ซึ่งได้แก่ ครูประจำกลุ่ม ผู้เรียน วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน และเนื้อหาสาระมาพิจารณาด้วย

3. ผลการประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด

Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ผลการประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก แบบประเมินโปรแกรมครั้งนี้ได้ผ่านผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของแบบประเมินโปรแกรมการฝึกอบรม ผลการประเมินความสอดคล้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้องแต่ละรายการอยู่ระหว่าง 0.57 – 1.00 และโดยรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.68

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านบริบท โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก วัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรมครั้งนี้ได้มีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ตามขั้นตอนการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรม

ด้านตัวป้อนเข้า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเห็นว่า **ข้อ 3** วัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้สำหรับฝึกกิจกรรมการสานกระเจดแม่ลามีความเหมาะสมมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก วิทยากรได้มีการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ไว้ล่วงหน้าเป็นเวลา 2 เดือน และเป็นวัสดุที่หาได้จากท้องถิ่น จึงทำให้สามารถนำมาใช้ประกอบการฝึกอบรมได้อย่างเหมาะสม **ข้อ 7** ด้านสถานที่ที่ใช้สำหรับฝึกกิจกรรมการสานกระเจดแม่ลา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเดินทางมาได้สะดวก ประกอบกับสถานที่ฝึกอบรมเป็นใต้ถุนโรงอาคารเรียน ลมพัดเย็นสบาย อากาศถ่ายเทได้สะดวก จึงทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสบายกาย สบายใจ **ข้อ 9** ด้านความรู้ความสามารถของวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้เรื่องการสานกระเจดแม่ลา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก วิทยากรด้านการสานกระเจดแม่ลา เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอด และมีประสบการณ์ในการสานกระเจดแม่ลามานาน จึงสามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ทำความเข้าใจง่ายขึ้น **และข้อ 10** วิทยากรมีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เรื่องการพัฒนาเว็บไซต์ออนไลน์สำเร็จรูป มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก วิทยากรเป็นครู กศน. ตำบลแม่ลา จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จึงมีประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ทำความเข้าใจง่ายขึ้น **ข้อ 11** จำนวนวันและเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม เป็นการอบรมช่วงบ่ายทุกวันจันทร์ ถึง วันศุกร์ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถมีเวลาในการปฏิบัติงานทางบ้านช่วงเช้าได้ และเมื่อฝึกอบรมเสร็จก็สามารถรับบุตรหลานกลับบ้านได้พร้อมกัน **และข้อ 13** เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความทันสมัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก

การนำเนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และการสัมภาษณ์เนื้อหาด้านการสานกระเจาดแม่ลา จาก ภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงทำให้เนื้อหาที่มีความทันสมัยและเหมาะสมกับผู้เข้ารับการศึกษา

สำหรับข้อ 4 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับฝึกกิจกรรมการสานกระเจาดแม่ลา มีความเพียงพอต่อจำนวนผู้เข้ารับการศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ต้นไม้ที่เดิมชาวบ้านได้ปลูกไว้สำหรับทำจักสานนั้น ได้เหลือน้อยลง ทั้งนี้มีชาวบ้านบางส่วนได้ขายที่ให้กับผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมกับมีบางส่วนที่เลิกปลูกเนื่องจากขาดการอนุรักษ์การทำจักสานที่เคยมีมาแต่เดิม

ข้อ 5 คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการฝึกกิจกรรมการพัฒนาเว็บไซต์ออนไลน์สำเร็จรูป มีประสิทธิภาพสามารถใช้งานได้จริง **ข้อ 6** คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการฝึกกิจกรรมการพัฒนาเว็บไซต์ออนไลน์สำเร็จรูปมีความเพียงพอต่อจำนวนผู้เข้ารับการศึกษา และ **ข้อ 8** สถานที่ที่ใช้สำหรับฝึกกิจกรรมการพัฒนาเว็บไซต์ออนไลน์สำเร็จรูป มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนวัดสามะกัน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีอาคารเรียนที่ทำด้วยไม้จำนวน 1 หลัง 1 ชั้น และได้มีการกันเนื้อที่ทำเป็นห้องคอมพิวเตอร์ จึงทำให้ห้องคอมพิวเตอร์มีขนาดเล็ก ประกอบกับมีเครื่องคอมพิวเตอร์ประมาณ 10 เครื่อง แต่ไม่มีครูเอกคอมพิวเตอร์ ที่คอยตรวจสอบดูแลเครื่อง จึงทำให้สามารถใช้งานได้จริงประมาณ 8 เครื่อง

ด้านกระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 14 การจัดกิจกรรมฝึกอบรม การสานกระเจาดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ออนไลน์สำเร็จรูป) พร้อมกันระหว่างผู้เข้ารับการศึกษา ข้อ 15 วิทยาการแจ้งจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมฝึกอบรมมีความชัดเจน ข้อ 16 วิทยาการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมตามแผนการจัดกิจกรรม และข้อ 19 การส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการสรุปเนื้อหาที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดกิจกรรมฝึกอบรมครั้งนี้ ได้นำกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือมาใช้ในการจัดกิจกรรม ช่วยให้ผู้เข้ารับการศึกษาที่ประกอบด้วยคนสองวัย ได้แก่ ผู้ใหญ่และเด็ก ได้เกิดการพึ่งพาอาศัยกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจอห์นสัน; และ จอห์นสัน (Johnson; & Johnson. 1987 : 12) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบพื้นฐานของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย การพึ่งพาซึ่งกันและกันเชิงบวกมีปฏิสัมพันธ์แบบซึ่งกันระหว่างเรียน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของแต่ละคน มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่มย่อยในข้อ 20 วิธีการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับเนื้อหา และวิธีการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง ทั้งนี้เนื่องจาก การประเมินผลงานครั้งนี้ เป็นการประเมินผลโดยสภาพจริง โดยพิจารณาจากผลงานของผู้เข้ารับการศึกษา จากคณะกรรมการ 3 ท่าน จึงทำให้ผลการประเมินมีความเหมาะสมและยุติธรรม

ด้านผลผลิต โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเฉพาะข้อ 24 การจัดกิจกรรมฝึกอบรมพร้อมกันระหว่างผู้เข้ารับการศึกษา ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาการฝึกอบรมได้ง่ายขึ้น

และ ข้อ 25 ช่วยส่งเสริมให้ครอบครัวเกิดความผาสุก มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=5.00$) ทั้งนี้เนื่องจาก การนำแนวคิด Two – Generation Approach มาใช้ในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนม สร้างความรักความผูกพันกันในครอบครัว สอดคล้องกับ เมรี่; และออสติน (Mary; &Saroja 2013: 15) ได้กล่าวถึง Two-Generation Approach เป็นวิธีการสนับสนุนเพื่อพัฒนาคนสองวัย และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ อินแฟนเต (Infante. 2001: Abstract) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความผาสุกและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ของปู่ ย่า ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งมีผลต่อลูกหลานในครอบครัวที่มีคนสองวัย โดยทำการสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างความผาสุก และสถานภาพทางเศรษฐกิจของ ปู่ ย่า ที่เพิ่มขึ้นซึ่งมีผลต่อลูกหลาน ในครัวเรือน ที่มีคนสองวัย ผลงานวิจัยพบว่า ความผาสุกของปู่ ย่า มีความสัมพันธ์กับรายได้ อย่างมีนัยสำคัญในระดับสูงสุด แสดงให้เห็นว่า ครอบครัวสองวัยเกิดความผาสุกด้วยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการสร้างอาชีพเพื่อก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ที่ระบุวิสัยทัศน์ประเทศไทย มุ่งพัฒนาสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 หน่วยงานในระดับท้องถิ่น ตั้งแต่ตำบล อำเภอ จนถึงจังหวัด ควรให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณ และด้านการตลาด เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถรวมกลุ่มอาชีพการสานกระเจดแม่ลา เพื่อนำไปสู่หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

1.2 การนำโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ สามารถนำไปใช้ฝึกอบรมการพัฒนาอาชีพอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยปรับเนื้อหาการฝึกอบรม ให้สอดคล้องกับทรัพยากรท้องถิ่นที่มีอยู่ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการทำวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม ศิลปกรรม คหกรรม ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในตำบลอื่นๆ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บรรณานุกรม

- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. (2558). รายงานหมู่บ้านชนบทไทย : จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2 ค) ปี 2558. กรุงเทพฯ: กรมการพัฒนาชุมชน.
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2557). คู่มือลัดเปิดร้านค้าออนไลน์ได้ด้วยตัวเอง. สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2557, จาก [http : www.dbd.go.th/ewt_news](http://www.dbd.go.th/ewt_news).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ขวัญตา บุญวาส. (2547). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางการพยาบาลด้วยการสร้างความรู้แบบร่วมมือ. การศึกษาดุษฎีบัณฑิต กศ.ด. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- คณาจารย์สาขาวิชาการตลาดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (2555). หลักการตลาด. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- จักรินทร์ วรรณโพธิ์กลาง. (2553). การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมในการผลิตสื่อการสอนคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาครูคณิตศาสตร์ช่วงชั้นที่ 1. ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- นัตยาพร เสมอใจ; และ จูตินันท์ วาจิวินิช. (2551). หลักการตลาด. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ชาลิตี เอี่ยมศรี. (2549). การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล. ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ค.ด. (สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชีรวัดณ์ นิเจนตร. (2528). การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. ภูเก็ต: วิทยาลัยครูภูเก็ต.
- ชุดิ ระระบอบ. (2549). การพัฒนาโปรแกรมเพิ่มพูนคุณลักษณะด้านจิตพิสัยเพื่อเข้าสู่อาชีพ. ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (อาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชัย สมितिไกร. (2556). การฝึกอบรมบุคลากรในองค์การ. กรุงเทพฯ: วี พรีนท์ (1991).
- เชียวศรี วิวิธสิริ. (2527). จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศรีเดชา.
- ทวี ทิมขำ. (2528). การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ทองสุข วันแสน. (2537). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพการทอผ้าไหมมัดหมี่สำหรับประชาชน.

กศ.ด (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ทิตนา เขมมณี. (2555). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์. (2553). ชุมชนศึกษา. กรุงเทพฯ: แอคทีฟ พรินท์ จำกัด.

นวลทิพย์ อรุณศรี. (2553). การพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามทฤษฎีการ

สร้างความรู้ในองค์กร และแนวคิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติเพื่อพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ :

กรณีศึกษาวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก. คุรุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต ค.ด. (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2551). จิตวิทยาสังคมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นันทภา ปัญญารัตน์. (2555). การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อพัฒนาภาวะ

ผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงพุทธสำหรับแม่ชีไทย. คุรุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต ค.ด. (สาขาวิชา

การศึกษานอกระบบโรงเรียน). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

ประคอง กรรณสูตร. (2535). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประชุม รอดประเสริฐ. (2533). นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: เนติกุล

การพิมพ์.

ปิยะดา จุลวรรณา. (2553). การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถใน

การใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ตามแนวคิดการศึกษาแบบใช้พื้นที่เป็นฐานและแนวคิดการเรียนรู้จาก

ประสบการณ์สำหรับผู้ประกอบอาชีพขั้วรถแท็กซี่ในกรุงเทพมหานคร. คุรุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต ค.ด.

(สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

พยอม วงศ์สารศรี. (2538). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2531). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: เจริญผล.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2555ก). จิตวิทยาและวิทยาการการเรียนรู้. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย

ธรรมาธิราช.

----- (2555ข). หลักการเรียนรู้และเทคนิคการฝึกอบรม (หน่วยที่1-8). นนทบุรี:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2553). การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ;

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โรงเรียนวัดลำมะกัน. (2557). แผนปฏิบัติราชการประจำปีโรงเรียนวัดลำมะกัน.

พระนครศรีอยุธยา: โรงเรียนวัดลำมะกัน.

ล้วน สายยศ; อังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.

วรรณิภา พันเทียง. (2550). แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ : กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้

ชุมชนชาวไทยภูเขา แม่ฟ้าหลวง บ้านห้วยวอก จังหวัดเชียงใหม่. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ศษม.

(อาชีวศึกษา) เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

วัฒนา รัตนพรหม. (2551). การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมส่งเสริมสุขภาพในชุมชนของศูนย์ศึกษา

การสร้างเสริมสุขภาพชุมชนวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราชศึกษา.

ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: แอล ที เพรส.

วิเชียร ชิวพิมาย. (2528). การฝึกอบรมและคู่มือวิทยากร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

วิทยากร เชียงกูล. (2547). พัฒนาการแบบยั่งยืนกับการแก้ปัญหาคนจน. กรุงเทพฯ : อมรินทร์

พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. (2541). ชุดมรดกศิลปหัตถกรรมไทย เครื่องจักสานไทย. กรุงเทพฯ: องค์การค้า

ของคุรุสภา.

ศราวดี จินตนาสุนทรี. (2554). การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริม

ความร่วมมือในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือและทฤษฎีการสร้าง

ความรู้สำหรับนักศึกษาการศึกษานอกระบบ ในกรุงเทพมหานคร. ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต ค.ด.

(สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ศิริพร ธนอมรอด. (2546). รูปแบบการพัฒนาอาชีพครูโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาใน

ทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2545 – 2554). การศึกษามหาบัณฑิต กศม. (การบริหารการศึกษา) ชลบุรี :

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลแม่ลา. (2555). แผนพัฒนาการเกษตรระดับ

ตำบล. พระนครศรีอยุธยา: ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลแม่ลา

- สนธยา พลศรี. (2547). *ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- สนอง โลหิตวิเศษ. (2544). *ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบ*. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมเกียรติ พ่วงรอด. (2544). *การบริหารงานบุคคล*. ปัตตานี : ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สมคิด อิศระวัฒน์. (2543). *การสอนผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง คุรุรัตน์. (2539). *การฝึกอบรม : หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยี
ทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2555). *หนังสือเรียนสาระการ
ประกอบอาชีพ รายวิชาการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *แนวทางการประเมินผลตามสภาพจริง*.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 – 2559*. กรุงเทพฯ: สหมิตรพริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- (2556). *รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศไทย
ปี 2554*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- (2558). *รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจน และความเหลื่อมล้ำใน
ประเทศไทย ปี 2556*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบ พ.ศ. 2550 – 2554*. กรุงเทพฯ:
บริษัทสกายบุ๊กส์ จำกัด.
- สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (2558). *บรรยายสรุปประจำปี 2557*. พระนครศรีอยุธยา:
สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (2558ก). *สรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการ
ครัวเรือนยากจนแบบบูรณาการ ชี้นำชีวิต จัดทำเข้มทิศชีวิต บริหารจัดการชีวิต และดูแลชีวิต
ปีงบประมาณ 2558*. พระนครศรีอยุธยา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
- (2558ข). *ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)*. พระนครศรีอยุธยา: สำนักงานพัฒนา
ชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). *สรุปผลที่สำคัญ การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2557*.

สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2558, จาก [http : www. service.nso.go.th/nso/nsopublish/ themes/files/lfs57/SumResult57](http://www.service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/lfs57/SumResult57).

สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง. (2558). *ประกาศสำนักทะเบียนกลางเรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร แยกเป็นกรุงเทพมหานครและจังหวัดต่าง ๆ ตามหลักฐานทะเบียนราษฎร*.

สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2558, จาก [http : www. stat.bora.dopa.go.th/stat/sumyear](http://www.stat.bora.dopa.go.th/stat/sumyear)
สุคนธ์ สิ้นพานนท์ และคณะ. (2554). *วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรินติ้ง.
สุนทร โคตรบรรเทา. (2525). *การศึกษาชุมชน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุภางค์ จันทวานิช.(2546). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2547). *จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลา. (ม.ป.ป.). *แผนพัฒนาสามปี (2557-2559)*. พระนครศรีอยุธยา :
องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลา.

อศิวัดฒนากรณ์ สังขทัตไณย. (2557). *รายงานผลการดำเนินงาน โครงการ “ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนการทำจักสานจากเส้นพลาสติก”ปีงบประมาณ 2557*. พระนครศรีอยุธยา:
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลแม่ลา.

อนันต์ เกตุวงศ์. (2526). *หลักและเทคนิคการวางแผน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อนิวัช แก้วจำนง. (2552). *หลักการจัดการ*. สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.

อายุวัฒน์ สว่างผล. (2548). *การวิเคราะห์อาชีพข้างจักสานในจังหวัดกำแพงเพชร*. กำแพงเพชร :
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

อุทัย หิรัญโต. (2531). *หลักการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์.

อุทุมพร จามรมาน. (2533). *คู่มือประเมินโครงการฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.อุ้นตา นพ

คุณ. (2527). *การเรียนรู้การสอนผู้ใหญ่เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.

เอกจิตตรา ใหญ่สว่าง. (2554). *การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเชิงสมรรถนะ เพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของตัวแทนประกันวินาศภัย*. คุุศาสตร์ดุขีบัณฑิต ค.ด.(สาขาวิชาการศึกษาออก
ระบบโรงเรียน). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

Ascend at the Aspen Institute. (2014). *Investing in Hope: A Two-Generation Approach to Asset Building*. Retrieved June 1 , 2015 , from [http : www. cfed.org/assets/pdfs/ investing_in_hope](http://www.cfed.org/assets/pdfs/investing_in_hope)

Barczak , Monica . (2014). *Two-Generation Approaches: A Promising Strategy for Fighting*

Poverty. Retrieved June 1, 2015 from [http : www.spotlightonpoverty.org/](http://www.spotlightonpoverty.org/exclusive-commentary)
exclusive commentary.

Beal, G. M., R. C. Blount, R. C. Powers, and W. J. Johnson. (1966). *Social Action and Interaction in Program Planning*. Ames: Iowa State University Press.

Bloom, B. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives, Handbook 1 : Cognitive Domain*. New York : McKay.

Boone, Edgar J. (1985

ภาคผนวก ก

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ และแบบสนทนากลุ่ม
2. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ
3. รายชื่อวิทยากรผู้ให้การอบรมตามโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ
4. รายชื่อผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์
5. รายชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
6. รายชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ และแบบสนทนากลุ่ม

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พิสมัย จารุจิติพันธ์	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภิญญาพัชญ์ นาคภิบาล	ภาควิชาการจัดการเรียนรู้
คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
3. อาจารย์ ดร. ราชนัย บุญธิมา	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. อาจารย์ ดร. นันทวัฒน์ ภัทรกรนนท์	ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
5. นายพานิช ศรีงาม	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยอำเภอพระนครศรีอยุธยา

2. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร แผลงภู	สาขาการจัดการเรียนรู้
คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา สุธรรมรักษ์	สาขาวิชาการอุดมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา	ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต
คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. อาจารย์ ดร.ปิยพงษ์ ไสยโสภณ	แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
5. อาจารย์ ดร. ภัทริภา ธีรสวัสดิ์	วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
6. อาจารย์พัชราภรณ์ วรโชติกำจร	สาขาคอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสาร
วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
7. นายสราวุฒิ สุขบัณฑิตย์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

3. รายชื่อวิทยากรผู้ให้การอบรมตามโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ
ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. นางเพยาร์ ดิษฐลักษณ์	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลแม่ลา
อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. นางสาวลิ้ม สุขบัณฑิตย์	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลแม่ลา
อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. นายอติพัฒน์ นารณ์ สังขทัตไณย	ครู กศน. ตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. นางสาวสุรภา เกตุมาลา	นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4. รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์

1. พระครูปิยธรรมมานันท์	เจ้าอาวาสวัดสำมะกัน
2. นายชาติชาย จินดาวงษ์	รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลา
3. อาธิปพรธน์ นาไพรวัลย์	นักบริหารงานทั่วไป องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลา
4. นายศราวุธ สุขบัณฑิตย์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
5. นางณภสมน แสงหิรัญ	ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนวัดสำมะกัน
6. นางจันทร์เพ็ญ เทียงประเทศ	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนครหลวง
7. นายอศิวฒนากรณ์ สังขทัตไฉน	ครู กศน. ตำบลแม่ลา
8. นางสาวรณดา ยิ้มสิงห์	เจ้าพนักงานสาธารณสุข ตำบลแม่ลา
9. นางสาวพร กิตินาม	ข้าราชการบำนาญสาธารณสุข ตำบลแม่ลา
10. นายวิโรจน์ กิตินาม	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลา
11. นางทองเพียร พวงทอง	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลา
12. นายวินัย ยิ้มละม้าย	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 1
13. นายศราวุธ ด้วงประยูร	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 2
14. นายนคร ธรรมไพโรจน์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 3
15. นายธีรศักดิ์ ด้วงประยูร	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 3
16. นางวินิตย์ หนูศิริ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 4
17. นายอภิชาติ ทองนพ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 5
18. นางวารินทร์ แสงนวลศรี	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 5
19. นางเพียร ดิฐลักษณ์	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
20. นางส้มลิ้ม สุขบัณฑิตย์	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
21. นายเฉียบ ดิฐลักษณ์	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
22. นายทองหล่อ ด้วงประยูร	ผู้อาวุโสในท้องถิ่น
23. นายสมควร เจริญผล	ชาวบ้าน
24. นางสมใจ รอดอาวุธ	ชาวบ้าน
25. นางวรรณดี สุขบัณฑิตย์	ชาวบ้าน
26. นางวันดี เนียมหอม	ชาวบ้าน
27. นางบุปผา ไร่ประยูร	ชาวบ้าน
28. นางเจริญ สุขแสง	ชาวบ้าน
29. นางสาวลำราญ บุตรชีวัน	ชาวบ้าน
30. นางจันทร์ รักษาสัตย์	ชาวบ้าน

5. รายชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

1. นายสุกฤษฎี มายศิริ	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดสามะกัน
สำนักงานการประถมศึกษาชั้นพื้นฐาน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. นายสราวุธ สุขบัณฑิตย์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
3. นายนคร ธรรมไพโรจน์	ผู้ใหญ่นบ้านหมู่ 3
4. นางวินัย นูนศิริ	ผู้ใหญ่นบ้านหมู่ 4
5. นางสาวชฎาพร พิษฎาภกุล	ผู้ช่วยผู้ใหญ่นบ้านหมู่ 5
6. นางสาวสาคร รอดพาล	ผู้ช่วยผู้ใหญ่นบ้านหมู่ 6
7. นางสุวรรณา ยิ้มสิงห์	เจ้าพนักงานสาธารณสุข ตำบลแม่ลา
8. นางสาวลิ้ม สุขบัณฑิตย์	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
9. นางอุไร ชูติจันทร์	ชาวบ้าน
10. นางสาวใจ รอดอาวุธ	ชาวบ้าน
11. นางวรรณดี สุขบัณฑิตย์	ชาวบ้าน
12. นางสาวปิยาภรณ์ สุขบัณฑิตย์	ชาวบ้าน
13. นางวาริณา ชันธประโยชน์	ชาวบ้าน
14. นางสาวปราณี ตรีถาวร	ชาวบ้าน
15. นายธนกรณ์ บุรกรณ์	ชาวบ้าน

6. รายชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ
ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. นายสำเนา เหนือสุข
2. นายวินัย จาตุวรรณ
3. นายทวีป ทองจุล
4. นางวรรณา ม่วงศรี
5. นางลำพัญญู ทองนพ
6. นางบำรุง ชื่นะวิลัย
7. นางวันเพ็ญ พูลทวี
8. นางบุญเชาว์ ไทรทอง
9. นางสาวนันทพร หิรัญแย้ม
10. นางวาริณา ชันธประโยชน์
11. เด็กชายณัฏพล ทองสกุล
12. เด็กชายกฤษณะ ม้ามงคล
13. เด็กชายธรรมนันท์ ธรรมวุฒา
14. เด็กชายธนากร สุขบัณฑิตย์
15. เด็กหญิงณัฏชา ณ รังษี
16. เด็กหญิงสุพัตรา แก้วใส
17. เด็กหญิงวรัญญา ลายนารี
18. เด็กหญิงกัญนิภา พวงทอง
19. เด็กหญิงอรรณพร ไทรทอง
20. เด็กหญิงดวงกมล ฐปอัคคี

ภาคผนวก ข

ผลการประเมิน (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

1. ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์
2. ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสนทนากลุ่ม
3. ผลการประเมินความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ
ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ
4. ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความรู้เรื่อง การสาน
กระจาดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com
5. ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบวัดผลงานตามสภาพจริง เรื่อง การสาน
กระจาดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com
6. ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อ
พัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach
ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ถูกสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์สภาพปัญหาของคนในชุมชนตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ด้านประชากร 2) ด้านสังคม 3) ด้านเศรษฐกิจ 4) ด้านอาชีพและรายได้ 5) ด้านการศึกษา 6) ด้านเทคโนโลยี

ตอนที่ 3 เป็นการสัมภาษณ์ความต้องการพัฒนาอาชีพ ด้านหัตถกรรม ของคนในชุมชน ตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้ 1) ด้านผลิตภัณฑ์ 2) ด้านราคา 3) ด้านการจำหน่าย 4) ด้านการส่งเสริมการตลาด

ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สำหรับนำไปสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ตามขั้นตอนที่ 1 - 2

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และ ☐ ดัชนีความสอดคล้อง ☐ อง (IOC) โดยใส่เครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ดัชนีความสอดคล้อง ☐ อง ดังนี้

+1	มีความเห็น ☐ ่า	สอดคล้อง ☐ องกัน
0	มีความเห็น ☐ ่า	ไม่ ☐ แน ☐ ใจว่าสอดคล้อง ☐ อง
-1	มีความเห็น ☐ ่า	ไม่ ☐ สอดคล้อง ☐ องกัน

และขอความกรุณาจากท่าน ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวสุรภา เกตุมาลา

นิสิตปริญญาเอก ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตาราง 20 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์

ด้าน	ประเด็นสัมภาษณ์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วย	ไม่เห็นใจ	ไม่เห็นด้วย	I.O.C	
ตอนที่ 2 การสัมภาษณ์สภาพปัญหาของคนในชุมชนตำบลแม่ลา						
1.ประชากร	1. ประชากรที่อาศัยอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ในวัยใด	3	2	-	0.60	ควรระบุวัยให้ชัดเจนเป็นอายุหรือ ช่วงอายุ
	2. สถานภาพของประชากรเป็นอย่างไร (โสด หม้าย หย่าร้าง)	4	1	-	0.80	ควรเพิ่มสมรส
	3. มีประชากรย้ายถิ่นฐานไปอยู่ที่อื่นหรือไม่ เพราะอะไร	3	2	-	0.60	-ควรเพิ่มช่วงเวลา -ควรเพิ่มประเด็นการสัมภาษณ์ ในการย้ายถิ่นฐานเข้ามา
	4. มีชาวต่างด้าวเข้ามาอาศัยอยู่หรือไม่ มีผลกระทบอย่างไรต่อชุมชน	4	1	-	0.80	-ควรเพิ่มช่วงเวลา -ควรมีประเด็นการสัมภาษณ์ให้ครบนิยามศัพท์
2.สังคม	5. คนในชุมชนส่วนใหญ่รู้จักกันหรือไม่	4	1		0.80	-ปรับประเด็นการสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์
	6. วิถีชีวิตของคนในชุมชนเป็นอย่างไร (มีการช่วยเหลือพึ่งพากันหรือไม่ มีความรักสามัคคีปรองดองกันหรือไม่)	5	-	-	1.00	
	7. ความสัมพันธ์ระหว่างเด็ก กับผู้ใหญ่ ของคนในชุมชนเป็นอย่างไรมีการปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้แก่เด็กในชุมชนหรือไม่ เช่น การรู้จักเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ การรู้จักช่วยเหลือพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย	5	-	-	1.00	
	8. ลักษณะทางสังคมของคนในชุมชน จากอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	4	1	-	0.80	ปรับภาษาให้ชัดเจน

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้าน	ประเด็นสัมภาษณ์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	IOC	
3.เศรษฐกิจ	9.ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนมีอะไรบ้าง	3	2	-	0.60	ประเด็นกว้างไป ควรปรับเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้
	10.ในชุมชนมีโรงงานอุตสาหกรรมอะไรบ้างและรับคนในชุมชนเข้าทำงานหรือไม่	5	-	-	1.00	
	11. ในชุมชนมีสถานที่สำหรับบริการหรือไม่ เช่น (ตลาดสด ธนาคาร โรงพยาบาล ร้านค้า ร้านอาหาร โทรศัพท์สาธารณะ	4	1	-	0.80	ปรับภาษาให้ชัดเจน เป็นในชุมชนมีสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตหรือไม่
	12. ในชุมชนมีการทำธุรกิจอะไรบ้าง และเจ้าของเป็นคนในชุมชนหรือไม่	5	-	-	1.00	ปรับภาษาให้ชัดเจน เป็นประชากรในชุมชนประกอบธุรกิจอะไรบ้าง
	13. ฐานะทางเศรษฐกิจของคนในชุมชนเป็นอย่างไร (ร่ำรวย ปานกลาง ยากจน)	5	-	-	1.00	ปรับภาษาให้ชัดเจน เป็นประชากรในชุมชนส่วนใหญ่
4.อาชีพและรายได้	14. คนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอะไร	5	-	-	1.00	
	15. คนในชุมชนที่ออกไปทำงานต่างถิ่นมีจำนวนมากน้อยเพียงใด และอยู่ในวัยใด	3	2	-	0.60	-ควรระบุวัยให้ชัดเจน
	16. ในชุมชนมีผู้ประกอบการอาชีพทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืช มากน้อยเพียงใด/ได้รับผลกระทบจากอะไรบ้าง สามารถทำได้ต่อเนื่องทุกปีหรือไม่	4	1	-	0.80	-ควรมีการเทียบเกณฑ์โดยปรับเป็น ปัจจุบันประชากรในชุมชน

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้าน	ประเด็นสัมภาษณ์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	I.O.C	
	17. รายได้เฉลี่ยของผู้ประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืช ประมาณกี่บาท/ครัวเรือน เพียงพอกับค่าใช้จ่ายหรือไม่	5	-	-	1.00	-ควรระบุรายได้ให้ชัดเจนเป็นต่อเดือน
	18. คนในชุมชนมีการประกอบอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้หรือไม่ และเป็นอาชีพอะไร รายได้เฉลี่ย/เดือนเป็นเท่าไร	4	1	-	0.80	
	19. คนในชุมชนมีการรวมกลุ่มอาชีพหรือไม่ อะไรบ้าง	5	-	-	1.00	
	20. คนในชุมชนที่ไม่ประกอบอาชีพมีหรือไม่ จำนวนเท่าไร อยู่ในวัยใด และดำเนินชีวิตอย่างไร	4	1	-	0.80	ปรับภาษาให้ชัดเจน
5.การศึกษา	21. คนในชุมชนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับใด	4	1	-	0.80	
	22. คนในชุมชนที่ทำงานไปพร้อมกับเรียนมีหรือไม่และเรียนที่ไหนระดับใด	5	-	-	1.00	
	23. โรงเรียนในชุมชนเป็นอย่างไร (ผู้บริหาร ครู วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ แหล่งการเรียนรู้)	3	2	-	0.60	ปรับภาษาให้ชัดเจน ปรับประเด็นการสัมภาษณ์ให้ชัดเจนแยกเป็นทีละประเด็น
	24. เด็กในชุมชนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนใหญ่เรียนต่อ หรือหางานทำ เพราะอะไร	5	-	-	1.00	

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้าน	ประเด็นสัมภาษณ์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	IOC	
6.เทคโนโลยี	25.ท่าน/คนในชุมชนนิยมใช้โทรศัพท์มือถือมากน้อยเพียงใด	3	2	-	0.60	เพิ่มรายละเอียดในประเด็นสัมภาษณ์โดยการเปรียบเทียบค่าโทรศัพท์ที่ใช้ในแต่ละเดือน
	26. ท่าน/คนในชุมชนนิยมใช้ Smart Phone มากน้อยเพียงใด อย่างไร	3	2	-	0.60	ปรับภาษาใหม่
	27.ท่าน/คนในชุมชนมีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ อย่างไร และใช้คอมพิวเตอร์ทำอะไร	3	2	-	0.60	ปรับภาษาใหม่
	28.ท่าน/คนในชุมชนใช้อินเตอร์เน็ต เป็นมากน้อยเพียงใด ทำอะไร	4	1	-	0.80	ปรับภาษาใหม่
	29. ท่าน/คนในชุมชน ส่งซื้อสินค้าทาง อินเทอร์เน็ตหรือไม่ บ่อยแค่ไหน สินค้าอะไร	4	1	-	0.80	
ตอนที่ 3 การสัมภาษณ์ความต้องการพัฒนาอาชีพ						
	30.ท่านคิดว่าการพัฒนาอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ มีความจำเป็นมากน้อยแค่ไหน	5	-	-	1.00	
	31.ท่านคิดว่าการพัฒนาอาชีพเสริมช่วยสร้างรายได้เพิ่มขึ้นหรือไม่	5	-	-	1.00	
	32.ในอดีตที่ผ่านมาชุมชนนี้เคยทำอาชีพด้านหัตถกรรมหรือไม่ ปัจจุบันคงอยู่ หรือสูญหายไปแล้ว เพราะเหตุใด	4	1	-	0.80	
	33.ท่านคิดว่าการพัฒนาอาชีพเสริมด้านหัตถกรรม เหมาะสำหรับคนในชุมชนนี้อย่างไร	4	1	-	0.80	ประเด็นสัมภาษณ์เฉพาะเจาะจงเกินไป

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้าน	ประเด็นสัมภาษณ์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	I.O.C	
	34. ท่านคิดว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาอาชีพเสริมด้านหัตถกรรม มีอะไรบ้าง	3	2	-	0.60	ประเด็นสัมภาษณ์เฉพาะเจาะจงเกินไป
	35. ท่านต้องการให้ คนในชุมชนเรียนรู้อาชีพเสริมด้านหัตถกรรมอะไรบ้าง	3	2	-	0.60	ประเด็นสัมภาษณ์เฉพาะเจาะจงเกินไป ควรเพิ่มอาชีพเสริมหลายๆด้าน โดยศึกษาเดิมที่เคยทำกันมามีด้านใดบ้าง
	36. ท่านคิดว่าการเรียนรู้อาชีพเสริมจำเป็นต้องสอนเฉพาะผู้ใหญ่อย่างเดียวหรือไม่ เด็ก/เยาวชนในชุมชนสามารถเรียนรู้ได้หรือไม่ เพราะอะไร	4	1	-	0.80	-ประเด็นค่อนข้างชี้นำ
	37. ในชุมชนของท่านมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถถ่ายทอดอาชีพเสริมด้านหัตถกรรมอะไรได้บ้าง	3	2	-	0.60	ประเด็นสัมภาษณ์เฉพาะเจาะจงเกินไป ควรปรับให้มีหลายๆด้าน
	38. ในชุมชนของท่านมีทรัพยากรท้องถิ่นอะไรบ้าง ที่สามารถนำมาทำหัตถกรรมได้	3	2	-	0.60	ประเด็นสัมภาษณ์เฉพาะเจาะจงเกินไป ควรปรับให้มีหลายๆด้าน
	39. ท่านคิดว่าวิธีจำหน่ายผลิตภัณฑ์ควรทำอย่างไร เพื่อให้เกิดความคุ้มค่ากับการลงทุน และง่าย สะดวก	4	1	-	0.80	

2. ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสนทนากลุ่ม

แบบสนทนากลุ่ม

เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach
ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

คำชี้แจง

แบบสนทนากลุ่มฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ วางแผนการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านคน 2) ด้านเงิน 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ 4) ด้านเวลา 5) ด้านสถานที่ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สำหรับนำไปสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ตามขั้นตอนที่ 3

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และค ☐ ำดัชนีความสอดคล้อง ☐ อง (IOC) โดยใส่เครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ค ☐ ำดัชนีความสอดคล้อง ☐ อง ดังนี้ +1 มีความเห็นว ☐ ่า สอดคล้อง ☐ อกัน

0 มีความเห็นว ☐ ่า ไม่ ☐ แน ☐ ใจว่าสอดคล้อง ☐ อก

-1 มีความเห็นว ☐ ่า ไม่ ☐ สอดคล้อง ☐ อกัน

และขอความกรุณาจากท่าน ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวสุรภา เกตุมาลา

นิสิตปริญญาเอก ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตาราง 21 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสนทนากลุ่ม

ด้าน	ประเด็นการสนทนากลุ่ม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	I.O.C	
คน	1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถช่วยสอนฝึกอาชีพ มีใครบ้าง	4	1	-	0.80	-
	2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรเป็นใคร อายุประมาณเท่าไร	3	1	1	0.40	ผู้วิจัยระบุไว้แล้วในกลุ่มตัวอย่าง
	3. การเดินทางของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	3	1	1	0.40	ไม่ตรงนิยามศัพท์
เงิน	1. งบประมาณสำหรับการฝึกอบรมควรมีค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง	3	2	-	0.60	
	2. งบประมาณในการฝึกอบรมมีความจำเป็น ควรได้รับการจัดสรรอย่างเพียงพอต่อการฝึกอบรมอย่างไร	3	1	1	0.40	ปรับภาษา
	3. ควรให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณหรือไม่ อย่างไร	3	1	1	0.40	ปรับภาษา
	4. วิธีการใช้งบประมาณควรดำเนินการอย่างไร เพื่อให้เกิดความโปร่งใส	3	1	1	0.40	ผู้วิจัยใช้งบประมาณส่วนตัว ไม่จำเป็นต้องสนทนากลุ่ม
วัสดุอุปกรณ์	1. อุปกรณ์สำหรับจัดกิจกรรม เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ลำโพง ไมค์ เครื่องฉาย สามารถจัดหาได้อย่างไร	5	-	-	1.00	
	2. วัสดุในการผลิตหัตถกรรมจักสาน ควรใช้วัสดุอะไรที่เหมาะสม ประหยัด และ คุ่มค่า และสามารถหาได้จากท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร	5	-	-	1.00	
เวลา	กำหนดระยะเวลาในการฝึกอบรม ช่วงเวลาใด วันใด	5	-	-	1.00	
สถานที่	สถานที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการ	5	-	-	1.00	

	จัดกิจกรรมการฝึกอบรม					
--	----------------------	--	--	--	--	--

3. ผลการประเมินความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ
ตามแนวคิด Two – Generation Approach
ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ร่างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

คำชี้แจง แบบประเมินการร่างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมาย

1. เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างหลักการและเหตุผลกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรม
2. เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหาการฝึกอบรม
3. เพื่อประเมินความสอดคล้องภายในแผนการจัดกิจกรรมในแต่ละแผน ดังนี้
 - 3.1 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการฝึกอบรมกับจุดประสงค์การเรียนรู้
 - 3.2 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการฝึกอบรมกับกลยุทธ์ Two – Generation Approach
 - 3.3 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการฝึกอบรมกับกิจกรรมการเรียนรู้
 - 3.4 ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับการวัดผลและประเมินผล
4. เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรมกับการวัดและประเมินผล

ขอความกรุณาจากท่านได้พิจารณาความสอดคล้องในแต่ละองค์ประกอบของร่างโปรแกรมการฝึกอบรม โดยทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่าน และโปรดได้ให้ ☐ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป ดังนี้

+1	มีความเห็น ☐ ๑	สอดคล้อง ☐ ๑
0	มีความเห็น ☐ ๑	ไม่ ☐ แน่ ☐ ใจว่าสอดคล้อง ☐ ๑
-1	มีความเห็น ☐ ๑	ไม่ ☐ สอดคล้อง ☐ ๑

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวสุรภา เกตุมาลา
นิสิตปริญญาเอก ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตาราง 22 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของร่างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ
ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
1.ความสอดคล้องระหว่างหลักการและเหตุผลกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการ ฝึกอบรม						
หลักการและเหตุผล	วัตถุประสงค์ของโปรแกรม					
	1.1 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง การสานตะกร้าแม่ลา	7	-	-	1.00	เปลี่ยนจาก ตะกร้าแม่ลา เป็นกระจาดแม่ลา
	1.2 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสาน ตะกร้าแม่ลาได้อย่างถูกต้อง สวยงาม	7	-	-	1.00	ควรแยกประเด็นการวัดให้ ชัดเจน ระหว่างถูกต้อง กับสวยงาม
	1.3 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง การ คำนวณราคาขาย และ กำหนดราคาขาย	7	-	-	1.00	
	1.4 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง เว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์ สำเร็จรูป	5	2	-	0.71	
	1.5 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสร้าง เว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์ สำเร็จรูปได้อย่างถูกต้อง สวยงาม	6	1	-	0.86	-เปลี่ยนจาก การสร้างเว็บไซต์ เป็น การพัฒนาเว็บไซต์ แทน -เปลี่ยนจากสวยงาม เป็น เหมาะสมแทน

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	I.O.C	
2. ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหา						
วัตถุประสงค์ของโปรแกรม	จุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหา					
(แผนที่ 1) เรื่อง เครื่องมือ วัสดุ ลายสาน ตะกร้าแม่ลา						
1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง การสานตะกร้าแม่ลา	1. บอกเครื่องมือที่ใช้สาน ตะกร้าแม่ลาได้	7	-	-	1.00	
	2. บอกวัสดุที่ใช้สานตะกร้าแม่ลาได้	7	-	-	1.00	
	3. บอกลายสานตะกร้าแม่ลาได้	7	-	-	1.00	
(แผนที่ 2) เรื่อง ขั้นตอนการสานตะกร้าแม่ลา						
1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง การสานตะกร้า	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องขั้นตอนการ สานตะกร้าแม่ลา	7	-	-	1.00	
(แผนที่3) เรื่อง การสานกระเจดแม่ลาตามขั้นตอน ที่ 1 - 2						
2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสาน ตะกร้าแม่ลาได้อย่าง ถูกต้อง สวยงาม	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถปฏิบัติตามขั้นตอน การสานตะกร้าแม่ลาตาม ขั้นตอนที่ 1 - 2 ได้อย่าง ถูกต้อง	7	-	-	1.00	
(แผนที่ 4) เรื่อง การสานกระเจดขั้นตอนที่ 3						
2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสาน ตะกร้าแม่ลาได้อย่าง ถูกต้อง สวยงาม	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถสานตะกร้าแม่ลา ตามขั้นตอนที่ 3 ได้อย่าง ถูกต้อง	7	-	-	1.00	

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	IOC	
วัตถุประสงค์ของโปรแกรม	จุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหา					
(แผนที่5) เรื่องการคำนวณราคาสินค้าและการกำหนดราคาขาย						
3) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง การคำนวณราคาขาย และกำหนดราคาขาย	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการค้าขาย และสามารถกำหนดราคาสินค้าได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	7	-	-	1.00	ควรแยกประเด็นการวัดให้ชัดเจน ระหว่างถูกต้อง กับ เหมาะสม
(แผนที่6) เรื่อง การสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com						
4) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง การสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป	1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมบอกความหมายของเว็บไซต์ได้	7	-	-	1.00	
	2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมบอกวิธีการสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ได้	7	-	-	1.00	
	3.เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมบอกช่องทางการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์ได้	7	-	-	1.00	
(แผนที่7) เรื่อง ขั้นตอนการสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com						
5 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปได้อย่าง	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ	7	-	-	1.00	-เปลี่ยนจากการสร้างเว็บไซต์ เป็น การพัฒนาเว็บไซต์ -เปลี่ยนจากถูกต้อง เป็น เหมาะสม

ถูกต้อง สวยงาม	www.lnwshop.com ได้ อย่างถูกต้อง สวยงาม					-ควรแยกประเด็นให้ชัดเจน ระหว่าง ถูกต้อง กับ สวยงาม
----------------	--	--	--	--	--	--

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
วัตถุประสงค์ของ โปรแกรม	จุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหา					
(แผนที่ 8) กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550						
5 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปได้อย่างถูกต้อง สวยงาม	1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	7	-	-	1.00	
	2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ถูกต้อง	7	-	-	1.00	
3. เพื่อประเมินความสอดคล้องภายในแผนการจัดกิจกรรมในแต่ละแผน						
3.1 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการฝึกอบรมกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้					
(แผนที่ 1) เรื่องเครื่องมือ วิสดู ลายสาน ตะกร้าแม่ลา	1. บอกเครื่องมือที่ใช้สานตะกร้าแม่ลาได้	7	-	-	1.00	
	2. บอกวัสดุที่ใช้สานตะกร้าแม่ลาได้	7	-	-	1.00	
	3. บอกลายสานตะกร้าแม่ลาได้	7	-	-	1.00	
(แผนที่ 2) เรื่องขั้นตอนการสานกระจัดแม่ลา	-เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องขั้นตอนการสานตะกร้าแม่ลา	7	-	-	1.00	
(แผนที่3) การสานตะกร้าแม่ลาตามขั้นตอน ที่ 1 - 2	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสานตะกร้าแม่ลาตามขั้นตอนที่ 1 - 2 ได้อย่างถูกต้อง	7	-	-	1.00	
(แผนที่ 4) เรื่อง การ	-เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม	7	-	-	1.00	

สถานตะกั่วแม่ลาตาม ขั้นตอนที่ 3	สามารถสถานตะกั่วแม่ลาตาม ขั้นตอนที่ 3 ได้อย่างถูกต้อง					
------------------------------------	--	--	--	--	--	--

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	IOC	
เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้					
(แผนที่5) เรื่องการ คำนวณราคาสินค้าและ การกำหนดราคาขาย	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมี ความรู้เรื่องการคำนวณราคา ขาย และสามารถกำหนดราคา สินค้าได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	6	1	-	0.86	
(แผนที่6) เรื่อง การ สร้างเว็บไซต์ร้านค้า ออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com	1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม บอกความหมายของเว็บไซต์ได้	5	2	-	0.71	ควรเพิ่มตัวอย่าง ให้มากขึ้น
	2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม บอกวิธีการสร้างเว็บไซต์ ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ได้	6	1	-	0.86	
	3. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม บอกช่องทางการชำระเงินของ ร้านค้าออนไลน์ได้	7	-	-	1.00	
(แผนที่7) เรื่อง การ สร้างเว็บไซต์ร้านค้า ออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถสร้างเว็บไซต์ร้านค้า ออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ได้อย่าง ถูกต้อง สวยงาม	7	-	-	1.00	-เปลี่ยนจากถูกต้อง เป็นเหมาะสม
(แผนที่ 8) กฎหมายว่า ด้วยการกระทำผิด เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้เรื่อง กฎหมายว่าด้วย การกระทำผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	6	1	-	0.86	
	2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม	6	1	-	0.86	

	สามารถนำความรู้ไปใช้ ประโยชน์ได้ถูกต้อง					
--	--	--	--	--	--	--

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	IOC	
3.2 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการฝึกอบรมกับกลยุทธ์ Two –Generation Approach						
เนื้อหา	กลยุทธ์ Two –Generation Approach					
(แผนที่ 1) เรื่อง เครื่องมือ วัสดุ ลาย สานตะกร้าแม่ลา	1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพ ระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก	5	2	-	0.71	ควรนำเทคนิคการเรียนรู้ แบบร่วมมือมาใช้ในการ จัดกิจกรรมฝึกอบรมของ แต่ละขั้นตอน
	2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณา การกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	5	2	-	0.71	ควรระบุสอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้และ ตัวชี้วัด ของหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ฯ
(แผนที่ 2) เรื่อง ขั้นตอนการสาน ตะกร้าแม่ลา	1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพ ระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก	5	2	-	0.71	
	2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณา การกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย การงานอาชีพและ เทคโนโลยี ศิลปะ	5	2	-	0.71	
(แผนที่3) เรื่อง การ สานตะกร้าแม่ลา ตามขั้นตอน ที่ 1 - 2	1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพ ระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก	5	2	-	0.71	
	2.. การส่งเสริมคุณภาพ การศึกษาให้กับเด็ก โดยนำ ความรู้ไปบูรณาการกับกลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	5	2	-	0.71	
(แผนที่ 4) เรื่อง การ	1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพ	5	2	-	0.71	

สถานตะกร้าแม่ลา ตามขั้นตอน ที่ 3	ระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก					
	2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณา การกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การ งานอาชีพและเทคโนโลยี	5	2	-	0.71	

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
	สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	

3.2 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการฝึกอบรมกับกลยุทธ์ Two –Generation Approach

เนื้อหา	กลยุทธ์ Two –Generation Approach					
(แผนที่5) เรื่องการ คำนวณราคาสินค้า และการกำหนด ราคาขาย	1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพ ระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก	5	2	-	0.71	
	2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณา การกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์	5	2	-	0.71	
(แผนที่6) เรื่อง การ สร้างเว็บไซต์ร้านค้า ออนไลน์สำเร็จรูป กับ www.lnwshop. com	1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพ ระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก	5	2	-	0.71	
	2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณา การกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การ งานอาชีพและเทคโนโลยี	5	2	-	0.71	
(แผนที่7) เรื่อง การ สร้างเว็บไซต์ร้านค้า ออนไลน์สำเร็จรูป กับ www.lnwshop. com	1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพ ระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก	5	2	-	0.71	
	2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณา การกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การ งานอาชีพและเทคโนโลยี	5	2	-	0.71	
(แผนที่ 8) กฎหมาย ว่าด้วยการกระทำ ผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพ ระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก	5	2	-	0.71	
	2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณา	5	2	-	0.71	

	การกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี					
--	---	--	--	--	--	--

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	IOC	
3.3 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการฝึกอบรมกับกิจกรรมการเรียนรู้						
เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้					
(แผนที่ 1) เรื่อง เครื่องมือวัสดุ ลายสาน ตะกร้าแม่ล่า	-ขั้นเตรียม	7	-	-	1.00	ควรนำเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือมาประกอบการจัดกิจกรรมฝึกอบรม
	-ขั้นสอน	6	1	-	0.86	
	-ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	6	1	-	0.86	
	-ขั้นตรวจสอบผลงาน	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสรุปทบทวนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม	7	-	-	1.00	
(แผนที่ 2) เรื่อง ขั้นตอนการสานตะกร้าแม่ล่า	-ขั้นเตรียม	7	-	-	1.00	ควรให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีส่วนร่วมในการประเมินด้วย
	-ขั้นสอน	6	1	-	0.86	
	-ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	6	1	-	0.86	
	-ขั้นตรวจสอบผลงาน	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสรุปทบทวนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม	7	-	-	1.00	
(แผนที่3) เรื่อง การสานตะกร้าแม่ล่าตามขั้นตอนที่ 1 - 2	-ขั้นเตรียม	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสอน	6	1	-	0.86	
	-ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	6	1	-	0.86	
	-ขั้นตรวจสอบผลงาน	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสรุปทบทวนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม	7	-	-	1.00	
(แผนที่ 4) เรื่อง การสาน	-ขั้นเตรียม	7	-	-	1.00	

ตะกร้าตามขั้นตอนที่ 3	-ขั้นสอน	6	1	-	0.86	
	-ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	6	1	-	0.86	
	-ขั้นตรวจสอบผลงาน	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสรุปทบทวนและ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม	7	-	-	1.00	

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
3.3 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการฝึกอบรมกับกิจกรรมการเรียนรู้						
เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้					
(แผนที่5) เรื่องการ คำนวณราคาสินค้าและ การกำหนดราคาขาย	-ขั้นเตรียม	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสอน	6	1	-	0.86	
	-ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	6	1	-	0.86	
	-ขั้นตรวจสอบผลงาน	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสรุปบทเรียนและ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม	7	-	-	1.00	
(แผนที่6) เรื่อง การสร้าง เว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์ สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com	-ขั้นเตรียม	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสอน	6	1	-	0.86	
	-ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	6	1	-	0.86	
	-ขั้นตรวจสอบผลงาน	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสรุปบทเรียนและ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม	7	-	-	1.00	
(แผนที่7) เรื่อง การสร้าง เว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์ สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com	-ขั้นเตรียม	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสอน	6	1	-	0.86	
	-ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	6	1	-	0.86	
	-ขั้นตรวจสอบผลงาน	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสรุปบทเรียนและ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม	7	-	-	1.00	
(แผนที่ 8) กฎหมายว่า ด้วยการกระทำผิด เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	-ขั้นเตรียม	7	-	-	1.00	
	-ขั้นสอน	6	1	-	0.86	
	-ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	6	1	-	0.86	
	-ขั้นตรวจสอบผลงาน	7	-	-	1.00	

	-ขั้นสรุปบทเรียนและ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม	7	-	-	1.00	
--	---	---	---	---	------	--

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ	
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C		
3.4 ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับการวัดผลและประเมินผล							
จุดประสงค์การเรียนรู้	การวัดและประเมินผล						
(แผนที่ 1) เรื่อง เครื่องมือ วัสดุ ลายสาน ตะกร้าแม่ลา							
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม บอกเครื่องมือที่ใช้สานตะกร้า แม่ลาได้	การตรวจใบงาน จากคะแนนการทดสอบ ก่อน – หลัง	6	1	-	0.86	ไม่พบคะแนนการ ทดสอบ ก่อน – หลังในแต่ละ แผน ควรตัดออก	
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม บอกวัสดุที่ใช้สาน ตะกร้าแม่ลาได้	การตรวจใบงาน จากคะแนนการทดสอบ ก่อน – หลัง	6	1	-	0.86		
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม บอกลายสานตะกร้าแม่ลาได้	การตรวจใบงาน จากคะแนนการทดสอบ ก่อน – หลัง	6	1	-	0.86		
(แผนที่ 2) เรื่อง ขั้นตอนการสานตะกร้าแม่ลา							
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมี ความรู้เรื่องขั้นตอนการสาน ตะกร้าแม่ลา	การตรวจใบงาน จากคะแนนการทดสอบ ก่อน – หลัง	6	1	-	0.86		
(แผนที่3) เรื่อง การสานตะกร้าแม่ลาตามขั้นตอน ที่ 1 - 2							
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถสานตะกร้าแม่ลา ตามขั้นตอนที่ 1 - 2 ได้ถูกต้อง	การตรวจผลงาน จากคะแนนการทดสอบ ก่อน – หลัง	6	1	-	0.86		
(แผนที่ 4) เรื่อง การสานตะกร้าขั้นตอนที่ 3							
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถสานตะกร้าแม่ลา ตามขั้นตอนที่ 3 ได้อย่าง ถูกต้อง	การตรวจผลงานตามแบบ ประเมินผลตามสภาพจริง จากคะแนนการทดสอบ ก่อน – หลัง	6	1	-	0.86		

(แผนที่ 5) เรื่องการคำนวณราคาสินค้าและการกำหนดราคาขาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการคำนวณราคาขาย และสามารถกำหนดราคาสินค้าได้อย่างถูกต้อง	การตรวจใบงานจากคะแนนการทดสอบก่อน – หลัง	6	1	-	0.86	
--	---	---	---	---	------	--

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	I.O.C	

3.4 ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับการวัดผลและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	การวัดและประเมินผล					
(แผนที่ 6) เรื่อง การสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com						
1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมบอกความหมายของเว็บไซต์ได้	การตรวจใบงานจากคะแนนการทดสอบก่อน – หลัง	6	1	-	0.86	
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมบอกวิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ได้	การตรวจใบงานจากคะแนนการทดสอบก่อน – หลัง	6	1	-	0.86	
3. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมบอกช่องทางการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์ได้	การตรวจใบงานจากคะแนนการทดสอบก่อน – หลัง	6	1	-	0.86	

(แผนที่ 7) เรื่อง การสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ได้อย่างถูกต้อง สวยงาม	การตรวจผลงานตามแบบประเมินผลตามสภาพจริงจากคะแนนการทดสอบก่อน – หลัง	6	1	-	0.86	-ควรปรับเป็นวิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.co -ควรเปลี่ยนจากถูกต้อง เป็นเหมาะสม
--	---	---	---	---	------	--

(แผนที่ 8) กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับ	การอภิปราย – ซักถามจากคะแนนการทดสอบก่อน – หลัง	6	1	-	0.86	
--	--	---	---	---	------	--

คอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550						
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถนำความรู้ไปใช้ ประโยชน์ได้ถูกต้อง	การอภิปราย – ชักถาม จากคะแนนการทดสอบ ก่อน – หลัง	6	1	-	0.86	

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการประเมิน		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง คล่อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
4. ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรมกับการวัดและประเมินผล						
วัตถุประสงค์ของโปรแกรม	การวัดและประเมินผล					
1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการสานตะกร้าแม่ลา	แบบทดสอบ	7	-	-	1.00	
2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสานตะกร้าแม่ลาได้อย่างถูกต้อง สวยงาม	การประเมินผลงานตามสภาพจริง	7	-	-	1.00	
3) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง การคำนวณราคาขาย และกำหนดราคาขาย	แบบทดสอบ	7	-	-	1.00	
4) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป	แบบทดสอบ	7	-	-	1.00	
5) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปได้	การประเมินผลงานตามสภาพจริง	7	-	-	1.00	

4. ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความรู้
เรื่อง การสานกระดาษแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ
www.lnwshop.com

ตาราง 23 วิเคราะห์แบบทดสอบวัดความรู้เรื่อง การสานกระຈาดแม่ลาและการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป

หน่วยที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	จำนวนข้อ	ความรู้/ความจำ	ความเข้าใจ	นำไปใช้	ข้อที่
1 การสานตะกร้าแม่ลา	บอกเครื่องมือที่ใช้สานได้	เครื่องมือ	2	2	-	-	1 - 2
	บอกวัสดุที่ใช้สานได้	วัสดุ	2	2	-	-	3-4
	บอกลายสานได้	ลายสาน	2	2	-	-	5-6
	สามารถสานกระຈาดแม่ลาได้	ขั้นตอนการสาน	5	3	1	1	7-11
	-มีความรู้เรื่องการค้าขาย -สามารถกำหนดราคาสินค้าได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	การค้าขายและกำหนดราคาสินค้า	4	-	2	2	12-15
รวม			15				
2.การสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป	บอกความหมายของเว็บไซต์ได้	ความหมายของเว็บไซต์	2	2			16-17
	สามารถพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปได้	วิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป	3	2	1		18-20
	บอกวิธีการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์ได้	ช่องทางการชำระเงิน	5	3	1	1	21-25
	1มีความรู้เรื่องกฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 2. สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ถูกต้อง	กฎหมายคอมพิวเตอร์	5	3	1	1	26-30

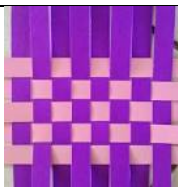
ตาราง 23 (ต่อ)

หน่วยที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	จำนวน ข้อ	ความรู้/ ความจำ	ความ เข้าใจ	นำไปใช้	ข้อที่
	บอกวิธีการชำระเงิน ของร้านค้าออนไลน์ ได้	ช่องทางการ ชำระเงิน	5	3	1	1	21-25
	1. มีความรู้เรื่อง กฎหมายว่าด้วยการ กระทำผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 2. สามารถนำความรู้ ไปใช้ประโยชน์ได้ ถูกต้อง	กฎหมาย คอมพิวเตอร์	5	3	1	1	26-30
รวม			15				
รวมทั้งหมด			30				

ตาราง 24 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความรู้

วัตถุประสงค์	เนื้อหา	แบบทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
บอก เครื่องมือที่ ใช้สานได้	เครื่องมือ ที่ใช้สาน	1. เครื่องมือที่ใช้สำหรับสาน ตะกร้าแม่ลาตรงกับข้อใด ก. มีดโต้ ขวาน ค้อน ตะปู ข. มีดโต้ มีดตอก เหล็ก หมาด คีมไม้ ค. มีดโต้ มีดตอก คีมไม้ ตะปู ง. มีดโต้ เหล็กหมาด คีมไม้ ลวด	7	-	-	1.00	ควรเปลี่ยน จาก คำว่า คีมไม้ เป็น คีมล็อก
		2. “ชักเยียด” ทำมาจากวัสดุ ชนิดใด ก. กะลามะพร้าวเจาะรู ข. กะละมังเจาะรู ค. ฝากระป๋องเจาะรู ง. ขวดน้ำพลาสติกเจาะรู	6	1	-	0.86	
บอกวัสดุที่ใช้	วัสดุที่ใช้	3. วัสดุที่ใช้สำหรับสาน ตะกร้าแม่ลาตรงกับข้อใด ก. ไม้ไผ่ ตอก หวาย ข. ไม้ไผ่ หวาย ลวด ค. ไม้ไผ่ ตะปู กาว ง. ไม้ไผ่ หวาย ตะปู	7	-	-	1.00	
		4. วัสดุชนิดใด ที่สามารถหา ได้จากท้องถิ่น ก. ไม้ไผ่ ข. หวาย ค. เชือกฟาง ง. กาว	6	1	-	0.86	

ตาราง 24 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	เนื้อหา	แบบทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
บอกลาย สานได้	ลายสาน	5. จากภาพเป็นลายสานชนิดใด ก. ลายขัด 1 ข. ลายขัด 2 ค. ลายขัด 3 ง. ลายขัด 4	7	-	-	1.00	
		6. วิธีการสานลายขัด 1 มี วิธีการสานอย่างไร ก. ทับ 1 เส้น ยก 1 เส้น ข. ทับ 1 เส้น ยก 2 เส้น ค. ทับ 2 เส้น ยก 1 เส้น ง. ทับ 2 เส้น ยก 2 เส้น	6	-	1	0.71	ควรย้ายไปอยู่ใน วัตถุประสงค์ สามารถสาน ตะกร้าแม่ลาได้"
สามารถ สานตะกร้า แม่ลาได้	ขั้นตอน การสาน	7. ขั้นตอนการสานตะกร้าแม่ ลามีกี่ขั้นตอน อะไรบ้าง ก. มี 1 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการจัก สาน ข. มี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการจักตอก ขั้นตอนการสาน ค. มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการ เตรียมอุปกรณ์ ขั้นตอนการจักตอก ขั้นตอนการสาน ง. มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการ เตรียมอุปกรณ์ ขั้นตอนการจักตอก ขั้นตอนการสาน ขั้นตอนการรมควัน	7	-	-	1.00	

ตาราง 24 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	เนื้อหา	แบบทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
		8. การสานขอบตะกร้าแม่ลาควรใช้วัสดุชนิดใด และสานด้วยลายอะไร เพื่อช่วยให้เกิดความสวยงาม และคงทน ก. ใช้เชือกฟาง สานด้วยลายเฉลว ข. ใช้ดอกลาย สานด้วยลายขัด 1 ค. ใช้หวาย สานด้วยลายสันปลาช่อน ง. ใช้ริบบิ้น สานด้วยลายหางนกยูง	7	-	-	1.00	
		9. การกำหนดความสูงของตะกร้า ใช้วิธีใดเป็นตัวกำหนด ก. การวัดความยาวของดอกละเส้น ข. การวัดความกว้างของปากกระจาด ค. การวัดทแยงมุมของฐานกระจาด ง. การวัดความยาวของเส้นหวาย	7	-	-	1.00	
		10. การสานตะกร้าแม่ลาใช้ลายสานอะไรบ้าง ก. ลายขัด 1 กับ ลายเฉลว ข. ลายขัด 1 กับ ลายสันปลาช่อน ค. ลายขัด 2 กับ ลายขัด 3 ง. ลายขัด 1 กับ ลายยกดอกลาย	6	-	1	0.71	ควรย้ายไปอยู่ในวัตถุประสงค์บอกลายสานได้
		11. การสานตะกร้าแม่ลา ขั้นตอนใดทำเป็นอันดับสุดท้าย ก. การสานขอบปากกระจาด ข. การทาสีกระจาด ค. การตอกไม้ไผ่ 4 มุมก้นกระจาด ง. การตอกตะปู 4 มุมก้นกระจาด	7	-	-	1.00	ควรเปลี่ยนจาก คำว่า อันดับ เป็น ลำดับ

ตาราง 24 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	เนื้อหา	แบบทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
สามารถ กำหนด ราคาสินค้า ได้อย่าง ถูกต้อง เหมาะสม	การ คำนวณ ราคาขาย และการ กำหนด ราคาขาย	12. การกำหนดราคาขาย มีวิธี คิดคำนวณอย่างไร ก. ต้นทุน + กำไร = ราคาขาย ข. ต้นทุน + กำไร - ขาดทุน = ราคาขาย ค. ต้นทุน + กำไร + ขาดทุน = ราคาขาย ง. ต้นทุน - กำไร - ขาดทุน = ราคาขาย	7	-	-	1.00	ปรับตัวเลือก โดยใช้ค่า ขึ้นต้น ราคาขาย =
		13. ป้าสมหญิง มีต้นทุนใน การผลิตตะกร้าใบละ 300 บาทต้องการขายให้ได้กำไร 20 % ป้าสมหญิงต้องขาย ตะกร้าในราคาใบละกี่บาท ก. 320 บาท ข. 360 บาท ค. 400 บาท ง. 460 บาท	7	-	-	1.00	
		14. จากข้อ 13 แสดงว่า ป้า สมหญิงได้กำไรจากการขาย เป็นเงินกี่บาท ก. 100 บาท ข. 80 บาท ค. 60 บาท ง. 40 บาท	7	-	-	1.00	

ตาราง 24 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	เนื้อหา	แบบทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	IOC	
		15. ป้าลาลี ซื้อตะปูสำหรับใช้สานตะกร้ามา 1 กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละ 60 บาท ป้าลาลีใช้ตะปูในการสานตะกร้าไป 500 กรัม ป้าลาลีต้องคิดเป็นต้นทุนในการสานตะกร้าเป็นเงินกี่บาท ก. 60 บาท ข. 50 บาท ค. 40 บาท ง. 30 บาท	6	-	1	0.71	ควร เปลี่ยนจากคำว่า 500 กรัม เป็น ครึ่ง กิโลกรัม
สามารถสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์	ความหมายของเว็บไซต์	16. “เว็บไซต์” มีความหมายตรงกับข้อใด ก. เป็นอุปกรณ์ชนิดหนึ่งอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ ข. เป็นแหล่งรวบรวมสินค้าบนอินเทอร์เน็ต ค. เป็นแหล่งสำหรับสืบค้นข้อมูลบนจอคอมพิวเตอร์ ง. เป็นแหล่งเก็บข้อมูลต่างๆ บนอินเทอร์เน็ต	7	-	-	1.00	
		17. ข้อใดเป็นชื่อเว็บไซต์ที่ถูกต้อง ก. http://www.sanook.com/ ข. https://www.google.com ค. http://www.thairath.com ง. ถูกทุกข้อ	6	1	-	0.86	
		18. ขั้นตอนแรกของการสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป คือข้อใด ก. การสมัครเป็นสมาชิก ข. การสมัครอีเมลส่วนตัว ค. การตั้งชื่อร้านค้า ง. การเลือกรูปแบบเว็บไซต์	7	-	-	1.00	

ตาราง 24 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	เนื้อหา	แบบทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	IOC	
		19. ขั้นตอนสุดท้ายของการสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปคือข้อใด ก. การกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับร้าน ข. การใส่รูปประจำร้านค้า ค. การตั้งชื่อร้านค้า ง. การตกแต่งร้าน	7	-	-	1.00	
		20. จากรูป มีความหมายตรงกับข้อใด ก. สัญลักษณ์แสดงตน ข. สัญลักษณ์แสดงร้าน ค. สัญลักษณ์แสดงผู้ซื้อ ง. สัญลักษณ์แสดงการชำระเงิน	7	-	-	1.00	
บอกวิธีการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์ได้	ช่องทางการชำระเงิน	21. วิธีการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์ ตรงกับข้อใด ก. การโอนเงินทางเฟซบุ๊ก ข. การโอนเงินทางไปรษณีย์ ค. การโอนเงินทางโทรศัพท์บ้าน ง. ถูกทุกข้อ	7	-	-	1.00	

ตาราง 24 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	เนื้อหา	แบบทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
		22. การโอนเงินทางไปรษณีย์ มีกี่ประเภทอะไรบ้าง ก. 1 ประเภท ได้แก่ ธนาณัติ ข. 2 ประเภท ได้แก่ 1) ธนาณัติ 2) ตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ ค. 3 ประเภท ได้แก่ 1) ธนาณัติ 2) ตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ 3) ไปรษณีย์เรียกเก็บเงิน ง. 4 ประเภท ได้แก่ 1) ธนาณัติ 2) ตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ 3) ไปรษณีย์เรียกเก็บเงิน 4) PAY AT POST	7	-	-	1.00	
		23. การโอนเงินผ่านทางธนาคาร มีข้อจำกัดอย่างไร ก. ต้องโอนเงินไม่น้อยกว่า 10,000 บาท ข. ไม่สามารถโอนเงินข้ามสาขาได้ ค. ต้องมาโอนเฉพาะวันทำการของธนาคารเท่านั้น ง. ผู้โอนต้องจ่ายค่าธรรมเนียมตามอัตราที่ธนาคารกำหนด	7	-	-	1.00	
		24 การบริการธนาณัติ บุคคลธรรมดาสามารถส่งเงินไปยังปลายทางได้ไม่เกินกี่บาท ก. 20,000 บาท ข. 30,000 บาท ค. 40,000 บาท ง. 50,000 บาท	7	-	-	1.00	

ตาราง 24 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	เนื้อหา	แบบทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	IOC	
		25 กรณีที่ท่านอาศัยอยู่ในตำบลแม่ลา การโอนเงินวิธีใดที่ง่ายและสะดวกที่สุดวิธีการโอนเงิน ก. การโอนเงินด้วยบัตร ATM ข. การโอนเงินผ่านเคาน์เตอร์ธนาคาร ค. การโอนเงินทางไปรษณีย์ ง. การโอนเงินทางเฟสบุ๊ก	6	1	-	0.86	ควรปรับตัวเลือกใหม่เป็นถูกทุกข้อ เพราะขึ้นอยู่กับความสะดวกของแต่ละบุคคล
		26. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มีกี่มาตรา ก. 10 ข. 20 ค. 30 ง. 40	6	1	-	0.86	
		27. ใครเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ก. นายกรัฐมนตรี ข. รองนายกรัฐมนตรี ค. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ง. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	6	1	-	0.86	
		28 “ข ☐ ้อมูลคอมพิวเตอร์ ☐ ” มีความหมายตรงกับข้อใด ก. คำสั่ง ข. เวลา ค. สถานที่ ง. รูปภาพ	6	1	-	0.86	ควรปรับตัวเลือกใหม่เป็นถูกทุกข้อ

ตาราง 24 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	เนื้อหา	แบบทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
		29. มาตรา 5 ผู้ ☐ใดเซ ☐าถึงโดยมิ ซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ ☐ที่มี ป ☐องกันการเซ ☐าถึง โดยเฉพาะ มาตรการนั้นมิได้ ☐มีไว้ ☐สำหรับ ความผิดตามข้อใด ก. จำคุกไม่ ☐เกินหกเดือนหรือปรับ ☐เกิน หนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้ง	6	1	-	0.86	ควรปรับ ภาษาให้ เข้าใจง่าย กว่านี้

		ข. จำคุกไม่ ☐ เกินหกเดือน หรือ เกินหนึ่งหมื่นบาท ค. จำคุกไม่ ☐ เกินห้าปี หรือปรับไม่ หนึ่งแสนบาท ง. จำคุกไม่ ☐ เกินห้าปี หรือปรับไม่ หนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ					
		30. นาย อวยพร ได้ทำการแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมไม่ ☐ ว ☐ ทั้งหมดหรือ บางส ☐ ว ซึ่งข ☐ ้อมูล คอมพิวเตอร์ ☐ ของ นางสาวสุด โดยมิได้รับอนุญาต ดังนั้น การกระทำของนายอวยพร มีความผิดตามข้อใด ก. จำคุกไม่ ☐ เกินหกเดือนหรือปรับ	6	1	-	0.86	ปรับภาษา

		☐ เกิน หนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้ง ข. จำคุกไม่ ☐ เกินหกเดือน หรือ เกิน หนึ่งหมื่นบาท ค. จำคุกไม่ ☐ เกินห้าปี หรือปรับไม่ หนึ่งแสนบาท ง. จำคุกไม่ ☐ เกินห้าปี หรือปรับไม่ หนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ					
--	--	---	--	--	--	--	--

เฉลย

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	ข	16	ง
2	ค	17	ก
3	ง	18	ก

4	ก	19	ง
5	ก	20	ข
6	ก	21	ข
7	ค	22	ง
8	ค	23	ค
9	ค	24	ง
10	ข	25	ข
11	ง	26	ค
12	ก	27	ง
13	ข	28	ก
14	ค	29	ง
15	ง	30	ง

5. ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบวัดผลงานตามสภาพจริง
เรื่อง การสานกระเจดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ
www.lnwshop.com

แบบประเมินผลงานตามสภาพจริง
เรื่อง การสานกระเจดแม่ลา และการสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป

คำชี้แจง แบบประเมินผลงานตามสภาพจริงฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลงาน
การสานกระเจดแม่ลา และการสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป ของผู้เข้า
รับการฝึกอบรมโดยมีเกณฑ์การประเมินเรียกว่า “รูบริก” (Rubric Score)

โดยแบ่งระดับคุณภาพ ตั้งแต่ 0 – 3 ดังนี้

1. การสานกระเจาดแม่ลา

ความถูกต้อง หมายถึง การใช้วัสดุในการสานถูกต้อง ลายสานลายขัด 1 มีความถูกต้อง การสานขอบกระเจาดด้วยลายสันปลาช่อนมีความถูกต้อง

ความสวยงาม หมายถึง มีการเว้นช่องไฟในการสานอย่างสม่ำเสมอเท่ากันทุกช่องไฟ ลายสานมีความสวยงามเรียบเสมอกันทุกอัน การสานขอบกระเจาดด้วยลายสันปลาช่อนมีความสวยงาม

2. การสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป

ความถูกต้อง หมายถึง ทำตามขั้นตอนที่วิทยากรสอนครบทุกขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 การสมัครสมาชิก ขั้นตอนที่ 2 เข้าสู่ระบบ Lnshop ขั้นตอนที่ 3 ออกจากระบบ ขั้นตอนที่ 4 เริ่มต้นเปิดร้านกับ Lnshop พิมพ์ตัวหนังสือถูกต้องทุกคำ

ความสวยงาม หมายถึง การใส่รูปประจำร้านมีความสวยงาม การเลือกรูปแบบเว็บไซต์ได้สวยงาม การให้สีสันสวยงาม

ขอความกรุณาจากท่าน ได้ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างระหว่างเกณฑ์การประเมินกับระดับคะแนนในแต่ละข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่าน และโปรดได้ให้ ☐ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวสุรภา เกตุมาลา

นิสิตปริญญาเอก ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตาราง 25 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินผลงานตามสภาพจริงเรื่องการสานกระเจาดแม่ลา

เกณฑ์	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	I.O.C	

ความ ถูกต้อง	ผลงานมีความถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ได้แก่ การใช้วัสดุใน การสานถูกต้อง ลายสานลาย ขัด 1 มีความถูกต้อง การสาน ขอบตะกร้าด้วยลายสันปลา ช่อนมีความถูกต้อง	3	7	-	-	1.00	
	ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาด ความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	6	1		0.86	
	ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาด ความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	6	1		0.86	
	ผลงานไม่มีความถูกต้องและไม่ สมบูรณ์	0	6	1		0.86	
ความ สวยงาม	ผลงานมีความสวยงาม ครบถ้วนสมบูรณ์	3	7	-	-	1.00	ควรเพิ่มคำอธิบาย ให้ชัดเจน
	ผลงานมีความสวยงามแต่ ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	5	2	-	0.71	
	ผลงานมีความสวยงามสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	5	2	-	0.71	
	ผลงานไม่มีความสวยงามและ ไม่สมบูรณ์	0	6	1	-	0.71	

ตาราง 25 (ต่อ)

เกณฑ์	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
ความ	ผลงานมีความถูกต้อง	3	6	1	-	0.86	-ควรเปลี่ยนเกณฑ์ ความถูกต้อง

ถูกต้อง	ครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ 1) ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ 1 การสมัครสมาชิก ขั้นตอน 2 เข้าสู่ระบบ Lnshop ขั้นตอนที่ 3 ออกจากระบบ 2) ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ 4 เริ่มต้นเปิดร้านกับ Lnshop 3) พิมพ์ตัวหนังสือถูกต้อง ทุกคำ						เป็นความเหมาะสม -ควรปรับตัวชี้วัดใหม่
	ผลงานมีความถูกต้องแต่ ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	6	1	-	0.86	
	ผลงานมีความถูกต้องแต่ ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	6	1	-	0.86	
	ผลงานไม่มีความถูกต้อง และไม่สมบูรณ์	0	7	-	-	1.00	
ความ สวยงาม	ผลงานมีความสวยงาม ครบถ้วนสมบูรณ์	3	6	-	1	0.71	-ควรปรับตัวชี้วัดใหม่
	ผลงานมีความสวยงามแต่ ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	5	1	1	0.57	-ควรปรับตัวชี้วัดใหม่
	ผลงานมีความสวยงามแต่ ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	5	1	1	0.57	-ควรปรับตัวชี้วัดใหม่
	ผลงานไม่มีความสวยงาม และไม่สมบูรณ์	0	5	1	1	0.57	-ควรปรับตัวชี้วัดใหม่

6. ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ 10 – 20 ปี

☐ 21 – 30 ปี

- ☐ 31 – 40 ปี
 ☐ 41 – 50 ปี
☐ 51– 60 ปี
 ☐ มากกว่า 60 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา
 ☐ ประถมศึกษา
 ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช
 ☐ ปวส/อนุปริญญา
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. อาชีพ
 ☐ เกษตรกร
 ☐ รับจ้าง
☐ ค้าขาย
 ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
5. รายได้/เดือน
 ☐ น้อยกว่า 1,000 บาท
 ☐ 1,001 – 5,000 บาท
☐ 5,001 – 10,000 บาท
 ☐ มากกว่า 10,000 บาท

ตาราง 26 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ
ตามแนวคิดTwo – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การประเมิน โปรแกรม	ประเด็น	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	

1.ด้านบริบท	วัตถุประสงค์ โปรแกรมการ ฝึกอบรมอบรม	1.ข้าพเจ้ามีความรู้เรื่องการ สานตะกร้าแม่ลา	6	-	1	0.71	-ควรปรับข้อ คำถามให้ สอดคล้อง กับด้านบริบท
		2.ข้าพเจ้าสามารถสานตะกร้า แม่ลาได้อย่างถูกต้องสวยงาม	6	-	1	0.71	
		3.ข้าพเจ้ามีความรู้เรื่อง เว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์ สำเร็จรูป	6	-	1	0.71	
		4.ข้าพเจ้าสามารถสร้าง เว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์ สำเร็จรูปได้ถูกต้อง	6	-	1	0.71	
2.ตัวป้อนเข้า	วัสดุ	5.ข้าพเจ้าสามารถนำวัสดุฝึก กิจกรรมการสานตะกร้าแม่ลา เช่น ดอกสาน หวาย มา ประกอบการสานตะกร้าได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม	6	-	1	0.71	-เป็น Product -ควรปรับภาษา
	อุปกรณ์	6. ข้าพเจ้าสามารถใช้อุปกรณ์ การสานตะกร้าแม่ลา เช่น มีด ได้ มีดจักตอก ได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสม	6	-	1	0.71	-เป็น Product -ควรปรับภาษา
		7. ข้าพเจ้าสามารถใช้เครื่อง คอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้เรื่อง กิจกรรมการสร้างเว็บไซต์ ออนไลน์สำเร็จรูปได้	6	-	1	0.71	-เป็น Product -ควรปรับภาษา
		8. ข้าพเจ้าสามารถใช้อุปกรณ์ การสานตะกร้าแม่ลา เช่น มีดได้ มีดจักตอก ได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสม	6	-	1	0.71	ปรับภาษา

ตาราง 26 (ต่อ)

การประเมิน โปรแกรม	ประเด็น	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
		9. ข้าพเจ้าสามารถใช้เครื่อง	6	-	1	0.71	ปรับภาษา

		คอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้เรื่อง กิจกรรมการสร้างเว็บไซต์ ออนไลน์สำเร็จรูปได้					
		10. ข้าพเจ้าได้รับความรู้ และ เข้าใจเนื้อหา เรื่องการสาน ตะกร้าแม่ลาจากการถ่ายทอด ของวิทยากร	6	-	1	0.71	-เป็น Product
		11.ข้าพเจ้าได้รับความรู้ และ เข้าใจเนื้อหา เรื่องการสร้าง เว็บไซต์ออนไลน์สำเร็จรูป จากการถ่ายทอดของวิทยากร	6	-	1	0.71	-เป็น Product
3.กระบวนการ	แนวคิด Two – Generation Approach	12 ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้รับความรู้ด้านอาชีพการ สานตะกร้าแม่ลา	5	1	1	0.57	-เป็น Product -ควรเพิ่มด้าน ผลผลิต
		13. ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ร่วมกัน กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ช่วยให้ข้าพเจ้าเกิดทักษะ ทางด้านอาชีพมองเห็น ช่องทางในการประกอบอาชีพ เสริม	5	1	1	0.57	-เป็น Product -ควรเพิ่มด้าน ผลผลิต
		14. ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ร่วมกัน กับ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี ต่อกัน	5	1	1	0.57	-เป็น Product -ควรเพิ่มด้าน ผลผลิต

ตาราง 26 (ต่อ)

การประเมิน โปรแกรม	ประเด็น	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
		15. ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขที่	5	1	1	0.57	-เป็น Product

		ได้เรียนรู้พร้อมกันผู้เข้ารับการฝึกอบรม					-ควรเพิ่มด้าน ผลผลิต
		16. ข้าพเจ้ารู้สึกถึงความใกล้ชิด และความอบอุ่นที่เกิดขึ้นในขณะที่ได้เรียนรู้พร้อมกันกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม	5	1	1	0.57	-เป็น Product -ควรเพิ่มด้าน ผลผลิต
		17.ข้าพเจ้าได้เรียนรู้พร้อมกันกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมช่วยให้ข้าพเจ้ามีความเข้าใจในเนื้อหาการฝึกอบรมได้ง่ายขึ้น	5	1	1	0.57	-เป็น Product -ควรเพิ่มด้าน ผลผลิต
		18. ข้าพเจ้าได้เรียนรู้พร้อมกันกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมช่วยให้ครอบครัวของข้าพเจ้าเกิดความผาสุก	5	1	1	0.57	-เป็น Product -ควรเพิ่มด้าน ผลผลิต
	เนื้อหา	19.ข้าพเจ้าเห็นว่าเนื้อหาวิชามีความทันสมัย	6	-	1	0.71	
		20.ข้าพเจ้าชอบเนื้อหาการสานตะกร้าแม่ลา	6	-	1	0.71	
		21.ข้าพเจ้าชอบเนื้อหาการสร้างเว็บไซต์ออนไลน์สำเร็จรูป	6	-	1	0.71	
		22. ข้าพเจ้าสามารถนำเนื้อหาจากการฝึกอบรมไปประกอบอาชีพเสริมได้	6	-	1	0.71	

ตาราง 26 (ต่อ)

การประเมิน โปรแกรม	ประเด็น	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน				ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง คล้อย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	I.O.C	
		23. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ					

ขั้นเตรียม	1) ข้าพเจ้าได้ทราบจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมทุกครั้ง	6	-	1	0.71	
ขั้นสอน	2) ข้าพเจ้าสามารถเข้าใจเนื้อหาจากการจัดกิจกรรมของวิทยากรตามแผนการจัดกิจกรรมทุกครั้ง	6	-	1	0.71	
ขั้นทำกิจกรรม	3) ข้าพเจ้าและสมาชิกในกลุ่มมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม	6	-	1	0.71	
ขั้นตรวจสอบผลงาน	4) ข้าพเจ้าและสมาชิกในกลุ่มได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของแต่ละกลุ่ม	6	-	1	0.71	
ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม	5) ข้าพเจ้าและสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการสรุปเนื้อหา	6	-	1	0.71	
สื่อ	24.ข้าพเจ้าสามารถเข้าใจเนื้อหาเพิ่มขึ้นจากสื่อประกอบการฝึกอบรม	6	-	1	0.71	-เป็น Product -ควรเพิ่มด้านผลผลิต
การวัดผลประเมินผล	25.ข้าพเจ้าได้รับการประเมินผลงานอย่างยุติธรรม เหมาะสม	6	-	1	0.71	

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาอาชีพ
- 2 .แบบสนทนากลุ่ม
3. แบบวัดความรู้เรื่อง การสานกระเจดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์
สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com
4. แบบวัดผลงานตามสภาพจริง เรื่อง การสานกระเจดแม่ลาและการพัฒนาเว็บไซต์
ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com
5. แบบประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two –
Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. แบบสัมภาษณ์สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาอาชีพ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ชื่อ.....นามสกุล.....เพศ.....

อายุ.....สถานภาพ.....เบอร์โทรศัพท์มือถือ.....

วุฒิการศึกษา.....สถานที่จบการศึกษา.....

อาชีพ.....ตำแหน่ง.....รายได้/เดือน.....

สถานที่ทำงาน.....เบอร์โทรศัพท์.....

ที่อยู่.....

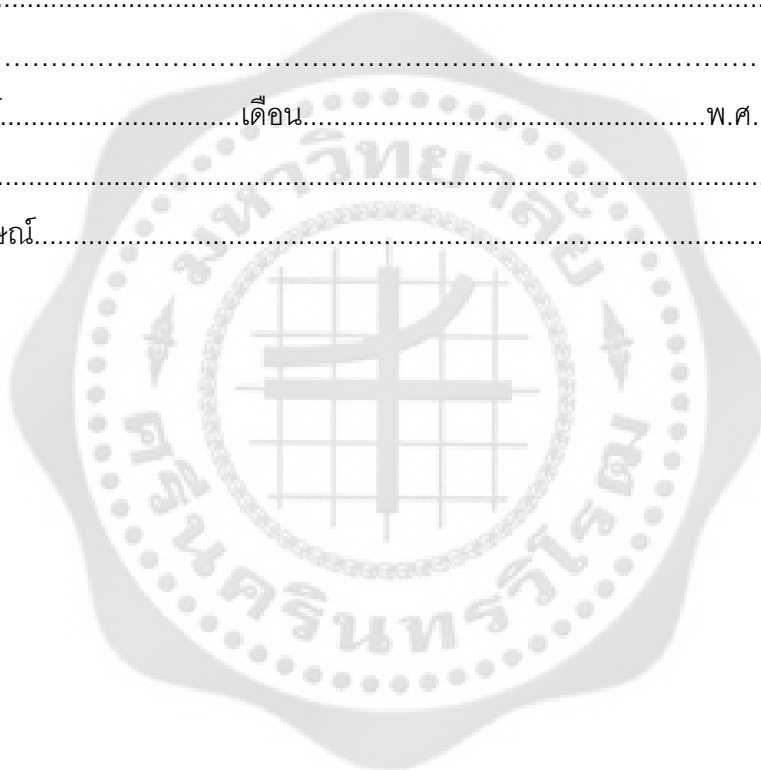
.....

E-mail.....

วันที่สัมภาษณ์.....เดือน.....พ.ศ.....

เวลา.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

ตาราง 27 แบบสัมภาษณ์สภาพปัญหาของคนในชุมชนตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้าน	ประเด็นสัมภาษณ์	บันทึกการสัมภาษณ์
ประชากร	1. ประชากรที่อาศัยอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ในวัยใด (วัยเด็กเล็ก วัยเด็กตอนกลาง วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ตอนต้น วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง วัยผู้สูงอายุ)	
	2. สถานภาพของประชากรส่วนใหญ่เป็นอย่างไร (โสด หม้าย หย่าร้าง)	
	3. ในช่วง 2 – 3 ปีที่ผ่านมา มีประชากรย้ายถิ่นฐาน ไปอยู่ที่อื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด	
	4. ในช่วง 2 – 3 ปีที่ผ่านมา มีประชากรย้ายเข้ามาอาศัยอยู่ในชุมชนหรือไม่ เพราะเหตุใด	
	5. มีประชากรที่ไม่ใช่สัญชาติไทยเข้ามาอาศัยอยู่หรือไม่ เข้ามาทำอะไร มีผลกระทบอย่างไรต่อชุมชน	
	6. ฐานะของประชากรส่วนใหญ่เป็นอย่างไร (ร่ำรวย ปานกลาง ยากจน)	
สังคม	1. คนในชุมชนส่วนใหญ่รู้จักกันหรือไม่ มีการติดต่อไปมาหาสู่กันหรือไม่ อย่างไร	
	2. ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนเป็นอย่างไร มีการช่วยเหลือพึ่งพากันหรือไม่ มีความรักสามัคคีปรองดองกันหรือไม่	
	3. วิถีชีวิตของคนในชุมชนจากอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	
	4. การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานของคนในชุมชนเป็นอย่างไร มีการปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้แก่เด็กในชุมชนหรือไม่ เช่น การรู้จักเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ การรู้จักช่วยเหลือพ่อแม่ ปู่ ย่า ตา ยาย	

ตาราง 27 (ต่อ)

ด้าน	ประเด็นสัมภาษณ์	บันทึกการสัมภาษณ์
เศรษฐกิจ	1.ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้มีอะไรบ้าง(ต้นไม้ แหล่งน้ำ	
	2.ในชุมชนมีโรงงานอุตสาหกรรมอะไรบ้างและรับคนในชุมชนเข้าทำงานหรือไม่ เพราะอะไร	
	3. ในชุมชนมีสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตหรือไม่ เช่น (ตลาดสด ธนาคาร โรงพยาบาล ร้านค้า ร้านอาหาร โทรศัพท์ สาธารณะ)	
	4. ประชากรในชุมชนมีการทำธุรกิจอะไรบ้างและผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของเป็นคนในชุมชนหรือไม่	
อาชีพและรายได้	1. คนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอะไรบ้าง	
	2. คนในชุมชนที่ออกไปทำงานต่างถิ่นมีจำนวนมากน้อยเพียงใดและอยู่ในวัยใด	
	3. ปัจจุบันคนในชุมชนประกอบอาชีพ ทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืช มากน้อยเพียงไร/ได้รับผลกระทบจากอะไรบ้าง สามารถทำได้ต่อเนื่องทุกปีหรือไม่	
	4. ผู้ประกอบอาชีพ ทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืช มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กี่บาท/ครัวเรือนเพียงพอกับค่าใช้จ่ายหรือไม่ อย่างไร	
	5. คนในชุมชนมีการประกอบอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้หรือไม่ และเป็นอาชีพอะไร	
	6. คนในชุมชนมีการรวมกลุ่มอาชีพหรือไม่อะไรบ้าง	
	7. คนในชุมชนที่ไม่ประกอบอาชีพ มีหรือไม่ อยู่ในวัยใด และดำเนินชีวิตอย่างไร	

ตาราง 28 แบบสัมภาษณ์ความต้องการในการพัฒนาอาชีพ ของคนในชุมชนตำบลแม่ลา
อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้าน	ประเด็นสัมภาษณ์	บันทึกการสัมภาษณ์
เกษตรกรรม	1.ท่านคิดว่าการพัฒนาอาชีพเสริมด้านเกษตรกรรมเหมาะสำหรับคนในชุมชนนี้หรือไม่ เพราะอะไร คัดค้านกับการลงทุนหรือไม่ สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร	
	2.ในอดีตที่ผ่านมาชุมชนนี้เคยทำอาชีพเสริมด้านเกษตรกรรมหรือไม่ ผลเป็นอย่างไร ปัจจุบันคงอยู่ หรือสูญหายไปแล้ว เพราะเหตุใด	
	3.ในชุมชนของท่านมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถถ่ายทอดอาชีพเสริมด้านเกษตรกรรมหรือไม่ อะไรบ้าง	
	4.ในชุมชนของท่านมีทรัพยากรท้องถิ่นที่สามารถนำมาพัฒนาอาชีพเสริม ด้านเกษตรกรรมได้หรือไม่ อย่างไร	
	5.ท่านคิดว่าการพัฒนาอาชีพเสริมด้านเกษตรกรรม ควรส่งเสริมให้ผู้ใหญ่ เด็ก ได้เรียนรู้ไปพร้อมกันได้หรือไม่ เพราะอะไร	
	6. ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการพัฒนาอาชีพเสริมด้านเกษตรกรรม ควรมีวิธีจำหน่ายอย่างไร เพื่อให้เกิดความคุ้มค่ากับการลงทุน	
คหกรรม	7. ท่านคิดว่าการพัฒนาอาชีพเสริมด้านคหกรรมเหมาะสำหรับคนในชุมชนนี้หรือไม่ เพราะอะไร คัดค้านกับการลงทุนหรือไม่ สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร	
	8. ในอดีตที่ผ่านมาชุมชนนี้เคยทำอาชีพเสริมด้านคหกรรมหรือไม่ ผลเป็นอย่างไร ปัจจุบันคงอยู่ หรือสูญหายไปแล้ว เพราะเหตุใด	

ตาราง 28 (ต่อ)

ด้าน	ประเด็นสัมภาษณ์	บันทึกการสัมภาษณ์
	9. ในอดีตที่ผ่านมาชุมชนนี้เคยทำอาชีพเสริมด้านคหกรรมหรือไม่ ผลเป็นอย่างไร ปัจจุบันคงอยู่ หรือสูญหายไปแล้ว เพราะเหตุใด	
	10. ในชุมชนของท่านมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถถ่ายทอดอาชีพเสริมด้านอุตสาหกรรมหรือไม่ อะไรบ้าง	
	11. ในชุมชนของท่านมีทรัพยากรท้องถิ่นที่สามารถนำมาพัฒนาอาชีพเสริมด้านคหกรรมได้หรือไม่ อย่างไร	
	12. ท่านคิดว่าการพัฒนาอาชีพเสริมด้านคหกรรม ควรส่งเสริมให้ผู้ใหญ่และเด็กได้เรียนรู้ไปพร้อมกันได้หรือไม่ เพราะอะไร	
	13. ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการพัฒนาอาชีพเสริมด้านคหกรรม ควรมีวิธีจำหน่ายอย่างไร เพื่อให้เกิดความคุ้มค่ากับการลงทุน	
ศิลปกรรม	14. ท่านคิดว่าการพัฒนาอาชีพเสริมด้านศิลปกรรมเหมาะสำหรับคนในชุมชนนี้หรือไม่ เพราะอะไร คุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่ สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร	
	15. ในอดีตที่ผ่านมาชุมชนนี้เคยทำอาชีพเสริมด้านศิลปกรรมหรือไม่ ผลเป็นอย่างไร ปัจจุบันคงอยู่ หรือสูญหายไปแล้ว เพราะเหตุใด	
	16. ในชุมชนของท่านมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถถ่ายทอดอาชีพเสริมด้านศิลปกรรมหรือไม่ อะไรบ้าง	

ตาราง 28 (ต่อ)

ด้าน	ประเด็นสัมภาษณ์	บันทึกการสัมภาษณ์
หัตถกรรม	17. ในชุมชนของท่านมีทรัพยากรท้องถิ่นที่สามารถนำมาพัฒนาอาชีพเสริมศิลปกรรมได้หรือไม่ อย่างไร	
	18. ท่านคิดว่าการพัฒนาอาชีพเสริมด้านศิลปกรรมควรส่งเสริมให้ผู้ใหญ่และเด็กได้เรียนรู้ไปพร้อมกันได้หรือไม่ เพราะอะไร	
	19. ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการพัฒนาอาชีพเสริมด้านศิลปกรรม ควรมีวิธีจำหน่ายอย่างไร เพื่อให้เกิดความคุ้มค่ากับการลงทุน	
	20. ท่านคิดว่าการพัฒนาอาชีพเสริมด้านหัตถกรรมเหมาะสำหรับคนในชุมชนนี้หรือไม่ เพราะอะไร คุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่ สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร	
	21. ในอดีตที่ผ่านมาชุมชนนี้เคยทำอาชีพเสริมด้านหัตถกรรมหรือไม่ ผลเป็นอย่างไร ปัจจุบันคงอยู่ หรือสูญหายไปแล้ว เพราะเหตุใด	
	22. ในชุมชนของท่านมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถถ่ายทอดอาชีพเสริมด้านหัตถกรรมหรือไม่ อะไรบ้าง	
	23. ในชุมชนของท่านมีทรัพยากรท้องถิ่นที่สามารถนำมาพัฒนาอาชีพเสริมด้านหัตถกรรมได้หรือไม่ อย่างไร	
	24. ท่านคิดว่าการพัฒนาอาชีพเสริมด้านหัตถกรรม ควรส่งเสริมให้ผู้ใหญ่และเด็กได้เรียนรู้ไปพร้อมกันได้หรือไม่ เพราะอะไร	
หัตถกรรม	25. ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการพัฒนาอาชีพเสริมด้านหัตถกรรม ควรมีวิธีจำหน่ายอย่างไร เพื่อให้เกิดความคุ้มค่ากับการลงทุน	

2. แบบสนทนา

ตาราง 29 แบบลงทะเบียนผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

ลำดับ	ชื่อ -นามสกุล	ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน	เบอร์โทรศัพท์
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				

ตาราง 30 ประเด็นการสนทนากลุ่ม

ด้าน	ประเด็นการสนทนา	บันทึกการสนทนากลุ่ม
คน	1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถถ่ายทอดอาชีพ ควรเป็นใคร	
	2. วิทยากรสำหรับสอนการพัฒนาเว็บไซต์ ร้านค้าออนไลน์ และผู้ช่วยวิทยากร ควรเป็นใคร	
เงิน	3. งบประมาณสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการ ฝึกอบรม ได้แก่ ค่าอาหารว่าง ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าวิทยากร ค่าของขวัญรางวัล ค่าวัสดุบัตร เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	
วัสดุ	4. อุปกรณ์สำหรับจัดกิจกรรม เช่น เครื่อง คอมพิวเตอร์ ลำโพง ไมค์ เครื่องฉาย หน่วยงานใดที่สามารถสนับสนุนได้	
	5. วัสดุสำหรับฝึก/สอน ควรใช้วัสดุอะไรที่ เหมาะสมประหยัด และ คัดมา และสามารถหา ได้จากท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร	
เวลา	6. กำหนดระยะเวลาในการฝึกอบรมช่วงเวลาใด วันใด	
สถานที่	7. สถานที่สำหรับใช้ในการจัดกิจกรรมการ ฝึกอบรม	

3. แบบทดสอบวัดความรู้เรื่อง การสานกระดาษแม่ลา
และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

แบบทดสอบวัดความรู้
เรื่อง การสานกระดาษแม่ลาและการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป
กับ www.lnwshop.com

- คำชี้แจง** 1. ข้อสอบฉบับนี้มีจำนวน 30 ข้อ ให้เวลาทำ 30 นาที
2. ข้อสอบฉบับนี้มี 4 ตัวเลือก คือ ก ข ค ง ขอให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้อ่านคำถามแล้วพิจารณาคำตอบ โดยกา X ทับตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
3. หากต้องการเปลี่ยนคำตอบให้กา ✕ ทับตัวเลือกเดิม แล้วจึงกา X ทับตัวเลือกใหม่

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....

1. เครื่องมือที่ใช้สำหรับกระดาษแม่ลาตรงกับข้อใด

- ก. มีดโต้ ขวาน ค้อน ตะปู
- ข. มีดโต้ มีดตอก เหล็กหมาด คีมลัดค
- ค. มีดโต้ มีดตอก คีมไม้ ตะปู
- ง. มีดโต้ เหล็กหมาด คีมเหล็ก ลวด

2. “ชักเรียด” ทำมาจากวัสดุชนิดใด

- ก. กระดาษพร้าวจะระู
- ข. กระดาษมังจาะระู
- ค. ฝากระป๋องจาะระู
- ง. ขวดน้ำพลาสติกจาะระู

3. วัสดุที่ใช้สำหรับสานกระดาษแม่ลาตรงกับข้อใด

- ก. ไม้ไผ่ ตอก หวาย
- ข. ไม้ไผ่ หวาย ลวด
- ค. ไม้ไผ่ ตะปู กาว
- ง. ไม้ไผ่ หวาย ตะปู

4. วัสดุชนิดใด ที่สามารถหาได้จากท้องถิ่น

- ก. ไม้ไผ่
- ข. หวาย
- ค. เชือกฟาง
- ง. กาว

5. จากภาพ

เป็นลายสานชนิดใด

- ก. ลายขัด 1
- ข. ลายขัด 2
- ค. ลายขัด 3
- ง. ลายขัด 4

6. การสานกระเจดแม่ลาใช้ลายสานอะไรบ้าง

- ก. ลายขัด 2 กับ ลายเฉลว
- ข. ลายขัด 1 กับ ลายสันปลาช่อน
- ค. ลายขัด 2 กับ ลายขัด 3
- ง. ลายขัด 1 กับ ลายยกดอก

7. ขั้นตอนการสานกระเจดแม่ลามีกี่ขั้นตอน อะไรบ้าง

- ก. มี 1 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการจักสาน
- ข. มี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการจักตอก ขั้นตอนการสาน
- ค. มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการเตรียมอุปกรณ์ ขั้นตอนการจักตอก ขั้นตอนการสาน
- ง. มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการเตรียมอุปกรณ์ ขั้นตอนการจักตอก ขั้นตอนการสาน ขั้นตอนการรวมคว้น

8. การสานขอบกระຈาดแม่ลาควรใช้วัสดุชนิดใด และสานด้วยลายอะไร เพื่อช่วยให้เกิดความสวยงาม และคงทน

ก. ใช้เชือกฟาง	สานด้วยลายเฉลว
ข. ใช้ตอก	สานด้วยลายขัด 1
ค. ใช้หวาย	สานด้วยลายสันปลาช่อน
ง. ใช้ริบบิ้น	สานด้วยลายหางนกยูง

9. การกำหนดความสูงของกระຈาด ใช้วิธีใดเป็นตัวกำหนด

- ก. การวัดความยาวของตอกแต่ละเส้น
- ข. การวัดความกว้างของปากกระຈาด
- ค. การวัดทแยงมุมของฐานกระຈาด
- ง. การวัดความยาวของเส้นหวาย

10. วิธีการสานลายขัด 1 มีวิธีการสานอย่างไร

- ก. ทับ 1 เส้น ยก 1 เส้น
- ข. ทับ 1 เส้น ยก 2 เส้น
- ค. ทับ 2 เส้น ยก 1 เส้น
- ง. ทับ 2 เส้น ยก 2 เส้น

11. การสานกระຈาดแม่ลา ขั้นตอนใดทำเป็นลำดับสุดท้าย

- ก. การสานขอบปากกระຈาด
- ข. การนำตอกมามัดขอบปากกระຈาด
- ค. การนำหวายมาขัดเป็นฐานของกระຈาด
- ง. การตอกไม้ไผ่ 4 มุมก้นกระຈาด

12. การกำหนดราคาขาย มีวิธีคิดคำนวณอย่างไร

- ก. ราคาขาย = ต้นทุน + กำไร
- ข. ราคาขาย = ต้นทุน + กำไร - ขาดทุน
- ค. ราคาขาย = ต้นทุน + กำไร + ขาดทุน
- ง. ราคาขาย = ต้นทุน - กำไร - ขาดทุน

13. ป้าสมหญิง มีต้นทุนในการผลิตกระดาษใบละ 300 บาท ต้องการขายให้ได้กำไร 20 %

ป้าสมหญิงต้องขายกระดาษใบละกี่บาท

- ก. 320 บาท
- ข. 360 บาท
- ค. 400 บาท
- ง. 460 บาท

14. จากข้อ 13 แสดงว่า ป้าสมหญิงได้กำไรจากการขายกระดาษเป็นเงินกี่บาท

- ก. 100 บาท
- ข. 80 บาท
- ค. 60 บาท
- ง. 40 บาท

15. ป้าสำลี ซื้อตะปูสำหรับใช้สานกระดาษมา 1 กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละ 60 บาท ป้าสำลีใช้ตะปูในการสานกระดาษไปครึ่งกิโลกรัม ป้าสำลีต้องคิดเป็นต้นทุนในการสานกระดาษเป็นเงินกี่บาท

- ก. 60 บาท
- ข. 50 บาท
- ค. 40 บาท
- ง. 30 บาท

16. “เว็บไซต์” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. เป็นอุปกรณ์ชนิดหนึ่งอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์
- ข. เป็นแหล่งรวบรวมสินค้าบนอินเทอร์เน็ต
- ค. เป็นแหล่งสำหรับสืบค้นข้อมูลบนจอคอมพิวเตอร์
- ง. เป็นแหล่งเก็บข้อมูลต่างๆ บนอินเทอร์เน็ต

17. ข้อใดเป็นชื่อเว็บไซต์ที่ถูกต้อง

- ก. <http://www.sanook.com>
- ข. <https://www.google.com>
- ค. <http://www.thairath.com>
- ง. ถูกทุกข้อ

18. ขั้นตอนแรกของการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

คือข้อใด

- ก. การสมัครเป็นสมาชิก
- ข. การสมัครอีเมลส่วนตัว
- ค. การตั้งชื่อร้านค้า
- ง. การเลือกรูปแบบเว็บไซต์

19. ขั้นตอนสุดท้ายของการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

คือข้อใด

- ก. การกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับร้าน
- ข. การใส่รูปประจำร้านค้า
- ค. การตั้งชื่อร้านค้า
- ง. การตกแต่งร้าน

20. จากรูป

มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. สัญลักษณ์แสดงตน
- ข. สัญลักษณ์แสดงร้าน
- ค. สัญลักษณ์แสดงผู้ซื้อ
- ง. สัญลักษณ์แสดงการชำระเงิน

21. ช่องทางการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์ ตรงกับข้อใด

- ก. การโอนเงินทางเฟสบุ๊ก
- ข. การโอนเงินทางไปรษณีย์
- ค. การโอนเงินทางโทรศัพท์บ้าน
- ง. ถูกทุกข้อ

22. การโอนเงินทางไปรษณีย์ มีกี่ประเภท อะไรบ้าง

- ก. 1 ประเภท ได้แก่ ธนาณัติ
 - ข. 2 ประเภท ได้แก่ 1) ธนาณัติ 2) ตัวแลกเงินไปรษณีย์
 - ค. 3 ประเภท ได้แก่ 1) ธนาณัติ 2) ตัวแลกเงินไปรษณีย์ 3) ไปรษณีย์เรียกเก็บเงิน
 - ง. 4 ประเภท ได้แก่ 1) ธนาณัติ 2) ตัวแลกเงินไปรษณีย์ 3) ไปรษณีย์เรียกเก็บเงิน
- 4) PAY AT POST

23. การโอนเงินผ่านทางธนาคาร มีข้อจำกัดอย่างไร

- ก. ต้องโอนเงินไม่น้อยกว่า 10,000 บาท
- ข. ไม่สามารถโอนเงินข้ามสาขาได้
- ค. ต้องมาโอนเฉพาะวันทำการของธนาคารเท่านั้น
- ง. ผู้โอนต้องจ่ายค่าธรรมเนียมตามอัตราที่ธนาคารกำหนด

24. การบริการธนาคาร บุคคลธรรมดาสามารถส่งเงินไปยังปลายทางได้ไม่เกินกี่บาท

- ก. 20,000 บาท
- ข. 30,000 บาท
- ค. 40,000 บาท
- ง. 50,000 บาท

25. กรณีที่ลูกค้ามีความประสงค์จะโอนเงินชำระค่าสินค้ามายังท่าน วิธีใดที่สามารถโอนเงินได้ง่าย และรวดเร็วที่สุด

- ก. การโอนเงินด้วยบัตร ATM
- ข. การโอนเงินผ่านเคาน์เตอร์ธนาคาร
- ค. การโอนเงินทางไปรษณีย์
- ง. การโอนเงินทางโทรศัพท์มือถือ

26. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มีกี่มาตรา

- ก. 10 มาตรา
- ข. 20 มาตรา
- ค. 30 มาตรา
- ง. 40 มาตรา

27. ใครเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550

- ก. นายกรัฐมนตรี
- ข. รองนายกรัฐมนตรี
- ค. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
- ง. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

28 “ข้อมูลคอมพิวเตอร์” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. ข้อมูลที่เกี่ยวกับคำสั่ง
- ข. สถานที่
- ค. รูปภาพ
- ง. ถูกทุกข้อ

29. กรณีที่ท่านนำข้อมูลเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนหรือเป็นเท็จ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน มีความผิดตามข้อใด

- ก. จำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท
- ข. จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
- ค. จำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท
- ง. จำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

30. นาย อวยพร ได้ทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลคอมพิวเตอร์ของ นางสาวสุดสวຍ โดยมิได้รับอนุญาต การกระทำของนายอวยพรมีความผิดหรือไม่

- ก. ไม่มีความผิด
- ข. มีความผิด แต่ไม่ต้องรับโทษ
- ค. มีความผิด ได้รับโทษจำคุกไม่เกินห้าปี
- ง. มีความผิด จำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เฉลย

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	ข	16	ง
2	ค	17	ก
3	ง	18	ก
4	ก	19	ง
5	ก	20	ข
6	ข	21	ข
7	ค	22	ง
8	ค	23	ค
9	ค	24	ง
10	ก	25	ก
11	ง	26	ค
12	ก	27	ง
13	ข	28	ง
14	ค	29	ง
15	ง	30	ง

4. แบบวัดผลงานตามสภาพจริง เรื่อง การสานกระจาดแม่ลา และ
การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

แบบประเมินผลงานตามสภาพจริง
เรื่อง การสานกระดาษแม่ลา และการสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป
กับ www.lnwshop.com

- คำชี้แจง**
1. แบบประเมินผลงานตามสภาพจริงฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผล
 งานการสานกระดาษแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์
 สำเร็จรูป ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยมีเกณฑ์การประเมินเรียกว่า “รูบริก”
 (Rubric Score) โดยแบ่งระดับคุณภาพ ตั้งแต่ 0 – 3
 2. ขอให้วิทยากรประเมินผลงานตามแบบประเมินผลงานตามสภาพจริง
 พร้อมสรุปคะแนนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละกลุ่ม

1. การสานกระดาษแม่ลา

ความถูกต้อง	หมายถึง การใช้วัสดุในการสานถูกต้อง สานลายขัด 1 มีความถูกต้อง การสานขอบกระดาษด้วยลายสัน ปลาช่อนมีความถูกต้อง
ความสวยงาม	หมายถึง มีการเว้นช่องไฟในการสานอย่าง สม่ำเสมอเท่ากันทุกช่องไฟ ลายสานมีความ สวยงามเรียบเสมอกันทุกอัน การสานขอบกระดาษ ด้วยลายสันปลาช่อนมีความสวยงาม

2. การสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

ความเหมาะสม	หมายถึง เนื้อหา มีประโยชน์ต่อผู้ใช้ การจัดวาง ตำแหน่งของเฟรมเวิร์ค การเข้าถึงเมนูต่าง ๆ
ความสวยงาม	หมายถึง ขนาดของรูปภาพ การใช้สีของรูปภาพ รูปแบบตัวอักษร

ตาราง 31 แบบประเมินผลงานตามสภาพจริงการสานกระจัดแม่ลา

ชื่อ-สกุล	เกณฑ์	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	ได้ คะแนน
	ความถูกต้อง	ผลงานมีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ การใช้วัสดุในการสานถูกต้อง ลายสานลายขัด 1 มีความถูกต้อง การสานขอบกระจัดด้วยลายสันปลาช่อนมีความถูกต้อง	3	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
		ผลงานไม่มีความถูกต้องและไม่สมบูรณ์	0	
	ความสวยงาม	ผลงานมีความสวยงามครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ มีการเว้นช่องไฟในการสานอย่างสม่ำเสมอเท่ากันทุกช่องไฟ ลายสานมีความสวยงามเรียบเสมอกันทุกอัน การสานขอบกระจัดด้วยลายสันปลาช่อนมีความสวยงาม	3	
		ผลงานมีความสวยงามแต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		ผลงานมีความสวยงามแต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
		ผลงานไม่มีความถูกต้องและไม่สมบูรณ์	0	

ตาราง 32 แบบประเมินผลงานตามสภาพจริงการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป

กับ www.lnwshop.com

ชื่อ-สกุล	เกณฑ์	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	ได้ คะแนน
	ความ เหมาะสม	ผลงานมีความถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ได้แก่ เนื้อหาที่มีประโยชน์ต่อ ผู้ใช้ การจัดวางตำแหน่งของเฟรม เวิร์ค การเข้าถึงเมนูต่าง ๆ	3	
		ผลงานมีความถูกต้องแต่ขาดความ สมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		ผลงานมีความถูกต้องแต่ขาดความ สมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
		ผลงานไม่มีความถูกต้องและไม่ สมบูรณ์	0	
	ความ สวยงาม	ผลงานมีความสวยงามครบถ้วน สมบูรณ์ได้แก่ ขนาดของรูปภาพ การใช้สีของรูปภาพ รูปแบบ ตัวอักษร	3	
		ผลงานมีความสวยงามแต่ขาดความ สมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		ผลงานมีความสวยงามแต่ขาดความ สมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
		ผลงานไม่มีความสวยงามและไม่ สมบูรณ์	0	

5. แบบประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

แบบประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินโปรแกรมฉบับนี้ใช้สำหรับประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้ว
2. ขอให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฟังคำอธิบายจากวิทยากรก่อนลงมือปฏิบัติ
3. ขอให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมกรอกข้อมูลส่วนตัวลงในตอนที่ 1
4. ขอให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ในตอนที่ 2 ดังนี้

คะแนน 5 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นมากที่สุด
คะแนน 4 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นมาก
คะแนน 3 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นปานกลาง
คะแนน 2 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นน้อย
คะแนน 1 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ 10 – 20 ปี ☐ 21 – 30 ปี
☐ 31 – 40 ปี ☐ 41 – 50 ปี
☐ 51– 60 ปี ☐ มากกว่า 60 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช ☐ ปวส/อนุปริญญา
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. อาชีพ ☐ เกษตรกร ☐ รับจ้าง
☐ ค้าขาย ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
5. รายได้/เดือน ☐ น้อยกว่า 1,000 บาท ☐ 1,001 – 5,000 บาท
☐ 5,001 – 10,000 บาท ☐ มากกว่า 10,000 บาท

ตาราง 33 แบบประเมินโปรแกรมการฝึกอบรม

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านบริบท						
1	วัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรมสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน					
2	วัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม					
ด้านตัวป้อนเข้า						
3	วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับฝึกกิจกรรมการสานกระเจดแม่ลามีความเหมาะสม					
4	วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับฝึกกิจกรรมการสานตะกร้าแม่ลามีความเพียงพอต่อจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม					
5	คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการฝึกกิจกรรมการพัฒนาเว็บไซต์ออนไลน์สำเร็จรูป มีประสิทธิภาพ สามารถใช้งานได้จริง					
6	คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการฝึกกิจกรรมการพัฒนาเว็บไซต์ออนไลน์สำเร็จรูปมีความเพียงพอต่อจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม					
7	สถานที่ที่ใช้สำหรับฝึกกิจกรรมการสานกระเจดแม่ลามีความเหมาะสม					
8	สถานที่ที่ใช้สำหรับฝึกกิจกรรมการพัฒนาเว็บไซต์ออนไลน์สำเร็จรูป มีความเหมาะสม					
9	วิทยากรมีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เรื่องการสานกระเจดแม่ลา					

ตาราง 33 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
10	วิทยากรมีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ เรื่องการพัฒนาเว็บไซต์ออนไลน์สำเร็จรูป					
11	จำนวนวันและเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
12	สื่อที่ใช้ประกอบการฝึกอบรมมีความทันสมัย					
13	เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความทันสมัย					
ด้านกระบวนการ						
14	การจัดกิจกรรมฝึกอบรม(การสาธิตกระจัดแม่ลา / การพัฒนาเว็บไซต์ออนไลน์สำเร็จรูป) พร้อมกันระหว่าง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
15	วิทยากรแจ้งจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมฝึกอบรมมีความชัดเจน					
16	วิทยากรจัดกิจกรรมการฝึกอบรมตามแผนการจัดกิจกรรม					
17	การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรมกลุ่มมีความเหมาะสม					
18	การเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของแต่ละกลุ่ม					
19	การส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการสรุปเนื้อหา					
20	วิธีการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับเนื้อหา					
21	วิธีการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง					

ตาราง 33 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านผลผลิต						
22	การจัดกิจกรรมฝึกอบรมพร้อมกันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมช่วยส่งเสริมอาชีพให้ข้าพเจ้าและครอบครัว					
23	การจัดกิจกรรมฝึกอบรมพร้อมกันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในครอบครัว					
24	การจัดกิจกรรมฝึกอบรมพร้อมกันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมช่วยให้ข้าพเจ้าเข้าใจเนื้อหาการฝึกอบรมได้ง่ายขึ้น					
25	การจัดกิจกรรมฝึกอบรมพร้อมกันระหว่างช่วยส่งเสริมให้ครอบครัวเกิดความสุข					

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม
2. ผลการหาค่าความยาก-ง่ายของแบบทดสอบวัดความรู้
3. ผลการประเมินกลยุทธ์ Two – Generation Approach ด้านการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็กของแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม

ตาราง 34 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม

คนที่	คะแนนเต็ม 30		คะแนน เพิ่มขึ้น
	คะแนนก่อน การฝึกอบรม	คะแนนหลัง การฝึกอบรม	
1	5	16	11
2	14	18	4
3	10	16	6
4	15	25	10
5	14	24	10
6	15	24	9
7	12	20	8
8	11	18	7
9	13	24	11
10	16	24	8
11	15	26	11
12	14	25	11
13	10	20	10
14	11	18	7
15	14	22	8
16	13	23	10
17	11	17	6
18	15	25	10
19	16	23	7
20	13	21	8

2. ผลการหาค่าความยาก-ง่ายของแบบทดสอบวัดความรู้

ตาราง 35 แสดงคะแนนก่อนการทดสอบและการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ

คน	ข้อที่																														รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
1	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	5
2	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	14
3	1	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	10
4	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	15
5	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	1	0	14
6	0	1	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	15
7	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	12
8	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	11
9	0	1	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	13
10	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	16
11	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	15
12	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	14
13	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	10
14	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	11
15	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	0	14

ตาราง 35 (ต่อ)

คนที่	ข้อที่																														รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
16	0	1	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	13
17	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	11
18	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	0	15
19	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	0	16
20	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	13
จำนวน คนที่ ตอบถูก	11	14	5	16	14	4	7	11	10	16	4	10	11	8	11	4	4	8	5	12	5	4	6	7	20	10	8	9	3	0	
p	.55	.70	.25	.80	.70	.20	.35	.55	.50	.80	.20	.50	.55	.40	.55	.20	.20	.40	.25	.60	.25	.20	.30	.35	1.0	.50	.40	.45	.15	.00	
สรุป	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ปรับ แก้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ใช้ ได้	ปรับ แก้	ปรับ แก้	

ตาราง 36 แสดงคะแนนหลังการทดสอบ และการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ

คน	ข้อที่																														รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	16
2	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	18
3	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	16
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	25
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	24
6	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	24
7	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	1	0	0	0	20
8	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	18
9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	0	0	24
10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	24
11	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	26
12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	25
13	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	20
14	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	18
15	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	22

ตาราง 36 ต่อ)

คนที่	ข้อที่																														รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
16	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	23
17	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	17
18	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	25
19	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	0	23
20	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	21
จำนวน คนที่ ตอบถูก	20	20	20	20	20	11	19	19	18	20	15	20	10	8	20	9	12	17	10	18	12	11	8	12	13	16	9	10	5	7	
p	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	.55	.95	.95	.90	1.0	.75	1.0	.50	.40	1.0	.45	.60	.85	.50	.90	.60	.55	.40	.60	.65	.80	.45	.50	.25	.35	

3. ผลการประเมินกลยุทธ์ Two – Generation Approach
ด้านการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็กของแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม

ตาราง 37 แสดงผลการประเมินกลยุทธ์ Two – Generation Approach ด้านการส่งเสริมคุณภาพ
การศึกษาให้กับเด็กของแต่ละเนื้อหาการฝึกอบรม

เนื้อหา	ใบงาน	คะแนน (เต็ม)	คนที่										รวม	เฉลี่ย
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
			คะแนนที่ได้											
เครื่องมือ วัสดุ ลายสานกระจาด แม่ลา	ข้อ 1	7	6	5	5	5	6	7	7	7	7			11.2
	ข้อ 2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			
	ข้อ 3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2			
	รวม	12	11	10	10	10	11	12	12	12	12	12		
	คุณภาพ	-												ดี
ขั้นตอนการสาน กระจาดแม่ลา	ข้อ 1	3	2	1	1	1	2	3	3	3	3	3		6.2
	ข้อ 2	3	1	1	1	1	1	3	3	3	3	3		
	ข้อ 3	3	1	1	1	1	1	3	3	3	3	3		
	รวม	9	4	3	3	3	4	9	9	9	9	9		
	คุณภาพ													พอใช้
การคำนวณราคา สินค้าและการ กำหนดราคาขาย	ใบงาน	6	3	2	2	2	2	3	4	3	3	4	28	2.8
	คุณภาพ													ปรับปรุง
การพัฒนาเว็บไซต์ ร้านค้าออนไลน์ สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com	ข้อ 1	3	2	1	1	1	2	3	3	3	3	3		7.4
	ข้อ 2	4	4	3	3	3	4	4	4	4	4	4		
	ข้อ 3	2	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2		
	รวม	9	7	5	5	5	7	9	9	9	9	9		
	คุณภาพ													ดี

ภาคผนวก จ

โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ
ตามแนวคิด Two – Generation Approach
ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จัดทำโดย

นางสาวสุรภา เกตุมาลา

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนำ

โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ พัฒนาขึ้นเพื่อเปิดโอกาสของนักศึกษาหลักสูตร การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ ด้านการสานกระเจาแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ไปใช้ประกอบอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว โดยการนำแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยการพัฒนาคอนสอว้ย ได้แก่ ผู้ใหญ่กับเด็กให้สามารถเรียนรู้ไปพร้อมกัน เกิดการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

ผุ้วิจัยขอขอบคุณ บุคคลที่ได้ให้ความช่วยเหลือจนทำให้โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ประกอบด้วย ผุ้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สำหรับโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ รวมทั้งชาวบ้านในตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากการสัมภาษณ์และรวมสนทนากลุ่ม (Focus - Group) ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นวิทยากรฝึกอบรม การสานกระเจาแม่ลา และครู กศน. อำเภอนครหลวง และนักเรียนโรงเรียนวัดสำมะกันทุกคน

นอกจากนี้ ผุ้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร. สมณินิตย์ เกิดหนูวงศ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร. วิภาวรรณ สุขสถิตย์ ที่ได้กรุณาตรวจสอบแนะนำ จนทำให้โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประสบความสำเร็จไปด้วยดี

นางสาวสุรภา เกตุมาลา

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สารบัญ

		หน้า
1	หลักการและเหตุผล.....	293
2	วัตถุประสงค์.....	296
3	เนื้อหาการฝึกอบรม.....	296
4	การจัดกิจกรรมการฝึกอบรม.....	296
	- แผนการจัดกิจกรรมที่ 1.....	300
	- แผนการจัดกิจกรรมที่ 2.....	312
	- แผนการจัดกิจกรรมที่ 3.....	323
	- แผนการจัดกิจกรรมที่ 4.....	329
	- แผนการจัดกิจกรรมที่ 5.....	335
	- แผนการจัดกิจกรรมที่ 6.....	341
	- แผนการจัดกิจกรรมที่ 7.....	358
	- แผนการจัดกิจกรรมที่ 8.....	364
5	รูปแบบการเรียนรู้.....	372
6	วิธีการฝึกอบรม.....	372
7	สื่อและอุปกรณ์.....	372
8	งบประมาณ.....	372
9	ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	372
10	การประเมินผล.....	372
	บรรณานุกรม.....	373

1. หลักการและเหตุผล

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) ได้ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เพราะคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งสำหรับประเทศ โดยเฉพาะคนที่อาศัยอยู่ในชนบทส่วนใหญ่จะมีอาชีพเกษตรกรรม การทำนา ทำสวนทำไร่ ซึ่งรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย โดยเฉพาะปีไหนฝนแล้งทำให้น้ำน้อย ไม่สามารถทำการเกษตรได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ขาดรายได้ ดังนั้นการการพัฒนาคนในชนบทจึงมีความสำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งสนทนา พลศรี (2547 : 61) ได้กล่าวถึง การพัฒนาชนบทเป็นการมุ่งขจัดความยากจน การเพิ่มผลผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต เพื่อให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีทั้งกายภาพและคุณภาพชีวิต

ตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นชุมชนชนบท ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งจากการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของชาวบ้านตำบลแม่ลา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 30 คน ผลการสัมภาษณ์ พบว่า

ด้านประชากร พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ในวัยเด็กเล็ก (อายุตั้งแต่แรกเกิด – 6 ปี) วัยเด็กตอนกลาง (อายุ 6-13 ปี) วัยรุ่น (อายุ 13 – 18 ปี) และวัยผู้สูง (อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) ทำให้เกิดประชากรสองวัย (Two – Generation) และเกิดช่องว่างระหว่างวัย ขาดความผูกพัน ความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว

ด้านสังคม พบว่า ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดคือ ในอดีตชาวบ้านมีส่วนร่วมในศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง กันมาก ปัจจุบันลดลงเหลือแต่คนแก่ สำหรับหนุ่มสาว กับ เด็ก ไม่ได้มาร่วมสืบสานวัฒนธรรมประเพณีที่มีมาแต่เดิมของบรรพบุรุษ เพราะหนุ่มสาวต้องไปรับจ้างทำงานนอกบ้าน ส่วนเด็กขาดแรงกระตุ้นจากผู้ใหญ่ ทำให้เด็กขาดการซึมซับรับเอาวัฒนธรรม ประเพณีที่มีมาแต่เดิม

ด้านเศรษฐกิจ พบว่า สภาพเศรษฐกิจของตำบลแม่ลา เป็นแหล่งโรงงานอุตสาหกรรมคนงานส่วนใหญ่เป็นชาวต่างด้าว คนในชุมชนแม่ลาออกไปรับจ้างทำงานโรงงานอุตสาหกรรมในเมือง ทำให้ขาดการกระจายรายได้ให้กับคนในพื้นที่

ด้านอาชีพและรายได้ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลัก คือ การทำนา และรับจ้างทั่วไป ซึ่งก็ประสบผลกระทบบจากภัยธรรมชาติ เช่นฝนแล้ง น้ำท่วมนาไร่ ทำให้เกิดความเสียหาย ไม่สามารถทำได้ต่อเนื่องทุกปี ประกอบกับที่นาส่วนใหญ่เช่าเขาทำ เนื่องจากได้ขายนาให้กับ

ผู้ประกอบการที่มาตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้รายได้ที่ได้รับค่อนข้างน้อยไม่ค่อยเพียงพอกับรายจ่าย โดยเฉลี่ยเดือนละ 2,000 บาท ต่อครัวเรือน นอกจากนั้นยังมีประชาชนบางส่วนไม่มีอาชีพ เช่น ผู้สูงอายุ คนพิการ

ด้านการศึกษา พบว่า ปัจจุบันคนในชุมชนตำบลแม่ลา ได้รับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ แต่ก็มีบางคนในชุมชนที่ทำงานไปพร้อมกับเรียน โดยเรียนที่ กศน.อำเภอนครหลวง เพื่อนำวุฒิไปปรับให้เงินเดือนสูงขึ้น เนื่องจากได้รับการศึกษาน้อยทำให้ได้รับเงินเดือนน้อย เกิดความไม่มั่นคงในหน้าที่การงาน

ด้านเทคโนโลยี พบว่า มีการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในกลุ่ม วัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ส่วนวัยผู้ใหญ่ตอนปลาย และวัยผู้สูงอายุ ไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้ ตลอดจนการใช้โทรศัพท์มือถือ เป็นลักษณะการเติมเงินครั้งละ 100 บาท ไม่เหมือนกับเด็กที่ใช้โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน(Smart Phone) และมีการเล่น Line กันในกลุ่มวัยรุ่น ทำให้หมกมุ่นอยู่กับการเล่นโทรศัพท์มือถือ ไม่สนใจครอบครัว

นอกจากนั้น จากการสัมภาษณ์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาอาชีพของผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 30 คน พบว่า มีความต้องการอาชีพด้านหัตถกรรม (จักสาน) จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมาเป็น ด้านการเกษตร จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 ด้านคหกรรม (อาหาร) จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ด้านศิลปกรรม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และไม่แน่ใจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน จำนวน 14 คน เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2558 เวลา 09.00 -12.00 น. พบว่า ผู้ร่วมสนทนาได้ให้ความสำคัญการพัฒนาอาชีพจักสาน เนื่องจากการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถนำไม้ไผ่ที่มีในท้องถิ่นมาทำจักสานได้

จากการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาอาชีพ ผู้วิจัยจึงได้นำผลที่ได้จากการศึกษามาสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยนำแนวคิด Two – Generation Approach และกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ มาประกอบการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมครั้งนี้ เพื่อช่วยให้การฝึกอบรมเหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม

แนวคิด Two – Generation Approach เป็นแนวคิดการพัฒนาคน 2 วัย พร้อมกันได้แก่ผู้ใหญ่และเด็กซึ่งครอบครัวได้รับผลกระทบจากรายได้น้อย แนวคิดนี้มาจากนักวิชาการชาวต่างประเทศ ได้แก่ บาร์ชีอาร์ (Barczak. 2014: Online) ; สมิทท์ (Smith. 2014: Online) ; ออสติน (Austin. 2013: 15) ; และ มูลนิธิแอนนีเคสีย์ (The Annie E. Casey Foundation. 2014 : 3) โดยมีกลยุทธ์ที่สำคัญ 2 ประการคือ

1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพระหว่างผู้ใหญ่และเด็ก

2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก

การสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมครั้งนี้ จึงเป็นการนำกลยุทธ์ Two – Generation Approach มาประกอบการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วย

กลยุทธ์ที่ 1 การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก ประกอบด้วยเนื้อหา 2 หน่วย ได้แก่ การสานกระเจดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป โดยมีภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้การสานกระเจดแม่ลาให้กับผู้ใหญ่และเด็ก ซึ่งมีความสัมพันธ์ เป็น พ่อ แม่ ลูก หรือ อาจเป็น ปู่ ย่า ตา ยาย กับหลาน เพื่อช่วยเสริมอาชีพให้กับผู้ใหญ่และเด็ก และกลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้แก่เด็ก เป็นการบูรณาการความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยนำขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2542 : 35) ประกอบด้วย

1. ขั้นเตรียม เป็นขั้นตอนที่วิทยากรแนะนำการเรียนรู้ร่วมกันและจัดเป็นกลุ่มย่อย 2 คน ระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันระหว่าง เป็นพ่อ แม่ กับลูก หรือ พี่ ป้า น้า อา ปู่ ย่า ตา ยาย กับ หลาน พร้อมแจ้งวัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่เรียนและการทำกิจกรรมร่วมกัน

2. ขั้นสอน เป็นขั้นตอนที่วิทยากรนำเข้าสู่บทเรียน นำเสนอเนื้อหา พร้อมนำเสนอประกอบการนำเสนอ

3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน และช่วยกันทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายจากวิทยากร

4. ขั้นตรวจสอบผลงาน เป็นขั้นตอนการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติตามกิจกรรมแล้วผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร

5.ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม เป็นขั้นตอนที่วิทยากรและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียน และประเมินผลการทำงานกลุ่ม

ดังนั้น การสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ จึงใช้สำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพให้แก่ชาวบ้านตำบลแม่ลา เพื่อให้มีความรู้เรื่องการสานกระเจดแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพเสริมให้แก่ตนเอง อีกทั้งยังเป็นการบูรณาการความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ตลอดจนความผูกพันใกล้ชิดที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ใหญ่และเด็กในขณะทำกิจกรรมการฝึกอบรม

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการสานกระเจดแม่ลา
- 2.2 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสานกระเจดแม่ลาได้อย่างถูกต้อง สวยงาม
- 2.3 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง การคำนวณราคาขาย และกำหนดราคาขาย
- 2.4 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ

www.lnwshop.com

- 2.5 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ

www.lnwshop.com ได้

3. เนื้อหาการฝึกอบรม ประกอบด้วย

หน่วยที่ 1 การสานกระเจดแม่ลา โดยมีเนื้อหาสำหรับการฝึกอบรม ดังนี้

- 1.1 เครื่องมือที่ใช้สานกระเจดแม่ลา
- 1.2 วัสดุที่ใช้สานกระเจดแม่ลา
- 1.3 ลายสานกระเจดแม่ลา
- 1.4 ขั้นตอนการสานกระเจดแม่ลา
- 1.5 การคำนวณราคาและการกำหนดราคาขาย

หน่วยที่ 2 การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป โดยมีเนื้อหาสำหรับการฝึกอบรม

- 2.1 ความหมายของเว็บไซต์
- 2.2 วิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com
- 2.3 ช่องทางการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์
- 2.4 กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

4. การจัดกิจกรรม ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย 1) ชื่อเรื่องที่จะสอน 2) สาระสำคัญของเรื่องที่จะสอน 3) จุดประสงค์ของการเรียนรู้ 4) เนื้อหา 5) กิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อ และแหล่งการเรียนรู้ 7) การวัดและการประเมินผล 8) บันทึกผลการจัดกิจกรรม

ตาราง 38 การจัดกิจกรรมตามโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามแนวคิด Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

วัน เดือน ปี	เวลา	กลยุทธ์ Two – Generation Approach	การจัด กิจกรรม	จุดประสงค์การเรียนรู้	หน่วย/เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)		วิทยากร
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ	
18 ม.ค.59	13.00 –14.00	-		-	ลงทะเบียน /พิธีเปิด			ผู้วิจัย
	14.00 – 15.00	-		-	ทำแบบทดสอบก่อนเข้ารับ การอบรม			ผู้วิจัย
19 ม.ค.59	13.00 – 18.00	1.การฝึกอาชีพโดยการร่วมมือ กันระหว่าง ผู้ใหญ่ และเด็ก 2. การส่งเสริมคุณภาพ การศึกษาให้กับเด็ก	แผนการจัดกิจกรรม ที่ 1	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 1. บอกเครื่องมือที่ใช้สาน กระจาดแม่ลาได้ 2. บอกวัสดุที่ใช้สาน กระจาดแม่ลาได้ 3.บอกลายสานกระจาดแม่ ลาได้	1.1 เครื่องมือที่ใช้สาน กระจาดแม่ลา 1.2 วัสดุที่ใช้สานกระจาด แม่ลา 1.3 ลายสานกระจาดแม่ลา	3	2 มอบหมายไปงาน ทำที่บ้าน	ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ ผู้วิจัย
20 ม.ค.59	13.00 – 18.00		แผนการจัดกิจกรรม ที่ 2	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม อธิบายขั้นตอนการสาน กระจาดแม่ลา	1.4 ขั้นตอนการสาน กระจาดแม่ลา	3	2 มอบหมายไปงาน ทำที่บ้าน	ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ ผู้วิจัย
21 ม.ค.59	13.00 – 18.00		แผนการจัดกิจกรรม ที่ 3	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถปฏิบัติตามขั้นตอน การสานกระจาดแม่ลาตาม ขั้นตอน ที่ 1-2 ได้อย่างถูกต้อง	วิธีการสานกระจาดแม่ลา ตามขั้นตอน ที่ 1 -2	3	2 ฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม เป็นการบ้าน	ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ ผู้วิจัย
22 ม.ค.59	13.00 – 18.00		แผนการจัดกิจกรรม ที่ 4	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถสานกระจาดแม่ลา ตามขั้นตอนที่ 3 ได้อย่าง ถูกต้อง	วิธีการสานกระจาดแม่ลา ตามขั้นตอนที่ 3	3	2 ฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม เป็นการบ้าน	ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ ผู้วิจัย

ตาราง 38 (ต่อ)

วัน เดือน ปี	เวลา	กลยุทธ์ Two – Generation Approach	แผนการจัดกิจกรรม	จุดประสงค์ การเรียนรู้	หน่วย/เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)		วิทยากร
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ	
23-24 ม.ค.59	9.00 – 16.00	1.การฝึกอาชีพโดยการ ร่วมมือกันระหว่าง ผู้ใหญ่ และเด็ก 2. การส่งเสริมคุณภาพ การศึกษาให้กับเด็ก					12 ฝึกปฏิบัติการสาน กระดาษกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	
25 ม.ค.59	13.00 – 18.00		แผนการจัดกิจกรรม ที่ 5	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมี ความรู้เรื่องการค้าขายและสามารถกำหนด ราคาสินค้าได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	1.5 การคำนวณราคาและ การกำหนดราคาขาย	3	2 ฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม เป็นการบ้าน	ครูกศน./ผู้วิจัย
26 ม.ค.59	13.00 – 18.00		แผนการจัดกิจกรรม ที่ 6	1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมบอกความหมาย ของเว็บไซต์ได้ 2 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถพัฒนาเว็บไซต์ ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com 3 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม อธิบายช่องทางการชำระเงิน ของร้านค้าออนไลน์	ความรู้การพัฒนาเว็บไซต์ ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com	3	2 มอบหมายใบงาน ทำที่บ้าน	ครูกศน./ผู้วิจัย

ตาราง 38 (ต่อ)

วัน เดือน ปี	เวลา	กลยุทธ์ Two – Generation Approach	แผนการจัดกิจกรรม	จุดประสงค์การเรียนรู้	หน่วย/เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)		วิทยากร
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ	
27 ม.ค.59	13.00 – 18.00	1.การฝึกอาชีพโดยการ ร่วมมือกันระหว่าง ผู้ใหญ่ และเด็ก 2. การส่งเสริมคุณภาพ การศึกษาให้กับเด็ก	แผนการจัดกิจกรรม ที่ 7	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถการพัฒนาเว็บไซต์ ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com	วิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้า ออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com	3	2 ฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม เป็นการบ้าน	ครูกศน./ผู้วิจัย
28 ม.ค.59	9.00 – 12.00		แผนการจัดกิจกรรม ที่ 8	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้เรื่องกฎหมาย ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	กฎหมายว่าด้วยการกระทำ ผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	3	-	ครูกศน./ผู้วิจัย
	12.00 – 13.00		พักรับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน					
	13.00 – 14.00				ทดสอบหลังเรียน แบบประเมินโปรแกรม	-	-	ครูกศน./ผู้วิจัย
	14.00 – 15.00				พิธีปิด มอบของขวัญรางวัล			ผู้วิจัย
รวม						24	26	
รวมทั้งหมด						50		

แผนการจัดกิจกรรม ที่ 1

เรื่อง เครื่องมือ วัสดุ ลายสาน กระดาษแม่ลา

เวลา 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

- เครื่องมือที่ใช้สานกระดาษแม่ลา ประกอบด้วย 1) มีดตอก 2) เหล็กหมาด 3) คีมลีดค 4) ฝากระป๋องเจาะรู
- วัสดุที่ใช้สานกระดาษแม่ลา ได้แก่ ไม้ไผ่ หวาย ตะปู
- ลายสานกระดาษแม่ลา ได้แก่
- 1) ลายขัด เป็นลักษณะคือ ลายที่ยก 1 ตอก ข่ม 1 ตอก สลับกันเรื่อยไป จากกันกระดาษ จนถึงขอบกระดาษ
 - 2) ลายสันปลาช่อน ใช้สำหรับถักขอบกระดาษด้วยหวายเป็นลายสันปลาช่อน เพื่อช่วยให้กระดาษมีความแข็งแรงทนทาน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. บอกเครื่องมือที่ใช้สานกระดาษแม่ลาได้
2. บอกวัสดุที่ใช้สานกระดาษแม่ลาได้
3. บอกลายสานกระดาษแม่ลาได้

เนื้อหา

1. เครื่องมือที่ใช้สานกระดาษแม่ลา
2. วัสดุที่ใช้สานกระดาษแม่ลา
3. ลายสานกระดาษแม่ลา

กลยุทธ์ Two – Generation Approach

1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก
2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. วิทยากรแนะนำขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. วิทยากรจัดผู้เข้ารับการอบรมเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 2 คน
3. วิทยากรแจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียน

ขั้นสอน

1. วิทยากรนำเข้าสู่บทเรียน โดยอธิบายความหมาย ความสำคัญของอาชีพ
 2. วิทยากรอภิปรายซักถามเกี่ยวกับอาชีพในชุมชน มีอะไรบ้าง
 3. วิทยากรนำกระดาษแม่ลา และอภิปราย ซักถามเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ วัสดุที่ใช้สานกระดาษ เครื่องมือการสานกระดาษแม่ลา
 4. วิทยากรนำเสนอเนื้อหา เรื่อง เครื่องมือที่ใช้สานกระดาษแม่ลา วัสดุที่ใช้สานกระดาษแม่ลา
- ลายสานกระดาษแม่ลา พร้อมนำสื่อของจริงประกอบการนำเสนอ

ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

1. วิทยากรให้แต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ร่วมกัน
2. วิทยากรให้แต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงาน

ขั้นตรวจสอบผลงาน

1. วิทยากรให้กลุ่มที่เสร็จตามกำหนดเวลานำเสนอผลงานกลุ่ม โดยให้เด็กอ่านคำตอบและบอกชนิดของเครื่องมือที่ตนรู้จักและประโยชน์ของเครื่องมือ
2. วิทยากรตรวจสอบความถูกต้องของผลงานกลุ่ม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1. วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมช่วยกันสรุปเนื้อหาอีกครั้ง
2. วิทยากรประเมินผลการทำงานกลุ่มจากแบบประเมินใบงาน
3. วิทยากรมอบหมายให้แต่ละกลุ่มได้ศึกษาใบความรู้ และทำใบงานเป็นการบ้าน

สื่อ และแหล่งการเรียนรู้

1. กระดาษแม่ลา
2. วัสดุสำหรับสานกระดาษแม่ลา เช่น ไม้ไผ่ หวาย ตะปู
3. เครื่องมือการสานกระดาษแม่ลา เช่น มีดโต้ มีดตอก เหล็กหมาด คีมลัดค ฝากระป๋องเจาะรู
4. ใบความรู้
5. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินผลงานจากใบงาน

จุดประสงค์	วิธีการวัด	เครื่องมือ
1. บอกเครื่องมือที่ใช้สานกระดาษแม่ลาได้	ตรวจใบงานข้อ 1	แบบประเมินใบงาน
2. บอกวัสดุที่ใช้สานกระดาษแม่ลาได้	ตรวจใบงานข้อ 2	แบบประเมินใบงาน
3. บอกลายสานกระดาษแม่ลาได้	ตรวจใบงานข้อ 3	แบบประเมินใบงาน

2. การสังเกตตามแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ

3. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก

กลยุทธ์	กลุ่มสาระการเรียนรู้	เครื่องมือ
Two – Generation Approach		
การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	แบบประเมินใบงาน ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3

บันทึกผลการจัดกิจกรรม

1. ผลการฝึกอบรม

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

3. แนวทางแก้ไข

.....

.....

ใบความรู้

1. เครื่องมือที่ใช้สานกระเจาดแม่ลา

1) **มีด** เป็นเครื่องมือแปรรูปวัตถุดิบจากธรรมชาติมาเป็นวัสดุสำหรับทำเครื่องจักสาน มี 2 ชนิด คือ **มีดสำหรับผ่าและตัด** มักเป็นมีดขนาดใหญ่ สันหนา เช่น มีดโต้ ใช้ตัดและผ่าไม้ไผ่ หวาย หรือไม้อื่น **มีดตอก** ใช้สำหรับจักตอกหรือเหลาหวาย เป็นมีดปลายเรียวแหลม ปลายและด้ามงอน ส่วนมากจะมีดสั้นกว่าด้าม เพราะในการจักหรือตอกจะใช้ด้ามสอดเข้าไปประหว่งแขนกับลำตัว

มีดโต้

มีดตอก

2) **เหล็กหมาด** เหล็กปลายแหลม ใช้สำหรับ เจาะ ไช้ จัด แงะ มี 2 ชนิด คือ **เหล็กหมาดปลายแหลม** มีด้ามทำด้วยไม้ ใช้สำหรับไชหรือแ่ง มักทำด้วยเหล็กก้านร่มหรือซี่ลวด รถจักรยาน ฝนปลายให้แหลม ใช้ไชหรือแ่งเครื่องจักสานเพื่อร้อยหวาย ผูกโครงสร้าง ผูกขอบ หรือ เจาะหูกระบุง กระจาด **เหล็กหมาดปลายหอก** เป็นเหล็กแหลมปลายแบนอย่างปลายหอก ใช้เจาะ หรือไชให้เป็นรู มักใช้เจาะรูเครื่องจักสานเมื่อต้องการผูกหวายเสริมโครงสร้างให้แข็งแรง

เหล็กหมาด

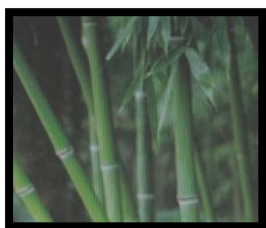
3) **คีมลีด** เป็นอุปกรณ์ที่ออกแบบเป็นพิเศษ ใช้งานเฉพาะ ปลายด้ามมีสกรูปรับ มีแบบธรรมดา แบบปากแหลม ใช้สำหรับจับหรือบีบชิ้นงานที่แน่นมาก คีมจะใช้หนีบปากภาชนะจักสานเพื่อเข้าขอบ เช่น ใช้หนีบขอบกระเบื้อง กระดาษ ขณะเข้าขอบหวายที่ขอบให้แน่น คีมจะช่วยให้ช่างจักสานเข้าขอบภาชนะจักสานได้สะดวกโดยไม่ต้องใช้ผู้ช่วย

4) **ฝากระปोंงเจาะรู** ให้มีขนาดต่างจากกรูใหญ่ไปรูเล็ก แล้วสอดเส้นหวายเข้าไปในรูแล้วชักผ่านออกไป ความคมของสัจะสัจะครูดให้ผิวเส้นหวายเรียบและมีขนาดเสมอกัน เรียกว่า **ชักเรียบ** การชักเรียบจะต้องชักจากกรูใหญ่ไปหากรูเล็ก การทำจักสานย่านลิเภาที่ใช้เครื่องมือชนิดเดียวกันนี้เรียกว่า **ชักแป้น**

2 วัสดุที่ใช้สานกระเจดแม่ลา

ไม้ไผ่

หวาย

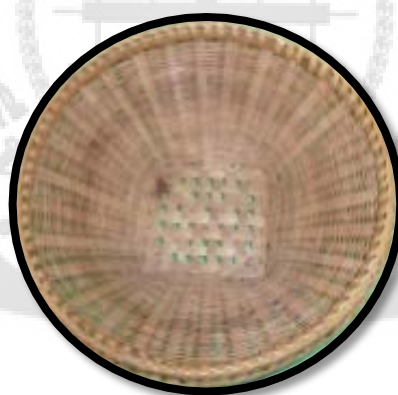
ตะปู

3 ลายสานกระเจาดแม่ลา

1) **ลายขัด** เป็นลักษณะคือ ลายที่ยก 1 ดอก ข่ม 1 ดอก สลับกันเรื่อยไป จากก้นกระเจาดจนถึงขอบกระเจาด

2) **ลายสันปลาช่อน** โดยการถักขอบกระเจาดด้วยหวายเป็นลายสันปลาช่อน เพื่อช่วยให้กระเจาดมีความแข็งแรงทนทาน

ใบงาน

คำชี้แจง

1. ให้แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้และทำใบงาน
2. ให้เวลาทำใบงาน 30 นาที
3. ให้กลุ่มที่เสร็จภายในกำหนดเวลานำเสนอผลงานไม่เกินกลุ่มละ 5 นาที

1. เครื่องมือที่ใช้สานกระเจดแม่ลา

- 1.1 จงบอกชื่อเครื่องมือที่ใช้สานกระเจดแม่ลาในแต่ละข้อให้ถูกต้อง

1		
2		
3		
4		

1.2 เลือกเครื่องมือที่ใช้สานกระจาดแม่ลาที่รู้จักมา 1 ชนิด พร้อมวาดภาพ และบอกประโยชน์ของเครื่องมือนั้นๆ

ใบงาน

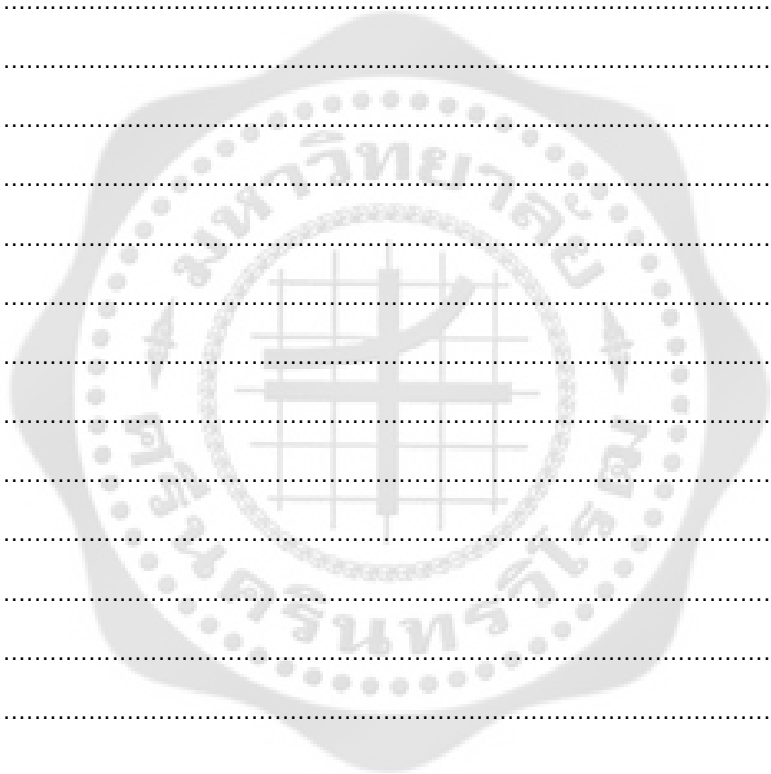
คำชี้แจง

1. ให้แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้
2. ให้แต่ละกลุ่มทำใบงานข้อ 2 – 3 เป็นกรบ้าน

2. จงบอกชื่อวัสดุที่ใช้สานกระเจดแม่ลา พร้อมวาดภาพระบายสี

ลำดับ	ชื่อวัสดุ	ภาพประกอบ
1		
2		
3		

3. จงบอกชื่อลายสานที่ใช้สานกระจัดแม่ลาให้ถูกต้อง

แบบประเมินใบงาน
แผนการจัดกิจกรรม ที่ 1 สำหรับวิทยาการ

กลุ่ม ที่	รายการ	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	ได้ คะแนน
	1. เครื่องมือที่ใช้สานกระดาษแม่ลา			
	1.1 ชื่อเครื่องมือที่ใช้ สานกระดาษแม่ลา	เขียนชื่อเครื่องมือถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ 1) มีด 2) ฝากระป๋องเจาะรู 3) คีมลีดค 4) เหล็กหมาด	4	
		มีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	3	
		มีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	2	
		มีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 3 อย่าง	1	
	1.2 เลือกเครื่องมือที่ตน รู้จัก พร้อมวาด ภาพประกอบ และบอก ประโยชน์ของเครื่องมือ	มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก เขียนชื่อเครื่องมือได้ถูกต้อง วาดภาพถูกต้อง บอกประโยชน์ได้ถูกต้อง	3	
		มีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		มีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
	2 วัสดุที่ใช้ สานกระดาษแม่ลา	มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก 1) ไม้ไผ่ 2) หวาย 3) ตะปู	3	
		มีความถูกต้องแต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		มีความถูกต้องแต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
	3. ลายสานที่ใช้ สานกระดาษแม่ลา	มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก 1) ลายขัด 2) ลายสันปลาช่อน	2	
		มีความถูกต้องแต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	1	
	รวม		12	

แบบสังเกต
แผนการจัดกิจกรรม ที่ 1 สำหรับวิทยากร

คนที่	รายการ	ระดับพฤติกรรม				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
	การเรียนรู้แบบร่วมมือ					
	1. การฟังและเกื้อกูลกัน					
	2. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด					
	3. ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน					
	4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย					

แผนการจัดกิจกรรม ที่ 2

เรื่อง

ขั้นตอนการสานกระเจดแม่ลา

เวลา 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การสานกระเจดแม่ลา เป็นวิธีการทำเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ มี 3 ขั้นตอน คือ
ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ขั้นตอนที่ 2 การจักตอก ขั้นตอนที่ 3 การสานกระเจดแม่ลา

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องขั้นตอนการสานกระเจดแม่ลา

เนื้อหา

ขั้นตอนการสานกระเจดแม่ลา ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์

ขั้นตอนที่ 2 การจักตอก

ขั้นตอนที่ 3 การสานกระเจดแม่ลา

กลยุทธ์ Two – Generation Approach

1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก
2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. วิทยากรแนะนำขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. วิทยากรจัดผู้เข้ารับการอบรมเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 2 คน
3. วิทยากรแจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียน

ขั้นตอน

1. วิทยากรนำเข้าสู่บทเรียน โดยนำสื่อของจริง ได้แก่ ไม้ไผ่ หวาย ตะปู มีดตอก เหล็กหมาด คีมล๊อค ฝากระป๋องเจาะรู
2. วิทยากรนำเสนอเนื้อหา เรื่อง ขั้นตอนการสานกระเจดแม่ลาประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ขั้นตอนที่ 2 การจักตอก ขั้นตอนที่ 3 การสานกระเจดแม่ลา พร้อมนำสื่อของจริงประกอบการนำเสนอในแต่ละขั้นตอน

ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

1. วิทยากรให้แต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ร่วมกัน
2. วิทยากรให้แต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงาน

ขั้นตรวจสอบผลงาน

1. วิทยากรให้กลุ่มที่เสร็จตามกำหนดเวลานำเสนอผลงานกลุ่ม โดยให้เด็กอ่านคำตอบและบอกประโยชน์ของต้นไม้
2. วิทยากรตรวจสอบความถูกต้องของผลงานกลุ่ม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1. วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมช่วยกันสรุปเนื้อหาอีกครั้ง
2. วิทยากรประเมินผลการทำงานกลุ่มจากแบบประเมินใบงาน
3. วิทยากรมอบหมายให้แต่ละกลุ่มได้ศึกษาใบความรู้ และทำใบงานเป็นการบ้าน

สื่อ และแหล่งการเรียนรู้

1. กระเจดแม่ลา
2. วัสดุสำหรับสานกระเจดแม่ลา เช่น หวาย ตะปู
3. เครื่องมือการสานกระเจดแม่ลา เช่น มีดโต้ มีดตอก เหล็กหมาด คีมล๊อค ฝากระป๋องเจาะรู
4. ใบความรู้
5. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินผลงานจากใบงาน

จุดประสงค์	วิธีการวัด	เครื่องมือ
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องขั้นตอนการสานกระดาษแม่ลา	การตรวจใบงาน	แบบประเมินใบงาน

2. การสังเกตตามแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ

3. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก

กลยุทธ์	กลุ่มสาระการเรียนรู้	เครื่องมือ
Two – Generation Approach		
การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	แบบประเมินใบงาน ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3

บันทึกผลการจัดกิจกรรม

1. ผลการฝึกอบรม

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

3. แนวทางแก้ไข

.....

.....

ใบความรู้

เรื่อง ขั้นตอนการสานกระเจดแม่ลา

ขั้นตอนการสานกระเจดแม่ลาโดยภูมิปัญญาท้องถิ่น (คุณน้าเพียร ดิฐลักษณ์ อายุ 72 ปี และคุณแม่ส้มลิ้ม สุขบัณฑิตย์ อายุ 77 ปี)

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมวัสดุ อุปกรณ์

1. **ไม้ไผ่** โดยใช้ไม้ไผ่ที่มีอายุประมาณ 1 ปี ขึ้นไป มีขนาดความยาว ประมาณ 2 – 3 เมตร เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3 นิ้ว ขนาดของปล้องไม้ไผ่มีความยาวประมาณ 40 เซนติเมตร

1.1 นำมาผ่าเป็นชิ้น กว้างประมาณ 2 เซนติเมตร เพื่อนำไปจักตอก**ยี่น**

1.2 นำมาผ่าเป็นชิ้น กว้างประมาณ ครึ่งเซนติเมตร เพื่อนำไปจักตอก**सान**

1.3 นำมาผ่าเป็นชิ้นขนาดกว้างประมาณ 1 นิ้ว ยาวประมาณ 1.5 เมตร สำหรับทำขอบปากกระเจด จำนวน 2 เส้น

1.4 นำมาผ่าเป็นชิ้นขนาดกว้างประมาณ 1/2 นิ้ว ยาวประมาณ 6 นิ้วจำนวน 2 อัน สำหรับติดยางมูมที่ก้นกระเจด

2. **หวาย** จำนวน 10 เส้น มาจักและชักเรียด สำหรับสานขอบปากกระเจดเป็นลายสันปลาช่อน และ สำหรับรองก้นกระเจด

3. **ตะปู** สำหรับตอกก้นกระเจด ให้แข็งแรง

ขั้นตอนที่ 2 การจักตอก

1. ตอก**ยี่น** นำไม้ไผ่ที่ผ่าแล้วใช้มีดเหลาตอกให้เรียบพอประมาณ จำนวน 16 เส้น

2. ตอก**सान** นำไม้ไผ่ที่ผ่าแล้วใช้มีดเหลาตอกให้เรียบพอประมาณ จำนวน 10 เส้น

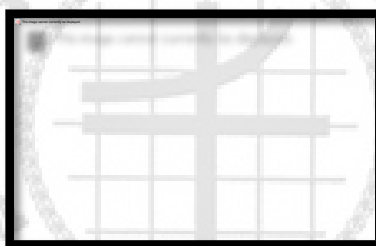
3. ในขั้นนี้ควรมีผ้าพันนิ้วเพื่อกันมีดบาด

ขั้นตอนที่ 3 การสานกระเจดแม่ลา

1. นำตอกยี่น มาสานเป็นลายขัดยก 1 ซ้ำม 1 ด้านละ 8 เส้น โดยเว้นช่องไฟประมาณ 1/4 นิ้ว โดยเริ่มสานจากฐานกันกระเจดก่อนเป็นลำดับแรก

2. ใช้ตอกสานเพื่อสานขัดกับตอกยี่น โดยสานเป็นลายขัดยก 1 ซ้ำม 1 ไปเรื่อย ๆ จนได้ตามขนาดที่ต้องการ

3. ใช้ไม้ไผ่ที่เตรียมไว้สำหรับเข้าขอบปากกระเจด

4. ใช้หวายมาผูกเข้ากับขอบปากกระจาด แล้วถักเป็นลายสันปลาช่อน

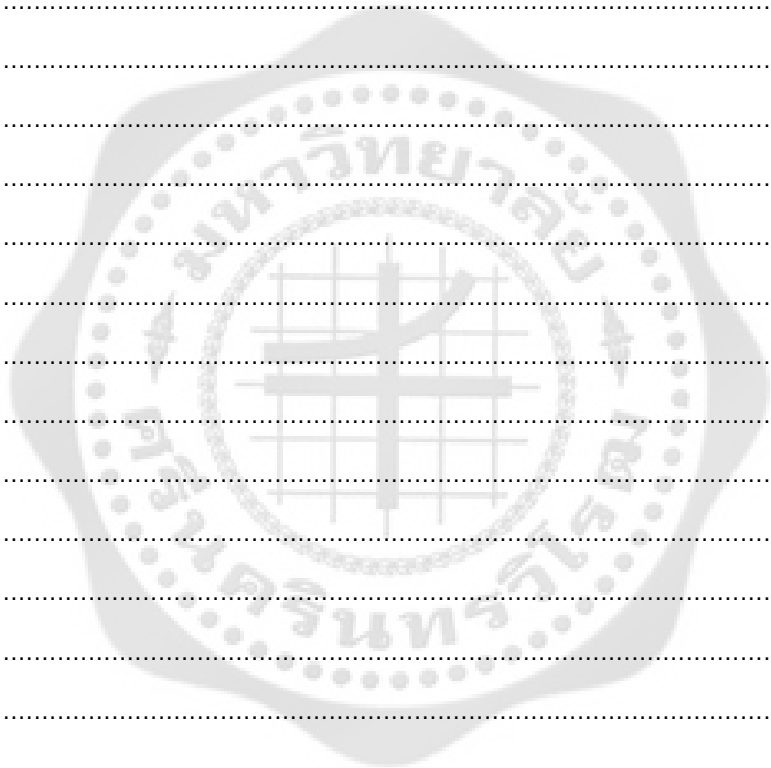
5. นำไม้ไผ่ที่เตรียมไว้ 2 อัน เหลาปลายแหลมทั้ง 2 ด้าน ความยาวให้ได้มุมต่อมุมของกระจาด และเสียบขึ้นไปแต่ละมุม จนครบ 2 อัน เพื่อให้เกิดความแข็งแรง

6. นำหวายมาขดเป็นฐานรองกันกระจาด แล้วใช้ตะปูตอกทั้ง 4 มุม เพื่อให้เกิดความแข็งแรง

7. นำไม้ไผ่ติดผิวแข็งพอประมาณ 4 อัน เหลาปลายแหลมทั้ง 1 ด้าน ความยาวให้ได้มุมต่อมุมของกระจาด และเสียบขึ้นไปแต่ละมุม จนครบ 4 อัน เพื่อให้เกิดความแข็งแรง

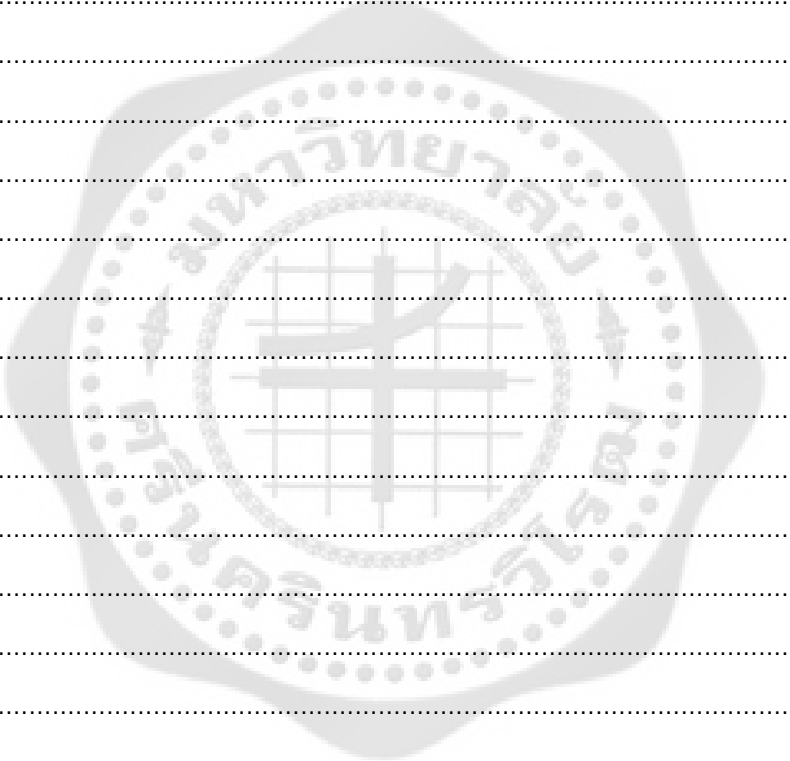
2. จงบอกประโยชน์ของต้นไม้ มา 2 ข้อ

ใบงาน

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มทำใบงานข้อ 3 เป็นการบ้าน

3 จงบอกวัสดุที่สามารถหาได้จากท้องถิ่นมา 1 อย่างพร้อมวาดภาพระบายสีประกอบ

แบบประเมินใบงาน
แผนการจัดกิจกรรม ที่ 2 สำหรับวิทยาการ

กลุ่ม ที่	รายการ	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	ได้ คะแนน
	1.ขั้นตอนการสาน กระดาษแม่ลา	มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ เขียนขั้นตอนการสานกระดาษแม่ลาถูกต้อง ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ขั้นตอนที่ 2 การจักตอก ขั้นตอนที่ 3 การสานกระดาษแม่ลา	3	
		มีความถูกต้องแต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		มีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
	2.ประโยชน์ของต้นไผ่	มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ บอกประโยชน์ได้ถูกต้อง เขียนหนังสือ ถูกต้อง ลายมือสวยงาม	3	
		มีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		มีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
	3.วัสดุที่สามารถหา ได้จากท้องถิ่น	มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ เขียน ชื่อวัสดุถูกต้อง วาดภาพได้ถูกต้อง ระบายสี สวยงาม	3	
		มีความถูกต้องแต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		มีความถูกต้องแต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
	รวม		9	

แบบสังเกต
แผนการจัดกิจกรรม ที่ 2 สำหรับวิทยากร

คนที่	รายการ	ระดับพฤติกรรม				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
	การเรียนรู้แบบร่วมมือ					
	1. การฟังและเกื้อกูลกัน					
	2. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด					
	3. ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน					
	4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย					

แผนการจัดกิจกรรม ที่ 3

เรื่อง วิธีการสานกระเจดแม่ลาขั้นที่ 1 - 2 เวลา 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การสานกระเจดแม่ลา เป็นวิธีการทำเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ขั้นตอนที่ 2 การจักตอก ขั้นตอนที่ 3 การสานกระเจดแม่ลา

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการสานกระเจดแม่ลาตามขั้นตอนที่ 1 - 2 ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

ฝึกปฏิบัติการสานกระเจดแม่ลาตามขั้นตอน ที่ 1 - 2 ดังนี้
 ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนเตรียมวัสดุ อุปกรณ์
 ขั้นตอนที่ 2 การจักตอก

กลยุทธ์ Two – Generation Approach

1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก
2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. วิทยากรจัดผู้เข้ารับการอบรมเป็นกลุ่มย่อย 2 คน
2. วิทยากรจัดเตรียมผู้ช่วยวิทยากรประจำแต่ละกลุ่ม
3. วิทยากรจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้ลงมือปฏิบัติจริง
4. วิทยากรแจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียน

ขั้นสอน

1. วิทยากรนำเข้าสู่บทเรียน โดยการทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาของขั้นตอนการสาน กระจาดแม่ลา

2. วิทยากรนำเสนอเนื้อหา ด้วยวิธีการสาธิตตามขั้นตอนที่ 1 การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนที่ 2 การจักตอก

ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

วิทยากรให้แต่ละกลุ่มย่อย 2 คน ได้ลงมือปฏิบัติจริงไปพร้อมกับวิทยากรในแต่ละขั้นตอน โดยมีผู้ช่วยวิทยากรคอยแนะนำอย่างใกล้ชิด

ขั้นตรวจสอบผลงาน

วิทยากรตรวจสอบความถูกต้องของผลงานกลุ่ม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1. วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมช่วยกันสรุปเนื้อหาอีกครั้ง
2. วิทยากรมอบหมายให้แต่ละกลุ่มได้ฝึกปฏิบัติเพิ่มเติมเป็นการบ้าน

สื่อ และแหล่งการเรียนรู้

1. กระจาดแม่ลา
2. วัสดุสำหรับสานกระจาดแม่ลา เช่น หวาย ตะปู
3. เครื่องมือการสานกระจาดแม่ลา เช่น มีดโต้ มีดตอก เหล็กหมาด คีมลีดค ฝากระป๋องเจาะรู
4. ใบความรู้

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินผลงานตามสภาพจริง

จุดประสงค์	วิธีการวัด	เครื่องมือ
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถปฏิบัติ ตามขั้นตอนการสานกระจาดแม่ลาตาม ขั้นตอนที่ 1 - 2 ได้อย่างถูกต้อง	การตรวจผลงาน	แบบประเมินผลงาน

2. การสังเกตตามแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ

3.การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก

กลยุทธ์ Two – Generation Approach	กลุ่มสาระการเรียนรู้	เครื่องมือ
การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	แบบประเมินผลงาน

บันทึกผลการจัดกิจกรรม

1. ผลการฝึกอบรม

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

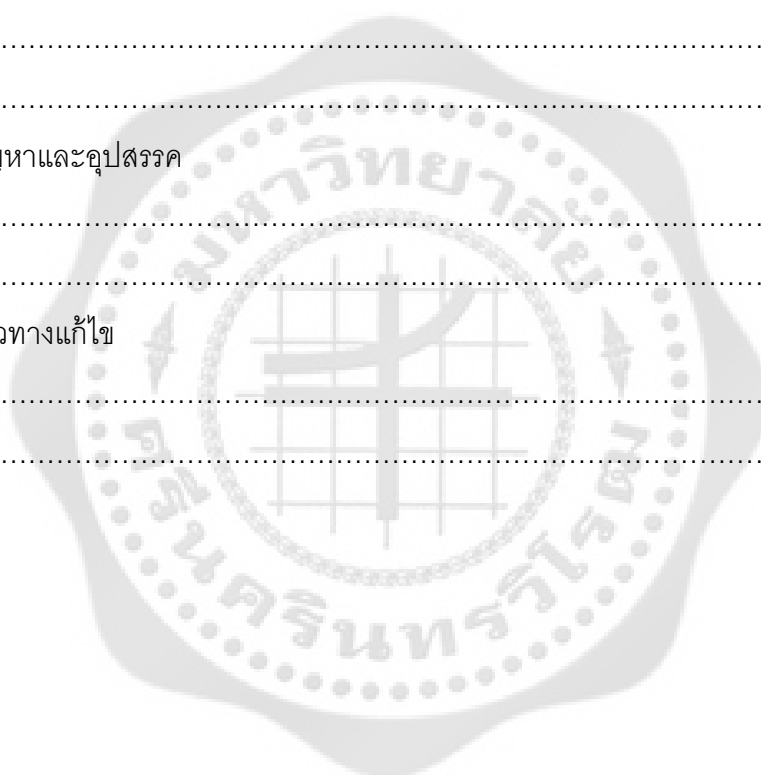
.....

.....

3. แนวทางแก้ไข

.....

.....

ใบความรู้

เรื่อง วิธีการสานกระดาษแม่ลาตามขั้นตอนที่ 1 - 2

ขั้นตอนการสานกระดาษแม่ลา โดยภูมิปัญญาท้องถิ่น (คุณน้ำพเยาว์ ดิฐลักษณ์ อายุ 72 ปี และคุณแม่ส้มลิ้ม สุขบัณฑิตย์ อายุ 77 ปี)

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมวัสดุ อุปกรณ์

1. **ไม้ไผ่** โดยใช้ไม้ไผ่ที่มีอายุประมาณ 1 ปี ขึ้นไป มีขนาดความยาว ประมาณ 2 – 3 เมตร เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3 นิ้ว ขนาดของปล้องไม้ไผ่มีความยาวประมาณ 40 เซนติเมตร
 - 1.1 นำมาผ่าเป็นชิ้น กว้างประมาณ 2 เซนติเมตร เพื่อนำไปจักตอกยื่น
 - 1.2 นำมาผ่าเป็นชิ้น กว้างประมาณ ครึ่งเซนติเมตร เพื่อนำไปจักตอกสาน
 - 1.3 นำมาผ่าเป็นชิ้นขนาดกว้างประมาณ 1 นิ้ว ยาวประมาณ 1.5 เมตร สำหรับทำขอบปากกระดาษ จำนวน 2 เส้น
 - 1.4 นำมาผ่าเป็นชิ้นขนาดกว้างประมาณ 1/2 นิ้ว ยาวประมาณ 6 นิ้วจำนวน 2 อัน สำหรับติดทแยงมุมที่ก้นกระดาษ
2. **หวาย** จำนวน 10 เส้น มาจักและชักเรียบ สำหรับสานขอบปากกระดาษเป็นลายสันปลาช่อน และ สำหรับรองก้นกระดาษ
3. **ตะปู** สำหรับตอกก้นกระดาษ ให้แข็งแรง

ขั้นตอนที่ 2 การจักตอก

1. ตอกยื่น นำไม้ไผ่ที่ผ่าแล้วใช้มีดเหลาตอกให้เรียบพอประมาณ จำนวน 16 เส้น
2. ตอกสาน นำไม้ไผ่ที่ผ่าแล้วใช้มีดเหลาตอกให้เรียบพอประมาณ จำนวน 10 เส้น
3. ในขั้นนี้ควรมีผ้าพันนิ้วเพื่อกันมีดบาด

แบบประเมินผลงานตามสภาพจริง
แผนการจัดกิจกรรม ที่ 3 สำหรับวิทยาการ

กลุ่มที่	เกณฑ์	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	ได้ คะแนน
	ความถูกต้อง	ผลงานมีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ครบ 1. ไม้ไผ่ 2. หวาย 3. ตะปู ขั้นตอนที่ 2 การจักตอก 4. จักตอกยื่น ครบจำนวน 16 เส้น 5. จักตอกสาน ครบจำนวน 10 เส้น 6. เสร็จตามกำหนดเวลา	6	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	5	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	4	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 3 อย่าง	3	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 4 อย่าง	2	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 5 อย่าง	1	

แบบสังเกต
แผนการจัดกิจกรรม ที่ 3 สำหรับวิทยาการ

คนที่	รายการ	ระดับพฤติกรรม				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
	การเรียนรู้แบบร่วมมือ					
	1. การฟังและเกื้อกูลกัน					
	2. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด					
	3. ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน					
	4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย					

แผนการจัดกิจกรรม ที่ 4

เรื่อง วิธีการสานกระเจดแม่ลาตามขั้นตอนที่ 3

เวลา 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การสานกระเจดแม่ลา เป็นวิธีการทำเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ขั้นตอนที่ 2 การจักตอก ขั้นตอนที่ 3 การสานกระเจดแม่ลา

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องขั้นตอนการสานกระเจดแม่ลา

เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 3 การสานกระเจดแม่ลา

กลยุทธ์ Two – Generation Approach

1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก
2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. วิทยากรจัดผู้เข้ารับการอบรมเป็นกลุ่มย่อย 2 คน
2. วิทยากรจัดเตรียมผู้ช่วยวิทยากรประจำแต่ละกลุ่ม
3. วิทยากรจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้ลงมือปฏิบัติจริง
4. วิทยากรแจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียน

ขั้นสอน

1. วิทยากรนำเข้าสู่บทเรียน โดยการทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับวิธีการสานกระเจดแม่ลาตาม ขั้นตอนที่ 1 – 2 พร้อมนำอุปกรณ์ที่ทำไว้เมื่อครั้งที่แล้วประกอบการบรรยาย
2. วิทยากรนำเสนอเนื้อหา ด้วยวิธีการสาธิตตามขั้นตอนที่ 3

ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

วิทยากรให้แต่ละกลุ่มย่อย 2 คน ได้ลงมือปฏิบัติจริงไปพร้อมกับวิทยากรในแต่ละขั้นตอน โดยมีผู้ช่วยวิทยากรคอยแนะนำอย่างใกล้ชิด

ขั้นตรวจสอบผลงาน

วิทยากรตรวจสอบความถูกต้องของผลงานกลุ่ม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1. วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมช่วยกันสรุปเนื้อหาอีกครั้ง
2. วิทยากรประเมินผลงานของแต่ละกลุ่มจากแบบประเมินผลงานตามสภาพจริง
3. วิทยากรมอบหมายให้แต่ละกลุ่มได้ฝึกปฏิบัติเพิ่มเติมเป็นการบ้าน

สื่อ และแหล่งการเรียนรู้

1. แบบพิมพ์กระดาษ
2. อุปกรณ์การทำจักสานได้แก่ ดอก หวาย
3. ลายสาน

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินผลงานตามสภาพจริง

จุดประสงค์	วิธีการวัด	เครื่องมือ
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการสานกระดาษแม่ลาตามขั้นตอนที่ 3 ได้อย่างถูกต้อง	การตรวจผลงาน	แบบประเมินผลงาน

2. การสังเกตตามแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ
3. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก

กลยุทธ์	กลุ่มสาระการเรียนรู้	เครื่องมือ
Two – Generation Approach		
การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	แบบประเมินผลงาน

บันทึกผลการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม**1. ผลการฝึกอบรม**

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

3. แนวทางแก้ไข

.....

.....

ใบความรู้

เรื่อง การสานกระจาดแม่ลา

ขั้นตอนการสานกระจาดแม่ลา โดยภูมิปัญญาท้องถิ่น (คุณน้ำพเยาว์ ดิษฐลักษณะณ์ อายุ 72 ปี และคุณแม่ส้มลิ้ม สุขบัณฑิตย์ อายุ 77 ปี)

ขั้นตอนที่ 3 การสานกระจาดแม่ลา

1. นำตอกยี่น มาสานเป็นลายขัดยก 1 ซ้ำม 1 ด้านละ 8 เส้น โดยเว้นช่องไฟประมาณ 1/4 นิ้ว โดยเริ่มสานจากฐานกันกระจาดก่อนเป็นลำดับแรก

3. ใช้ตอกสานเพื่อสานขัดกับตอกยี่น โดยสานเป็นลายขัดยก 1 ซ้ำม 1 ไปเรื่อย ๆ จนได้ตามขนาดที่ต้องการ

4. ใช้ไม้ไผ่ที่เตรียมไว้สำหรับเข้าขอบปากกระจาด

5. ใช้หวายมาผูกเข้ากับขอบปากกระจาด แล้วถักเป็นลายสันปลาช่อน

6. นำไม้ไผ่ที่เตรียมไว้ 2 อัน เหลาปลายแหลมทั้ง 2 ด้าน ความยาวให้ได้มุมต่อมุมของกระจาด และเสียบขึ้นไปแต่ละมุม จนครบ 2 อัน เพื่อให้เกิดความแข็งแรง

7. นำหวายมาขัดเป็นฐานรองกันกระຈาด แล้วใช้ตะปุดอกทั้ง 4 มุม เพื่อให้เกิดความแข็งแรง

6. นำไม้ไผ่มาติดมุมกันกระຈาดให้เกิดความแข็งแรงพอประมาณ 4 อัน เหลาปลายแหลม 1 ด้าน ความยาวให้ได้มุมต่อมุมของกระຈาด และเสียบขึ้นไปแต่ละมุม จนครบ 4 อัน เพื่อให้เกิดความแข็งแรง

แบบประเมินผลงานตามสภาพจริง
แผนการจัดกิจกรรม ที่ 4 สำหรับวิทยากร

ชื่อ- สกุล	เกณฑ์	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	ได้คะแนน
	ความถูกต้อง	ผลงานมีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ การใช้วัสดุในการสานถูกต้อง ลายสานลายขัด 1 มีความถูกต้อง การสานขอบกระຈาดด้วยลายสันปลาช่อนมีความถูกต้อง	3	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
		ผลงานไม่มีความถูกต้องและไม่สมบูรณ์	0	
	ความสวยงาม	ผลงานมีความสวยงามครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ มีการเว้นช่องไฟในการสานอย่างสม่ำเสมอเท่ากันทุกช่องไฟ ลายสานมีความสวยงามเรียบเสมอกันทุกอัน การสานขอบกระຈาดด้วยลายสันปลาช่อนมีความสวยงาม	3	
		ผลงานมีความสวยงามแต่ขาดความสมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		ผลงานมีความสวยงามแต่ขาดความสมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
		ผลงานไม่มีความถูกต้องและไม่สมบูรณ์	0	
	รวม		6	

แบบสังเกต
แผนการจัดกิจกรรม ที่ 4 สำหรับวิทยาการ

คนที่	รายการ	ระดับพฤติกรรม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	การเรียนรู้แบบร่วมมือ					
	1. การฟังและเกื้อกูลกัน					
	2. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด					
	3. ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน					
	4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย					

แผนการจัดกิจกรรม ที่ 5

เรื่อง

การคำนวณราคาสินค้าและการกำหนดราคาขาย

เวลา 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การคำนวณราคาสินค้า หมายถึง การคำนวณจากต้นทุนการผลิตสินค้า ประกอบด้วย ค่าวัสดุ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และค่าแรง

การกำหนดราคาขาย หมายถึง ผู้ขายคิดต้นทุนทั้งหมด บวกด้วยกำไรที่ต้องการ โดยคิดกำไรขึ้นอยู่ว่าต้องการกำไรเท่าไร เช่น 10 % 20 % 30 % 40 % หรือ 50 %

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการคำนวณราคาขาย และสามารถกำหนดราคาสินค้าได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

เนื้อหา

1. การคำนวณราคาสินค้า
2. การกำหนดราคาขาย

กลยุทธ์ Two – Generation Approach

1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก
2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. วิทยากรจัดเตรียมผู้เข้ารับการอบรมเป็นกลุ่มย่อย 2 คน
2. วิทยากรจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้ลงมือปฏิบัติจริง
3. วิทยากรแจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียน

ขั้นสอน

1. วิทยากรนำเข้าสู่บทเรียน โดยนำกระดาษที่सानเสร็จเรียบร้อยแล้ว ร่วมกันบอกวัสดุที่ใช้
सानกระดาษแม่ลามืออะไรบ้าง เช่น วัสดุได้แก่ ไม้ไผ่ หวาย ลวด ตะปู
2. วิทยากรอธิบาย การคำนวณราคาสินค้าประกอบด้วย ค่าวัสดุ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และค่าแรง
พร้อมติดแผนภูมิ ประกอบการอธิบาย ดังนี้

ราคาค่าต้นทุน					
ประเภท	รายการ	ราคาต่อหน่วย (บาท)	ใช้ไป (หน่วย)	คิดเป็นเงิน (บาท)	หมายเหตุ
วัสดุ	ไม้ไผ่	25	5	125	หาได้จากท้องถิ่น
	หวาย	50	5	250	
	ตะปู	20	1/2	10	
ค่าแรง/วัน	ผู้ผลิต	300	-	300	
ค่าขนส่ง	ทางไปรษณีย์	100	-	100	
รวม				785	

3. วิทยากร อธิบายการกำหนดราคาขาย โดยการคิดต้นทุนทั้งหมด บวกด้วยกำไรที่ต้องการ
การคิดกำไรขึ้นอยู่กับผู้ผลิตว่าต้องการกำไรเท่าไร เช่น 10 % 20 % 30 % 40 % หรือ 50 %

เช่น ต้นทุนใบละ 500 บาท
คิดกำไร 20% เป็นเงิน 100 บาท
ดังนั้นจะต้องขายในราคาขายใบละ 600 บาท

ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

1. วิทยากรให้แต่ละกลุ่มศึกษาหัวข้อจากใบงาน
2. วิทยากรให้แต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงาน

ขั้นตรวจสอบผลงาน

1. วิทยากรให้กลุ่มที่เสร็จตามกำหนดเวลานำเสนอผลงานกลุ่ม
2. วิทยากรตรวจสอบความถูกต้องของผลงานกลุ่ม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1. วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมช่วยกันสรุปเนื้อหาอีกครั้ง
2. วิทยากรประเมินผลงานของแต่ละกลุ่มจากแบบประเมินใบงาน
3. วิทยากรมอบหมายให้แต่ละกลุ่มได้ฝึกปฏิบัติเพิ่มเติมเป็นการบ้าน

สื่อ และแหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิ
2. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินผลงานจากใบงาน

จุดประสงค์	วิธีการวัด	เครื่องมือ
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการคำนวณราคาขาย และสามารถกำหนดราคาสินค้าได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	การตรวจใบงาน	แบบประเมินใบงาน

2. การสังเกตตามแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ
3. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก

กลยุทธ์	กลุ่มสาระการเรียนรู้	เครื่องมือ
Two – Generation Approach		
การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก	คณิตศาสตร์	แบบประเมินใบงาน

บันทึกผลการจัดกิจกรรม

1. ผลการฝึกอบรม

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

3. แนวทางแก้ไข

.....

ใบงาน

คำชี้แจง

1. ให้แต่ละกลุ่มทำใบงาน
2. ให้เวลาทำใบงาน 30 นาที

ราคาค่าต้นทุน					
ประเภท	รายการ	ราคาต่อหน่วย (บาท)	ใช้ไป (หน่วย)	คิดเป็นเงิน (บาท)	หมายเหตุ
วัสดุ	ไม้ไผ่				
	หวาย				
	ตะปู				
ค่าแรง/วัน	ผู้ผลิต				
ค่าขนส่ง	ทางไปรษณีย์				
รวมต้นทุน					

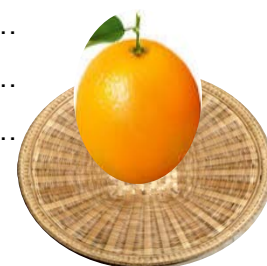
จงคำนวณราคาค่าต้นทุนและกำหนดราคาขายผลิตภัณฑ์กระดาษแม่ลา โดยคิดกำไรจากต้นทุนตามความเหมาะสมของผู้ขาย (10 % 20 % 30 % 40 % หรือ 50 %)

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินใบงาน
แผนการจัดกิจกรรม ที่ 5 สำหรับวิทยาการ

กลุ่ม ที่	รายการ	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	ได้ คะแนน
	การคำนวณราคาต้นทุน และการกำหนดราคาขาย	มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ คำนวณราคาต้นทุนถูกต้อง กำหนดราคาขายผลิตภัณฑ์กระจาย มาแล้วถูกต้อง คิดกำไรจากต้นทุนได้ เหมาะสมและถูกต้อง เขียนหนังสือ ถูกต้อง เสร็จตามกำหนดเวลา	6	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความ สมบูรณ์ 1 อย่าง	5	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความ สมบูรณ์ 2 อย่าง	4	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความ สมบูรณ์ 3 อย่าง	3	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความ สมบูรณ์ 4 อย่าง	2	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความ สมบูรณ์ 5 อย่าง	1	
	รวม		6	

แบบสังเกต
แผนการจัดกิจกรรม ที่ 5 สำหรับวิทยาการ

คนที่	รายการ	ระดับพฤติกรรม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	การเรียนรู้แบบร่วมมือ					
	1. การฟังและเกื้อกูลกัน					
	2. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด					
	3. ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน					
	4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย					

แผนการจัดกิจกรรมที่ 6

เรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com เวลา 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

เว็บไซต์เป็นแหล่งหลักที่เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่นำเสนอบนอินเทอร์เน็ตเอาไว้เพื่อให้ผู้ใช้ทั่วโลกสามารถเข้าไปอ่านหรือชมได้นั่นเอง

การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 สมัครสมาชิก ขั้นตอนที่ 2 เข้าสู่ระบบ Lnwshop ขั้นตอนที่ 3 ออกจากระบบ ขั้นตอนที่ 4 เริ่มต้นเปิดร้านกับ Lnwshop ประกอบด้วย STEP 1 การเปิดร้านโดยกรอกข้อมูล STEP 2 เป็นการเลือกรูปแบบเว็บไซต์ (Template) ให้กับร้านค้า STEP 3 ตรวจสอบข้อมูล และยอมรับข้อตกลง

ช่องทางการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์ เป็นช่องทางการตลาดที่ต้องการสร้างความสะดวกสบายในการซื้อขายสินค้าให้กับลูกค้า ดังนั้นช่องทางการชำระเงินค่าสินค้าที่สะดวกรวดเร็วให้ลูกค้าได้เลือกใช้บริการตามความเหมาะสม โดยชำระเงินที่เจ้าของธุรกิจ เว็บไซต์ขายสินค้า ดังนี้

1. การโอนเงินทางไปรษณีย์ 2. การโอนเงินผ่านทางธนาคาร

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมบอกความหมายของเว็บไซต์ได้
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมอธิบายวิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ได้
3. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมบอกช่องทางการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์ได้

เนื้อหา

1. ความหมายของเว็บไซต์
2. วิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com
3. ช่องทางการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์

กลยุทธ์ Two – Generation Approach

1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก
2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. วิทยากรจัดเตรียมผู้เข้ารับการอบรมเป็นกลุ่มย่อย 2 คน
2. วิทยากรจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้ลงมือปฏิบัติจริง
3. วิทยากรแจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียน

ขั้นสอน

1. วิทยากรนำเสนอเนื้อหา ความหมายของเว็บไซต์ พร้อมแสดงหน้าเว็บไซต์ให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รู้จัก และทำความเข้าใจ ด้วยสื่อ power point บนจอคอมพิวเตอร์
2. วิทยากรนำเสนอเนื้อหาวิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com บนจอคอมพิวเตอร์ ให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รู้จัก และทำความเข้าใจ ด้วยสื่อ power point บนจอคอมพิวเตอร์ พร้อมอภิปรายซักถามวิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูป

ประเด็นคำถาม

1. วิธีการสร้างเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปฟรีกับ www.lnwshop.com มีกี่ขั้นตอน อะไรบ้าง
2. ขั้นตอนที่ 4 มีกี่ STEP อะไรบ้าง

3. วิทยากรนำเสนอวิธีการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์ โดยอธิบายด้วยสื่อ power point บนจอคอมพิวเตอร์

ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

1. วิทยากรให้แต่ละกลุ่มศึกษาหัวข้อจากใบความรู้
2. วิทยากรให้แต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงาน

ขั้นตรวจสอบผลงาน

1. วิทยากรให้กลุ่มที่เสร็จตามกำหนดเวลานำเสนอผลงานกลุ่ม
2. วิทยากรตรวจสอบความถูกต้องของผลงานกลุ่ม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1. วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมช่วยกันสรุปเนื้อหาอีกครั้ง
2. วิทยากรประเมินผลการทำงานกลุ่มจากแบบประเมินใบงาน
3. วิทยากรมอบหมายให้แต่ละกลุ่มได้ศึกษาใบความรู้ และทำใบงานเป็นการบ้าน

สื่อ และแหล่งการเรียนรู้

1. power point
2. ใบความรู้
3. ใบงาน
4. เครื่องคอมพิวเตอร์
5. โปรแกรมสำเร็จรูปวิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์ฟรีกับ www.lnwshop.com

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินผลงานจากใบงาน

จุดประสงค์	วิธีการวัด	เครื่องมือ
1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมบอกความหมายของเว็บไซต์ได้	การตรวจใบงานข้อ 1	แบบประเมินใบงาน
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมบอกวิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ได้	การถาม – ตอบ	แบบถาม – ตอบ
3. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมบอกช่องทางการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์ได้	การตรวจใบงานข้อ 2	แบบประเมินใบงาน

2. การสังเกตตามแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ

3. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก

กลยุทธ์	กลุ่มสาระการเรียนรู้	เครื่องมือ
Two – Generation Approach		
การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	ใบงานข้อ 1 - 2

ใบความรู้

1. ความหมายของเว็บไซต์

เว็บไซต์เป็นแหล่งหลักที่เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่นำเสนอบนอินเทอร์เน็ตเอาไว้เพื่อให้ผู้ใช้ทั่วโลกสามารถเข้าไปอ่านหรือชมได้นั่นเอง ในปัจจุบันองค์กรและบริษัทห้างร้านต่าง ๆ จำเป็นต้องมีเว็บไซต์เป็นของตนเองบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เพื่อที่จะใช้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและบริการต่าง ๆ ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ช่วยให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้าหรือผู้ใช้บริการเป้าหมายได้อย่างครอบคลุม ส่งเสริมศักยภาพการแข่งขันในด้านธุรกิจ เมื่อเข้าไปยังเว็บไซต์ จะพบหน้าแรกที่เรียกว่า โฮมเพจ (Home Page) ซึ่งเป็นหน้าหลักของเว็บเพื่อแสดงความเป็นตัวตนของเว็บไซต์นั้นว่าต้องการนำเสนออะไร ซึ่งจะประกอบไปด้วยโลโก้สินค้าหรือบริการ ภาพสินค้า ปุ่มหรือเมนูที่บอกว่าในเว็บนี้แบ่งเนื้อหาเป็นกี่หัวข้อ ป้ายโฆษณาเชิญชวนให้ผู้ชมคลิกเพื่อเปิดหน้าเว็บเพจย่อยอื่น ๆ (ดวงพร เกียงคำ. 2552 : 14)

http://www.domesticthailand.com/show_member.php?member_id=7

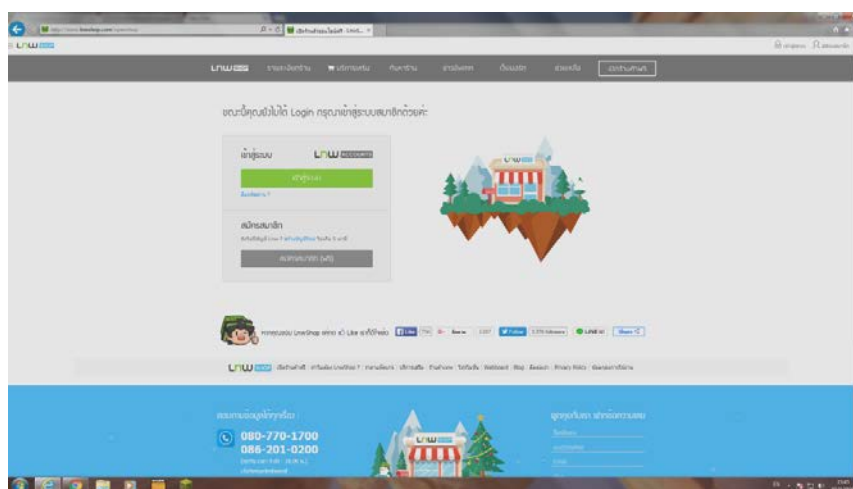

2. วิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปฟรีกับ www.lnwshop.com

Lnwshop ซึ่งเรียกกันง่ายในภาษาไทยว่า “เทพช้อป” ให้บริการเปิดร้านค้าออนไลน์ โดยมีระบบการจัดการและสร้างหน้าร้านให้สวยงาม ซึ่งผู้ที่เปิดร้านบน Lnwshop ไม่จำเป็นต้องรู้ได้คภาษาสำหรับตกแต่งก็สามารถเข้ามาเปิดร้านบน Lnwshop โดยไม่มีค่าใช้จ่ายใด ๆ ดังนี้ (ปีงบประมาณ 2558 : 051 - 075)

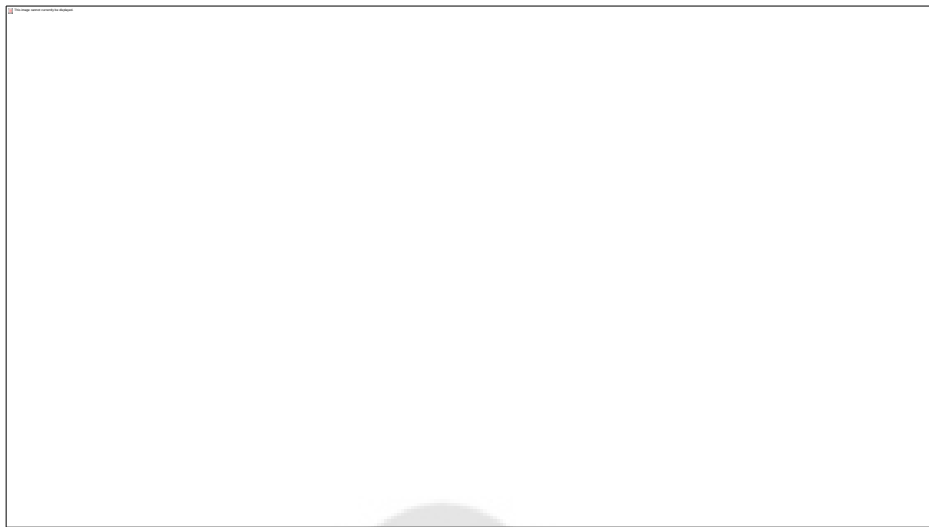
ขั้นตอนที่ 1 สมัครสมาชิก

1. คลิกสมัครสมาชิกจากแถบ LnwBar

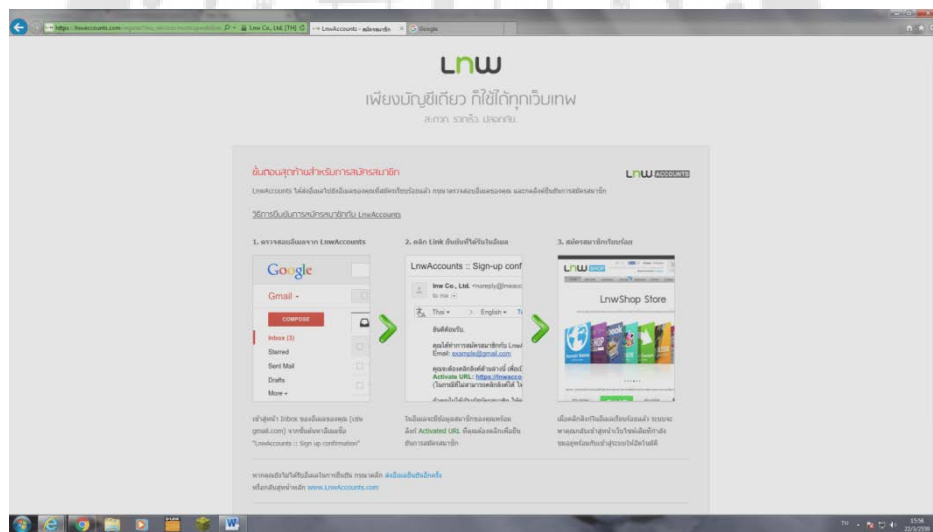

2. กรอกข้อมูลส่วนตัว ดังนี้

- ชื่อและนามสกุลจริง
- ชื่อที่ต้องการแสดงบนเว็บ(ชื่อที่ใช้เรียกแทนตัวคุณบนเว็บไม่จำเป็นต้องใช้ชื่อจริงก็ได้)
- *อีเมลที่ต้องการรับข้อมูลทั้งหมด
- จากเว็บ lnwshop เช่น ข้อมูลสั่งซื้อ แจ้งชำระเงิน การจัดส่ง เป็นต้น
- ตั้งรหัสและยืนยันรหัสผ่าน (Password) ที่จะให้เข้าสู่ระบบ
- *คลิกเลือกเพศ
- ระบุ วันเดือน ปีเกิดของคุณ
- กรอกหมายเลขโทรศัพท์สำหรับใช้ติดต่อ

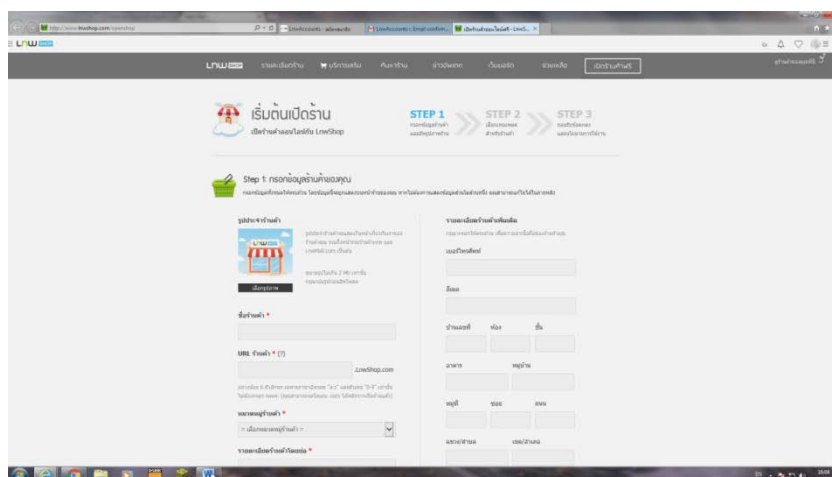

3. ยืนยันการสมัครจากอีเมลที่กรอกไว้
4. เปิดอีเมลจาก Inwshop ตามเว็บเมลที่สมัครไว้แล้วคลิกลิงค์เพื่อยืนยัน
5. เปิดเข้ามาที่เว็บ Inwshop ทันที

ขั้นตอนที่ 2 เข้าสู่ระบบ Lnwshop

1. คลิกที่เข้าสู่ระบบจากแถบ LnwBar
2. กรอกข้อมูลอีเมล (Email) และรหัสผ่าน(Password) ให้ครบถ้วนคลิกปุ่ม เข้าสู่ระบบ และถ้าต้องการเข้าสู่ระบบอัตโนมัติในครั้งต่อไปให้คลิกเลือกเข้าสู่ระบบอัตโนมัติด้วย
3. แสดงส่วนของสมาชิกอยู่ 2 ส่วน คือ หน้าหลักสมาชิก และรายการร้านค้าของฉัน

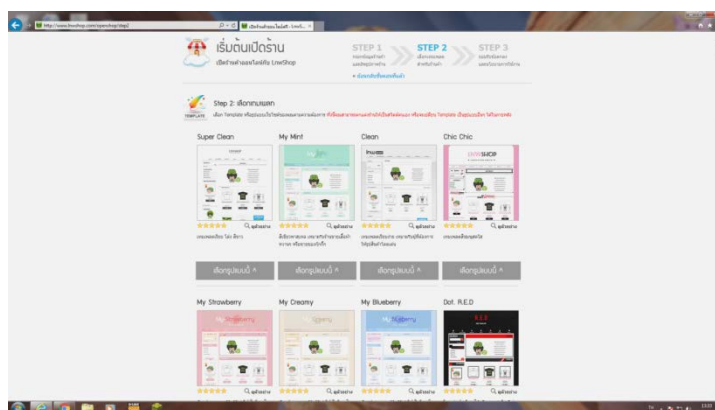

ขั้นตอนที่ 3 ออกจากระบบ

เมื่อเสร็จสิ้นการใช้งานต่าง ๆ บน Lnwshop แล้ว ควรคลิกออกจากระบบทุกครั้ง เพื่อป้องกันและรักษาความปลอดภัยของร้านค้าคุณ

ขั้นตอนที่ 4 เริ่มต้นเปิดร้านกับ Lnwshop

1. เข้าสู่ระบบของ Lnwshop แล้วคลิกที่เปิดร้านค้าฟรี
2. จากนั้นเข้าสู่ STEP 1 ของการเปิดร้านโดยกรอกข้อมูลร้านค้าของคุณให้ครบถ้วน ดังนี้
 - ใส่รูปประจำร้านค้า โดยคลิกรูปไฟล์รูปต้องมีขนาดไม่เกิน 2 Mb โดยรูปนี้จะเหมือนสัญลักษณ์ประจำร้านค้าของคุณในทุก ๆ ร้าน
3. ชื่อร้านค้า และ URL ร้านค้าของคุณโดยหากมีคนใช้แล้ว เมื่อคลิกที่ขั้นตอนเปิดร้านถัดไป จะมีข้อความแจ้งบอกว่าชื่อซ้ำและไม่สามารถทำขั้นตอนต่อไปได้ (การตั้งชื่อ URL ร้านค้าต้องเป็น ตัวอักษร a-z หรือ 0 – 9 และต้องมีความยาวอย่างน้อย 6 ตัวอักษร) โดยไม่ต้องกรอก www. ซึ่งคุณจะได้ URL ชื่อร้านคือ ชื่อร้าน Lnwshop.com
4. คลิกเลือกหมวดหมู่ของร้านค้า ควรเลือกหมวดหมู่ให้สอดคล้องกับสินค้าภายในร้านที่คุณจะขาย
5. กรอกรายละเอียดเกี่ยวกับร้าน เช่นร้านคุณขายสินค้าอะไร ปลีกหรือส่ง
6. ข้อมูลรายละเอียดร้านค้าเพิ่มเติม เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับร้าน ซึ่งหากมีหน้าร้านอยู่จริง ก็ควรกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน เพื่อยืนยันว่ามีร้านอยู่จริง และสร้างความน่าเชื่อถือให้ด้บร้านของคุณ
7. คลิกปุ่มขั้นตอนเปิดร้านถัดไป

8. จากนั้นจะเข้าสู่ STEP 2 เป็นการเลือกรูปแบบเว็บไซต์ (Template) ให้กับร้านค้าของคุณซึ่งมีแบบให้เลือกมากมาย หากได้รูปแบบที่ต้องการแล้วก็คลิก

9. เมื่อเข้าสู่ STEP 3 ตรวจสอบข้อมูลและยอมรับข้อตกลง ให้คุณตรวจสอบรายละเอียดข้อมูลและรูปแบบเว็บไซต์ร้านค้าของคุณว่าถูกต้องตรงตามที่เลือกไว้หรือไม่ เมื่ออ่านข้อตกลงการใช้งานร้านค้าออนไลน์แล้ว ให้คลิกปุ่มเปิดร้านค้าออนไลน์ได้เลย

10. จากนั้นก็จะแสดงรูปแบบเว็บไซต์ร้านค้าของคุณ ซึ่งสามารถเข้าไปที่หน้าร้านค้าเพื่อบริหารจัดการร้านได้ตามต้องการ

3. ช่องทางการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์

เนื่องจากการทำธุรกิจซื้อ – ขายสินค้าบนอินเทอร์เน็ตถือเป็นช่องทางการตลาดที่ต้องการสร้างความสะดวกสบายในการซื้อขายสินค้าให้กับลูกค้า ดังนั้นช่องทางการชำระเงินค่าสินค้าที่สะดวกรวดเร็วให้ลูกค้าได้เลือกใช้บริการตามความเหมาะสม โดยชำระเงินที่เจ้าของธุรกิจ เว็บไซต์ขายสินค้าส่วนใหญ่เลือกให้บริการ ดังนี้ (อวยพร โกมลวิจิตรกุล. 2558 : 28 – 30)

1. การโอนเงินทางไปรษณีย์

การโอนชำระค่าสินค้าทางไปรษณีย์ ลูกค้าสามารถเลือกใช้บริการไปรษณีย์ที่ใดก็ได้ทั่วประเทศ รวมทั้งสามารถใช้ตัวแทนผู้ให้บริการไปรษณีย์ได้ตามความสะดวก ซึ่งการให้บริการโอนเงินรูปแบบนี้ แบ่งย่อยได้ 4 ประเภท คือ 1) บริการธนาคาร 2) บริการตัวแลกเงินไปรษณีย์ 3) บริการไปรษณีย์เรียกเก็บเงิน หรือพัสดุเก็บเงินปลายทาง 4) บริการ PAY AT POST โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) บริการธนาคาร

เป็นบริการที่ใช้สำหรับส่งเงินไปยังปลายทางที่เรากำหนด โดยจะมีข้อจำกัดของวงเงินที่จัดส่งคือ บุคคลธรรมดาสามารถส่งเงินไปยังปลายทางได้ไม่เกิน 50,000 บาท ธุรกิจสามารถส่งเงินได้ไม่เกิน 9,000,000 บาท โดยสามารถเลือกรูปแบบการส่งเงินแบบธนาคารธรรมดาเฉพาะ หรือโทรเลขธนาคารได้ตามความเหมาะสม

การส่งเงินแบบธนาคารธรรมดา ถ้าเป็นการส่งภายในประเทศใช้เวลาส่งเงิน 1 – 3 วัน แต่ถ้าเป็นการส่งเงินยังต่างประเทศใช้เวลา 1 – 2 สัปดาห์ ส่วนเอกสารการส่งจ่ายเงินจะถูกจัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

การส่งเงินแบบธนาคารพิเศษ ใช้เวลาส่งไปยังผู้รับภายในประเทศ 1 วัน นับจากวันที่ฝากส่ง

การส่งเงินโทรเลขธนาคาร วิธีนี้ผู้รับจะได้เงินเร็วที่สุด สำหรับการส่งเงินรูปแบบนี้ไปรษณีย์จะทำการส่งคำสั่งจ่ายเงินทางเครือข่ายโทรคมนาคม ซึ่งถ้าเป็นในประเทศผู้รับจะได้รับเงินในวันถัดไป ส่วนต่างประเทศผู้รับจะได้รับเงินประมาณ 1-2 วัน

2) บริการตัวแลกเงินไปรษณีย์

การใช้บริการตัวแลกเงินไปรษณีย์เหมาะกับการชำระเงินค่าสินค้าที่มีจำนวนไม่มากนัก เป็นการถือตัวแลกเงินแทนการพกเงินสด และเป็นการบริการที่มีใช้ภายในประเทศ โดยผู้รับเงินสามารถนำตัวแลกเงินไปขึ้นเงินที่ทำการไปรษณีย์ได้ทุกแห่งทั่วประเทศ สำหรับผู้ที่ออกตัวแลกเงินทางไปรษณีย์ให้กับผู้รับปลายทางนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องระบุชื่อผู้รับเงินบนตัวแลกเงินไปรษณีย์ให้ชัดเจน พร้อมขีดฆ่าข้อความ หรือผู้ถือ ออก เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้อื่นสามารถนำตัวแลกเงินไปรษณีย์ไปเบิกเงินได้

3) บริการไปรษณีย์เรียกเก็บเงิน หรือพัสดุเก็บเงินปลายทาง

เป็นบริการที่มีการส่งสิ่งของเพื่อไปเรียกเก็บเงินกับผู้รับปลายทาง หากเป็นพัสดุไปรษณีย์เก็บเงินก็จะส่งสิ่งของเป็นพัสดุไปเรียกเก็บเงินกับผู้รับสินค้าปลายทาง ถ้าเป็นไปรษณีย์ด่วนพิเศษเก็บเงินก็จะส่งสิ่งของเป็นไปรษณีย์ด่วนพิเศษไปเรียกเก็บเงินกับผู้รับปลายทาง

4) บริการ PAY AT POST

บริการชำระค่าสินค้าและค่าใช้จ่ายทั่วไปกับที่ทำการไปรษณีย์ทุกที่ผ่านระบบออนไลน์ที่ทันสมัย ถือเป็นอีกหนึ่งบริการที่สามารถอำนวยความสะดวกในการชำระค่าใช้จ่ายให้กับประชาชนได้เป็นอย่างดี กิจกรรมหรือร้านค้าใดมีความสนใจให้ไปรษณีย์นำกิจการหรือร้านค้าของท่านมาให้บริการชำระเงินแบบ PAY AT POST ได้ ก็สามารถเข้าไปติดต่อขอใช้บริการกับทางไปรษณีย์ได้ทุกที่

2. การโอนเงินผ่านทางธนาคาร

1) การโอนเงินผ่านเคาน์เตอร์ธนาคาร

บริการนี้ลูกค้าที่ต้องการโอนเงินเพื่อชำระค่าสินค้าหรือบริการ จะต้องไปติดต่อโอนเงินให้กับผู้รับปลายทางผ่านเคาน์เตอร์ธนาคารด้วยตนเอง โดยจะใช้บริการโอนเงินของสาขาใดก็ได้ แต่การใช้บริการโอนเงินรูปแบบนี้สามารถทำได้เฉพาะวันทำการของธนาคารเท่านั้น การโอนเงินถ้าเป็นการโอนข้ามธนาคาร หรือข้ามสาขาที่อยู่ต่างจังหวัด ผู้โอนต้องจ่ายค่าธรรมเนียมตามอัตราที่ธนาคารกำหนดด้วย

2) การโอนเงินด้วยบัตร ATM

เป็นบริการโอนเงินที่ค่อนข้างทำได้สะดวก ง่าย และรวดเร็ว สามารถทำการโอนเงินผ่านตู้ ATM โดยลูกค้าสามารถใช้บัตร ATM เพียงบัตรเดียว การโอนเงินข้ามสาขา โอนเงินข้ามธนาคาร ซึ่งอัตราค่าบริการก็คิดตามจำนวนเงินที่โอนไปยังปลายทาง

ใบงาน

คำชี้แจง

1. ให้แต่ละกลุ่มทำใบงาน
2. ให้เวลาทำใบงาน 30 นาที

1. จงบอกความหมายของเว็บไซต์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เด็ก ๆ รู้จักชื่อเว็บไซต์ไหน ลองบอกหน่อย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง

1. ให้แต่ละกลุ่มทำใบงาน
2. ให้เวลาทำใบงาน 30 นาที

2. จงอธิบายขั้นตอนการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปฟรีกับ www.lnwshop.com

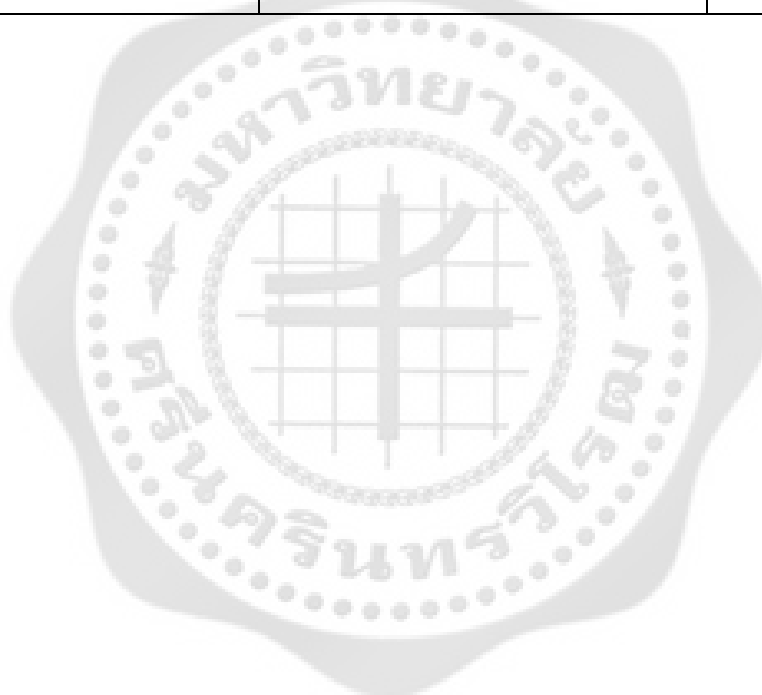
ขั้นตอนที่ 1	
ขั้นตอนที่ 2	
ขั้นตอนที่ 3	
ขั้นตอนที่ 4	

แบบประเมินผลจากใบงาน
แผนการจัดกิจกรรม ที่ 6 สำหรับวิทยาการ

กลุ่ม ที่	รายการ	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	ได้ คะแนน
	บอกความหมาย ของเว็บไซต์	มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ บอกความหมายเว็บไซต์ ถูกต้อง บอกชื่อเว็บไซต์ถูกต้อง เขียนหนังสือถูกต้อง	3	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความ สมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความ สมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
	อธิบายขั้นตอนการพัฒนา เว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์ สำเร็จรูปฟรีกับ www.lnwshop.com	มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 สมัครสมาชิก ขั้นตอนที่ 2 เข้าสู่ระบบ Lnwshop ขั้นตอนที่ 3 ออกจากระบบ ขั้นตอนที่ 4 เริ่มต้นเปิดร้านกับ Lnwshop	4	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความ สมบูรณ์ 1 อย่าง	3	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความ สมบูรณ์ 2 อย่าง	2	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความ สมบูรณ์ 3 อย่าง	1	

ต่อ

กลุ่ม ที่	รายการ	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	ได้ คะแนน
	บอกช่องทางการชำระเงิน ของร้านค้าออนไลน์	มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ บอกช่องทางการชำระเงินของ ร้านค้าออนไลน์ถูกต้อง เขียนหนังสือถูกต้อง	2	
		ผลงานมีความถูกต้อง แต่ขาดความ สมบูรณ์ 1 อย่าง	1	
	รวม		9	

แบบสังเกต
แผนการจัดกิจกรรม ที่ 6 สำหรับวิทยากร

คนที่	รายการ	ระดับพฤติกรรม				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
	การเรียนรู้แบบร่วมมือ					
	1. การฟังและเกื้อกูลกัน					
	2. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด					
	3. ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน					
	4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย					

แผนการจัดกิจกรรมที่ 7

เรื่อง วิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com เวลา 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 สมัครสมาชิก ขั้นตอนที่ 2 เข้าสู่ระบบ Lnwshop ขั้นตอนที่ 3 ออกจากระบบขั้นตอนที่ 4 เริ่มต้นเปิดร้านกับ Lnwshop ประกอบด้วย STEP 1 การเปิดร้านโดยกรอกข้อมูล STEP 2 เป็นการเลือกรูปแบบเว็บไซต์ (Template) ให้กับร้านค้า STEP 3 ตรวจสอบข้อมูลและยอมรับข้อตกลง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ได้อย่างถูกต้อง สวยงาม

เนื้อหา

วิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

กลยุทธ์ Two – Generation Approach

1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก
2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณาการในวิชาคอมพิวเตอร์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. วิทยากรจัดเตรียมผู้เข้ารับการอบรมเป็นกลุ่มย่อย 2 คน
2. วิทยากรจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้ลงมือปฏิบัติจริง
3. วิทยากรแจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียน

ขั้นสอน

วิทยากรนำเสนอเนื้อหาวิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com บนจอคอมพิวเตอร์ทีละขั้นตอน และ ให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ลงมือปฏิบัติจริงพร้อมกับวิทยากร

ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

1. วิทยากรให้แต่ละกลุ่มศึกษาหัวข้อจากใบงาน
2. วิทยากรให้แต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงาน

ขั้นตรวจสอบผลงาน

1. วิทยากรให้กลุ่มที่เสร็จตามกำหนดเวลานำเสนอผลงานกลุ่ม
2. วิทยากรตรวจสอบความถูกต้องของผลงานกลุ่ม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1. วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมช่วยกันสรุปเนื้อหาอีกครั้ง
2. วิทยากรประเมินผลการทำงานกลุ่มจากแบบประเมินผลงานตามสภาพจริง
3. วิทยากรมอบหมายให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้กลับไปฝึกเพิ่มเติมที่บ้านโดยศึกษาจาก

ใบความรู้

สื่อ และแหล่งการเรียนรู้

1. power point
2. ใบความรู้
3. ใบงาน
4. เครื่องคอมพิวเตอร์
5. โปรแกรมสำเร็จรูปวิธีการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์ฟรีกับ www.lnwshop.com

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินผลงานตามสภาพจริง

จุดประสงค์	วิธีการวัด	เครื่องมือ
เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com ได้อย่างถูกต้อง สวยงาม	การตรวจผลงานการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com	แบบประเมินผลงานตามสภาพจริง

2. การสังเกตตามแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ
3. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก

กลยุทธ์ Two – Generation Approach	กลุ่มสาระการเรียนรู้	กิจกรรม
การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ให้กับเด็ก	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	ผู้เข้ารับการอบรมได้ลงมือปฏิบัติจริง พร้อมกับวิทยากร
		ใบงาน

บันทึกผลการจัดกิจกรรม

1. ผลการฝึกอบรม

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

3. แนวทางแก้ไข

.....

.....

แบบประเมินผลงานตามสภาพจริง
แผนการจัดกิจกรรม ที่ 7 สำหรับวิทยากร

ชื่อ-สกุล	เกณฑ์	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	ได้ คะแนน
	ความ เหมาะสม	ผลงานมีความถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ ได้แก่ เนื้อหา มีประโยชน์ต่อ ผู้ใช้ การจัดวางตำแหน่งของเฟรม เวิร์ค การเข้าถึงเมนูต่าง ๆ	3	
		ผลงานมีความถูกต้องแต่ขาดความ สมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		ผลงานมีความถูกต้องแต่ขาดความ สมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
		ผลงานไม่มีความถูกต้องและไม่ สมบูรณ์	0	
	ความ สวยงาม	ผลงานมีความสวยงามครบถ้วน สมบูรณ์ ได้แก่ ขนาดของรูปภาพ การใช้สีของรูปภาพ รูปแบบ ตัวอักษร	3	
		ผลงานมีความสวยงามแต่ขาดความ สมบูรณ์ 1 อย่าง	2	
		ผลงานมีความสวยงามแต่ขาดความ สมบูรณ์ 2 อย่าง	1	
		ผลงานไม่มีความสวยงามและไม่ สมบูรณ์	0	

แบบสังเกต
แผนการจัดกิจกรรม ที่ 7 สำหรับวิทยาการ

คนที่	รายการ	ระดับพฤติกรรม				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
	การเรียนรู้แบบร่วมมือ					
	1. การฟังและเกื้อกูลกัน					
	2. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด					
	3. ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน					
	4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย					

แผนการจัดกิจกรรม ที่ 8

เรื่อง กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 เวลา 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เป็นกฎหมายสำหรับใช้บังคับผู้ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550

กลยุทธ์ Two – Generation Approach

1. การจัดโปรแกรมการฝึกอาชีพระหว่าง ผู้ใหญ่กับเด็ก
2. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้กับเด็ก โดยนำความรู้ไปบูรณาการในวิชาคอมพิวเตอร์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. วิทยากรจัดเตรียมผู้เข้ารับการอบรมเป็นกลุ่มย่อย 2 คน
2. วิทยากรแจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียน

ขั้นสอน

1. วิทยากรนำเสนอเนื้อหาของกฎหมายการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ด้วยสื่อคอมพิวเตอร์ power point
2. วิทยากรอภิปรายซักถามจากตัวอย่างสมมุติ แล้วให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตอบคำถามในแต่ละประเด็น

ตัวอย่างสมมุติ

นายทองดี แอปใช้ user name/password ของนางสาวทองม้วน เพื่อ Log in เข้าสู่ระบบของนางสาวทองม้วน

ประเด็นคำถาม นายทองดีมีความผิดตามกฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ : ผิดตามมาตรา 5 ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึง โดยเฉพาะและมาตรการนั้นมีได้มิใช่สำหรับตนโดย ระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ตัวอย่างสมมุติ

นายเวียศักดิ์ได้ทำการติดต่อภาพของนางสาวฝันดี สวมชุดว่ายน้ำที่ค่อนข้างโป๊ ลงในระบบคอมพิวเตอร์ จนทำนางสาวฝันดีได้รับการอับอาย

ประเด็นคำถาม นายเวียศักดิ์มีความผิดตามกฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 หรือไม่

คำตอบ : ผิดตามมาตรา 16 ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่นและภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้นตัดต่อเติม หรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใดทั้งนี้ โดยประการที่

น่าจะทำให้ผู้อื่นเสียหายชื่อเสียงถูกดูหมิ่นถูกเกลียดชังหรือได้รับความอับอาย

ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

1. วิทยากรให้แต่ละกลุ่มศึกษาจากประเด็นคำถาม
2. วิทยากรให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดหาคำตอบ

ขั้นตรวจสอบผลงาน

1. วิทยากรให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนตอบคำถามในแต่ละประเด็น
2. วิทยากรตรวจสอบความถูกต้องของผลงานกลุ่ม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1. วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมช่วยกันสรุปเนื้อหาอีกครั้ง
2. วิทยากรประเมินผลการทำงานกลุ่มโดยการอภิปรายซักถาม

สื่อ และแหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. การบรรยายด้วย power point

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินผลจากการถาม – ตอบ

จุดประสงค์	วิธีการวัด	เครื่องมือ
1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องกฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	การถาม -ตอบ	แบบถาม – ตอบ
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ถูกต้อง	การถาม -ตอบ	แบบถาม – ตอบ

2. การสังเกตตามแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ

บันทึกผลการจัดกิจกรรม

1. ผลการฝึกอบรม

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

3. แนวทางแก้ไข

.....

.....

ใบความรู้

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“ระบบคอมพิวเตอร์” หมายความว่า อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมการทำงานเข้าด้วยกัน โดยได้มีการกำหนดคำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใด และแนวทางปฏิบัติงานให้อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ทำหน้าที่ประมวลผลข้อมูลโดย อัตโนมัติ

“ข้อมูลคอมพิวเตอร์” หมายความว่า ข้อมูล ข้อความ คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ในสภาพที่ระบบคอมพิวเตอร์อาจ ประมวลผลได้ และให้หมายความรวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทาง อิเล็กทรอนิกส์ด้วย

“ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์” หมายความว่า ข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งแสดงถึงแหล่งกำเนิด ต้นทาง ปลายทาง เส้นทาง เวลา วันที่ ปริมาณ ระยะเวลาชนิดของบริการหรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์นั้น

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า

(1) ผู้ให้บริการแก่บุคคลอื่นในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ต หรือให้สามารถติดต่อถึงกันโดยประการอื่น โดยผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการในนามของตนเอง หรือในนามหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

(2) ผู้ให้บริการเก็บรักษาข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า ผู้ให้บริการของผู้ให้บริการไม่ว่าต้องเสียค่าใช้บริการหรือไม่ก็ตาม

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

มาตรา 5 ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะ และมาตรการนั้น มิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 6 ผู้ใดล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่ผู้อื่นจัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะ ถ้านำมาตรการดังกล่าวไปเปิดเผยโดยมิชอบ ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 7 ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะ และมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 8 ผู้ใดกระทำความผิดโดยมิชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อดักจับไว้ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมิได้มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 9 ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 10 ผู้ใดกระทำความผิดโดยมิชอบ เพื่อให้การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นถูกระงับ ชะลอ ชัดขวาง หรือรบกวนจนไม่สามารถทำงานตามปกติได้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 11 ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่นโดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มาของการส่งข้อมูลดังกล่าว อันเป็นการรบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา 12 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 9 หรือมาตรา 10

(1) ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน ไม่ว่าความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นในทันทีหรือในภายหลัง และไม่ว่าจะเกิดขึ้นพร้อมกันหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

(2) เป็นการกระทำความผิดโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความ

มั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือการบริการสาธารณะ หรือเป็นการกระทำต่อ ข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่มีไว้เพื่อ ประโยชน์สาธารณะ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตาม (2) เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบ ปีถึงยี่สิบปี

มาตรา 13 ผู้ใดจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือ ในการกระทำความผิดตามมาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 9 มาตรา 10 หรือมาตรา 11 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 14 ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับ ไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- (1) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือ ข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน
- (2) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน
- (3) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา
- (4) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและ ข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้
- (5) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (1) (2) (3) หรือ (4)

มาตรา 15 ผู้ให้บริการผู้ใดจงใจสนับสนุนหรือยินยอมให้มีการกระทำความผิดตามมาตรา 14 ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุมของตน ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดตาม มาตรา 14

มาตรา 16 ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่ง ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติม หรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสีย ชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่ เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นการนำเข้าข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยสุจริต ผู้กระทำไม่มีความผิด

ความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้

ถ้าผู้เสียหายในความผิดตามวรรคหนึ่งตายเสียก่อนร้องทุกข์ ให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้เสียหายร้องทุกข์ได้ และให้ถือว่าเป็นผู้เสียหาย

มาตรา 17 ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้นอกราชอาณาจักรและ

(1) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนไทย และรัฐบาลแห่งประเทศที่ความผิดได้เกิดขึ้นหรือผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ หรือ

(2) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนต่างด้าว และรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหายและผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ

จะต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร

ผู้ ☐ รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอกสุรยุทธ์ ☐ จุลานนท์ ☐

นายกรัฐมนตรี

แบบสังเกต
แผนการจัดกิจกรรม ที่ 8 สำหรับวิทยาการ

คนที่	รายการ	ระดับพฤติกรรม				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
	การเรียนรู้แบบร่วมมือ					
	1. การฟังและเกื้อกูลกัน					
	2. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด					
	3. ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของแต่ละคน					
	4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย					

5. **รูปแบบการเรียนรู้** เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยนำขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 5.1) ขั้นเตรียม 5.2) ขั้นสอน 5.3) ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม 5.4) ขั้นตรวจสอบผลงาน 5.5) ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

6. **วิธีการฝึกอบรม** เป็นการบรรยาย อภิปรายกลุ่ม การสาธิต การฝึกปฏิบัติจริง

7. **สื่อและอุปกรณ์** ได้แก่ กระดาษแม่ลา ไม้ไผ่ หวาย คีมลือค มีดโต้ มีดตอก ตะปู เครื่องคอมพิวเตอร์

8. **งบประมาณ** ประมาณ 15,000 บาท

9. **ผลที่คาดว่าจะได้รับ**

9.1 ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ในเรื่อง การสานกระดาษแม่ลาและการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

9.2 ผู้เข้ารับการอบรมมีผลงาน การสานกระดาษแม่ลา และการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

10. การประเมินผล

ด้านความรู้

โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ก่อน – หลัง การเข้ารับการฝึกอบรม โดยมีคะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

ด้านผลงาน

โดยการประเมินผลงานตามสภาพจริง จากการสานกระเจดแม่ลาและการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com จาก วิทยากร โดยใช้เกณฑ์การประเมินเรียกว่า “รูบรีค” (Rubric Score) โดยแบ่งระดับคุณภาพ ตั้งแต่ 0 - 3

บรรณานุกรม

- กระทรวงมหาดไทย. (2558). พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550. สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2558, จาก <http://www.moi.go.th>.
- ดวงพร เกียงคำ. (2552). สูตรสำเร็จ 101 เทคนิคการสร้างเว็บไซต์. กรุงเทพฯ : โปรวิชั่น.
- ปวีณา มีปอง. (2558). ร้านค้าออนไลน์ รวยไว ไม่ยาก ทั้งบนเว็บ และ Social. นนทบุรี : ไอดีซี.คอม.
- ราชาวดี งามสง่า. (2535). อาชีพช่างจักสาน. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน.
- วินัย วิริยะปานนท์. (2527). เครื่องจักสาน. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา.
- วิสูตร ธนชัยวิวัฒน์. (2557). กฎหมายคอมพิวเตอร์ 1. กรุงเทพฯ : สุตรไฟศาล.
- สนธยา พลศรี. (2547). ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรี้นติ้ง.
- อวยพร โกมลวิจิตรกุล. (2558). สร้างเว็บไซต์ขายสินค้าบนโลกออนไลน์ ด้วย Joomla & VirtueMart. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Barczak , Monica . (2014). *Two-Generation Approaches: A Promising Strategy for Fighting Poverty*. Retrieved June 1 ,2015 from [http : www.spotlightonpoverty.org/exclusivecommentary](http://www.spotlightonpoverty.org/exclusivecommentary).
- Saroja Austin , Leah Mary (2013). *A Case Study : Family Support in A Two Generation Program*. Pennsylvania : the University of Pennsylvania.
- Smith, Tara ; & Coffey , Rheagan. (2015). *Two-Generation Strategies for Expanding the Middle Class*. Texas : The University of Texas at Austin.
- The Annie E. Casey Foundation. (2014). *Creating Opportunity for Families a two-generation approach*. Retrieved June 1 ,2015 , from [http : www.aecf.org/resources/creating-opportunity-for-families](http://www.aecf.org/resources/creating-opportunity-for-families).

ภาคผนวก จ
ภาพบรรยากาศการทดลอง

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สัมภาษณ์ ท่านเจ้าอาวาสวัดสามะกัน ต. แม่ลา อ.นครหลวง จ. พระนครศรีอยุธยา

สัมภาษณ์คุณชาติชาย จินดาวณิช รองปลัด อบต. แม่ลา
ต. แม่ลา อ.นครหลวง จ. พระนครศรีอยุธยา

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สัมภาษณ์คุณแม่ส้มลิ้ม สุขบัณฑิตย์ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) และครอบครัว
ต.แม่ลา อ.นครหลวง จ. พระนครศรีอยุธยา

สัมภาษณ์นายทองหล่อ ดังประยูร ผู้อาวุโสในท้องถิ่น
ต.แม่ลา อ.นครหลวง จ. พระนครศรีอยุธยา

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ผู้มาร่วมสนทนากลุ่มกำลังลงทะเบียน

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

บรรยายการสนทนากลุ่มกับผู้มีความเชี่ยวชาญและคนในพื้นที่
เพื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ประกอบการฝึกอบรม

ผู้วิจัย กำลังบรรยายเครื่องมือ และวัสดุที่ใช้สานกระเจดแม่ลา

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นกำลังบรรยายลายสานกระเจาแด่แม่ลา

ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งมีความสัมพันธ์เป็นแม่ กับลูก ตา กับหลาน
กำลังฟังการบรรยายจากวิทยากร

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ตากับหลานกำลังช่วยกันสานกระจาดแม่ลา

ป้ากับหลานกำลังช่วยกัน
สานกระจาดแม่ลา

แม่กับลูก กำลังช่วยกันสานกระจาดแม่ลา

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ยายกับหลานกำลังช่วยกันสาน
กระจาดแม่ลา

ตากับหลานกำลังช่วยกันสาน
กระจาดแม่ลา

ยายกับหลานกำลัง
ช่วยกันสาน
กระจาดแม่ลา

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ผู้วิจัย กำลังบรรยายเรื่องการคำนวณราคาและการกำหนดราคาขาย

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละคู่กำลังช่วยกันทำใบงาน

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานกลุ่ม

เด็กๆ กำลังนำเสนอผลงานกลุ่ม

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

วิทยากรกำลังบรรยายเรื่องการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การฝึกอบรมการพัฒนาเว็บไซต์ร้านค้าออนไลน์สำเร็จรูปกับ www.lnwshop.com

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

มอบเกียรติบัตรให้แก่ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณแม่ส้มลิ้ม สุขบัณฑิตย์

มอบเกียรติบัตรให้แก่ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณน้าพเยาว์ ดิษฐลักษณะ

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

มอบเกียรติบัตรให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวคิด
Two – Generation Approach ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

นายสุกฤษฎี มายศิริ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดสำมะกัน
กล่าวขอบคุณ และ ปิดงาน

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อและนามสกุล	นางสาวสุรภา เกตุมาลา
วัน เดือน ปีเกิด	5 พฤศจิกายน 2502
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	100/605 หมู่บ้านชัยพฤกษ์ 1 ซอย 6/1 ถนนคุ้มเกล้า แขวงลำปลาทิว เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2526	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทจิตวิทยา จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ.2552	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ.2559	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ